

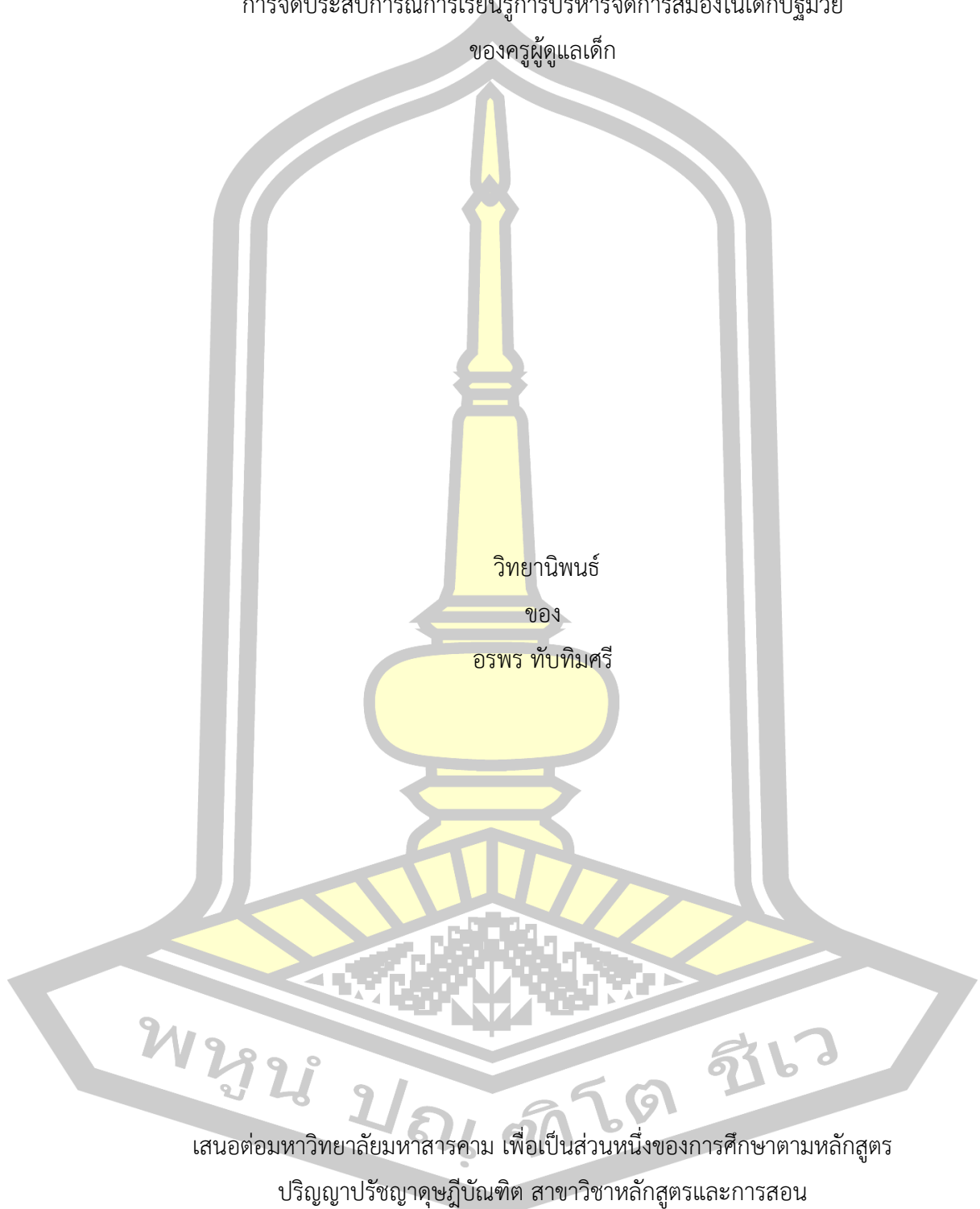
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
ของครูผู้ดูแลเด็ก

วิทยานิพนธ์
ของ
อรพร ทับทิมศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
ของครูผู้ดูแลเด็ก

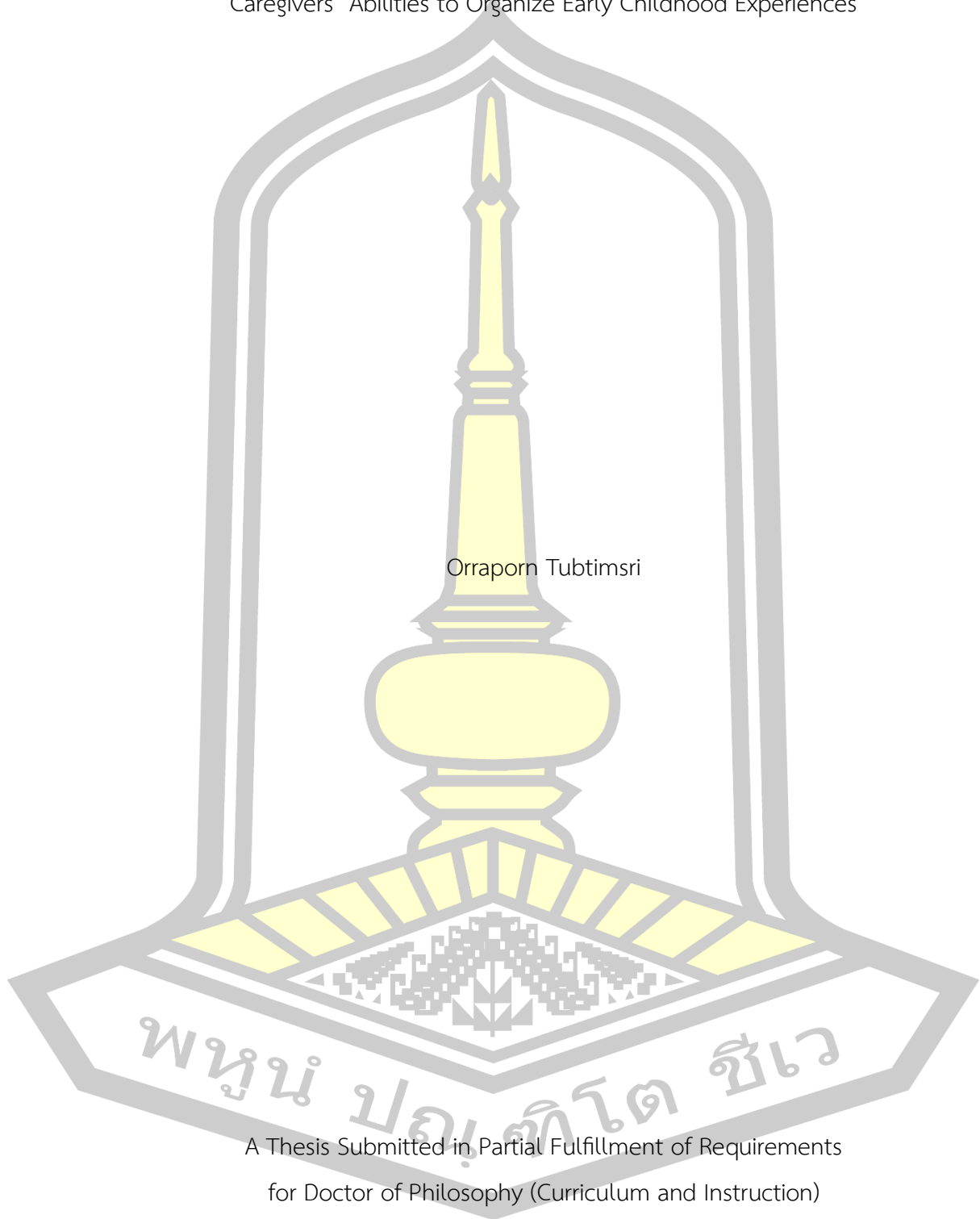
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Developing of a Training Program with Coaching Approach for Enhancing Child
Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences

Orraporn Tubtimsri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Doctor of Philosophy (Curriculum and Instruction)

May 2024

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวอรพร ทับทิมศรี
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. โชคชัย ยืนยง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. ประสงค์ สายหงษ์)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. จิระพร ชะโน)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. ประเสริฐ เรือนนະการ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก		
ผู้วิจัย	อรพร ทับทิมศรี		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประสงค์ สายหงษ์		
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก และ 3) ศึกษาผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ดำเนินการวิจัยและพัฒนา 3 ระยะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เอกสารหลักสูตรฝึกอบรม คู่มือประกอบการใช้หลักสูตรฝึกอบรม แบบสอบถาม แบบทดสอบด้านความรู้ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความจำเป็น (PNI) และการทดสอบทีแบบกลุ่มเดียวเทียบกับเกณฑ์ (One-sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ 1) สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ในภาพรวมทั้ง 10 ด้าน ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.83) อยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่เป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็กอยู่ในระดับน้อย ทั้ง 10 ด้าน เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 1.94$, S.D. = 0.75) ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 2.08$, S.D. = 0.86) อยู่ในระดับน้อย และ 3) ความต้องการจำเป็น เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ (PNI = 1.07) อยู่ในระดับ

จำเป็นต้องพัฒนา

2. หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ประกอบด้วย 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ 4) โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 5) การประเมินผล 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 30 คน ได้มาด้วยความสนใจ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก เป็นดังนี้

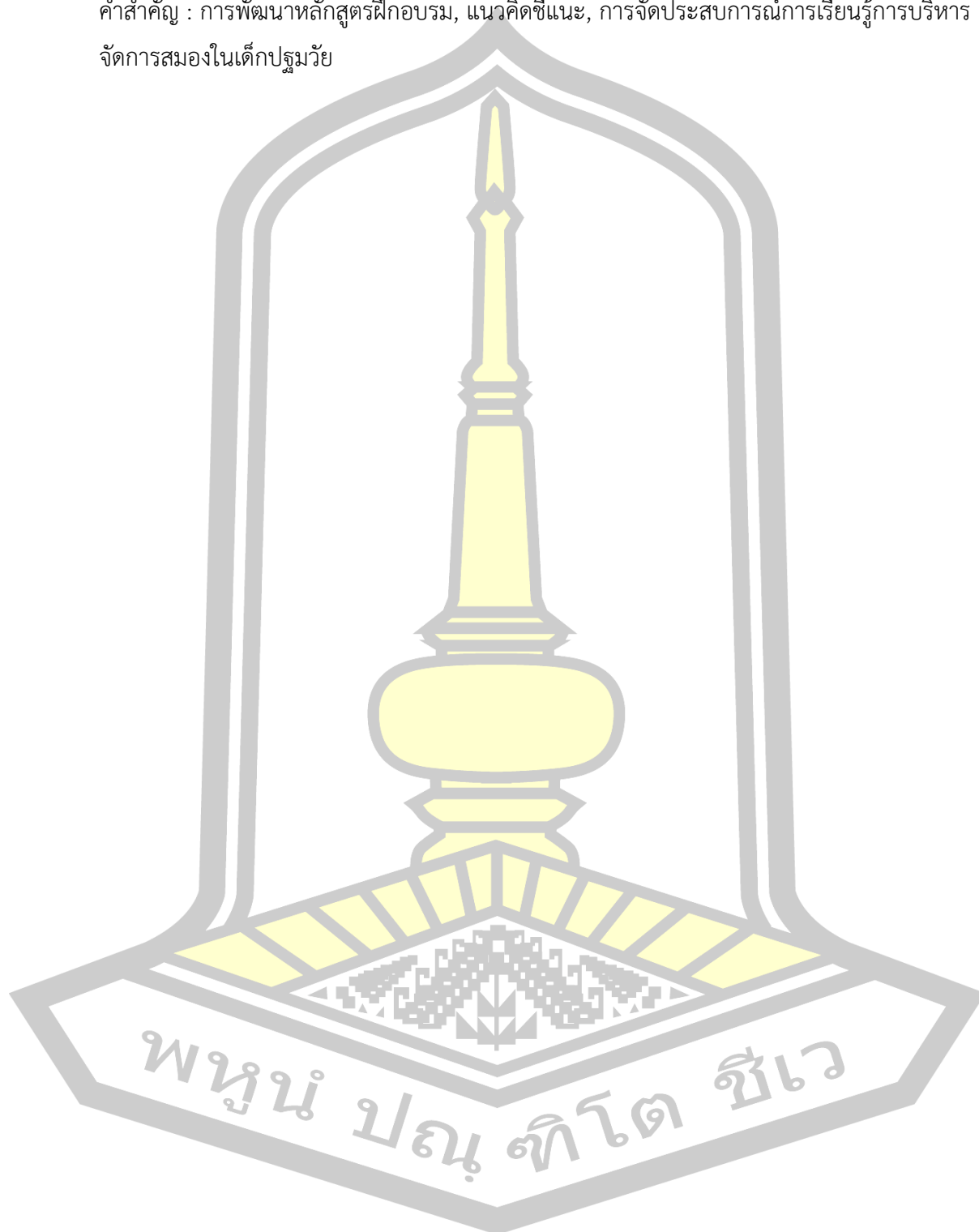
3.1 ด้านความรู้ มีคะแนนจากแบบทดสอบความรู้จำนวน 30 ข้อ ก่อนได้รับการอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.60 (S.D. = 1.77) และหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.80 (S.D. = 1.24) เมื่อเปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลังการอบรม พบว่าค่าเฉลี่ยความรู้หลังจากที่ได้รับการอบรม สูงกว่าก่อนค่าเฉลี่ยก่อนได้รับการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .05

3.2 ด้านทักษะ มีคะแนนจากแบบประเมิน ก่อนได้รับการนิเทศตามแนวคิดชี้แนะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.20 (S.D. = 1.67) และหลังได้รับการกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ ครูผู้ดูแลเด็ก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.47 (S.D. = 1.57) เมื่อเปรียบเทียบด้านทักษะ ก่อนและหลังการนิเทศ พบว่าค่าเฉลี่ยด้านทักษะ หลังจากที่ได้รับการกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ สูงกว่าก่อนได้รับการกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3.3 ด้านคุณลักษณะ หลังจากกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.93 (S.D. = 1.57) เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม (30 คะแนน) พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก มีประโยชน์สำหรับครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้นำไปใช้ประโยชน์ ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่จำเป็นต้องส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม, แนวคิดชี้แนะ, การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
จัดการสมองในเด็กปฐมวัย

TITLE	Developing of a Training Program with Coaching Approach for Enhancing Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences		
AUTHOR	Orraporn Tubtimsri		
ADVISORS	Assistant Professor Prasong Saihong , Ph.D.		
DEGREE	Doctor of Philosophy	MAJOR	Curriculum and Instruction
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) To study the expected conditions, actual conditions, and the need for Enhancing Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences. 2) To develop Training Program with Coaching Approach for Enhancing Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences 3) To study the results of Developing of a Training Program with Coaching Approach for Enhancing Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences. Research and development are carried out in three phases. The data collection were Training Program, Training Program manuals, questionnaires, and knowledge assessment forms. Statistics commonly used in data analysis include percentage, mean, and standard deviation, PNI, and one-sample t-test.

The results of this research were as follows:

1. The research on expected conditions, actual conditions, and the need for Enhancing Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences. It was found that: 1) The expected conditions of Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences in all 10 areas is at a high level ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.83). 2) The actual condition of Child Caregivers is at a low level in all 10 areas and arranged from least to greatest as follows: Have knowledge and understanding of organizing

early childhood experiences ($\bar{x} = 1.94$, S.D. = 0.75). Understanding the organization of early childhood experiences is at a low level ($\bar{x} = 2.08$, S.D. = 0.86) 3) The need for Enhancing Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences is at a level that needs to be developed (PNI = 1.07).

2. The training curriculum based on coaching concepts consisted of 1) background and significance, 2) curriculum principles, 3) objectives, 4) curriculum structure, 5) evaluation, and 6) media and learning resources.

3. The results of Developing of a Training Program with Coaching Approach for Enhancing Child Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences which were 30 people who participated voluntarily, it was found that:

3.1 Knowledge: The mean pretest score was 18.60 (SD = 1.77) and the mean posttest score was 24.80 (SD=1.24). The posttest score was significantly higher than the pretest score at the .05 level.

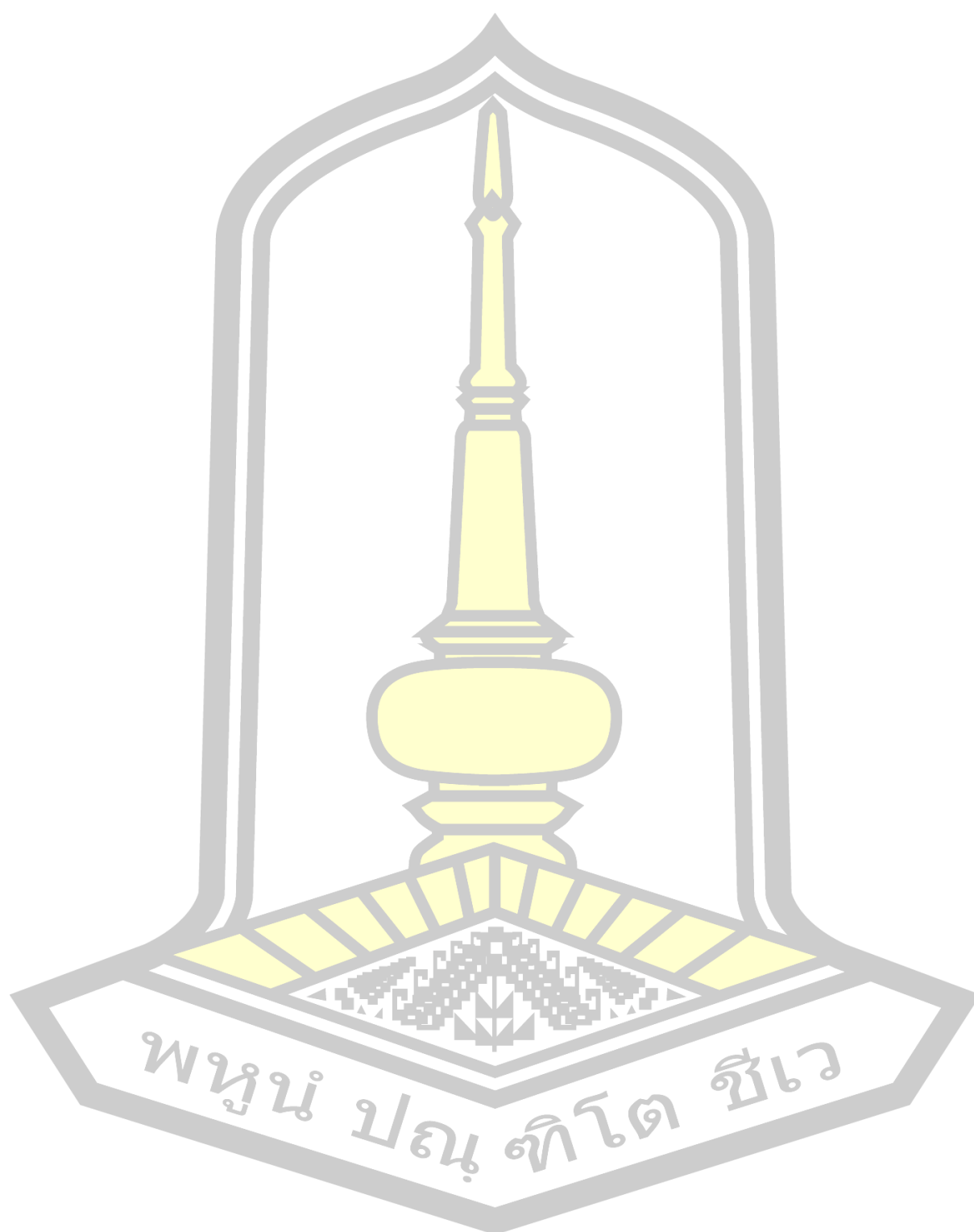
3.2 Skills: The mean pre-coaching score was 34.20 (SD = 1.67) and the mean post-coaching score was 42.47 (SD=1.57). The post-coaching score was significantly higher than the pre-coaching score at the .05 level.

3.3 Characteristics: The mean post-coaching score was 22.93 (SD = 1.57), which was significantly higher than the 70% criterion (out of 30 points) at the .01 level.

Training program with coaching approach for enhancing child caregivers' abilities to organize early childhood experiences. It was useful for child caregivers and those who take advantage in training program with coaching approach for enhancing child caregivers' abilities to organize early childhood experiences with quality and continuously. So that children can be developed to their full potential.

Keyword : Developing of a Training Program, Coaching Approach, Enhancing Child

Caregivers' Abilities to Organize Early Childhood Experiences

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.โชคชัย ยืนยง ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรืองตระกูล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ ข้อเสนอแนะและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณไว้ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ จันทะหิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิธินาถ อุดมสันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ ละอามาคา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพเรศวร์ ธรรมศรีณกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรธิดา ประสาร อาจารย์ ดร.วิลาวัลย์ ด่านสิริสุข อาจารย์ ดร.เมธี วิสาพรม อาจารย์ ดร.ปริญา ปริพุฒ รองศาสตราจารย์ จำเริญ อุ่นแก้ว และนายสมนึก บุญปัญญา ที่กรุณาช่วยตรวจสอบและ ให้ข้อเสนอแนะในการทำเครื่องมือการวิจัยซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ ทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อย

ขอขอบพระคุณภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้ความช่วยเหลือ มาโดยตลอด จนทำให้การทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

อรพร ทับทิมศรี

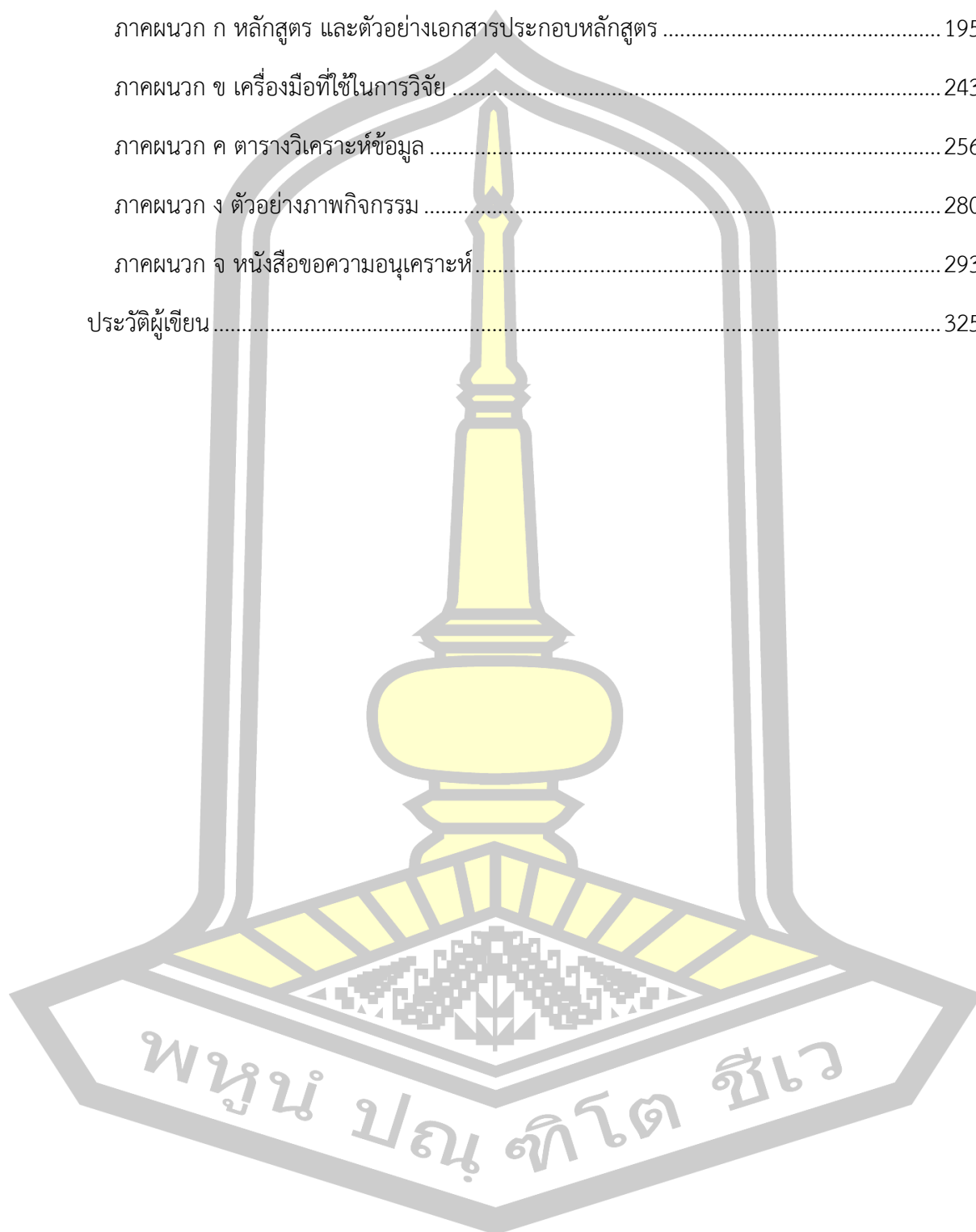

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพประกอบ.....	ก
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	7
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	26
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมอง.....	39
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	51
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการชี้แนะ (Coaching).....	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	77

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม	77
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดชี้แนะ (Coaching)	78
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ทักษะการจัดการสมอง (EF).....	81
กรอบแนวคิดการวิจัย	84
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ.....	86
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	87
ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	101
ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	108
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	123
ระยะที่ 1 สภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรในการ พัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของ ครูผู้ดูแลเด็ก	123
ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก มี องค์ประกอบและขั้นตอนเป็นอย่างไร	146
ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก	154
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	174
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	174
สรุปผล	174
อภิปรายผล.....	176
ข้อเสนอแนะ	181
บรรณานุกรม.....	182

ภาคผนวก.....	194
ภาคผนวก ก หลักสูตร และตัวอย่างเอกสารประกอบหลักสูตร	195
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	243
ภาคผนวก ค ตารางวิเคราะห์ข้อมูล	256
ภาคผนวก ง ตัวอย่างภาพกิจกรรม	280
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	293
ประวัติผู้เขียน	325

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	89
ตาราง 2 จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลศรีสะเกษ	90
ตาราง 3 โครงสร้างและจำนวนการสร้างข้อคำถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	91
ตาราง 4 โครงสร้างและจำนวนของข้อคำถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กที่มีคุณภาพตามเกณฑ์	94
ตาราง 5 แผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	115
ตาราง 6 จำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	124
ตาราง 7 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	124
ตาราง 8 จำนวนและร้อยละจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม	125
ตาราง 9 จำนวนและร้อยละจำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม	125
ตาราง 10 จำนวนและร้อยละจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัยของผู้ตอบแบบสอบถาม	126
ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมสภาพที่มีอยู่จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้	126
ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์รายด้านสภาพที่มีอยู่จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้	138
ตาราง 13 ผลการประเมินโครงร่างคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก	146
ตาราง 14 ผลการปรับปรุงโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	150
ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม	154

ตาราง 16 ผลการประเมินวัดความพึงพอใจ (สำหรับผู้เข้าอบรม).....	155
ตาราง 17 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้.....	156
ตาราง 18 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์.....	158
ตาราง 19 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	159
ตาราง 20 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์.....	161
ตาราง 21 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 5 เสรี/กิจกรรมกลางแจ้ง	163
ตาราง 22 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 6 เกมการศึกษา	165
ตาราง 23 การเปรียบเทียบความสามารถด้านความรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะรายด้าน และภาพรวม	166
ตาราง 24 แสดงผลคุณลักษณะของครูผู้ดูแลเด็กต่อการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการบริหาร จัดการสมอง สำหรับเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ	173
ตาราง 25 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก.....	257
ตาราง 26 วิเคราะห์ข้อมูลโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก.....	259
ตาราง 27 วิเคราะห์ข้อมูลด้านทักษะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	261
ตาราง 28 วิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณลักษณะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก.....	262

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 การเปรียบเทียบบาทของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อการพัฒนาการ	54
ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและการพูดตามแนวคิดของไวทือตส์กี	56
ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	84
ภาพประกอบ 4 รายละเอียดหลักสูตรฝึกอบรมฯ	85
ภาพประกอบ 5 ระยะดำเนินการ วิธีดำเนินการ ผลที่ได้	87
ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนระยะที่ 1 การศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการ จำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ...	100
ภาพประกอบ 7 ขั้นตอน ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	107
ภาพประกอบ 8 ขั้นตอน ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อ ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครู ผู้ดูแลเด็ก	122

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือการพัฒนาคนในยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าและเติบโตอย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น บุคคลที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของความเร็วความล้ำสมัยของเทคโนโลยีการสื่อสารและวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างต่อเนื่อง ดังกล่าวสอดคล้องกับพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) มุ่งสู่หลักการ “พลิกโฉม” ประเทศไทย สู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” มีเป้าหมายด้านการปรับโครงสร้างสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่สู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม เปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน สร้างความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงเพิ่มขึ้น เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และมุ่งให้ประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี ได้รับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาร้อยละ 100 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) ทิศทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยเน้นการสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการประยุกต์ใช้เข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างความคิดของเด็กและเยาวชนไปสู่สิ่งใหม่ ๆ สิ่งที่ทำหาย เป็นส่วนหนึ่งของไทยแลนด์ 4.0 ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การปฏิรูปการศึกษาต้องเน้นที่ห้องเรียน โดยเฉพาะครูต้องปรับการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นและเสริมสร้างทักษะของผู้เรียน

สถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชนไทยขณะนี้กำลังเผชิญกับความเสี่ยงมากมาย อันเกิดจากสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอันตรายที่ล้อมรอบตัวเด็ก เด็กและเยาวชนจำนวนมาก ซึมซับพฤติกรรมความรุนแรง สื่อลามกอนาจาร เสพยาเสพติด มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อยู่ในแหล่งมั่วสุม และอื่น ๆ จนพฤติกรรมเหล่านี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตร่วมสมัยของเด็ก และเยาวชนที่เติบโตขึ้นทุกวัน เด็กอายุ 6 ขวบแรก เป็นชาวที่สมองมีความเจริญองกงามสูงสุดกว่าร้อยละ 80 ของวัยผู้ใหญ่ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547) การเชื่อมต่อของสมองจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งต้อง

อาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมตามพัฒนาการในแต่ละขั้นต่อไป โดยทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Function) เป็นกระบวนการหลักที่ครอบคลุมการทำงานของสมอง ในการทำหน้าที่กำกับดูแลควบคุมความคิด รวมถึงการดำเนินงานที่เชื่อมโยงของระบบประสาทที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Cooper-Kahn and Foster, 2013) มีงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า ทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กจะเริ่มมีพัฒนาการเจริญเติบโตรวดเร็วช่วงอายุระหว่าง 3 – 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงสำคัญที่สุด (Harvard Center on the Developing Child, 2010) เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จดีขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น โดยส่วนสมองที่สำคัญในการทำหน้าที่ควบคุมทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จคือ สมองส่วนหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปลือกสมองกลีบหน้าผากส่วนหน้าสุด (Hughes, Ensor, Wilson and Graham, 2010) ทักษะของสมองที่ตั้งอยู่บริเวณสมองส่วน Prefrontal Cortex ซึ่งมีบทบาทเสมือนศูนย์บัญชาการของสมองควบคุมการทำงานของสมองหลายส่วนให้ทำงานเชื่อมประสานกัน (นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล, 2561) ซึ่งนักประสาทวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาพบว่า สมองส่วนหน้าจะทำหน้าที่หลักในการควบคุมความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมของมนุษย์เรา ทำให้เรามีทักษะความสามารถต่าง ๆ เช่น แยกแยะถูก-ผิดได้ จดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี คิดเชื่อมโยง มีเหตุผล รู้ว่าสิ่งนี้ควรทำ ไม่ควรทำ ทำแล้วจะเป็นอย่างไร สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแนวทางของทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ศักยภาพท้องถิ่นในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า ปัญหาสำคัญที่จำเป็นของเด็กที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งเป็นบทบาทของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมแก้ไข ปัญหา (Imnamkhao and Srichanchai, 2021) นอกเหนือจากบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่บ้าน ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กถือเป็นสิ่งสำคัญ ปรับเปลี่ยนจากการสอนแบบสื่อสารทางเดียวให้เป็นการสื่อสารสองทางมากขึ้น เนื่องจากมีความเป็นไปได้สูงกว่าเด็ก ๆ ในสถานการณ์นี้จะขาดทักษะทางด้านการจดจ่อใส่ใจหรือการโฟกัสลงไปกว่าเดิมมาก การสื่อสารหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่มุ่งเน้นให้เด็ก ๆ สนใจหรือฟังด้วยตนเองตั้งแต่ต้นจนจบนั้นจึงเป็นไปได้ยากหรือแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยในเด็กเล็ก ดังนั้นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เด็ก ๆ สามารถพัฒนาทักษะในการใส่ใจจดจ่อต่อไปได้ก็คือ การพยายามทำให้เด็กรู้สึกถึงการมีตัวตน หรือมีสติรู้คิดอยู่เป็นระยะ ๆ ด้วยการเรียกชื่อ ถามคำถาม หรือสร้างกิจกรรมให้เกิดการเคลื่อนไหวหรือการแสดงออกเป็นช่วง ๆ ในระหว่างการเรียนการสอน แม้ว่าการศึกษาปฐมวัยจะมีความก้าวหน้าอย่างมากในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา แต่นักการศึกษาและผู้กำหนดนโยบายยังคงเผชิญกับปัญหามากมายมีคำถามเกี่ยวกับนโยบายและการวิจัยที่สำคัญมากมาย รวมถึงนโยบายและการศึกษาปฐมวัยการแนะนำการศึกษาแบบบูรณาการและการดูแลตั้งแต่แรกเกิด-6 ปี การศึกษาปฐมวัยในพื้นที่ชนบทหรือห่างไกล การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและผลกระทบมีผลกระทบต่อการศึกษาปฐมวัยการปฏิรูปหลักสูตรเด็กปฐมวัยและการพัฒนาวิชาชีพครู (Zhao and others, 2021)

จากปัญหาลำดับงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประสบปัญหาขาดแคลน อัตรากำลังของข้าราชการสายการสอน สายบริหารสถานศึกษา และสายบริหารการศึกษา คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรมีแนวทางการกำหนด ตำแหน่งตามกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับภารกิจของ สถานศึกษาแต่ละระดับ ควรมีแนวทางในการสรรหาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา อย่างหลากหลายวิธี ควรทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม พัฒนาสถานศึกษา สังกัด อบต. ให้มีคุณภาพและมาตรฐานไม่ต่ำกว่า สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ควรเสนอให้มีการกระจายอำนาจให้กับ อบต. เป็นผู้ดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ข้าราชการของ อบต. ทุกตำแหน่งและทุกระดับ ควรเร่งกำหนด กรอบ และจัดสรรอัตราว่างบุคลากรสายสนับสนุนให้เพียงพอและเหมาะสมกับภาระงานสถานศึกษา ควรทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคลเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษา ควรกำหนด แนวทางการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของท้องถิ่นไปสู่การศึกษา ในศตวรรษใหม่ (รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการปฏิรูป การจัดการศึกษาของท้องถิ่น, คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นวุฒิสภา) ครูถือว่าเป็นปัจจัย หลักในความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ ผลต่อผู้เรียนนั้น ถ้าครูจัดการเรียนการสอนได้ไม่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้เด็กขาดการพัฒนาบริหาร จัดการสมอง ด้านกระบวนการทางความคิด ขาดการยั้งคิด ไตร่ตรอง และขาดความคุ่มอารมณ์ ก่อนที่จะทำอะไรลงไป เพื่อให้ไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) การสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ ครูจำเป็นจะต้องมีการปรับตัวและมีการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ครูสามารถ พัฒนาความรู้ ทักษะต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นใหม่มากกว่าการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ตื่นตัว และเข้าใจในทฤษฎีและปรัชญาพื้นฐานของหลักสูตรและ การสอนแต่ละประเภท ตลอดจนครูควรมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาการจัดประสบการณ์มากขึ้น เพื่อจะนำไปสู่คุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

จึงมีความสำคัญที่ต้องเร่งพัฒนาครู ซึ่งครูยังต้องพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการจัด ประสบการณ์เรียนรู้ ทั้งความรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ครูจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมการบริหารจัดการสมองในเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่่าเสมอให้กับเด็ก การพัฒนาการบริหาร จัดการสมองในเด็กจะเกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ครูต้อง “ให้โอกาส” หากเด็กปฐมวัย ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย จะส่งผลการบริหารจัดการสมองให้เด็กได้พัฒนา ด้านกระบวนการทางความคิด ฝึกให้เด็กคิดเป็น สามารถยั้งคิด ไตร่ตรอง และความคุ่มอารมณ์ได้

สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมเหมาะสมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ก่อนที่จะทำอะไรลงไป ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการปรับตัวในอนาคต สู่เป้าหมายความสำเร็จของชีวิต สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยต้องรู้ถึงจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) สอดคล้องกับแนวคิดทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่มีความสัมพันธ์กัน เพราะเป็นกระบวนการทำงานของสมองที่ประมวลประสบการณ์ในอดีตและสถานการณ์ในปัจจุบัน มาประเมิน วิเคราะห์ ตัดสินใจ วางแผน เริ่มลงมือทำ ตรวจสอบตนเอง และแก้ไขปัญหา (ปนัดดา ธนเศรษฐกร, 2562) ซึ่งสรุปได้ว่า องค์ประกอบตามแนวทางของทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จที่ประกอบด้วย 1) ความจำเพื่อใช้งาน (Working Memory) 2) การยั้งคิด ไตร่ตรอง (Inhibitory control) 3) การยืดหยุ่นความคิด (Shift หรือ Cognitive Flexibility) 4) การควบคุมอารมณ์ (Emotional control) 5) การใส่ใจจดจ่อในสิ่งที่ทำ (Focus หรือ Attention) 6) การเฝ้าดูและสะท้อนผลจากการกระทำของตนเอง (Self-Monitoring) 7) การริเริ่มและลงมือทำ (Initiating) 8) การวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ (Planning and Organizing) 9) การมุ่งเป้าหมาย (Goal-directed Persistence) (สุภาวดี หาญเมธี, 2558 : 24) โดยมีงานวิจัยของตามแนวทางทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ พบว่า เด็กที่สามารถใส่ใจจดจ่อกับงาน จดจำคำสั่ง ข้อมูล ควบคุมตนเอง แม้มีสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้น และปรับตัวเมื่อต้องเข้าสังคมใหม่ได้ดี จะเป็นเด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน (McClelland, Adcock and Morrison, 2006) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การนำแนวทางทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จไปใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปพัฒนาการสอนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และพัฒนาเด็กให้เกิดการเรียนรู้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเสริมสร้างสังคมให้มีคุณภาพได้ในอนาคต ระบบการศึกษาที่เด็กรุ่นใหม่จำเป็นต้องควบคุมตัวเองให้ดำเนินชีวิตไปได้ท่ามกลางข้อมูลข่าวสารและตัวแปรมากมาย ซึ่งจะได้ด้วยแนวทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อนำไปสู่ทักษะศตวรรษที่ 21 (ประเสริฐ ผลผลิตการพิมพ์, 2560)

การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง คือ วิธีการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถ รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน โดยการมอบหมายให้ครูที่มีความรู้และประสบการณ์สูง ทำหน้าที่สอนงาน ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ เลื่อนแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนางาน โดยเฉพาะงานสอนให้แก่ครูที่มีความรู้และประสบการณ์น้อยกว่า เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา ศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจไม่เกี่ยวกับหน้าที่ในปัจจุบันโดยตรงก็ได้ สอดคล้องกับ (วรรัตน์ ปทุมเจริญวัฒนา, 2561) ที่กล่าวว่า การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน โดยในบริบทของการจัดการศึกษาของไทย บทบาทของผู้ชี้แนะ (Coach) และพี่เลี้ยง

(Mentor) ไม่ได้แยกกันอย่างชัดเจน การชี้แนะ เป็นการชี้แนะทางการศึกษาที่ดำเนินโดยครูผู้ทำหน้าที่ชี้แนะจะให้ความช่วยเหลือแก่ครูผู้รับการชี้แนะ ให้สามารถจัดระบบความคิด ทบทวนการทำงาน และหาแนวทางการพัฒนางานและแก้ปัญหาการทำงานของตนเองด้วยตนเอง มีการชี้แนะทั้งรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย การชี้แนะจะมุ่งสู่ “การบรรลุจุดหมาย” จึงเริ่มต้นที่งาน ที่ต้องการพัฒนา เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะเฉพาะด้าน ซึ่งใช้ระยะเวลาสั้น สำหรับการเป็นพี่เลี้ยง คือการดำเนินการโดยครูที่มีประสบการณ์ในบทบาทของผู้ให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษาผู้มากด้วยประสบการณ์ โดยจะเป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า โดยใช้การสอน ชี้แนะ และให้คำปรึกษา การเป็นพี่เลี้ยงเน้น “การเติบโตจากภายใน” ของครู จึงมุ่งพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพผ่านวิธีการที่ไม่มีรูปแบบเป็นทางการที่สอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติงานประจำ มุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ วิธีการคิด การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลายาวนาน เห็นได้ว่าการชี้แนะ และการเป็นพี่เลี้ยง แม้จะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ผลลัพธ์ที่ได้นั้นมีความแตกต่างกัน โดยการเป็นพี่เลี้ยงจะเป็นการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ หรือชี้นำแนวทางให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ส่วนการชี้แนะจะเป็นการส่งเสริมความคิดให้แก่ผู้รับการชี้แนะ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะสามารถมองเห็นเป้าหมายด้วยตนเอง ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดจากการชี้แนะจะมีความคงทนมากกว่า การเป็นพี่เลี้ยง ช่วยให้ผู้รับการชี้แนะสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศชี้แนะแบบ PCOSR เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูฯ พบว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ก่อนและหลังทดลองใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นิริวัฒน์ อินทสิทธิ์, 2565)

ดังนั้น การฝึกอบรมครูผู้ดูแลเด็กหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อองค์กร เพราะความสำเร็จในการพัฒนาเด็กขึ้นอยู่กับคนหรือบุคลากรที่ใกล้ชิดดูแลเด็กให้แผนการทั้งหลาย หากองค์กรใดมีบุคลากรซึ่งเพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ทักษะและคุณลักษณะความสามารถที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ แล้วการดำเนินงานก็เป็นไปอย่างราบรื่น (ชูชัย สมितिไกร, 2548 : 3) และในการจัดการการเรียนรู้ครูเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ จึงเป็นความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและเป็นระบบ ทาบา (Taba, 1962) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดีขึ้น ทั้งในด้านวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ หรือเปลี่ยนแปลงตั้งแต่จุดประสงค์และวิธีการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะมีผลกระทบกระเทือนต่อความคิดและความรู้สึกของทุกฝ่าย (สุชาติ หวังสิทธิเดช, ทิพาพร สุจารี และณัฐชัย จันทชุม, 2566) ได้ศึกษาผล การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะครู

ด้านการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะครูด้านการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัย หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะครูด้านการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัยประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหาสาระ 4) กิจกรรมการฝึกอบรม 5) สื่อและอุปกรณ์ และ 6) การวัดและประเมินผล เป็นหลักสูตรฝึกอบรมจำนวน 24 ชั่วโมง เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือการทำงานร่วมกัน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะการจัดประสบการณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.78$) เมื่อเปรียบเทียบกับสมรรถนะด้านความรู้คะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมรรถนะด้านทักษะค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.55$) สมรรถนะด้านเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.51$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันจิรา นาวารัตน์ และคณะ (2566) พบว่า ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสำหรับครูปฐมวัยเรื่องการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะสมอง (EF) ของเด็กปฐมวัย หลังเข้าร่วมทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะสมอง (EF) ของเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนเข้าร่วมเป็นสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะสมอง (EF) เด็กปฐมวัย พบว่า มีประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ตรงกับ สุพรรณิการ์ สุทธหลวง และมนสิข สิริสมบุรณ์ (2565) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานหลักสูตรฝึกอบรม ควรเป็นหลักสูตรที่มีกระบวนการพัฒนาที่ส่งเสริมให้ครูมีพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามสมรรถนะ ครูเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีกระบวนการชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยงในการช่วยเหลือและให้คำแนะนำ 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย 2) สมรรถนะ 3) โครงสร้างและเนื้อหา 4) แนวทางการพัฒนา 5) ทรัพยากร 6) การวัดและประเมินผล โดยมีคุณภาพของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม สภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็น ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย กระบวนการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้นำมาสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) สื่อประกอบการฝึกอบรม 6) การวัดและประเมินผลโดยการจัดฝึกอบรมมีรูปแบบการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (knowledge) ขั้นมาออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D) ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) และขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E) ภายใต้แนวทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียร์เจต์ (Piaget) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองของ (Vygotsky) และทฤษฎีแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Maslow) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นบทบาทผู้สอนในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนและเตรียมการชี้แนะหรือให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่พัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น การกระตุ้นจากสิ่งเร้าจะทำให้พฤติกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอยู่บนฐานของการอ้างอิงหลักฐานในสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมและติดตามผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. สภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กเป็นอย่างไร
2. หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก มีองค์ประกอบและขั้นตอนเป็นอย่างไร
3. ผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

3. เพื่อศึกษาผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ระยะ มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย สองกิจกรรมคือ

กิจกรรมที่ 1.1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

การศึกษาความต้องการจำเป็นความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ใช้การประเมินความต้องการจำเป็น (Need assessment) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ซึ่งจะนำมากำหนดน้ำหนักความต้องการจำเป็นในการใช้เป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก การประเมินความต้องการจำเป็นในกิจกรรมนี้ใช้วิธีการเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) ใช้สูตรคำนวณด้วยเทคนิค Modified Priority Need Index หรือ (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ในการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่จำเป็นต่อการกำหนดขอบเขตเฉพาะการระบุความต้องการจำเป็น

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป็นครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ที่สอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 645 ศูนย์ จำนวนครู 1,930 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ) แบ่งตามตาราง

Krejcie และ Morgan แล้วสุ่มครูผู้ดูแลเด็กเล็กจากประชากรในแต่ละศูนย์มาร้อยละ 80 เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ได้จำนวน 353 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร ได้แก่ ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านคุณลักษณะ

**กิจกรรมที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิด
ชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง
ในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก**

การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
ใช้การสนทนากลุ่ม เพื่อให้สนทนาและระดมความคิดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิด
ชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
กิจกรรมนี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยข้อมูลที่ใช้ประกอบการสนทนากลุ่มคือ ผลการศึกษาและ
ความต้องการจำเป็นที่ได้จากการวิจัยในกิจกรรมที่ 1.1 โดยใช้เครื่องมือ คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม
ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความและสรุปความ
เพื่อสังเคราะห์ให้ได้แนวทางและแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ
เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยต่อไป

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Informant) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่
 - 1.1 ผู้อำนวยการองค์การการศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงาน
เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3 คน
 - 1.2. หัวหน้าศูนย์ สังกัดสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วน
ตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 คน

2. กลุ่มศึกษานิเทศก์/นักวิชาการศึกษา ได้แก่

2.1 ศึกษาานิเทศก์ ประจำ สังกัดสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน

2.2 นักวิชาการ ประจำ สังกัดสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน

3. กลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่

3.1 ครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี สังกัดสำนักงานเทศบาล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน

3.2 ครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ปิศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษาในครั้งนี้ได้แก่

1. ลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรม เนื้อหาในการอบรม กิจกรรมในการอบรม การวัดและประเมินผลในหลักสูตร และระยะเวลาการฝึกอบรม
2. ลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
3. แนวทางการปฏิบัติการที่เน้นความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การวิจัยระยะนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาสร้างเป็นหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประเมินรูปแบบและเสนอแนะต่อร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยใช้มาตรฐานรูปแบบ ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548 : 16, ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2563 : 178-179, McMillan and Schumacher, 2001 : 213)

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ

เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
จำนวน 7 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญไม่ใช่ชุดเดียวกันกับระยะที่ 1 กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ
ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาปฐมวัย มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาปฐมวัย
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาครูปฐมวัย มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับด้านการพัฒนาครูปฐมวัย

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ มาตรฐานหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ
เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
มาตรฐานด้านความเหมาะสม

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม

ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ที่สร้างขึ้น ในระยะนี้
ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบมีกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว (One group
pretest-post design) ทำการประเมินความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
จัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบประเมินที่สร้างขึ้นวัดก่อนทดลองและหลังการทดลองกับ
กลุ่มทดลอง

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป็นครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ที่สอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 645 ศูนย์ จำนวนครู 1,930 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ) เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสมัครใจ

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้นกระทำ ได้แก่ การใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กปฐมวัยจะได้รับการพัฒนาสมองมีสมองที่พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการสมอง ซึ่งส่งผลต่อทักษะการคิด การเรียนรู้ การควบคุมอารมณ์ และทักษะชีวิตอื่น ๆ มีทักษะการเรียนรู้ที่ดี สามารถจดจำ เรียนรู้ สนใจ และจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีพฤติกรรมและอารมณ์ที่ควบคุมได้ สามารถจัดการกับอารมณ์ และแสดงออกอย่างเหมาะสม จะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถสื่อสาร เล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น
2. ผู้ดูแลเด็กจะได้รับการพัฒนา ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมอง การบริหารจัดการสมอง และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย มีทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย มีความมั่นใจในการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก เข้าใจเด็ก และสามารถสื่อสารกับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สถานศึกษาจะมีหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย สถานศึกษาจะสนับสนุนครูในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการสมอง และพัฒนาการเด็กปฐมวัย และเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนการพัฒนาของเด็กปฐมวัย

4. หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กจะช่วยพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางสมอง การบริหารจัดการสมอง และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย จะช่วยส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมอง และพัฒนาการเด็กปฐมวัย จะช่วยสนับสนุนการพัฒนานโยบาย และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง และพัฒนาการเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่ ถ่วงด้วยสภาพที่เป็นอยู่ของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ
2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การวางแผน การกำหนด ตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ของการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองของ (Vygotsky) และทฤษฎีแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Maslow) มาเป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็น 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ 3) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ วัดได้จากแบบสอบถาม ความต้องการฝึกอบรมครู แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร แบบทดสอบก่อน-หลังอบรม แบบประเมิน
3. หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย หมายถึง เอกสารหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรที่เป็นแนวทางในการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ที่เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

3.1 องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นมาของหลักสูตร กล่าวถึง ความสำคัญ สภาพ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก คือแนวคิดในการพัฒนาที่ใช้ “คนเป็น ศูนย์กลางการพัฒนา” สมองของเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมอง สภาพและปัญหา

และความต้องการ ในการพัฒนาครูเกี่ยวกับประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การจัดการอบรม เป็นอีกวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ กันอย่างแพร่หลาย แนวคิดชี้แนะ (Coaching) ในการ อบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์เรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

3.2 องค์ประกอบที่ 2 หลักการของหลักสูตร กล่าวถึง แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ ทักษะการจัดการสมอง (EF) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์หรือจัดการเรียนรู้

3.3 องค์ประกอบที่ 3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กล่าวถึง จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมพัฒนา 3 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

3.4 องค์ประกอบที่ 4 โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร กล่าวถึง โครงสร้างเนื้อหาของ หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ใช้เวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร จำนวน 7 กิจกรรม กิจกรรมละ 7 ชั่วโมง รวมจำนวน 49 ชั่วโมง ประกอบด้วย สมองกับการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยการบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยแต่ละกิจกรรมจะดำเนินการตามรูปแบบการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน คือ

3.4.1 ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นเตรียมความพร้อม เป็นการสร้างความไว้วางใจ ผู้ฝึกอบรมพยายามกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแล้วได้นำประสบการณ์เดิมของตนเองออกมาใช้ในการเรียนรู้ และสามารถ แบ่งปันประสบการณ์ของตนเองที่มีให้กับเพื่อน ๆ ที่อาจมีประสบการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างจาก ตนเองได้ใช้กิจกรรมการฝึกอบรม และกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นการวางแผนให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ในแต่ละการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม ไปสู่เป้าหมายที่ สำเร็จ

3.4.2 ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge) ให้สาระแก่นความรู้ ผู้ชี้แนะอบรมเพิ่มพูนความรู้ ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของตนเอง แลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งผู้ฝึกอบรมเป็นผู้กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ วิจัย ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมจะได้เรียนรู้ถึงความคิดความรู้สึกของคนอื่นที่ต่างไปจากตนเอง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ กว้างขวางขึ้น และผลการสะท้อนความคิดเห็น หรือการอภิปรายกลุ่มจะทำให้ได้ข้อสรุปที่หลากหลาย หรือมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังจะได้เรียนรู้ถึงการทำงาน การบริหาร

จัดการสมองในเด็กปฐมวัยที่จะทำให้งานสำเร็จ การควบคุมตนเอง และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น องค์ประกอบนี้จะช่วยทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้พัฒนาทางด้านความรู้ และเจตคติในเรื่องที่อธิบายด้วย

3.4.3 ขั้นตอนออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D) การออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง สื่อ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาการออกแบบกิจกรรม 6 กิจกรรม 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมกลางแจ้ง 6) กิจกรรมเกมการศึกษา จากการบรรยายของผู้ฝึกอบรมประกอบสื่อมัลติมีเดีย การสาธิต การมอบหมายงานให้ทำ กิจกรรม หรือได้จากการสะท้อนความคิดเห็นและอภิปราย และการนำเสนอของผู้เข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่ม ส่งผลไปถึงการเปลี่ยนแปลง เจตคติ หรือความเข้าใจในเนื้อหา ขั้นตอนของการฝึกทักษะต่าง ๆ ที่ช่วย ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติได้ง่ายขึ้น

3.4.4 ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) การใช้กระบวนการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียด จดจำเหตุการณ์เพื่อทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใช้ขั้นสะท้อนคิดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสนทนา ทำแผนภูมิ แสดงบทบาทสมมติ ฯลฯ หรือเป็นการแสดงถึงผลของความสำเร็จของการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 1 ถึง 3 ผู้ฝึกอบรมสามารถใช้กิจกรรมในขั้นตอนนี้ในการประเมินผลการฝึกอบรมได้

3.4.5 ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ขั้นตอนที่ 1 ถึง 4 ผู้ฝึกอบรมสามารถใช้กิจกรรมในขั้นตอนนี้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการประเมินฝึกอบรม วัดได้จากการประเมินโครงสร้างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร

3.5 องค์ประกอบที่ 5 สื่อประกอบการฝึกอบรม กล่าวถึง วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เอกสารคู่มือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เอกสารประกอบการบรรยาย โปรแกรมนำเสนอ (Power Point) หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

3.6 องค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผล กล่าวถึง การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และกิจกรรมในการอบรม โดยการวัดและประเมินผลการใช้แบบทดสอบ แบบประเมิน ความสามารถของครู โดยมีการวัดและประเมินผล มีการวัดความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การประเมินทักษะของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง

ในเด็กปฐมวัยและการประเมินคุณลักษณะของครูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการ
สมองในเด็กปฐมวัย

4. การชี้แนะ หมายถึง การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) กระบวนการทำงานที่
ผู้ชี้แนะทำการเชื้อเชิญให้ผู้รับการชี้แนะได้มีส่วนร่วมในการสร้างและปรับกระบวนการคิด และ
ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นหนทางในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญาในระดับที่สามารถกำกับ
วิเคราะห์ และประเมินตนเองได้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนประชุมวางแผน
2) ขั้นสังเกตการณ์ และ 3) ขั้นประชุมสะท้อนคิด

5. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการ
จัดการสมองในเด็กปฐมวัย

5.1 ความรู้ หมายถึง คະแนนที่ได้จากการทำข้อสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมอง 2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การเรียนรู้โดยใช้การจัดการจัดการสมอง 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้และ
สภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมอง 4) ความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 5) ความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมอง

5.2 ทักษะ หมายถึง พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของครูในชั้นเรียนในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองในเด็กปฐมวัยประกอบด้วย 1) สามารถจัดทำ
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมอง 2) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองไปพัฒนาเด็กปฐมวัย

5.3 คุณลักษณะ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการ
สมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ประกอบด้วย 1) มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
การจัดการจัดการสมอง 2) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
การจัดการจัดการสมอง และ 3) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการ
สมอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ผู้วิจัยได้ศึกษา
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 2.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 2.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 2.4 การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 - 3.1 ความหมายของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 - 3.2 องค์ประกอบของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 - 3.3 ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมอง
 - 4.1 ความหมายการบริหารจัดการสมอง
 - 4.2 องค์ประกอบการบริหารจัดการสมอง
 - 4.3 การประเมินการบริหารจัดการสมอง
5. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 - 5.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์
 - 5.2 ทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของไวทสกอสกี
 - 5.3 ทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้
6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดชี้แนะ (Coaching)
 - 6.1 ความหมายของการชี้แนะ
 - 6.2 ลักษณะและรูปแบบการชี้แนะ
 - 6.3 กระบวนการชี้แนะ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

8. กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กล่าวถึงบริบทการพัฒนาประเทศในมิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ เกี่ยวกับแนวโน้มโครงสร้างประชากรวัยเรียนที่คาดว่าจะลดลง ส่งผลให้การขยายสถานศึกษาในเชิงปริมาณลดความจำเป็นลง และเป็นโอกาสในการยกระดับคุณภาพ ความเสมอภาค และประสิทธิภาพทางการศึกษา หากสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การเรียนรู้ทางไกล การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ที่สนับสนุนศักยภาพรายบุคคลที่จะมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 การดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข

1. นโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 นโยบายการพัฒนาการศึกษาของชาติกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยศึกษาจากแผนการศึกษาแห่งชาติของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และนโยบายการศึกษาของรัฐบาล เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาการศึกษาของชาติมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน

1.2 นโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมทั้งประเทศ โดยศึกษาจากแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้นจากการระดมสมองผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งประเทศ เพื่อจะได้ทราบว่าการพัฒนาการศึกษาของชาติมีทิศทางอย่างไร และมุ่งไปสู่จุดไหน

1.3 สรุปภาพรวมของนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปว่าในฐานะที่โรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นสถานศึกษาจะต้องทำอะไรบ้างถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาดังกล่าว

1.4 กล่าวถึงมาตรฐานการศึกษาต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่ามาตรฐานการศึกษาดังแต่ระดับชาติไปจนถึงระดับสถานศึกษาว่ามีรายละเอียดอย่างไร และมุ่งเน้นอะไร

1.5 มาตรฐานการศึกษาของชาติ

1.6 มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.7 มาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย/มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/มาตรฐานการอาชีวศึกษา (แล้วแต่กรณี)

1.8 มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.9 กล่าวถึงสถานการณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาว่า ขณะนี้สถานศึกษาได้ผ่านหรือไม่ผ่านมาตรฐานการศึกษาใดบ้าง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบว่าสถานศึกษาควรจะต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ผ่านมาตรฐานการศึกษาทุกมาตรฐานการศึกษา

สรุปเปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานการศึกษาต่าง ๆ ที่กำหนดกับผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาต่าง ๆ ของโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจะได้ทราบถึงสถานการณ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่าผ่านและไม่ผ่านมาตรฐานใดบ้าง พร้อมทั้งสรุปว่าโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องทำอะไรบ้าง ถึงจะทำให้ผ่านมาตรฐานต่าง ๆ เหล่านั้น

2. ปัญหาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไข และความต้องการของประชาชน/ชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา

กล่าวถึงรายละเอียดแยกเป็นประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไข ซึ่งจะได้มาจากการสำรวจหรือรับทราบมาจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา

2.2 ความต้องการของสถานศึกษา ประชาชน/ชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา

สรุปประเด็นปัญหาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไข และความต้องการของประชาชน/ชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่าโรงเรียน/วิทยาลัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องทำอะไรบ้างที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการสนองตอบความต้องการของประชาชน/ชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา

Butsast (2015) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างถูกต้อง ขาดทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่มีความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการผลิตสื่อการเรียนรู้ และจัดทำสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กตามวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อ จัดหา และผลิตสื่อ/นวัตกรรม ตลอดจน

ไม่มีงบประมาณที่จะส่งครูผู้ดูแลเด็กทุกคนไปฝึกประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยทั้งหมด ครูผู้ดูแลเด็กจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อและเหมาะสมกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ภาวณิ จันทรา, ปภาดา ไชยดวงจินดา และรัชพล ศรีธรรม (2559) ปัญหาการดำเนินงาน พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องการนิเทศ ด้านการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ผู้นิเทศและ ครูผู้ดูแลเด็กไม่มีการใช้เครื่องมือที่มีการตกลงร่วมกัน การใช้เครื่องมือในการนิเทศไม่หลากหลายและไม่ครอบคลุม การนิเทศไม่มีการสร้างข้อตกลงร่วมกัน และผู้รับการนิเทศไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการนิเทศ สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน พบว่า อยากให้มีการอบรม ให้ความรู้บุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนมีการนิเทศ อยากให้มีการใช้เครื่องมือที่มีการตกลงร่วมกันกับ ครูผู้ดูแลเด็ก ควรมีการจัดวิธีการนิเทศ และใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมที่สุด ควรมีการ นิเทศแบบมีส่วนร่วม โดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน และควรมีการเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ

Injun (2020) พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาแนวทางพัฒนา การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ควรมีการจัดงบประมาณ พัฒนาอาคาร สถานที่ จัดอัตรากำลังครู 2) ครู/ผู้ดูแลเด็ก จัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้เพียงพอ การจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์การนิเทศ 3) คุณภาพเด็ก ส่งเสริมการดูแลสุขภาพ กล้าแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการคิด การใช้ภาษา

สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวม ขาดทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่มีความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะ ในการผลิตสื่อการเรียนรู้และจัดทำสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและที่ส่งเสริม พัฒนาการของเด็กตามวัย การใช้เครื่องมือในการนิเทศไม่หลากหลายและไม่ครอบคลุม การนิเทศไม่มีการสร้างข้อตกลงร่วมกัน และผู้รับการนิเทศไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการ นิเทศ บุคลากรทางการศึกษา ไม่ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรปฐมวัยอย่างแท้จริง

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และเมื่อมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อเด็กจบการศึกษา ระดับปฐมวัย การจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการ พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ดังนี้

จุดมุ่งหมาย

1. มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
2. มีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย

และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน

12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่าง

คล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิก

ที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการ

แสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบ การจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ลงมือปฏิบัติและได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการ สนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุน ให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย สุขอนามัย และการรักษาความสะอาด

1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการ สนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึง ลักษณะพิเศษ เฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอก เห็นใจผู้อื่นได้ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นใน ตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุน ให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งต่าง ๆ

1.4 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการ สนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและ สิ่งต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2. สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัด กิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำเสนอสาระที่ควรรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุ จุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเอง ให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

2.1 เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

2.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะสี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

3. การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

3.1 หลักการจัดประสบการณ์

3.1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม อย่างสมดุลและต่อเนื่อง

3.1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ

ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

3.1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการ

เรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

3.1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

3.1.5 ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

ในการพัฒนาเด็ก

3.2 แนวทางการจัดประสบการณ์

3.2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและ

การทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก

เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองการเรียนรู้

3.2.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ

และสาระ

3.2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือ

กระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

3.2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

3.2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้

ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบทสังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

3.2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้

ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและ

แผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

3.2.9 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

3.2.10 จัดประสบการณ์ โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

4. การจัดกิจกรรมประจำวัน สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่า แต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไรเมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชนที่สำคัญ ผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

4.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

4.1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น วัย 3-4 ปี มีความสนใจประมาณ 8-12 นาที วัย 4-5 ปี มีความสนใจประมาณ 12-15 นาที วัย 5-6 ปี มีความสนใจประมาณ 15-20 นาที

4.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

4.1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

4.1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต การบริหารจัดการสมองที่ดี และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดีมีวินัย และสำนึกความเป็นไทย กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน เพื่อให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ สาระที่ควรรู้

ประกอบด้วย 4 สาระ พัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา การประเมินพัฒนาการ
 อย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณภาพและต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร นักพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรม
 การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลของหลักสูตร ซึ่งในการร่างหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรต้องมี
 ขั้นตอนตามองค์ประกอบที่เรายึดเป็นแนวทาง โดยทั่วไปขององค์ประกอบหลักสูตรที่นักวิชาการ
 กำหนด ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล
 ซึ่งในเนื้อหาได้มีผู้เชี่ยวชาญเสนอไว้ในประเด็นสำคัญ ๆ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร
 ดังนี้

1. ความหมายของหลักสูตร

นักวิชาการจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์นั้น ๆ ให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง
 ซึ่งมีนักการศึกษาหลายคนได้ให้ความหมายของคำว่าหลักสูตร (Curriculum) ไว้มากมาย ซึ่งมี
 ความหมายที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันตามแง่มุมของประสบการณ์ของแต่ละบุคคลดังต่อไปนี้

วิลส์ (Wiles, 2009) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก
 ได้ให้ความหมายของหลักสูตรเป็นรายวิชาหรือเอกสารหลักสูตร ซึ่งถือว่าเป็นความหมายแรกๆที่
 สาธารณชนทั่วไปเข้าใจ กลุ่มที่สอง ได้ให้ความหมายในเชิงประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียน ซึ่งเป็น
 ความหมายที่กว้างกว่ากลุ่มแรก โดยมองว่ากิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือรายวิชา เช่น โครงการพิเศษ
 กิจกรรมกีฬา กิจกรรมชมรมก็เป็นส่วนหนึ่งของความหมายของหลักสูตร

โอริวา และโกว์ดอน (Oliva and Gordon, 2013) ได้ให้ความหมายของ
 หลักสูตรว่า 1) หลักสูตรคือสิ่งที่สอนในโรงเรียน 2) หลักสูตรคือชุดของวิชา 3) หลักสูตรเป็นเนื้อหา
 4) หลักสูตรคือโปรแกรมของการศึกษา 5) หลักสูตรคือชุดของวัสดุอุปกรณ์ 6) หลักสูตรคือลำดับของ
 รายวิชา 7) หลักสูตรเป็นชุดของวัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน 8) หลักสูตรเป็นหลักสูตรการศึกษา
 9) คือทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน รวมทั้งกิจกรรมเสริมการแนะแนวและความสัมพันธ์
 ระหว่างบุคคล 10) หลักสูตรที่สอนทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ซึ่งกำกับโดยโรงเรียน
 11) หลักสูตรคือทุกอย่างที่วางแผนไว้โดยบุคลากรของโรงเรียน 12) หลักสูตรเป็นชุดของประสบการณ์
 ที่เกิดขึ้นโดยผู้เรียนในโรงเรียน 13) หลักสูตรคือประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคนที่ได้จากการเรียน
 ในโรงเรียน

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้รวบรวมความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ

1. หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาและเนื้อหาสาระที่จัดให้ผู้เรียน

หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาและเนื้อหาสาระนั้น หมายถึง วิชาและเนื้อหาสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนในชั้นเรียนและระดับต่าง ๆ หรือกลุ่มวิชาที่จัดขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หลักสูตรเตรียมแพทย์ หลักสูตรวิทยาศาสตร์ หลักสูตรธุรกิจ หลักสูตรตัดเสื้อและหลักสูตรการเลี้ยงสุกร ฯลฯ เป็นต้น จากอดีตตั้งแต่เริ่มหลักสูตรจนถึงปัจจุบันนี้ แนวคิดที่สำคัญของความหมายของหลักสูตรก็ยังคงเป็นวิชาและเนื้อหาวิชาที่ครูใช้สอน และนักเรียนใช้เรียนในสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ แม้แต่จะได้มีความพยายามที่จะทำให้หลักสูตรมีความหมายที่กว้าง และต่างไปจากเดิม แต่แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชา และเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียนก็ยังคงฝังแน่นและเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดทำหลักสูตร

2. หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร

เอกสารหลักสูตรประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ โครงสร้าง เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดีในการอยู่ร่วมกัน มีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แนวคิดนี้เน้นหลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารเป็นรูปเล่มได้จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ เอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารหลักสูตรเป็นเอกสารที่กล่าวถึงสาระหลักสูตรโดยตรง คือ กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหลักการ โครงสร้าง และเนื้อหาที่จัดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ ตัวอย่างเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ คู่มือหลักสูตร คู่มือครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร แผนการสอนกลุ่มวิชาต่าง ๆ หรือคู่มือการประเมินผลการเรียน

3. หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้แก่ผู้เรียน

แนวคิดของหลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนนี้ เป็นการมองหลักสูตรในลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนจัดขึ้น หรือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ ที่เตรียมไว้และจัดให้แก่ผู้เรียนโดยโรงเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด กิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะจะนำไปสู่ประสบการณ์ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะต่าง ๆ ซึ่งแสดงถึงการเรียนรู้ กิจกรรมที่ควรจัดแก่ผู้เรียนจะต้องปรากฏอยู่ใน หลักสูตรอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

4. หลักสูตร ในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้

แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน แนวคิดของหลักสูตรในฐานะแผน สำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียนเป็นแผนในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้

ความสามารถ และพฤติกรรมตามที่กำหนด แผนสำหรับจัดโอกาสทางการศึกษา จะแสดงเกี่ยวกับ จุดหมายหรือจุดประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผล แผนนี้ สร้างขึ้นตามประเภทสถานการณ์ หรือกลุ่มบุคคลในระดับการศึกษาต่าง ๆ เช่น หลักสูตรก่อนวัยเรียน หลักสูตรประถมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษา หรืออาจหมายถึงกลุ่มแผนย่อยต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียน มีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่คาดหวัง

5. หลักสูตรในฐานะที่เป็นมวลประสบการณ์ แนวคิดของหลักสูตรในฐานะที่เป็น ประสบการณ์ของผู้เรียนนั้น คือ ประสบการณ์ทุกอย่างของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ โรงเรียน รวมทั้งเนื้อหาวิชาในโรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนด้วย แนวคิดนี้เกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง การไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของหลักสูตรในความหมายแคบที่ไม่ส่งเสริมให้เกิด พัฒนาการรอบด้านขึ้นในตัวผู้เรียน ประการที่สอง การสอนของครูที่ยึดหนังสือเรียนและเนื้อหาสาระ มากเกินไป ทำให้การสอนไม่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมสร้างเสริม ประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา และค้นพบตัวเอง การจัดหลักสูตรจึงควรพิจารณาถึงประสบการณ์ทุกด้านที่พึงมีของผู้เรียน

6. หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง แนวคิดเกี่ยวหลักสูตรในฐานะที่เป็น จุดมุ่งหมายนั้นเป็นสิ่งที่สังคมมุ่งหวัง หรือคาดหวังให้เด็กได้รับ กล่าวคือผู้ที่ศึกษาจนจบหลักสูตร ไปแล้วจะมีคุณลักษณะอย่างไร จะเกิดผลอย่างไรในตัวผู้เรียนบ้าง แนวคิดนี้มองหลักสูตรในฐานะที่ ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังที่จะให้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดหลักสูตร การกำหนด จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลจำเป็นจะต้องวางแผนให้ สอดคล้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

7. หลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน แนวคิดของหลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอนนั้นเป็นการมองหลักสูตรในฐานะที่เป็น แผนการเตรียมโอกาสของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่ขึ้นโดยโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาที่ รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า โดยรวมเอาแผนย่อย ๆ ที่เป็นโอกาสของการเรียนรู้ที่คาดหวังเข้าไว้ด้วย แผนงานนั้นมีได้เกิดขึ้นอย่างลอย ๆ แต่จะมีการ วางแผนสำหรับสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้นแผนงานจึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อผู้เรียน โดยโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

ชวลิต ชูกำแหง (2559) ได้รวบรวมความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ มวลประสบการณ์ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีทั้งส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐาน กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่ เป้าหมายที่พึงปรารถนา และหลักสูตรที่ดีนั้นควรจะต้องเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนสอดคล้องกับความต้องการของชีวิตที่เหมาะสมที่สุด ต้องมีลักษณะเป็นพลวัต

(Dynamic) และเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการ และความเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ การพัฒนาหลักสูตรจะต้องจัดกระทำอยู่เสมอและเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ตอบสนอง และปรับเปลี่ยนตามสภาพเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม สภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สภาพการเมือง การปกครอง สภาพทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมและคุณธรรม

สรุปได้ว่า ความหมายของหลักสูตรมีการขยายความหมายและเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยหรือกาลเวลา มนุษย์เล็งเห็นคุณค่า และใช้ประโยชน์จากการศึกษาต่างกัน ความหมายของหลักสูตรก็คือเนื้อหาวิชาที่ให้เด็กเรียน ต่อมาเมื่อมีความเชื่อในปรัชญาพัฒนาการนิยม และมีจิตวิทยาเข้ามามีบทบาททางการศึกษา ความหมายของหลักสูตรก็เปลี่ยนเป็นกิจกรรมหรือมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้แก่เด็ก มีทักษะชีวิต การบริหารจัดการสมองที่ดี เพื่อดำรงชีวิต บริบท สังคม วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดความหมายของหลักสูตรอีกส่วนหนึ่ง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่ทางโรงเรียนที่ครูผู้สอนจัดให้แก่ผู้เรียน ทั้งกิจกรรมในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน ด้วยกระบวนการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอน กิจกรรม การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล สื่ออุปกรณ์ การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จทางการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตร และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านจิตใจที่ดีขึ้น

2. ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในทุก ๆ ระดับการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการคิด การอ่าน การเขียน การฟังและการพูด ทั้งนี้มีนักการศึกษาหลายท่านที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร บางแห่งอาจจะคล้ายและแตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคลดังต่อไปนี้

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของงานและพัฒนาการ

ของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

6. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง

7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร

9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร

10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติกรรมทักษะ เจตคติของผู้เรียนที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

สิทธิพล อาจอินทร์ (2557) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนเข็มทิศที่ใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งมีความสำคัญของหลักสูตรสรุปได้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับสามารถใช้หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

2. หลักสูตรเป็นเครื่องในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือทำนายอนาคตของการศึกษาของชาติ อนาคตการศึกษาของชาติย่อมมาจากหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ ดังนั้นถ้าหลักสูตรของชาติมีคุณภาพ มีความเหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ก็ส่งผลให้การศึกษาของชาติมีคุณภาพด้วย

4. หลักสูตรเป็นเครื่องมือบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ เนื่องจากหลักสูตรเป็นเครื่องมือความสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน ดังนั้นหลักสูตรที่มีคุณภาพก็จะนำไปสู่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพด้วย เพื่อให้คนในชาตินำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

5. หลักสูตรเป็นตัวกำหนดลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะไปในรูปแบบใด เพราะหลักสูตรจะกำหนดวิสัยทัศน์ว่าหลังจากผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษาแล้วจะมีคุณสมบัติ คุณลักษณะอย่างไร ซึ่งจะแสดงถึงลักษณะของคนและสังคมในอนาคตด้วย

6. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ จากกระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของนานาประเทศ ดังนั้น

หลักสูตรและการจัดการศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสร้างอาชีพและรายได้ เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้

7. หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจะต้องยึดตามหลักสูตรที่กำหนด เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

8. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานของการศึกษา หลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดทิศทางเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาของประเทศ ดังนั้นการกำหนดให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษา โดยใช้หลักสูตรเดียวกันทั้งประเทศก็จะส่งผลให้มีมาตรฐานการศึกษาเดียวกันด้วย

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรของนักการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษา เพราะว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาในทุก ๆ ระดับการศึกษา และเป็นตัวกำหนดทิศทางเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาของประเทศ ซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติแบบเดียวกัน ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานสากลในการใช้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

3. องค์ประกอบของหลักสูตร

การสร้างหลักสูตรจำเป็นต้องมีส่วนประกอบต่างให้หลักสูตรนั้น ๆ มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับการประกอบอาหารยังมีส่วนประกอบในการทำอาหาร เพื่อให้อาหารนั้นอร่อย น่ารับประทาน การสร้างหลักสูตรจำเป็นต้องมีส่วนประกอบให้หลักสูตรนั้น ๆ มีประสิทธิภาพและนำไปใช้ได้จริง ตามที่ทัศนะของนักการศึกษาแต่ละท่านดังนี้

চার্জ বাক্স (2532) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีดังนี้

1. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims)
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives)
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences)
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies)
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials)
6. การวัดผลประเมินผล (Evaluation)

ทาบ (Taba, 1962) กล่าวถึงองค์ประกอบหลักสูตร 4 องค์ประกอบ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงแต่ละวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. วิธีการประเมินผล

โบแชมพ์ (Beauchamp, 1968) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบ คือ ส่วนที่ป้อนเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ที่ได้ (Output)

1. ส่วนที่ป้อนเข้า (Input) จะประกอบไปด้วย คือ เนื้อหาวิชา ผู้เรียน ชุมชน
พื้นฐานการศึกษา
2. กระบวนการ (Process) จะประกอบไปด้วย ลักษณะการใช้ สื่อและ
อุปกรณ์ ระยะเวลา การวัดผลประเมินผล
3. ผลลัพธ์ที่ได้ (Output) จะประกอบไปด้วย ความรู้ ทักษะ เจตคติ
ความมั่นใจ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) กล่าวถึงการจำแนกองค์ประกอบของหลักสูตรอาจจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด แต่ในหลักใหญ่มีประเด็นหรือองค์ประกอบที่สำคัญเหมือนกันอย่างครบถ้วน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดในตัวผู้ที่จะผ่านหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษาแก่เด็ก ช่วยในการเลือกเนื้อหาและ กิจกรรม ตลอดจนใช้มาตรการอย่างหนึ่งในการประเมินผล จุดมุ่งหมายของการศึกษามีอยู่หลายระดับ ได้แก่ จุดมุ่งหมายระดับหลักสูตร ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่บอกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้เป้าหมายของหลักสูตร นั้น ๆ จุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชา วิชาแต่ละกลุ่มสร้างคุณลักษณะที่แตกต่างกันให้กับผู้เรียน
2. เนื้อหา (Content) เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กิจกรรมขั้นต่อไป คือ การเลือกเนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหา พร้อมทั้งกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอนแนวการสอน และแบบเรียน เป็นต้น
4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) การประเมินผลหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินผลหลักสูตรเป็นงานใหญ่ และมีขอบเขตกว้างขวาง ผู้ประเมิน จำเป็นต้องวางโครงการประเมินผลไว้ล่วงหน้า

สรุปได้ว่า จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรของนักการศึกษา ดังกล่าว องค์ประกอบของหลักสูตร มีดังนี้ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ที่จะให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม

การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นไปตามขั้นตอนที่เหมาะสมก่อให้เกิด ประสิทธิภาพของคู่มือ ดังที่นักการศึกษาได้ให้คำแนะนำไว้ ดังนี้

ศรัณย์ ไวยานิกรณ์ (2547 : 10) ได้กำหนดแนวทางในการจัดทำคู่มือไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาหลักการของหลักสูตร จุดหมายของหลักสูตร เกณฑ์การใช้หลักสูตรจุดประสงค์ ประเภทวิชา และมาตรฐานวิชาชีพ
2. การจัดทำหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลพื้นฐาน มาจัดทำหลักสูตรการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย (1) คำชี้แจงการใช้หลักสูตร (2) หลักสูตรรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้รายวิชา (3) หน่วยการเรียนรู้ (4) แหล่งข้อมูลอ้างอิง
3. ทดสอบหลักสูตรโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเหมาะสมไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุง
4. การประเมินคุณภาพหลักสูตร โดยการนำหลักสูตรที่ได้จากการแก้ไขปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น รวมทั้งนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมนั้นและนำข้อมูลที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จะเป็นที่น่าสังเกตว่าการจัดทำหลักสูตรที่ดีนั้นผู้จัดทำควรคำนึงถึงการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรจึงต้องสัมพันธ์กับหลักสูตรวิธีการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้สะดวกแก่การนำไปใช้สู่การปฏิบัติและคาดหวังไว่ว่าจะเกิดผลจริงเมื่อใช้หลักสูตรฝึกอบรมไปตามขั้นตอนที่ถูกต้องก็ย่อมประกันผลที่จะเกิดขึ้น คือ คุณภาพผู้เรียนได้สูงขึ้น

สมคิด บางโม (2553) ได้ให้ความหมายการฝึกอบรมไว้ว่า เป็นกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคล โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitude) อันจะนำไปสู่การยกมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและองค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สุรัชย์ วัฒนอุดมชัย (2559) ได้ให้ความหมายการฝึกอบรม เป็นการฝึกอบรมจะเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคล โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะคติ โดยการจัดความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่บุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างเฉพาะเจาะจง ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการจัดฝึกอบรม มีกระบวนการที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะและกระบวนการ ทั้งรวมถึงเจตคติที่ดีที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน เพื่อถ่ายทอดและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานร่วมกัน พัฒนาดตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์เรียนรู้ (organization of learning experience) เป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่าการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้โดยตรง แต่เป็นการจัดเตรียมทุกสิ่งทุกอย่างที่จะส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่ได้รับว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ และเกิดพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล

1. ความหมายของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง แผน (Plan) หรือแบบ (Pattern) เป็นคำอธิบายสภาพทางการเรียนรู้ตั้งแต่การวางแผนหลักสูตรหน่วยการสอนและบทเรียนที่จะนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์หรือเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดประสบการณ์ของครู เพื่อออกแบบสื่อการสอนที่ช่วยให้เด็กบรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน จึงมีมากมายตั้งแต่รูปแบบง่าย ๆ กำหนดการดำเนินการที่ใช้ได้ผลจนถึงรูปแบบที่ซับซ้อน ซึ่งสามารถใช้เพื่อการจัดประสบการณ์ในห้องเรียน หรือการสอนพิเศษ เป็นกลุ่มย่อย (Joyce and Weil, 1996 : 11) สอดคล้องกับความหมายอีกนัยหนึ่ง คือ การจัดประสบการณ์ หมายถึง แบบแผนการจัดประสบการณ์ที่มีกระบวนการที่วางไว้อย่างเป็นระเบียบ (พัชร พโยธิน, 2548 : 15-32) รวมถึงรายละเอียดของวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยแต่ละรูปแบบมีแนวคิดทฤษฎีของตนเองเป็นกรอบให้ผู้สอนเห็นกระบวนการจัดที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายทางการศึกษาที่กำหนด (พัชร พโยธิน, 2548 : 4-2) ซึ่งการจัดประสบการณ์ในอีกความหมายหนึ่งนั้น หมายถึง แบบแผนหรือตัวแบบ หมายถึง ลักษณะการจำลองสภาพความเป็นจริงว่าจะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้นจะมีสิ่งใดบ้างที่น่าจะได้นำมาศึกษาและพิจารณา เพราะตัวแบบเป็นสิ่งที่ได้มาจากทางเลือกแต่ละทางที่มีระดับของการบรรลุวัตถุประสงค์ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2547 : 41 อ้างอิงมาจาก บุหลง ศุภศิลป์, 2559 : 41) สอดคล้องกับนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึง การจัดประสบการณ์ คือ คำอธิบายหรือรายละเอียดของวิธีการสอนหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักการแนวคิดทฤษฎี ทำให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายเฉพาะที่กำหนดไว้ (พัชรีย์ พลโยธิน, 2552 : 4-7) และการจัดประสบการณ์อีกนัย หมายถึง การเรียนรู้ที่ครูช่วยให้เด็กได้ข้อมูล แนวคิด ทักษะ คุณค่า และวิธีการคิด และแสดงออกด้วยตัวของเด็กเอง (พัชรีย์ พลโยธิน, 2552 : 4-8)

วรวรรณ เหมชะญาติ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการของครูในการดูแลความประพฤติปฏิบัติของเด็กบนพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้และธรรมชาติของเด็ก เนื้อหาสาระทางการศึกษาปฐมวัย สื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย การสร้างความสัมพันธ์ การวางแผน และการบริหารจัดการห้องเรียนที่เหมาะสมกับเด็ก ผ่านกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวัยที่สมดุลกันทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อันจะนำไปสู่ความสามารถในการดำรงชีวิตและการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการถ่ายทอดความรู้ผ่านกิจกรรม โดยการออกแบบ และจัดกิจกรรม วิธีการจัดประสบการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ คุณค่า ทักษะ วิธีการคิดและการแสดงออก โดยจะเป็นลักษณะการจำลอง สภาพความเป็นจริงที่จะทำให้บรรลุตามระดับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งผู้สอนต้องมีการออกแบบของตนเองตามทฤษฎี แนวคิดที่มีองค์ประกอบอย่างเป็นระบบ จนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ เกิดการพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวัยที่สมดุล และเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเรียนรู้ในระดับขั้นที่สูงขึ้น

2. องค์ประกอบของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ผู้ที่พัฒนาองค์ประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องมีองค์ประกอบอย่างครบถ้วน จึงจะสามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรมีองค์ประกอบการจัดประสบการณ์ดังนี้

Joyce และ Weil (1996) ได้ให้ข้อเสนอแนะรายละเอียดองค์ประกอบของการจัดประสบการณ์ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการและจุดมุ่งหมายของการจัดประสบการณ์
2. แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการจัดประสบการณ์เป็นการอธิบายถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เป็นความเชื่อของผู้พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์
3. กระบวนการจัดประสบการณ์ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

3.1 อธิบายกระบวนการสอนที่เป็นรูปธรรมทำให้ผู้สอนรู้ว่าจะต้องทำ
กิจกรรมอะไร

3.2 อธิบายบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

3.3 หลักการตอบสนองเป็นการเสนอแนะให้ผู้สอนตอบสนองสิ่งที่ผู้เรียน
ทำโดยเรื่องให้เหมาะกับผู้เรียน

3.4 การสนับสนุนเป็นการเสนอแนะสิ่งจำเป็นอื่นที่ผู้สอนต้องมี
นอกเหนือจากกิจกรรมปกติและรูปแบบที่นำเสนอเช่นการจัดหาหนังสือสื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ
นอกสถานศึกษา

4. การประยุกต์ใช้ เป็นการเสนอแนะการใช้รูปแบบในชั้นเรียนมีการให้
ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งเสนอแนะและการใช้ร่วมกับกระบวนการสอนอื่นด้วย

5. ผลที่เกิดจากการสอน ทั้งโดยตรงและทางอ้อมทางตรงเกิดจากการจัด
กิจกรรมของผู้สอนเป็นสิ่งที่ถูกคาดหวังไว้ในจุดมุ่งหมาย

Anderson (1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการจัด
ประสบการณ์ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนเป็นความเชื่อและแนวคิดทฤษฎี
พื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน โดยหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนจะเป็นตัวชี้แนะ
โดยกำหนด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบการเรียนการสอน

2. เป้าหมายและวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการ
ให้เกิดในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน หรือเป็นการระบุเป้าหมายในการ
ทำงานของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม

3. สารการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหาและกระบวนการในการเรียนรู้
ที่ผู้สอนจะใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

4. การสอนสื่อและแหล่งเรียนรู้สิ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของการใช้
รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จสามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริงและตรงตามที่
รูปแบบนั้นได้กำหนดไว้

5. การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินผลประสิทธิภาพของรูปแบบ
โดยการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนและสร้างประสิทธิผลของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้และ
กระบวนการทั้งหมดของรูปแบบการเรียนรู้อยู่

พัชรี พลโยธิน (2548) ได้กล่าวว่า การจัดประสบการณ์มีองค์ประกอบไว้ 4 ประการ
ดังนี้

1. ปรัชญา/ทฤษฎี/แนวคิดที่เป็นหลักการ หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือหลักการของรูปแบบการสอนนั้น

2. จุดหมาย เป็นการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นหลักการจัดระบบที่มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ

4. การประเมินผล เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จากข้อมูลของนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบการจัดประสบการณ์มาข้างต้น

สรุปได้ว่า แนวคิดของนักการศึกษา นำไปสู่การสรุปองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดประสบการณ์ ซึ่งการจัดประสบการณ์เป็นลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องมีกระบวนการที่เป็นรูปธรรม วางแผน ตั้งวัตถุประสงค์การสอน จัดกระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรม สื่อ การวัดผล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียน

3. ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู

ประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู เป็นความสามารถของครูในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เห็นถึงผลลัพธ์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของครู ซึ่งเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนนั้นคุรุสภากำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน เพื่อก่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีนักวิจัยได้กล่าวถึงโครงสร้างการประเมินประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู ดังนี้

Schwartz (1980) กล่าวถึง การประเมินประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูมีเกณฑ์ที่ควรคำนึงถึง 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. ความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การพูดสื่อสารที่ชัดเจน กระตุ้นให้เกิดการคิด รวมถึงมีวิธีการจัดรูปแบบการสอน เนื้อหาที่ชัดเจน

2. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน คือ การมีความรู้พื้นฐานในวิชานั้น ๆ ที่มั่นคงและถูกต้อง รวมถึงมีการเรียนรู้เพิ่มเติมความรู้ใหม่

3. มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล คือ การมีความรู้และเทคนิคในการประเมินหลากหลายรูปแบบ และสามารถเลือกใช้ได้เหมาะสมกับการเรียนรู้ และความแตกต่างของเด็ก

4. บุคลิกและลักษณะนิสัยของครู คือ การแสดงพฤติกรรมของครูที่มีความกระตือรือร้นในการสอน การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครูและเด็ก การแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม รวมถึงบุคลิกภาพส่วนตัว และการแต่งกาย

Beach และ Reinhartz (2000) กล่าวถึง การประเมินประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู มีองค์ประกอบ 6 ข้อ เพื่อเป็นโครงสร้างการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู คือ

1. การจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน โดยพิจารณาจากพฤติกรรมการสอนของครูในด้านการวางแผนการสอน
2. ความกระตือรือร้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน พิจารณาจากพฤติกรรมของครูที่มีความกระตือรือร้นในการสอน การสร้างบรรยากาศในการสอนและห้องเรียน และเจตคติที่ดีต่อภาระงานและเด็ก
3. การกำหนดเป้าหมายของงาน พิจารณาในส่วนของพฤติกรรมของครูที่มีความเอาใจใส่ในงานสอนทุก ๆ ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการสอน ระหว่างการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติหลังจากการเรียนการสอน
4. วิธีการสอน พิจารณาจากพฤติกรรมของครูที่มีการใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กรายบุคคล
5. การสร้างอันติปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน พิจารณาจากพฤติกรรมของครูที่ปฏิบัติต่อนักเรียนในทางบวก เช่น การสร้างบรรยากาศที่ดี การพูดคุย และการรับ ฟัง
6. การใช้คำถามที่น่าสนใจ พิจารณาจากพฤติกรรมของครูในการตั้งคำถามที่เป็นคำถามปลายเปิดกระตุ้นการเรียนรู้

Braskamp, Brandenburg และ Ory (1984) กล่าวถึง การนำเสนอวิธีการประเมินประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ของครูไว้ 5 วิธี ได้แก่

1. การสัมภาษณ์ครูผู้สอน เพื่อนครู ผู้บริหาร
2. การใช้เครื่องมือ สอดทัศนูปกรณ์ เช่น การบันทึกวิดีโอเทป และเทปบันทึกเสียง
3. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีการที่นิยมมากที่สุด โดยเฉพาะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)
4. การสังเกต สามารถสังเกตพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งครูและเด็กในชั้นเรียน
5. การพิจารณาทบทวนผ่านเอกสารต่าง ๆ

Harris (1985) กล่าวถึง การนำเสนอแหล่งข้อมูลสำหรับการประเมิน ประสิทธิภาพการสอนนั้นสามารถเก็บข้อมูลได้จากครูผู้สอนประเมินตนเอง การประเมินโดยนักเรียน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การประเมินจากหัวหน้าหรือผู้บริหาร และการประเมินจากเพื่อนร่วมงาน

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย ต้องมีการ จัดการสอนที่ดี มีวิธีการสอนที่หลากหลาย กระตือรือร้น ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา การประเมินผล เพื่อให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมอง

แนวคิดการบริหารจัดการสมอง ได้แก่ ความหมายการบริหารจัดการสมอง องค์ประกอบ การบริหารจัดการสมอง การประเมินการบริหารจัดการสมอง ซึ่งในเนื้อหาได้มีผู้เชี่ยวชาญเสนอไว้ใน ประเด็นสำคัญ ๆ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. ความหมายการบริหารจัดการสมอง

การบริหารจัดการสมองคือกระบวนการในการทำงานของสมองส่วนหน้า (Frontal Lobes) ที่มีการเชื่อมโยงกับการทำงานของสมองในส่วนต่าง ๆ ซึ่งมีนักการศึกษาให้ ความหมายดังนี้ Lezak (1995 : 42) การบริหารจัดการสมองคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางด้านพฤติกรรมกับการตอบสนองในการทำกิจกรรมที่มีการกำหนดเป้าหมาย ระดับสูงในการทำงานของมนุษย์ ในด้านสติปัญญา การควบคุมตนเอง และการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ต่อมา Burgess (1997 : 81) ให้ความหมายของการบริหารจัดการสมองคือ กระบวนการที่กำหนดไว้ในมีการส่วนร่วมกับการแก้ปัญหา โดยมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ การวางแผน การประเมินความรู้ และความจำที่คาดหวัง สอดคล้องกับ Gioia และคณะ (2000 : 1) กล่าวถึงการบริหารจัดการสมองเป็นกระบวนการ กำกับกับการจัดการด้าน สติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านพฤติกรรม โดยเฉพาะในช่วงการแก้ปัญหา แอนเดอร์สัน (Anderson, 2002 : 71) กล่าวถึงการบริหารจัดการสมองคือ กระบวนการที่มี องค์ประกอบที่หลากหลาย ได้แก่ การเลือกเป้าหมาย การวางแผนก่อนเริ่มกิจกรรม ควบคุมตนเอง ความยืดหยุ่น ความสนใจ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลตอบกลับ โดยเฉพาะ Vriezen และ Pigott (2002 : 296) ได้ให้ความหมายของ การบริหารจัดการสมองว่ากระบวนการที่มีความหลากหลายของ สติปัญญาในคิดขั้นสูงที่ควบคุมและกำกับทางด้านอารมณ์และพฤติกรรม และสอดคล้อง Oosterlaan, Scheres และ Sergeant (2005 : 69) การบริหารจัดการสมองคือ กระบวนการ ทางด้านสติปัญญาที่มีการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการ การตรวจสอบ การวาง ข้อกำหนดเป้าหมายของพฤติกรรม Corbet และคณะ ยังกล่าวถึง การบริหารจัดการสมองว่า

เป็นกระบวนการควบคุมทางด้านจิตใจ ทางด้าน สติปัญญา และทางด้านอารมณ์ ความสามารถในการจัดการทางด้านพฤติกรรมในช่วงเวลาแทนที่ความต้องการ เพื่อบรรลุเป้าหมายในระยะยาว (Corbett and others, 2009 : 210) ในปี 2010 Lynn Meltzer (2010 : X) ให้ความหมายของการบริหารจัดการสมองว่าเป็นกระบวนการทำงาน เช่น การวางแผน การจัดระเบียบการจัดระดับความสำคัญ และการตรวจสอบตนเองที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของการทำงานสำหรับ Peg Dawson and Richard Guare ให้ความหมายของการบริหารจัดการสมองคือ การจัดระบบของพฤติกรรมในการทำงานที่มีเป้าหมายระยะยาว โดยใช้ทักษะการวางแผน จัดระบบการดำเนินการ การเอาใจใส่กับงาน และความมุ่งมั่นกับงานการบริหารจัดการสมองจะช่วยให้การควบคุมและจัดการกับอารมณ์ ควบคุมความคิด พฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Peg Dawson and Richard Guare, 2010 : 1) ในปีเดียวกัน Christopher Kaufman ให้ความหมายของทักษะการจัดการสมอง (EF) ว่า เป็นองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาที่ช่วยควบคุมและจัดการตนเองในแต่ละวันและระยะยาวของการทำงาน (Christopher Kaufman, 2010 : 2) สำหรับ Paula Moraine ให้ความหมายของการบริหารจัดการสมองคือ การทำงานของสมองในส่วนที่ควบคุมความสนใจและพฤติกรรมในการทำกิจกรรม (Paula Moraine, 2012 : 13) และ Branstetter กล่าวถึง การบริหารจัดการสมองคือ ทักษะการคิด ความรู้สึก พฤติกรรม ความจำ ความสนใจ ทักษะ การเคลื่อนไหว การแสดง และการบริหารจัดการตนเองเป็นทักษะการการควบคุมอารมณ์ และควบคุมตนเอง (Branstetter, 2014 : 13)

อาจสรุปได้ว่า ความหมายของการบริหารจัดการสมองคือ การทำงานของสมองในส่วนที่ควบคุมสั่งการที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ กับตนเอง การรับรู้ สังเกต จดจำ วิเคราะห์ รู้เหตุผล และการแก้ปัญหา ที่มีความหลากหลายของสติปัญญาในคิดขั้นสูง ควบคุม กำกับและจัดการตนเอง มีความสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การจัดระเบียบ การจัดระดับความสำคัญ ผ่านการแสดงออกทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งพฤติกรรมภายนอก คือ การเคลื่อนไหวร่างกาย การพูดโต้ตอบ การยืน การเดิน การนั่ง และพฤติกรรมภายใน เป็นการ คิด อารมณ์ ความรู้สึก ทั้งยังเป็นกระบวนการควบคุมทางด้านพฤติกรรม ความรู้สึก ความสนใจ ทักษะการเคลื่อนไหว การแสดง ควบคุมตนเอง จะช่วยในการจัดการกับอารมณ์ ควบคุมความคิด พฤติกรรมของตนเอง

2. องค์ประกอบการบริหารจัดการสมอง

สุภาวดี หาญเมธี สถาบัน RLG (Rakluke Learning Group, อ้างอิงมาจาก ขวัญฟ้ารังสิยานนท์, 2562 : 5) ได้จำแนกองค์ประกอบของ EF เป็น 9 ด้าน (Domain) โดยจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่มทักษะดังนี้

1. กลุ่มทักษะพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความจำเพื่อใช้งาน คือ ความสามารถในการจำข้อมูลในขณะประมวลผล
ของข้อมูล

1.2 การยั้งคิดไตร่ตรอง คือ ความสามารถในการหยุดพฤติกรรมตนเอง
ในเวลาที่เหมาะสม

1.3 การยืดหยุ่นความคิด คือ ความสามารถในการเปลี่ยนวิธีคิดเมื่อเงื่อนไข
เปลี่ยน

2. กลุ่มทักษะกำกับตนเอง ได้แก่

2.1 การจดจ่อใส่ใจ คือ ความสามารถในการคิด สนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ในช่วงเวลาต่อเนื่อง

2.2 การควบคุมอารมณ์ คือ ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์
และแสดงเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม

2.3 การติดตามประเมินตนเอง คือ ความสามารถในการทบทวนความคิด
ความรู้สึกและผลงานของตนเอง

3. กลุ่มทักษะปฏิบัติ ได้แก่

3.1 การริเริ่มและลงมือทำ คือ ความสามารถในการลงมือทำงานด้วยตนเอง
3.2 การวางแผนจัดระบบดำเนินการ คือ ความสามารถในการวางแผนจัดการ
บริหารดำเนินการ

3.3 การมุ่งเป้าหมาย คือ ความพากเพียร มุ่งมั่นทำงานจนบรรลุเป้าหมาย
การบริหารจัดการสมองมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2007 Lynn Meltzer
(2007 : 1-2) เขียนหนังสือ “EXECUTIVE FUNCTION IN EDUCATION” ได้แบ่งการบริหารจัดการ
ตนเองออกเป็น 5 ส่วนประกอบด้วย

1. การกำหนดเป้าหมายและการวางแผน (Goal setting and planning)
2. การจัดระบบของการทำงาน (Organization of behaviors over time)
3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility)
4. ความจำที่ใช้งาน (Working Memory)
5. การตรวจสอบประเมินตนเอง (Self-Monitoring)

ต่อมาปี 2010 Christopher Kaufman แบ่งการบริหารจัดการตนเองเป็น 2 ด้าน
คือ ด้านความคิด ด้านสังคมและอารมณ์ (Kaufman, 2010 : 4) และRichard Guare และ
Peg Dawson แบ่ง Executive Functions เป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางสติปัญญา
(Cognitive) และองค์ประกอบ ทางพฤติกรรม (Behavioral) โดยองค์ประกอบทางสติปัญญา
มี 5 ด้านที่สำคัญ คือ

1. ความจำที่ใช้งาน (Working Memory)
2. คิดแบบองค์รวม (Metacognition)
3. จัดระบบการทำงาน (Organization)
4. การวางแผน (Planning)
5. บริหารจัดการเวลา (Time Management)

ในส่วนองค์ประกอบทางพฤติกรรมมี 6 ด้าน ที่สำคัญคือ

1. คิดริเริ่มลงมือทำ (Task Initiation)
2. ตั้งเป้าหมาย (Goal-Directed)
3. สมาธิจดจ่อ (Sustained Attention)
4. ยับยั้งพฤติกรรม (Response Inhibition)
5. ควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)
6. ยืดหยุ่นความคิด (Flexibility)

Richard Guare, Peg Dawson (2010 : 1-2, 2012 : 8-9, 2016 : 19, 12-29)

การที่จะทำให้เด็กเกิดการบริหารจัดการตนเองได้นั้นต้องอาศัยการเชื่อมโยงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสติปัญญาและด้านพฤติกรรม Otero และ Barker กล่าวถึงการเชื่อมโยงของ Executive Functions of the Brain (EF) ว่า เป็นกระบวนการ ทางด้านสติปัญญา ขั้นสูงที่มีบทบาทสำคัญทางด้านประสาทวิทยา เป็นการทำงานทางด้านสมองส่วนหน้าที่มีการเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน (Otero and Barker, 2014 : 40) สิ่งที่สำคัญคือ กระบวนการที่จะสร้างให้เกิดการเรียนรู้และการเชื่อมโยงของสมอง Lynn Melizer (2010 : 6-7) กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการเชื่อมโยงทางสมองดังนี้

1. การจัดเรียงความสำคัญ (Prioritizing) คือ การจัดลำดับตามความสำคัญ โดยการหาสิ่งที่สำคัญที่สุด
2. การจัดระบบข้อมูล (Organizing) คือ การจัดเรียงข้อมูล ระบบการเคลื่อนย้าย และการเรียงลำดับข้อมูล
3. การใช้ความจำ (Using Working Memory) คือ การจัดเรียงลำดับความคิดของสมองสำหรับการใช้งาน
4. การหาวิธีการที่เหมาะสม (Shifting) คือ การสลับเปลี่ยนได้อย่างง่ายดายระหว่างวิธีการมอง และการหาทางเลือกใหม่ ๆ
5. การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitoring) การตรวจสอบการทำงานเพื่อหาข้อผิดพลาดที่พบบ่อยและแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุดของข้อผิดพลาด

ซึ่ง Moran และ Gardner (2007 : 20, 27) กล่าวถึงการกระบวนการเชื่อมโยงทางสมองให้ในการบริหารจัดการสมองต้องอาศัยการ ทำงานที่บูรณาการร่วมกัน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. เนินเขา (Hills) หรือการตั้งเป้าหมายอย่างเป็นทางการ (formal goals) เป็นการตั้งเป้าหมายที่จะทำให้ชัดเจน
2. ทักษะ (Skill) คือ ความสามารถที่จำเป็นและเทคนิคในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. มีความมุ่งมั่น (Wil) คือ การคิดที่จะเริ่มต้นในการทำและอดทนจนกว่าจะถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ฯ

อาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการสมองมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางสติปัญญา (Cognitive) และองค์ประกอบทางพฤติกรรม (Behavioral) ทั้ง 2 องค์ประกอบ จะเกิดได้นั้นต้องอาศัยการเชื่อมโยงทางสมองโดยการจัดการเรียงความสำคัญของการทำงานการจัดระบบของการทำงาน การใช้ความจำการทำงาน การหาวิธีการที่เหมาะสมในการทำงาน การตรวจสอบตนเองหรือข้อผิดพลาดในการทำงานเพื่อปรับปรุงการทำงานเข้าด้วยกัน ซึ่งการบริหารจัดการสมองทางสติปัญญาเป็นความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ กับตนเอง การรับรู้ สังเกต จดจำ วิเคราะห์รู้เหตุผล และการแก้ปัญหา ตลอดจนการสังเคราะห์ เป็นส่วนที่ทำให้นักเรียนเกิดการทำงานเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน การบริหารจัดการสมององค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือ การกระทำที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งเป็นการกระทำที่บุคคลแสดงหรือตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ผ่านการแสดงออกทางด้านร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมประกอบด้วยพฤติกรรมภายนอก คือ การเคลื่อนไหวร่างกาย การพูดโต้ตอบ การยืน การเดิน การนั่ง และพฤติกรรมภายใน เช่น การคิด อารมณ์ ความรู้สึก สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่แสดงออกมา ไม่ว่าพัฒนาการทางด้านร่างกาย (Physical development) และพัฒนาการทางด้านอารมณ์ (Emotional development) การบริหารจัดการสมองจึงเป็นการประสานสัมพันธ์ทางองค์ประกอบด้านสติปัญญาเข้ากับองค์ประกอบด้าน พฤติกรรม

จากองค์ประกอบของการบริหารจัดการสมองผู้วิจัยศึกษาดำรงและเอกสารที่เกี่ยวข้องของการบริหารจัดการสมองจึงขยายแต่ละด้าน ดังนี้

1. ความจำที่ใช้งาน (Working Memory)

ความจำที่ใช้งาน (WWM) เป็นความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลข้อมูลและเรียกข้อมูลนั้นมาใช้ในขณะที่ทำกิจกรรมที่ยังยากซับซ้อน โดยเด็กที่มีหน่วยความจำในการทำงานที่น้อยหรือไม่มีข้อมูลจากประสบการณ์การเรียนรู้ เด็กจะไม่สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลดังกล่าวที่สำคัญในการทำกิจกรรมขั้นตอนต่อไปได้ ความจำที่ใช้งานเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการตนเอง ซึ่งถือว่าเปรียบเหมือนเป็นพื้นฐาน โดยการมีความจำที่ใช้งานที่หลากหลาย เด็กจะสามารถนำข้อมูล

มาใช้ตามสถานการณ์ (Peg Dawson, Richard Guare, and Colin Guare, 2013 : 16 ; National Center for Learning Disabilities, 2013 : 6, 16 ; Center on the Developing Child Harvard University, 2011 : 9)

การเรียกสาระข้อมูลที่เก็บไว้ออกมาใช้ โดย Baddale (1999) กล่าวถึง กระบวนการประมวลข้อมูลเริ่มต้นจากการที่มนุษย์รับสิ่งเร้าเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 สิ่งเร้าที่เข้ามาจะได้รับการบันทึกไว้ในความจำระยะสั้น ซึ่งการบันทึกนี้จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ การรู้จัก (Recognition) และความใส่ใจ (Attention) ของบุคคลที่รับสิ่งเร้า สิ่งเร้าเหล่านั้นจะได้รับการบันทึกลงในความจำระยะสั้น (Short term memory) สามารถเรียกข้อมูลต่าง ๆ ออกมาใช้ได้ การเรียกข้อมูลออกมาใช้บุคคลต้องถอดรหัสข้อมูล (decoding) จากความจำระยะยาวนั้นและส่งผลต่อไปสู่ตัวก่อกำเนิดพฤติกรรมตอบสนอง ซึ่งจะเป็นแรงขับหรือกระตุ้นให้บุคคลมีการเคลื่อนไหว หรือการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

2. ยับยั้งพฤติกรรม (Response Inhibition)

ยับยั้งพฤติกรรม (Response Inhibition) เป็นกระบวนการภายในที่แสดงออกมาผ่านการกระทำไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร การกระทำ ซึ่งเป็นพฤติกรรมดังกล่าวอาจจะขาดการคิดก่อนทำ ซึ่งการคิดก่อนทำจะทำให้เด็กเกิดการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เป็นการสะสมทักษะในการวิเคราะห์และประเมินการคิดอย่างมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็น ไม่ใช้อารมณ์และยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดเมื่อพบเหตุผลที่ดีกว่า (Mcpeck, 1990 : 62 ; Bandman and Bandman, 1995 : 7 ; Boss, 2010 : 5 ; Nosich, 2012 : 2 ; Peg Dawson, Richard Guare, and Colin Guare, 2013 : 17)

การยับยั้งพฤติกรรม (RI) จึงมีความสำคัญในการพิจารณา การไตร่ตรองนั้น จึงเป็นส่วนที่สำคัญในการคิดก่อนที่จะทำ (RI) การคิดก่อนทำต้องอาศัยข้อมูลจากเหตุการณ์ ประสบการณ์ ของเด็กนำไปสู่การตัดสินใจ โดย โนซิช (Nosich, 2012 : 3) แบ่งการคิดไตร่ตรอง ด้วยเหตุผลออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ส่วนการตั้งคำถาม 2) ส่วนการตอบคำถาม และ 3) ส่วนการเชื่อในคำตอบที่ตนเองตอบโดยใช้เหตุผลของตน

แองเรลลี และวาลานิดส์ (Angeli and Valanides, 2009 : 326) กล่าวถึง องค์ประกอบของทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5 ส่วนประกอบ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา
2. การหาแนวทางการแก้ปัญหา
3. การให้เหตุผลกับแนวทางการแก้ปัญหาแต่ละแบบ
4. การตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด
5. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินการคิด

อาจสรุปได้ว่า การยับยั้งพฤติกรรม (Response Inhibition)

เป็นกระบวนการภายในและภายนอกที่แสดงออกมาผ่านการกระทำด้วย การสื่อสาร คำพูด การกระทำ สีหน้า ท่าทาง พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หากเด็กมีพฤติกรรมดังกล่าวเด็กอาจจะส่งผลในอนาคต การคิดก่อนทำ (RI) เป็นการยับยั้งพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์

3. ยืดหยุ่นความคิด (Flexibility)

การยืดหยุ่นความคิดเป็นสิ่งที่ช่วยในการแก้ปัญหาหรือผ่อนหนักให้เป็นเบา ไม่มั่งในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แต่จะปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ โดยคิดแล้วเลือกหรือนำไปใช้ให้ตรงกับสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่กำหนด Richard Guare, Peg Dawson and Colin Guare (2013) กล่าวถึงการยืดหยุ่นความคิดเป็นความสามารถที่จะทบทวนแผนงานที่วางไว้เมื่อพบอุปสรรค การได้รับข้อมูลใหม่ ๆ หรือรู้ว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้น และรู้จักปรับแผนและวิธีการให้เหมาะสม (Richard Guare, Peg Dawson and Colin Guare, 2013 : 15) ความยืดหยุ่นความคิดในความหมายแบบไทย ๆ อาจจะหมายถึง การรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ไม่ตายตัว เปลี่ยนแปลงได้ อะลุ่มอล่วย เด็กที่ขาดความยืดหยุ่นความคิดจะมีปัญหาด้านความสัมพันธ์และการบริหาร เพราะเด็กจะไม่ฟังเหตุผลของผู้อื่น ผู้อื่นและไม่รับรู้ความรู้สึกของบุคคลรอบข้างหากปล่อยพฤติกรรมดังกล่าวอาจจะมีปัญหาสำหรับเด็กในอนาคต (Rebecca Bransteter, 2014 : 33) โดยการยืดหยุ่นความคิดเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งกิลฟอร์ด (Guilford) กล่าวถึงการคิดยืดหยุ่นว่าเป็นความสามารถขึ้นอยู่กับสติปัญญาของแต่ละบุคคลในการคิดหาการแก้ปัญหาได้หลายรูปแบบ มีความคล่องแคล่วในการคิด การยืดหยุ่นความคิดแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ (Guilford, 1967 : 43)

1. ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นได้ทันที (Spontaneous Flexibility)

เป็นความสามารถที่พยายามคิดได้หลายทางอย่างอิสระ หรือเป็นการแก้ปัญหาเร่งด่วน

2. ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (Adaptive Flexibility)

เป็นความสามารถในการดัดแปลงความรู้หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาผู้ที่มีความคิดยืดหยุ่นจะดัดแปลงได้ไม่ซ้ำกัน

ซึ่ง Paula Moraine กล่าวถึงการยืดหยุ่นเป็นความคิดใน 3 มิติ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Paula Moraine, 2012 : 150)

1. มิติการยืดหยุ่นทางความคิด (Flexibility in thinking) คือ เด็กต้องใช้

สติปัญญาในการคิดมองปัญหาจากมุมมองหนึ่ง คิดถึงผลที่ตามมา และสามารถที่จะพิจารณาเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้มากกว่าหนึ่งตัวเลือก

2. มิติการคิดยืดหยุ่นทางความรู้สึก (Flexibility in feeling) คือ

การที่เด็กจะเห็นปัญหาจากจุดอื่น ๆ มีการตอบสนองกับสถานการณ์ที่เมื่อเผชิญหน้ากับสถานการณ์

ทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก เด็กอาจพยายามพุดคุยด้วยตนเองเพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้น และเด็กแสวงหาการสนทนากับเพื่อนที่เชื่อถือได้ หรือผู้ใหญ่หรือพยายามที่จะวิธีการให้ผ่านสถานการณ์ไป

3. มิติการคิดยืดหยุ่นทางการกระทำ (Flexibility in actions) คือ เด็กสามารถมองการกระทำไปข้างหน้าและดูว่าการดำเนินการจะใช้เวลา เด็กจะสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการตัดสินใจที่จะทำซ้ำการกระทำหรือการตัดสินใจใหม่ เด็กสามารถตัดสินใจตามความเหมาะสม หรือพิจารณาจากประสบการณ์ก่อนหน้า

อาจสรุปได้ว่า การยืดหยุ่นความคิด (Flexibility) เป็นสิ่งที่จะช่วยในการแก้ปัญหาหรือผ่อนหนักให้เป็นเบา ไม่มุ่งในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แต่จะปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ รู้ว่ามีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น รู้จักปรับแผน วิธีการที่เหมาะสม และสามารถเปลี่ยนความคิด การยืดหยุ่นความคิดมี 3 ลักษณะ คือ การยืดหยุ่นทางความคิด การยืดหยุ่นทางความรู้สึก และยืดหยุ่นทางการกระทำ การยืดหยุ่นความคิดเป็นการตอบสนองในการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอก หากเด็กที่ขาดความยืดหยุ่นความคิดจะมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ และการบริหารตนเอง เพราะเด็กจะไม่ฟังเหตุผลของผู้อื่นและไม่รับรู้ความรู้สึกของบุคคลรอบข้าง ซึ่งการยืดหยุ่นความคิดเป็นส่วนที่สำคัญที่จะทำให้เด็กเป็นคนที่ยอมรับฟังคนอื่นด้วยเหตุและผล บนพื้นฐานความถูกต้อง

4. ควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)

การควบคุมอารมณ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการบริหารจัดการสมอง คำว่า การควบคุมอารมณ์ (EC) คือ ความสามารถในการจัดการกับความรู้สึก โดยการคิดถึงเกี่ยวกับเป้าหมาย โดยเฉพาะเด็กที่ไม่สามารถจัดการอารมณ์อาจไม่สามารถทำตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ และเมื่อเด็กเกิดผิดหวังจะทำการที่ไม่คาดคิดได้ (National Center for Learning Disabilities, 2013 : 5) Moraine กล่าวถึงการควบคุมพฤติกรรมและการควบคุมอารมณ์ เป็นความสามารถส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นภายใน ผ่านความตั้งใจส่วนบุคคลมาจากแนวคิดพื้นฐานของการควบคุมตนเอง (Paula Moraine, 2007 : 153) การควบคุมอารมณ์เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบด้านพฤติกรรม มีนักการศึกษา กล่าวถึงการควบคุมอารมณ์ โดยโฮเวอร์ด์ การ์ดเนอร์ (Gardner, 1993 : 13-25) ได้จำแนกการควบคุมอารมณ์เป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านรู้จักอารมณ์ของผู้อื่น 2) ด้านการรู้จักอารมณ์ของตนเอง ในส่วน โกลแมน (Goleman, 1995 : 95) ให้ความหมายการควบคุมอารมณ์ว่าเป็นความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น จนสามารถบริหารหรือจัดการกับอารมณ์ของตนให้ประสบความสำเร็จ แสดงออกทางอารมณ์อย่างถูกต้อง จะประสบความสำเร็จในการเผชิญปัญหา ตลอดทั้งอุปสรรคต่าง ๆ (Bar-On and Parker, 2000 : 102) โดยมีองค์ประกอบของการควบคุมอารมณ์แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะภายในตนเอง คือ การตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง การกล้าแสดงออก การรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง

2. ทักษะระหว่างบุคคล คือ การสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

ความรับผิดชอบทางสังคม ความเห็นอกเห็นใจกันและกัน

3. การปรับตัว คือ การแก้ปัญหา การตรวจสอบความเป็นจริง

4. การบริหารความเครียด คือ การหาแนวทางจัดการกับความเครียดที่เกิดขึ้น

5. อารมณ์ทั่วไป คือ การมองโลกในแง่ดีและความสุข

การควบคุมอารมณ์ (EC) สไตน์ กล่าวถึงขั้นตอนการบริหารจัดการตนเอง (EF) ในการควบคุมอารมณ์ (Stein, 2010 : 184-185) ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ยอมรับอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง (Recognize your feeling)
2. หยุดและคิด (Stop and Think)
3. หายใจลึก ๆ และคิดไตร่ตรอง (Take deep breaths and think calming thoughts)
4. คิดหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น (Think of a solution to the problem)

อาจสรุปได้ว่า การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) เป็นสิ่งที่สำคัญในทักษะการจัดการสมอง (EF) โดยการควบคุมอารมณ์ตนเองเป็นสิ่งสำคัญและเป็นความสามารถของแต่ละบุคคล การที่จะควบคุมอารมณ์ได้นั้นต้องรับรู้อารมณ์ของตนเองและอารมณ์ของผู้อื่น โดยการนำแนวคิดดังกล่าวมาส่งเสริมให้เด็กแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีความอดทน กระตือรือร้นต่อการทำงาน เป็นเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หากเด็กมีคุณลักษณะดังกล่าวจะเป็นที่ยอมรับในสังคมและเติบโต เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีวิธีการคือ การยอมรับความรู้สึกตนเอง หยุดและคิดไตร่ตรอง และหาวิธี แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

5. จัดระบบการทำงาน (Organization)

การจัดระบบการทำงาน (Organization) เป็นส่วนที่ให้ความสำคัญ ซึ่งเด็กจำเป็นต้องเรียนรู้และให้ความสำคัญกับอะไรที่จะทำก่อนและหลัง ซึ่งหากเด็กปฐมวัยมีการจัดลำดับก่อนหลังและให้ความสำคัญได้เด็กก็สามารถบริหารจัดการตนเองได้ ทักษะจะมีความใกล้เคียงกับการวางแผน การจัดลำดับความสำคัญ และการใช้วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงาน (Peg Dawson, Richard Guare, and Colin Guare, 2013 : 16 ; National Center for Learning Disabilities, 2013 : 6) การจัดระบบการทำงานจะเป็นการเรียงลำดับของการทำงานและการใช้อุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ เช่น การจัดกระเป๋าหนังสือเรียนของเด็กนักเรียน การจัดตารางสอน พบว่าเด็กบางคนไม่จัดระบบการทำงานจึงมีการลืมของ ลืมทำการบ้าน ลืม หนังสือ เป็นต้น

การจัดระบบการทำงานเป็นสิ่งที่สำคัญในการใช้ชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการจัดระบบชีวิตส่วนตัว การเรียน การทำงาน อีกทั้งยังเป็นจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสามารถในการคิดเป็นสำคัญ กล่าวคือ การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) โดยเด็กบางคนอาจจะเป็นผู้วางแผนในการทำงาน (Paula Moraine, 2012 : 119-123) Paula Moraine กล่าวต่อไปว่า การจัดระบบการทำงานเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมีความเข้าใจในหน้าที่ บทบาท และความรับผิดชอบในการทำงานมากขึ้น ซึ่ง Lynn Meltzer กล่าวถึงการจัดระบบการทำงาน คือ ความสามารถในการประมวล และจัดเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการจัดระเบียบการใช้วัสดุ ข้อมูล และความคิด (Lynn Meltzer, 2007 : 172)

การวางแผนเป็นความสามารถในการสร้างแผนที่ความคิดที่จะไปถึงเป้าหมายหรือเพื่อให้งานสู่ความสำเร็จ และความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นสิ่งสำคัญและสิ่งที่ไม่สำคัญ เช่น ในเด็กอาจจะมีโครงการต่าง ๆ เด็กจะมีการวางแผนในการทำงานร่วมกันเป็นทีม และเป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือจัดลำดับของงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (Peg Dawson, Richard Guare, and Colin Guare, 2013 : 16 ; National Center for Learning Disabilities, 2013 : 5) โดยเฉพาะเมื่อมีกำหนดเป้าหมาย ต้องมีการเลือกแผนและกลยุทธ์เพื่อพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ Christopher Kaufman กล่าวถึงการวางแผนว่าต้องอาศัยจากการทำงานของความจำของสมอง เพื่อกำหนดสิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่วางแผนไว้ (Christopher Kaufman, 2010 : 4) การวางแผนกิจกรรมจะแสดงได้ด้วยภาพเด็กหรือสัญลักษณ์ประจำตัวเด็ก (Schweinhart, 1987 : 59-95) ซึ่งการวางแผนเป็นการกำหนดการทำงานเป็นขั้นตอน โดยโฮแมนและไวคาร์ทโฮแมนและไวคาร์ท (Hohmann and Weikart, 1995 : 167-241) ได้กล่าวถึงการวางแผนการทำงานว่า เป็นการที่เด็กแสดงเพื่อให้ผู้ใหญ่รู้ว่า เด็กจะทำอะไร เมื่อไร อย่างไร ผ่านการแสดงออกจากการกระทำกิจกรรมด้วยสัญลักษณ์ประจำตัวเด็ก ซึ่งเป็นกระบวนการที่เด็กมีโอกาเลือกและตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนด้วยตัวของเด็กเอง

อาจสรุปได้ว่า การจัดระบบการทำงาน (Organization) เป็นความสามารถของเด็กแต่ละคน โดยการจัดระบบการทำงานจะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจในหน้าที่ บทบาท และความรับผิดชอบของตนเองในการทำงาน เด็กต้องเรียงลำดับของการทำงานเป็นขั้นตอน ซึ่งอาจจะแสดงออกจากการใช้อุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ ผ่านจากกิจกรรมการกระทำด้านการคิด จิตใจ ความรู้สึก อารมณ์ และความรับผิดชอบ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีบทบาทเป็นนักวางแผนในการจัดระบบการทำงานที่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของเด็กแต่ละคน ต้องอาศัยกระบวนการวางแผนเป็นการสร้างแผนที่ทางความคิดของเด็กแต่ละคนที่เกี่ยวกับการทำงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยจะแสดงออกด้วยการสนทนาร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก หรือเด็กกับเด็ก ถึงวิธีการที่จะดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ว่า จะทำอะไร ทำเมื่อไร ทำอย่างไร ตลอดจนหลังจาก

กิจกรรมเด็กจะปฏิบัติอย่างไร ซึ่งการวางแผนเป็นการทำงานของสมองในส่วนหน้าที่จะทำหน้าที่วิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดการทำงานและเชื่อมโยงความคิดเข้ากับความจำเพื่อให้เกิดการวางแผนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. การประเมินการบริหารจัดการสมอง

การประเมินการบริหารจัดการสมองจากการศึกษาเอกสารทางด้านการประเมิน จะมีการประเมินทางด้านสติปัญญาหรือการประเมินทางด้านระบบประสาท (Neuropsychological Assessment) หรือแบบทดสอบทักษะการจัดการสมอง (Test of Executive Functions) และการประเมินทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Assessment) โดยผู้วิจัย มุ่งศึกษาการสร้างเครื่องมือวัดและทดสอบการบริหารจัดการสมองดังนี้

1. การประเมินทางสติปัญญา (Neuropsychological Assessment)

การประเมินทางด้านสติปัญญาต้องอาศัยการประเมินที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้ถูกประเมินแสดงความรู้ ความสามารถที่ผู้ประเมินต้องการจะวัดผู้ถูกประเมินทั้งในด้านความรู้ความสามารถ โดยอาศัยเครื่องมือที่มีความหลากหลายซึ่งการประเมิน Executive Functions of the Brain (EF) ประกอบด้วย 1. การสัมภาษณ์ (Interview) 2. Tests of Executive Functions (Cohen and Swerdlik, 2010 : 526-535)

1. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือเป็นมาตรฐาน เป็นการถามถึงความรู้สึก ความคิดให้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อสะท้อนถึงความรู้หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทบทวนในสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้ถูกทดสอบมีประสบการณ์ นั้น ๆ ผ่านมาแล้วหรือเป็นการรายงานตนเองในเรื่องนั้น ๆ

2. แบบทดสอบทักษะการจัดการสมอง เป็นแบบทดสอบที่เรียงลำดับ การทดสอบและวัดองค์ประกอบของการทำงาน การบริหารจัดการสมองเป็นทดสอบการจัดระบบ การทำงาน การวางแผน ความคิดยืดหยุ่น และยับยั้งแรงกระตุ้น การทดสอบดังกล่าวเป็นการทำสอบ การทำงานของสมองส่วนหน้า เช่น แบบทดสอบหอคอยฮานอยเป็นลักษณะการต่อหอคอย เป็นขั้น ๆ ขึ้นไป แบบทดสอบการลากเส้น จากจุด A ไป B ไป C หรือ ตัวเลข 1 ไป 2 ไป 3 แบบทดสอบการจับคู่ สิ่งของ รูปทรง รูปร่าง แบบทดสอบการตั้งชื่อตามสถานการณ์ และ แบบทดสอบภาพจับผิด เป็นต้น

อาจสรุปได้ว่า การประเมินทางสติปัญญา (Neuropsychological Assessment) เป็นการประเมินทางด้านสติปัญญาที่มีความสำคัญที่จะให้เด็กแสดงถึงการระบบ ทำงานทางด้านสติปัญญา ต้องอาศัยการประเมินที่มีความหลากหลาย โดยคำถามของทักษะ การจัดการสมองจะมุ่งเป็นเครื่องมือที่มีความเข้าใจง่ายที่แสดงออกมาจากแบบทดสอบที่เป็นรูปภาพ

ที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ในส่วนการสัมภาษณ์เป็นส่วนช่วยเติมเต็มให้การทดสอบนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การประเมินพฤติกรรม (Behavioral Assessment)

การประเมินเด็กทางด้านพฤติกรรม ส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม เช่น การสังเกตการเล่นผ่านห้องกระจก การสังเกตการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วม เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก โดยการเฝ้าดู การฟัง การสังเกต เพื่อการบรรยายเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น เรียกว่า การประเมินการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งการประเมินพฤติกรรม ประกอบด้วย 3 ลักษณะ 1. การประเมินพฤติกรรม (Behavioral Assessment) 2. การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitoring) และ 3. การแสดงบทบาทสมมุติ ดังนี้ (Role play) (Cohen and Swerdlik, 2010 : 457-460)

1. การประเมินพฤติกรรม (Behavioral Assessment) เป็นการสังเกตพฤติกรรมเพื่อการประเมินพฤติกรรม โดยผู้สังเกตนั้นไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ แต่เป็นการเฝ้าดูเพื่อให้ผู้ที่เราส่งเกตนั้นแสดงพฤติกรรมออกมา ให้ผู้สังเกตประเมินพฤติกรรม หรือเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน

2. การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitoring) เป็นการตรวจสอบตนเอง อาจใช้การบันทึกความคิดที่เฉพาะเจาะจง ความรู้สึก หรือพฤติกรรม ประโยชน์ของการตรวจสอบตนเองส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความขยัน และแรงจูงใจของผู้ถูกประเมิน

3. การแสดงบทบาทสมมุติ (Role play) เป็นเทคนิคการการประเมินในด้านพฤติกรรมอีกอย่างหนึ่งที่สามารถประเมินได้ชั่วคราวหรือบางส่วนในการประเมินผู้ประเมินจะสร้างสถานการณ์จำลองที่สามารถนำมาใช้ในการสอน การทดสอบ เช่น การเตรียมความพร้อมล่วงหน้า เช่น กรณีฉุกเฉิน ซึ่งการใช้บทบาทสมมุตินั้นจะช่วยเตรียมความพร้อมให้สถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งยังสามารถทดสอบและเป็นการประเมิน

สรุปได้ว่า การประเมินพฤติกรรม (Behavioral Assessment) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมิน โดยการประเมินทางด้านพฤติกรรมเป็นการประเมินจากผู้ประเมิน และการประเมินจากผู้ถูกประเมิน โดยประเมินจะมี 2 ลักษณะ คือ การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitoring) ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินร่วมกัน การแสดงบทบาทสมมุติ (Role play) หรือการทดสอบทางสถานการณ์ การสร้างแบบประเมิน ทักษะการจัดการตนเอง (EF) ควรเป็นการบูรณาการทั้ง 3 ส่วนเข้าด้วยกันเพื่อให้ผสมผสานให้ผลการประเมินมีคุณภาพมากที่สุด ทั้งยังเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายนำผลจากการสังเกตมาวิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นกระบวนการในการพัฒนาความสามารถ และศักยภาพของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ เป็นต้น แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ได้รับความสนใจจากนักปรัชญาและนักจิตวิทยามาตั้งแต่ในอดีต นักคิดเหล่านั้นต่างก็มีแนวคิดมุมมองที่หลากหลาย และได้พัฒนาไปเป็นรากฐานในการจัดการศึกษาแบบต่าง ๆ ตามแนวความเชื่อเหล่านั้น นักทฤษฎีหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์

เพียเจต์ (Piaget) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างไร ทฤษฎีของเพียเจต์ตั้งอยู่บนรากฐานของทั้งองค์ประกอบที่เป็นพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม เขาอธิบายว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้น พัฒนาการเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรที่จะเร่งเด็กให้ข้ามจากพัฒนาการจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง เพราะจะทำให้เกิดผลเสียแก่เด็ก แต่การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในช่วงที่เด็กกำลังจะพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงกว่า สามารถช่วยให้เด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม เพียเจต์เน้นความสำคัญของการเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กมากกว่าการกระตุ้นเด็กให้มีพัฒนาการเร็วขึ้น เพียเจต์สรุปว่า พัฒนาการของเด็กสามารถอธิบายได้โดยลำดับระยะพัฒนาทางชีววิทยาที่คงที่ แสดงให้ปรากฏโดยปฏิสัมพันธ์ของเด็กกับสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ มีสาระสรุปได้ดังนี้ (Lall and Lal, 1983 : 45-54)

1. พัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลเป็นไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้น ดังนี้

1.1 ขั้นประสาทรับรู้และการเคลื่อนไหว (Sensor-Motor Stage)

ขั้นนี้เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ปี พฤติกรรมของเด็กในวัยนี้ขึ้นอยู่กับ การเคลื่อนไหวเป็นส่วนใหญ่ เช่น การไต่คว้า การเคลื่อนไหว การมอง การดู ในวัยนี้เด็กแสดงออกทางด้านร่างกายให้เห็นว่ามีสติปัญญาด้วยการกระทำ เด็กสามารถแก้ปัญหาได้ แม้ว่าจะไม่สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูด เด็กจะต้องมีโอกาสที่จะปะทะกับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพัฒนาการด้านสติปัญญาและความคิดในขั้นนี้มีความคิดความเข้าใจของเด็กจะก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น สามารถประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อ และสายตา เด็กในวัยนี้มักจะทำอะไรซ้ำบ่อย ๆ เป็นการเลียนแบบพยายามแก้ปัญหา แบบลองผิดลองถูก เมื่อสิ้นสุดระยะนี้เด็กจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมอย่างมี

จุดมุ่งหมายและสามารถแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการแต่กิจกรรมการคิดของเด็กวัยนี้ ส่วนใหญ่ยังคงอยู่เฉพาะสิ่งที่สามารถสัมผัสได้เท่านั้น

1.2 ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Preoperational Stage) ขั้นนี้เริ่มตั้งแต่อายุ 2-7 ปี แบ่งออกเป็นชั้นย่อยอีก 2 ชั้น คือ

1.2.1 ขั้นก่อนเกิดสัณกะ (Preconceptual Thought) เป็นขั้นพัฒนาการของเด็กอายุ 2-4 ปี เป็นช่วงที่เด็กเริ่มมีเหตุผลเบื้องต้นสามารถจะโยงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ หรือมากกว่า มาเป็นเหตุผลเกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน แต่เหตุผลของเด็กวัยนี้ยังมีขอบเขตจำกัดอยู่ เพราะเด็กยังคงยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง คือ ถือความคิดตนเองเป็นใหญ่ และมองไม่เห็นเหตุผลของผู้อื่น ความคิดและเหตุผลของเด็กวัยนี้จึงไม่ค่อยถูกต้องตามความเป็นจริงนัก นอกจากนี้ความเข้าใจต่อสิ่งต่าง ๆ ยังคงอยู่ในระดับเบื้องต้น เช่น เข้าใจว่าเด็กหญิง 2 คน ชื่อเหมือนกัน จะมีทุกอย่างเหมือนกันหมด แสดงว่าความคิดรวบยอดของเด็กวัยนี้ยังไม่พัฒนาเต็มที่ แต่พัฒนาการทางภาษาของเด็กเจริญรวดเร็วมาก

1.2.2 ขั้นการคิดแบบญาณหยั่งรู้ นึกออกเองโดยไม่ใช้เหตุผล (Intuitive Thought) เป็นขั้นพัฒนาการของเด็ก อายุ 4-7 ปี ขั้นนี้เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รวมตัวดีขึ้น รู้จักแยกประเภทและแยกชิ้นส่วนของวัตถุ เข้าใจความหมายของจำนวนเลข เริ่มมีพัฒนาการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แต่ไม่แจ่มชัดนัก สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยไม่คิดเตรียมล่วงหน้าไว้ก่อน รู้จักนำความรู้ในสิ่งหนึ่งไปอธิบายหรือแก้ปัญหาอื่นและสามารถนำเหตุผลทั่ว ๆ ไปมาสรุปแก้ปัญหา โดยไม่วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนเสียก่อนการคิดหาเหตุผลของเด็กยังขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนรับรู้ หรือสัมผัส จากภายนอก

1.3 ขั้นปฏิบัติการคิดด้านรูปธรรม (Concrete Operation Stage) ขั้นนี้จะเริ่มจากอายุ 7-11 ปี พัฒนาการทางด้านสติปัญญาและความคิดของเด็กวัยนี้สามารถสร้างกฎเกณฑ์และตั้งเกณฑ์ในการแบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็นหมวดหมู่ได้ เด็กวัยนี้สามารถที่จะเข้าใจเหตุผล รู้จักการแก้ปัญหาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมได้ สามารถที่จะเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความคงตัวของสิ่งต่าง ๆ โดยที่เด็กเข้าใจว่าของแข็ง หรือของเหลวจำนวนหนึ่ง แม้ว่าจะเปลี่ยนรูปร่างไปก็ยังมีน้ำหนัก หรือปริมาตรเท่าเดิม สามารถที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ส่วนรวม ลักษณะเด่นของเด็กวัยนี้คือ ความสามารถในการคิดย้อนกลับ นอกจากนั้นความสามารถในการจำของเด็กในช่วงนี้มีประสิทธิภาพขึ้น สามารถจัดกลุ่มหรือจัดการได้อย่างสมบูรณ์ สามารถสนทนากับบุคคลอื่นและเข้าใจความคิดของผู้อื่นได้ดี

2. ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวโกตสกี

การเรียนรู้ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของไวโกตสกี

แนวคิดของไวโกตสกีเรื่องพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ และการเสริมต่อการเรียนรู้ พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ เป็นระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่เป็นจริงกับระดับพัฒนาการที่สามารถเป็นไปได้ เด็กสามารถแก้ปัญหาที่ยากเกินกว่าระดับพัฒนาการที่แท้จริงของเขาได้ หากได้รับการแนะนำช่วยเหลือหรือได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีความสามารถมากกว่า ต่อมาจะอธิบายแนวความคิดเรื่องการเสริมต่อการเรียนรู้ การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นบทบาทผู้สอนในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนและเตรียมการชี้แนะหรือให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่พัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น จากนั้นก็จะอธิบายข้อเสนอแนะที่ทำให้การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ

พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) เป็นหนึ่งในมโนทัศน์ของ เลฟ เซเมโนวิช ไวโกตสกี (Lev Semenovich Vygotsky) ที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้และพัฒนาการ และเป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีในวงการการศึกษาของเด็กปฐมวัยและพัฒนาการเด็ก ว่า เด็กเรียนรู้และพัฒนาความคิดความเข้าใจตนเองได้อย่างไร

พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development)

ไวโกตสกี อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงระดับพัฒนาการ 2 ระดับ คือ ระดับพัฒนาการที่เป็นจริง (Actual Development Level) และระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้ (Potential Development Level) ระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่เป็นจริงและระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้ เรียกว่า พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ซึ่งไวโกตสกีเปรียบเทียบการเรียนรู้กับพัฒนาการไว้ดังนี้ (Wing and Putney, 2002 : 95)

Past Learning : Actual Development Level

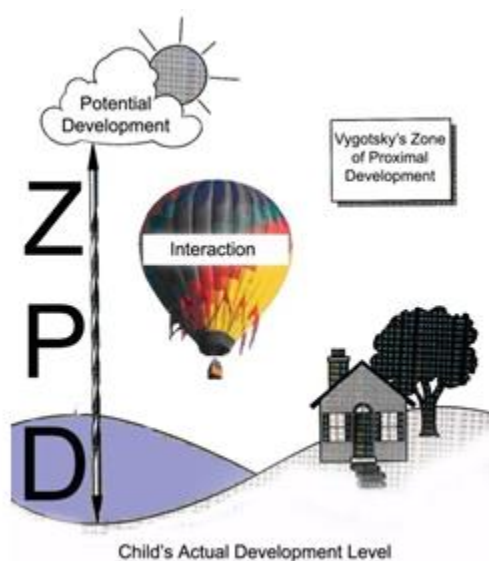
Present Learning : Zone of Proximal Development

Future Learning : Potential Development Level

พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) เป็นการทำหน้าที่หรือทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งที่ในปัจจุบันที่บุคคลยังไม่มีความสามารถจะทำได้ แต่อยู่ในกระบวนการที่จะทำให้บุคคลมีความพร้อม สามารถทำหน้าที่หรือทำงานได้อย่างสมบูรณ์ในอนาคต เป็นกระบวนการที่ยังอยู่ในระหว่างการเริ่มต้น (Embryonic State) ซึ่งไวโกตสกีเปรียบเทียบว่าเป็น “ดอกตูม” (Buds) หรือดอกไม้ (Flowers) ของพัฒนาการมากกว่าที่จะเป็น “ผล” (Fruits) ของพัฒนาการ (Vygotsky, 1978 : 86) ให้คำนิยามพื้นที่รอยต่อพัฒนาการนี้ว่า

“ระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่แท้จริง ซึ่งกำหนดโดยลักษณะ

การแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลกับระดับของศักยภาพแห่งพัฒนาการที่กำหนด โดยผ่านการแก้ปัญหา ภายใต้คำแนะนำของผู้ใหญ่ หรือในการร่วมมือช่วยเหลือกับเพื่อนที่มีความสามารถเหนือกว่า และได้กล่าวสนับสนุนอีกว่า “พื้นที่รอยต่อพัฒนาการในวันนี้จะเป็นระดับของพัฒนาการในวันพรุ่งนี้ อะไรก็ตามที่เด็กสามารถทำได้โดยอยู่ภายใต้ความช่วยเหลือในวันนี้ วันพรุ่งนี้เขาจะสามารถทำได้ด้วย ตัวของเขาเอง เพียงได้รับการเรียนรู้ที่ดีก็จะนำมาซึ่งพัฒนาการที่เจริญขึ้น” (Vygotsky, 1978 : 86-89)

ที่มา : Wing and Putney (2002 : 88)

ภาพประกอบ 1 การเปรียบเทียบบทบาทของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อพัฒนาการ

พื้นที่รอยต่อพัฒนาการจะอยู่ระหว่างระดับของการแสดงพฤติกรรม โดยได้รับการช่วยเหลือกับการทำงานที่เด็กทำอย่างอิสระตามลำพัง พื้นที่รอยต่อของพัฒนาการนี้ไม่มีความคงที่ไม่มีความแน่นอน แต่จะแปรเปลี่ยนไป ซึ่งในความแปรเปลี่ยนนั้นได้ทำให้เด็กกลายมาเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้นและมีความเข้าใจในความซับซ้อนของมโนทัศน์และทักษะต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น อะไรก็ตามที่เด็กได้รับการช่วยเหลือในอดีตจะกลายมาเป็นการทำงานอย่างอิสระตามลำพังในปัจจุบัน และเมื่อเผชิญกับสถานการณ์การเรียนรู้ใหม่ จากที่เคยทำงานอย่างอิสระตามลำพังก็จะกลับกลายมาเป็นการทำงานที่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญกว่า วงจรนี้ก็จะเกิดขึ้นต่อเนื่องเข้าไปซ้ำมา เพื่อการได้มาซึ่งความรู้ ทักษะ กลวิธี หรือพฤติกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น

ไวก็อตสกีอธิบายว่า พัฒนาการและการเรียนรู้มีลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน การเรียนรู้นำไปสู่พัฒนาการ สนับสนุนพัฒนาการ หรือผลักดันให้พัฒนาการเป็นไปในระดับที่สูงขึ้น เป็นการขยายระดับพัฒนาการออกไปอย่างไม่มีขีดจำกัด โดยเกิดจากการเรียนรู้โนทัศน์ 2 ประเภท คือ มโนทัศน์โดยธรรมชาติ (Spontaneous or Everyday Concepts) และ มโนทัศน์ที่เป็นระบบ (Scientific or Schooled Concepts) (Wing and Putney, 2002 : 91-94)

มโนทัศน์โดยธรรมชาติ (Spontaneous or Everyday Concepts) เกิดจากการสังเกตหรือจากการรับรู้สื่ทางประสาทสัมผัส อันเป็นประสบการณ์ที่เราสร้างขึ้นมาจากตัวตนเองจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป และได้ถูกนำมาใช้ในลักษณะที่เราแทบไม่รู้ตัว

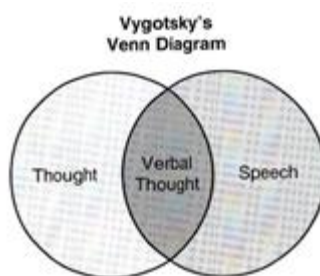
มโนทัศน์ที่เป็นระบบ (Scientific or schooled concepts) เป็นมโนทัศน์ที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาในลักษณะที่เป็นระบบมากขึ้น มีลักษณะกว้าง ๆ มีความเป็นนามธรรมมาก และได้ถูกนำมาใช้อย่างมีระเบียบแบบแผนและมีจุดมุ่งหมาย ดังนั้น มโนทัศน์ที่เป็นระบบจึงเปรียบได้กับมโนทัศน์ที่เกิดจากการเรียนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา

มโนทัศน์ทั้ง 2 ประเภทนี้ทำงานประสานกัน มโนทัศน์ในชีวิตประจำวันมีความจำเป็นสำหรับเด็กที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งมโนทัศน์ที่เป็นระบบ มโนทัศน์ที่เป็นระบบจะทำหน้าที่หลอมรวมมโนทัศน์ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กได้นำไปใช้ประกอบการคิด ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาและขยายมโนทัศน์โดยธรรมชาติให้กลายเป็นมโนทัศน์ที่เป็นระบบ

การพัฒนาจากความรู้ความเข้าใจจากมโนทัศน์โดยธรรมชาติไปสู่มโนทัศน์ที่เป็นระบบจะต้องอาศัยสื่อกลางที่มีความหมาย (Mediation) ดังนี้

1. ภาษา (Language)

ไวก็อตสกีได้แสดงทัศนะไว้ว่า ภาษาเกิดขึ้นครั้งแรกเป็นภาษาที่ไม่ได้แสดงถึงความคิดเป็นช่วงระยะเวลาที่ความคิดกับภาษาไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อเด็กมีพัฒนาการมากขึ้น ความคิดกับภาษาจะเริ่มมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ความคิดถูกแสดงให้เห็นออกมาผ่านทางภาษา ซึ่งภาษาที่แสดงออกมาจะมีความเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้นก็เป็นผลสืบเนื่องจากการใช้ความคิดที่มากขึ้น (Vygotsky, 1986 citing Dixon-Krauss, 1996 : 19) ดังนั้น ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิด และในขณะเดียวกันเราก็พัฒนาภาษาโดยผ่านการคิดด้วยเช่นกัน ความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันนี้ ทำให้เกิดความเชื่อที่ว่าพฤติกรรมทางสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาสามารถนำไปสู่การเพิ่มพัฒนาการทางความคิดได้ และนี่เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ทฤษฎีของไวก็อตสกีมีความแตกต่างไปจากนักจิตวิทยาอื่นเดียวกันกับเขา

ที่มา : Wing and Putney (2002 : 86)

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการคิดและการพูดตามแนวคิดของไวทสกี

จากการที่เด็ก ๆ พูดไปพร้อม ๆ กับที่ทำกิจกรรม ไวทสกีอธิบายว่า เด็กเริ่มต้นจากการสื่อสารกับบุคคลอื่น แล้วกลายมาเป็นการสื่อสารกับความคิดของตนเอง โดยการพูดกับตนเอง ต่อมาเมื่อเด็กได้สร้างความรู้และเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เสียงที่เปล่งออกมาจากการพูดกับตนเองจึงค่อย ๆ เงียบไป กลายเป็นการสื่อสารภายในกระบวนการคิดของเด็กเท่านั้น ซึ่งขณะที่เด็กกำลังใช้ความคิดแสดงว่าเด็กกำลังสร้างความรู้ความเข้าใจภายในตน (Internalization) ขึ้น อันเป็นการสร้างความหมายใหม่ขึ้นจากภายในตน โดยใช้ความคิดของตนตีความหมายของภาษาหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจของตนเองมีความชัดเจนยิ่งขึ้น (Vygotsky, 1978 : 56-57) จากตัวอย่างที่เด็กต่อจิ๊กซอร์ การที่เด็กพูดออกมาในขณะที่ทำกิจกรรมจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่า ในขณะนั้นเด็กกำลังคิดอะไรอยู่ในใจ หรือพยายามสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับตนเอง ซึ่งไวทสกีอธิบายว่าขณะนั้นเด็กกำลังสร้างพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ขึ้น (Shaffer and David, 1999 : 260)

2. ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction)

ทารกเกิดมาพร้อมกับพื้นฐานทางความคิดความเข้าใจกับสิ่งต่าง ๆ

ในระดับต่ำ (Lower Mental Functions) คือ มีความใส่ใจ การรู้สึก การรับรู้ ความจำ ที่ไม่ซับซ้อน เนื่องจากขีดจำกัดทางชีวภาพ การมีจินตนาการหรือจารึกประสบการณ์บางสิ่งบางอย่างให้อยู่ภายในความทรงจำอาจยากเกินกว่าความสามารถของเด็กที่จะสามารถทำได้ แต่การที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) กับพ่อแม่ ครู และคนอื่น ๆ ที่ให้ความเอาใจใส่ ดูแล ช่วยเหลือแก่เด็ก จะช่วยให้เด็กได้สร้างและเด็กสามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัดขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมที่จะเอื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ความช่วยเหลือในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการนอกจากจะเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้เริ่มฝึกหัด เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความสามารถมากกว่าได้ช่วยเหลือผู้เริ่มฝึกหัด การช่วยเหลือในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการที่ไวทสกีได้อธิบายไว้นั้นยังกินความหมายที่กว้างและลึกซึ้งยิ่งกว่านี้ โดยขยายความรวมไปถึงการร่วมมือทาง

สังคมในการทำกิจกรรมด้วย ซึ่งไม่ใช่เพียงเด็กต้องการผู้ใหญ่ที่คอยให้ความช่วยเหลือเท่านั้น ไวก็อตสกี เชื่อว่าเด็กสามารถเริ่มกิจกรรมในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการระดับที่สูงขึ้นได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อน ๆ หรืออาจจะกับเด็ก ๆ ที่อยู่ในระดับพัฒนาการที่ต่างกัน หรือแม้กระทั่งกับเพื่อนในจินตนาการ

3. วัฒนธรรม (Culture)

ไวก็อตสกี อธิบายว่า เด็กจะปรับเปลี่ยนความคิดความเข้าใจไปตามประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคมและวัฒนธรรมของเขา จนกระทั่งสร้างความรู้ขึ้นมา ทำให้เด็กมีกระบวนการทางปัญญาในระดับที่สูงขึ้น (Higher Mental Functions) ซึ่งแต่ละวัฒนธรรมจะถ่ายทอดลักษณะเฉพาะของความเชื่อและค่านิยมในวัฒนธรรมนั้นไปสู่เด็ก ๆ ทำให้เขารู้ว่าเขาคิดอะไร และควรคิดอย่างไรจึงจะเหมาะสม (Shaffer and David, 1999 : 259-260) เช่น เด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษา แม้ว่าจะไม่สามารถคิดคำนวณตัวเลขด้วยวิธีการที่เป็นขั้นตอนและเป็นระบบเหมือนกับเด็กที่เรียนอยู่ในโรงเรียน แต่เด็กเหล่านั้นก็มีความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเลขที่จะต้องใช้ในชีวิตประจำวันในแบบฉบับของเขา รู้จักใช้ตัวเลขในการเจรจาต่อรองหรือการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เขาสามารถเอาตัวรอดจากการถูกคุกคามต่าง ๆ ได้ ซึ่งเด็กที่เรียนในระบบการศึกษาอาจยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องนี้ดีเท่าเทียมกับเขา นั่นเป็นเพราะเด็กทั้งสองกลุ่มอยู่คนละบริบทเชิงสังคมวัฒนธรรม

4. การเลียนแบบ (Imitation)

ไวก็อตสกีอธิบายว่า บทบาทของการเลียนแบบมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาการ เช่น ถ้าเด็กกำลังเกิดอุปสรรคในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ครูจึงแก้ปัญหาให้เห็นเป็นตัวอย่างบนกระดานดำ ในขณะที่เด็กอาจจะเลียนแบบวิธีการแก้ปัญหของครู โดยสร้างความเข้าใจขึ้นภายในตนเอง แต่ถ้าครูให้แก้ปัญหาคณิตศาสตร์ที่ยากขึ้น อันเป็นการขยายสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปสู่สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เด็กอาจจะยังไม่สามารถเข้าใจได้ในขณะนั้น ครูจึงจำเป็นต้องแก้ปัญหาลงมือ คณิตศาสตร์ลักษณะนี้หลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เด็กค่อย ๆ เลียนแบบวิธีการแก้ปัญหาย่อย ๆ ค่อยเป็น ค่อยไป

5. การชี้แนะหรือการช่วยเหลือ (Guidance or Assistance)

การชี้แนะหรือการช่วยเหลือ เป็นการร่วมมือทางสังคม (Social Collaborative) ที่สนับสนุนให้พัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจเกิดการเจริญงอกงาม ไวก็อตสกี จะเน้นไปที่การมีบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญกว่าอาสาที่จะมีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์การเรียนรู้ โดยให้การดูแลเอาใจใส่และปรับปรุงผู้เรียนที่เริ่มฝึกหัด การจัดเตรียมสิ่งที่จะช่วยสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการแก้ปัญหา ซึ่งไวก็อตสกีเปรียบเทียบกับเป็น “นั่งร้าน (Scaffold)” ซึ่งในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ หมายถึง “การเสริมต่อการเรียนรู้”

การเสริมต่อการเรียนรู้

แนวทางที่ไวก็อตสกีเสนอไว้ และต่อมาบรูเนอร์ริเริ่มนำมาเผยแพร่ ขยายความ และมีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก คือ การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ซึ่งอธิบายไว้ดังนี้

การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) หมายถึง บทบาทเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่ให้การช่วยเหลือด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาที่เผชิญอยู่ในขณะนั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองได้ (Wood, Bruner and Ross, 1976 : 98) โดยเป็นการจัดเตรียมสิ่งที่เอื้ออำนวย การให้การช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน ขณะที่ผู้เรียนกำลังแก้ปัญหา หรือกำลังอยู่ในระหว่างการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ผู้เรียนกำลังอยู่ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ) ทำให้ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน และปรับการสร้างความรู้ความเข้าใจภายในตน (Internalization) ให้กลายเป็นความรู้ความเข้าใจใหม่ภายในตนเอง ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้ก้าวไปสู่ขั้นหรือระดับพัฒนาการที่สูงขึ้นไป (Raymond, 2000 : 176) ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถกำกับตนเองในการเรียนรู้ และมีความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น

สรุปได้ดังนี้

1. ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
2. การให้ความช่วยเหลือควรมีความเหมาะสม
3. กิจกรรมและงานที่จัดเตรียมไว้ต้องท้าทายผู้เรียน
4. ลำดับขั้นตอนและทิศทางมีความถูกต้องและชัดเจน
5. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน
6. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับผู้เรียน
7. มีแหล่งเรียนรู้ที่สะดวกและหลากหลาย
8. ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน
9. ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ
10. ควรประเมินผู้เรียนแบบพลวัตร

การประเมินแบบพลวัตร (Dynamic Assessment) เกิดขึ้นมาจากข้อจำกัดของการประเมินแบบเดิมที่ไม่มีความยืดหยุ่น ไวก็อตสกีก็มีความคิดเห็นว่า การประเมินแบบเดิมไม่สามารถทำให้ทราบพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียน และไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ เพราะวิธีการแบบเดิมมุ่งเน้นการวัดความสามารถของผู้เรียนที่ผ่านมาแล้วหรือเกิดขึ้นแล้ว ไม่ได้ประเมินพัฒนาการที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน หรือพัฒนาการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งต่อเนื่องจากที่เป็นอยู่ การประเมินแบบพลวัตรจะประเมินพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ได้เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้ทราบความแตกต่าง

ด้านความสามารถ หรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และนำไปใช้ในการกำหนดหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งงานจากการเรียนในบริบทต่าง ๆ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างสูงสุด (ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์, 2549 : 42-43)

3. ทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

เพื่อให้เข้าใจทฤษฎีการจูงใจได้ดียิ่งขึ้น ควรทราบถึงแนวความคิดของนักจิตวิทยา กลุ่มต่าง ๆ เกี่ยวกับการจูงใจ ดังต่อไปนี้

1. นักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยากลุ่มนี้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจูงใจว่า เครื่องล่อหรือสิ่งล่อใจ (Incentive) โดยเฉพาะรางวัลมีความสำคัญในการจูงใจบุคคลให้มีพฤติกรรมเกิดขึ้น รางวัลที่ดีจะต้องสามารถดึงดูดใจบุคคลให้อยากกระทำ และมีความพึงพอใจในรางวัลที่ได้รับหลังจากการกระทำเสร็จสิ้นลง นักจิตวิทยากลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญของการจูงใจภายนอกมาก

2. นักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยม นักจิตวิทยากลุ่มนี้คัดค้านทัศนะของกลุ่มพฤติกรรมนิยม โดยอธิบายว่าพฤติกรรมทั้งหลายของบุคคลถูกกำหนดขึ้นมาจากความคิดของบุคคลเอง ไม่ใช่เกิดจากอิทธิพลของรางวัล การลงโทษ หรือผลกระทบในอดีตที่ผ่านมา โดยบุคคลได้วางแผนเอาไว้ล่วงหน้าก่อนการกระทำหรือก่อนการมีพฤติกรรม พร้อมทั้งย้ำว่าบุคคลจะถูกจูงใจให้เกิดพฤติกรรมไม่เฉพาะการถูกกระตุ้นจากสถานการณ์ที่มาจากภายนอกหรือเงื่อนไขทางร่างกาย เช่น ความหิวหรือความกระหาย แต่ยังรวมไปถึงการตีความของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย อีกทั้งมนุษย์ยังมีความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็น ฉะนั้นการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มที่ อาจเป็นเพราะความสนุกสนานในงานที่ทำ ต้องการความรู้ความเข้าใจและความสำเร็จในงานที่ทำได้ดี นักจิตวิทยากลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญของการจูงใจภายในมาก

3. นักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม นักจิตวิทยากลุ่มนี้ให้ทัศนะในการจูงใจไว้ว่าการจูงใจเกิดจากพลังผลักดันภายใน หรือความต้องการจากภายในตัวบุคคล เช่น ความต้องการขั้นสูงสุดของมาสโลว์ และอธิบายว่า ความต้องการของบุคคลจะถูกกระตุ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อไปสู่เป้าหมายที่สูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ทุ่มเทความพยายามและกำลังความสามารถที่มีอยู่ทั้งหมด เพื่อสนองความต้องการขั้นสูง เช่น ความภูมิใจ เป็นต้น

4. นักจิตวิทยากลุ่มการเรียนรู้ทางสังคม นักจิตวิทยากลุ่มนี้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจูงใจว่า การจูงใจมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ ความคาดหวังของบุคคลในการทำกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จ กับคุณค่าของสิ่งตอบแทนหรือผลกระทบที่ได้รับหลังจากการกระทำเสร็จสิ้นลง (คุณค่าของเครื่องล่อใจหรือสิ่งล่อใจ) ทัศนะเกี่ยวกับการจูงใจของ

นักจิตวิทยากลุ่มนี้ เป็นการบูรณาการระหว่างทัศนะของกลุ่มพฤติกรรมนิยมกับกลุ่มปัญญานิยม และย่ำว่าจะต้องมีทั้ง 2 องค์ประกอบ จะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่ได้

จากทัศนะเกี่ยวกับการจูงใจของนักจิตวิทยาทั้ง 4 กลุ่ม แสดงให้เห็นชัดว่าการจูงใจให้บุคคลกระทำการสิ่งใด ๆ ก็ตาม บุคคลอาจจูงใจของตนเอง (การจูงใจภายใน) หรืออาจจูงใจโดยใช้สิ่งแวดล้อมภายนอกกระตุ้น (การจูงใจภายนอก) หรืออาจใช้สองอย่างควบคู่กันไป

ทฤษฎีการจูงใจที่นักจิตวิทยาได้อธิบายพฤติกรรม และนำไปประยุกต์ใช้ในการกระทำมีทั้งทฤษฎีทางพฤติกรรมนิยม มนุษยนิยม ปัญญานิยม และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งทฤษฎีทั้ง 4 กลุ่ม ต่างก็มีบทบาทสำคัญในการศึกษาพฤติกรรมของบุคคล แต่เนื่องจากพฤติกรรมของบุคคลเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ยากต่อการเข้าใจ จึงไม่มีทฤษฎีใดสามารถอธิบายพฤติกรรมของบุคคลได้ทุกอย่าง จึงจำเป็นต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจร่วมกันหลายๆทฤษฎีในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะทฤษฎีการจูงใจที่สำคัญ ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Hierarchy of Needs)

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นผู้วางรากฐานจิตวิทยามนุษยนิยม เขาได้พัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อระบบการศึกษาของอเมริกันเป็นอันมาก ทฤษฎีของเขามีพื้นฐานอยู่บนความคิดที่ว่า การตอบสนองแรงขับเป็นหลักการเพียงอันเดียวที่มีความสำคัญที่สุด ซึ่งมีเบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์ มาสโลว์มีหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับแรงจูงใจ โดยเน้นในเรื่องลำดับขั้นความต้องการ เขามีความเชื่อว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการอันใหม่ที่สูงขึ้น เมื่อความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนอง เช่น ความมั่นคงความปลอดภัย กินอิ่มนอนหลับ ความต้องการอื่นจะเข้ามาทดแทน เป็นพลังซึ่งจูงใจให้ทำพฤติกรรม เช่น อาจเป็นความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น แรงจูงใจของคนเรามาจากความต้องการพฤติกรรมของคนเรามุ่งไปสู่การตอบสนอง ความพอใจ มาสโลว์ แบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ระดับ ด้วยกัน ได้แก่

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาศักยภาพ

ของตน

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย

1. ความต้องการทางสรีระ

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกายซึ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เสื้อผ้า ฯลฯ ความต้องการนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกกระทั่งถึงวัยชรา มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอ

จะขาดไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดร่างกายจะกระตุ้นให้บุคคลทำกิจกรรมจนท้อ เพื่อตอบสนองความต้องการ เหล่านี้ ถ้าต้องการในขั้นแรกนี้ไม่ได้รับการบำบัด ความต้องการขั้นต่อไปก็จะไม่เกิดขึ้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง

ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพราะบุคคลไม่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนในการดำรงชีวิต เช่น การสูญเสียตำแหน่ง การขาดแคลนทรัพย์สิน การถูกขู่เข็ญ บังคับจากผู้อื่น มนุษย์จึงเกิดความต้องการความมั่นคงปลอดภัย และหลักประกันชีวิต เช่น มีอาชีพที่มั่นคง มีการออมทรัพย์หรือสะสมทรัพย์ มีการประกันชีวิต ฯลฯ

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Love and

belonging Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะเป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมต้องการเพื่อนไม่ต้องการรู้สึกเหงา และอยู่คนเดียว ดังนั้นจึงต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เป็นสมาชิกกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น กลุ่มครอบครัว กลุ่มที่ทำงาน กลุ่มเพื่อนบ้าน กลุ่มสันทนาการ เป็นต้น ความรู้สึกผูกพันจะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในกลุ่ม และสมาชิกของกลุ่มย่อมเกิดความรัก ความเอาใจใส่ และยอมรับซึ่งกันและกัน

4. ความต้องการที่จะรู้สึกมีค่า (Esteem Needs) หมายถึง

ความปรารถนาที่จะมองตนเองว่ามีคุณค่าสูง เป็นที่น่าเคารพยกย่องจากทั้งตนเองและผู้อื่น ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า มีเกียรติ มีตำแหน่งฐานะ บุคคลที่มีความต้องการประเภทนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง และรู้สึกมีค่าของตนเองมีประโยชน์ หากความรู้สึกหรือความต้องการดังกล่าวถูกทำลายและไม่ได้รับการตอบสนองก็จะรู้สึกมีปมด้อย สิ้นหวัง มองโลกในแง่ร้าย ต้องการสิ่งชดเชย ถ้าเกิดความรู้สึกรุนแรงจะทำให้บุคคลนั้นเกิดความท้อถอยในชีวิต เป็นโรคประสาท โรคจิต และอาจฆ่าตัวตายได้

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริง และพัฒนาศักยภาพ

ของตน (Self-Actualization Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะรู้จักและเข้าใจตนเองตามสภาพที่แท้จริง เพื่อพัฒนาชีวิตของตนเองให้สมบูรณ์ (Self-fulfillment) รู้จักค่านิยม ความสามารถและมีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนที่ดีที่สุดของตนเอง มีสติในการปรับตัว เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต และเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายและน่าตื่นเต้น กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตนเองเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่มนุษย์ทุกคนต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพ

มาส์โลว์ กล่าวถึง ลำดับของความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์ว่า ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตามความสำคัญและสามารถยืดหยุ่นได้ เมื่อความต้องการเบื้องต้นได้รับบำบัดแล้ว มนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการขั้นสูงขึ้นเป็นลำดับ ความต้องการเหล่านี้เกิดเหตุผลที่ว่ามนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ต้องการเติบโตและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

มาสโลว์ ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ไว้ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมนั้น ๆ อีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงจะเป็นสิ่งจูงใจพฤติกรรมของบุคคล
3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงกันเป็นลำดับขั้น ตามความสำคัญ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ

ทฤษฎีการลดแรงขับ (Drive Reduction Theory)

นักจิตวิทยาคนสำคัญในทฤษฎีนี้ได้แก่ ดอลลาร์ด มิลเลอร์ และอัลลท์ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับภาวะสมดุล (Homeostasis) โดยอธิบายว่า ร่างกายของมนุษย์เปรียบได้กับเครื่องยนต์ ถ้าเครื่องยนต์อยู่ในสภาพดี มีน้ำมันเชื้อเพลิงและมีน้ำมันหล่อลื่นก็จะสามารถทำงานได้ตามปกติ เช่นเดียวกับร่างกายมนุษย์ จะทำงานได้ตามปกติก็ต้องได้รับอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อนอย่างเพียงพอ และต้องไม่มีอุบัติเหตุ หรือมีโรคภัยไข้เจ็บเกิดขึ้นกับร่างกายด้วยหรือร่างกายอยู่ในภาวะสมดุล เมื่อใดที่บุคคลขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เป็นความต้องการจำเป็นของร่างกาย หรืออยู่ในภาวะเสียสมดุลก็จะมีแรงขับ ซึ่งเป็นลักษณะของความเครียดเกิดขึ้นและจำเป็นจะต้องลดแรงขับเพื่อขจัดความเครียดให้หมดไป แรงขับจึงมีพลังจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อแสวงหาสิ่งที่น่ามาสนองความต้องการสร้างสมดุลให้กับร่างกาย เมื่อร่างกายได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วแรงขับจะลดลง และความเครียดก็หมดไป

ทฤษฎีการตื่นตัว(Arousal Theory)

ทฤษฎีนี้อธิบายว่า การตื่นตัวของคนเราจะเกิดขึ้นตลอดเวลา จากระดับที่ต่ำสุดหรือเฉื่อยชา ระดับปานกลางไปถึงระดับสูงที่สุดหรือตื่นตัว โดยมีสมองส่วนที่เรียกว่า Reticular Activation System หรือ RAS ทำหน้าที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวขึ้นมา ทั้งยังอธิบายอีกว่าการตื่นตัวในระดับปานกลางจะมีความเหมาะสมสำหรับการจูงใจการเรียนรู้มากที่สุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูสอนจะต้องทราบวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวที่เหมาะสม อันจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงที่สุด เทคนิคที่สำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในการเรียน เช่น การใช้สี การใช้เสียง การใช้สิ่งเร้าที่เคลื่อนไหวได้ การเปลี่ยนแหล่งสิ่งเร้า และการใช้ภาพ เป็นต้น

ทฤษฎีเครื่องล่อ(Incentive Theory)

นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยม มีความเห็นว่า การกระทำทุกอย่างของบุคคล ไม่ได้เป็นไปตามในทฤษฎีแรงขับเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะพบว่า พฤติกรรมบางอย่างของบุคคลไม่ได้เกิดจากความพยายามที่จะลดแรงขับเท่านั้น แต่ยังมีสิ่งเร้าจากภายนอกร่างกายอีกมากมายที่เรียกว่า เครื่องล่อหรือสิ่งล่อใจ หรือ Incentive ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้บุคคลเกิดแรงจูงใจที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีพอ ๆ กับแรงขับ จึงอาจกล่าวได้ว่าการจูงใจเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมกับองค์ประกอบทางร่างกายของบุคคล

นอกจากนั้นยังพบอีกว่า การที่บุคคลพยายามลดความเครียดโดยแสวงหาความสมดุลนั้นหาได้เป็นสิ่งที่ถูกต้องเสมอไปไม่ ทั้งนี้เพราะบางครั้งบุคคลยังพยายามเพิ่มความเครียดให้กับตนเองด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น เข้าร่วมแข่งรถ ดูภาพยนตร์ประเภทฆาตกรรม การเล่นเกมจากภูเขาสูง ๆ หรือการเล่นกับของเล่น ประเภทตี้นัดหวาดเสียวในสวนสนุก เป็นต้น กิจกรรมที่กล่าวมานี้ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความตื่นเต้นและมีความเครียดสูงทั้งสิ้น แสดงว่าความตื่นเต้นสามารถใช้เป็นเครื่องล่อให้บุคคลกระทำการกิจกรรมได้ แม้ว่าจะเป็นการเพิ่มความเครียดขึ้นมาก็ตาม อย่างไรก็ตาม ภายใต้อิทธิพลของทฤษฎีนี้ มีแนวโน้มว่า ทั้งมนุษย์และสัตว์จะเข้าใกล้ หรือแสวงหาเครื่องล่อที่ทำให้ตนเองมีความสุข มีความพึงพอใจ พยายามหลีกเลี่ยง หรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ทำให้ตนเองได้รับความเจ็บปวด ความทุกข์ หรือความไม่พึงพอใจ

ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory)

เอ็ดเวิร์ด และ แอทคินสัน ได้พัฒนาทฤษฎีความคาดหวังขึ้นมาจากความเชื่อที่ว่า การที่บุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานใด ๆ ให้สำเร็จ ขึ้นอยู่กับความคาดหวังต่อสิ่งล่อใจหรือรางวัลที่จะได้รับเป็นผลตอบแทนเป็นสำคัญ นั่นคือ บุคคลจะมีแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงานเกิดขึ้น มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นการรับรู้หรือประเมินค่าตนเองว่า จะมีความเป็นไปได้หรือมีโอกาสประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำนั้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และประการที่สอง คือ ความมีคุณค่าของสิ่งล่อใจที่บุคคลจะได้รับเป็นผลตอบแทนจากการทำเช่นนั้น แรงจูงใจสูงสุดในการทำงานจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับรู้หรือประเมินว่า มีความเป็นไปได้ของความสำเร็จในการเรียนหรือการทำงานในระดับกลาง หรือเป็นงานที่ไม่ยากหรือไม่ง่ายจนเกินไป สำหรับงานที่ยากเกินไปนั้น แม้ว่าบุคคลได้ทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่แล้ว ก็ยังมีความเป็นไปได้ต่ำที่จะประสบความสำเร็จ หรืองานที่ง่ายจนเกินไป บุคคลใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อยก็สามารถทำได้สำเร็จ หรือมีความเป็นไปได้ของความสำเร็จสูง ฉะนั้นงานที่ยากหรือง่ายจนเกินไป จึงทำให้บุคคลมีแรงจูงใจเกิดขึ้นในระดับต่ำ

ความสำคัญของการจูงใจในการเรียนการสอน

ความสำคัญของการจูงใจในการเรียนการสอน มีดังนี้

1. การจูงใจสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ความตั้งใจ และมีมานะพยายามในการเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำงานต่าง ๆ
2. การจูงใจช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และการทำงานตามความสามารถและความถนัดที่มีอยู่อย่างเต็มที่
3. การจูงใจจะช่วยกระตุ้น และชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนประพฤติตนในทางที่ดีงามและเหมาะสม เช่น ประพฤติปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ วินัย วัฒนธรรม และศีลธรรมอันดีงามของสังคม เป็นต้น
4. การจูงใจจะช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบระดับความสามารถของตนสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสอบแข่งขันความรู้วิชาการ หรือการประกวดงานฝีมือ ทั้งยังมีโอกาสได้ทราบถึงความถนัดและความสามารถของตน อันนำไปสู่การพิจารณาในการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคตด้วย
5. การจูงใจจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียน การทำงาน หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม
6. การจูงใจจะช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง ซึ่งจะมีส่วนช่วยบุคคลให้พยายามรักษาและเพิ่มพูนความสามารถขึ้นไปเรื่อย ๆ และช่วยให้ทราบถึงข้อบกพร่องต่าง ๆ ของตนเอง และป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดเกิดขึ้นซ้ำอีก ตลอดจนการแก้ไขความผิดพลาดให้หมดไปด้วย

การสร้างทั้งแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน โดยวิธีการต่อไปนี้ คือ

1. การทำให้ตื่นตัว (Arousal) เป็นวิธีที่กระตุ้นสมองและกล้ามเนื้อให้ตื่นตัวอยู่เสมอ การตื่นตัวของบุคคลมี 3 ระดับ คือ ตื่นตัวมาก ตื่นตัวปานกลาง และตื่นตัวน้อย ถ้าตื่นตัวมากเกินไปก็จะตื่นเต้น ถ้าตื่นตัวน้อยเกินไปก็จะเฉื่อยชา แต่ถ้าตื่นตัวระดับปานกลางจะดีที่สุด วิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอน โดยทำให้ผู้เรียนตื่นตัว เช่น กำหนดว่าการเรียนในชั่วโมงนี้สำคัญมาก จะมีการทดสอบในปลายชั่วโมง หรือในชั่วโมงนี้จะมีการถ่ายวีดิทัศน์ก็จะทำให้นักเรียนตื่นตัวได้โดยง่าย เป็นต้น
2. การตั้งจุดมุ่งหมาย (Objective) เป็นวิธีการกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอนในแต่ละครั้งว่าต้องการเกิดอะไรขึ้นในตัวของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเข้าใจจะติดตามและประเมินผลการเรียนว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ แต่ในกรณีที่ไม้อาจบรรลุจุดมุ่งหมายไว้ได้ก็พยายามหาวิธีการเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายให้ได้

3. การใช้เครื่องล่อ (Incentives) เป็นวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มากขึ้น และบ่อยครั้งขึ้น เช่น นักศึกษาพิจารณาเห็นว่า ปรินญาบัตรเป็นเครื่องล่ออย่างหนึ่งที่นักศึกษาอยากจะได้ การที่นักศึกษาอยากได้ปรินญาบัตรดังกล่าว ทำให้นักศึกษาต้องขยันเรียนยิ่งขึ้น เครื่องล่ออาจเป็นวัตถุสิ่งของเพื่อการสอนและสื่อการเรียนอื่น ๆ เงินตรา เกียรติยศ ศักดิ์ศรี ฐานะตำแหน่ง สิทธิพิเศษ และคำชมเชย เป็นต้น ครูอาจใช้เครื่องล่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และมีความมานะพยายามในการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

4. การลงโทษ (Punishment) เป็นวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและมีความมานะพยายามในการเรียน โดยใช้วิธีการลงโทษ เช่น การดู การว่ากล่าวตักเตือน การตำหนิ การเย้ยหยัน การตัดคะแนน และการตัดสิทธิบางประเภท

5. การแข่งขัน (Competition) เป็นวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีมานะอดทนและพยายามปรับปรุงตนเองหรือพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น การแข่งขันกระทำได้หลายวิธี เช่น ให้นักเรียนแข่งขันกับผลการเรียนของตนเองในแต่ละภาคเรียน เพื่อดูว่าตนเองจะมีผลการเรียนดีขึ้นหรือไม่ หรือให้แข่งกับเพื่อน ๆ หรือหมู่คณะในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน การปฏิบัติงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล

ครูผู้สอนควรปฏิบัติเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีความอยากรู้อยากเห็นเกิดขึ้น โดยใช้ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนที่เป็นเรื่องใกล้ตัว ตั้งคำถาม “ทำไม” ให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบให้มากที่สุด

2. สร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับผู้เรียนในความสามารถที่เขามี เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ทั้งหมดไปใช้ในการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เรียนได้เรียนหรือได้ทำงานที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนได้พบความสำเร็จในขั้นต้นเสียก่อน เพื่อช่วยให้เขามีความเชื่อมั่นในตนเองเกิดขึ้น ต่อจากนั้นค่อย ๆ เพิ่มระดับความยากหรือความสลับซับซ้อนของงาน หรือสิ่งที่เรียนขึ้นไปเรื่อย ๆ

2.2 แบ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ออกเป็นช่วงสั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนในช่วงระยะเวลาไม่นานนัก และทำให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง นอกจากนั้นผู้สอนต้องสร้างความชัดเจนในจุดประสงค์ของการเรียนให้กับผู้เรียนด้วย

3. สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน และให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียน ทั้งที่เป็นประโยชน์ในปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ในอนาคต ไม่ใช่การเรียนเพื่อให้ได้เกรด สอบผ่าน หรือเพื่อสำเร็จการศึกษาเท่านั้น อาจทำได้โดย

3.1 ทำให้การเรียนสนุกสนาน บางบทเรียนอาจจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของเกม ซึ่งผู้เรียนจะได้ความรู้และความสนุกสนานควบคู่กันไปด้วย

3.2 สอนให้คล้ายคลึงกับสถานการณ์ในชีวิตจริง และอธิบายให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนในปัจจุบันกับชีวิตจริงในสังคม

3.3 ใช้เครื่องเล่นหรือสิ่งล่อใจที่เหมาะสม คำนึงเวลาและความพยายามของผู้เรียนโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การให้รางวัล การลงโทษ การแข่งขัน และการทดสอบ

4. ให้ผู้เรียนตระหนักว่าการเรียนหรือการทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม อาจประสบกับปัญหา อุปสรรคหรืออาจล้มเหลวบ้างเป็นเรื่องธรรมดา ความล้มเหลวหรือความผิดพลาดไม่ได้เป็นสิ่งเลวร้ายเสมอไป ถ้ารู้จักใช้ประโยชน์ก็จะเป็นบทเรียนที่ดี และเปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้มากขึ้นกว่าเดิมก็ได้ สำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนในรายวิชาหนึ่งก็อาจจะประสบกับความล้มเหลวไปในทุกรายวิชาหรือทุก ๆ เรื่อง บางรายวิชาอาจประสบความสำเร็จในระดับสูงได้ นอกจากนั้นความสามารถในการเรียนรู้ของเรา ยังสามารถที่จะปรับปรุงและพัฒนากันได้

5. สนองความต้องการเบื้องต้นของผู้เรียน อาจทำได้โดย

5.1 สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความอบอุ่น ไม่ทำให้ผู้เรียนแบ่งพรรคแบ่งพวกกัน ครูผู้สอนให้ความสนใจและให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในห้องเรียนอย่างทั่วถึง ไม่ว่าผู้เรียนจะมีความสามารถสูงหรือความสามารถต่ำ

5.2 มอบหมายให้ผู้เรียนทำงานที่ท้าทายความสามารถ โดยงานนั้นจะต้องไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป

6. ให้ผู้เรียนได้เห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จ โดยใช้ตัวแบบที่มีความสามารถระดับใกล้เคียงกับผู้เรียน ตัวแบบดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนได้เห็น ถ้าเขามีความหมายก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ด้วย

นอกจากนี้ การสร้างแรงจูงใจภายนอกที่ใช้กันโดยทั่วไป มีวิธีต่อไปนี้ คือ

1. การแข่งขันและการร่วมมือ (Completion and Co-operation) วิธีนี้ใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมานะพยายามปรับปรุงตนเองขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งอาจเป็นแบบให้แข่งกับสถิติของตนเอง แข่งกับเพื่อนหรืออาจร่วมกันเป็นทีม ให้คะแนนเฉลี่ยของทีมสูงขึ้น หรือให้คะแนนเฉลี่ยทีมของตนสูงกว่าทีมอื่น ที่ได้ผลดีที่สุดน่าจะได้แก่การแข่งขันกับสถิติของตนเอง

2. การให้รางวัลและการลงโทษ (Reward and Punishment) การให้รางวัลอาจเป็นสิ่งของ ค่าชม เกียรติยศ เงิน อาหาร ฯลฯ ส่วนการลงโทษอาจเป็นการตัดคะแนนการเขียนดี การดูว่า หรือการตำหนิ ฯลฯ วิธีนี้นักจิตวิทยามีความเห็นว่าก่อนใช้ต้องคิดให้ดีกว่าการให้รางวัลอาจเพราะนิสัยเด็กให้เคยตัว ทำอะไรโดยหวังสิ่งตอบแทน ต่อไปถ้าไม่มีสิ่งตอบแทนที่ตนพอใจอาจไม่ทำ ส่วนการลงโทษถ้าไม่มีเหตุผลหรือมากเกินไป เด็กอาจเป็นคนไม่กล้าคิดไม่กล้าทำ เพราะกลัวจะผิดพลาดได้รับโทษ

3. การชมเชยและการตำหนิ (Praise and Blame) วิธีนี้ถือเป็นการให้รางวัลและการลงโทษแบบหนึ่ง นักจิตวิทยามีความเห็นว่าเป็นการให้คำชมเชยเป็นผลดีต่อผู้เรียนมากกว่าการให้รางวัลสิ่งของ และการชมเชยให้ผลดีมากกว่าการตำหนิ ส่วนระหว่างการชมเชย การตำหนิกับการไม่ชมเชย ไม่ตำหนิ ผลการศึกษาพบว่า การชมเชยและตำหนิให้ผลดีต่อผู้เรียนมากกว่าไม่ชมเชย ไม่ตำหนิ นอกจากนั้นยังพบว่า การตำหนิให้ผลดีต่อผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างสูง ส่วนเด็กที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างต่ำหรือเด็กเล็ก การชมเชยให้ผลดีมากกว่า

สรุปได้ว่า การสร้างแรงจูงใจจะทำให้แต่ละบุคคลเลือกพฤติกรรมเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เหมาะสมที่สุดในแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป พฤติกรรมที่เลือกแสดงนี้เป็นผลจากลักษณะในตัวบุคคลสภาพแวดล้อม แสดงพฤติกรรม มีความพอใจที่จะทำกิจกรรมนั้น ๆ รวมทั้งพยายามทำให้เกิดผลเร็วที่สุด การแสดงออกของความต้องการในแต่ละสังคมจะแตกต่างกันออกไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมของตน ยิ่งไปกว่านั้นคนในสังคมเดียวกันยังมีพฤติกรรมในการแสดงความต้องการที่ต่างกันอีกด้วยเพราะสิ่งเหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ของตน

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการชี้แนะ (Coaching)

การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) มีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ความหมายของการชี้แนะ 2) ลักษณะและรูปแบบการชี้แนะ 3) กระบวนการชี้แนะ มีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการชี้แนะ

Costa และ Garmston (2002) ให้ความหมายของการชี้แนะทางปัญญาว่า หมายถึง กระบวนการทำงานที่ผู้ชี้แนะทำการเชื้อเชิญให้ผู้รับการชี้แนะได้มีส่วนร่วมในการสร้างและปรับกระบวนการคิด และความสามารถในการแก้ปัญหา โดยใช้กลยุทธ์ในการคิดวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้รับการชี้แนะจะต้องสังเกตตนเองในระหว่างที่นำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ จากนั้นจะต้องไตร่ตรองเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิบัติงาน เพื่อวางแผนสถานการณ์ในอนาคตในการนำสู่เป้าหมายการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพที่มากยิ่งขึ้น ซึ่งกระบวนการชี้แนะทางปัญญาที่กล่าวไปข้างต้นนั้นเป็นหนทางในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญาในระดับที่สามารถกำกับ วิเคราะห์ และประเมินตนเองได้ การชี้แนะทางปัญญาจึงเหมาะสำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากเป็นการฝึกให้ครูใช้กระบวนการคิดในการตรวจสอบการดำเนินการปฏิบัติงานของตน ตลอดจนวางแผนการทำงาน สะท้อนไตร่ตรองและพิจารณาความคิดต่าง ๆ ที่นำไปสู่พฤติกรรมในการทำงานที่มีประสิทธิภาพจากการแก้ปัญหา และตัดสินใจด้วยตนเอง นำพาตนเองไปสู่ความสำเร็จได้ นอกจากนี้ Garmston, Linder และ Whitaker (1993) ยังกล่าวเอาไว้อีกด้วยว่า การชี้แนะทางปัญญาเป็นกระบวนการที่สามารถกระตุ้นและช่วยพัฒนาให้ครูสามารถดึงศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้

อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้ชี้แนะจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในช่วงแรกในการตั้งศักยภาพหรือความสามารถในตัวครูออกมา จากนั้นจะค่อย ๆ ถ่ายโอนการพัฒนาศักยภาพสู่ตัวครูจนครูสามารถขึ้นนำตนเองในการพัฒนาวิชาชีพได้

สรุปได้ว่า การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) นั้นเป็นกระบวนการทำงานที่ผู้ชี้แนะทำการเชื้อเชิญให้ผู้รับการชี้แนะได้มีส่วนร่วมในการสร้างและปรับกระบวนการคิด และความสามารถในการแก้ปัญหา โดยใช้กลยุทธ์ในการคิดวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้รับการชี้แนะจะต้องสังเกตตนเองในระหว่างที่นำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ จากนั้นจะต้องไตร่ตรองเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิบัติงาน เพื่อวางแผนสถานการณ์ในอนาคตในการนำสู่เป้าหมาย การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพที่มากยิ่งขึ้น ซึ่งกระบวนการของการชี้แนะทางปัญญาที่กล่าวไปข้างต้นนั้นเป็นหนทางในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญาในระดับที่สามารถกำกับ วิเคราะห์ และประเมินตนเองได้ การชี้แนะทางปัญญาจึงเหมาะสำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากเป็นการฝึกให้ครูใช้กระบวนการคิดในการตรวจสอบการดำเนินการปฏิบัติงานของตน ตลอดจนวางแผนการทำงานสะท้อนไตร่ตรองและพิจารณาความคิดต่าง ๆ ที่นำไปสู่พฤติกรรมในการทำงานที่มีประสิทธิภาพจากการแก้ปัญหา และตัดสินใจด้วยตนเอง นำพาตนเองไปสู่ความสำเร็จได้โดยการชี้แนะทางปัญญาเป็นกระบวนการที่สามารถกระตุ้นและช่วยพัฒนาให้ครูสามารถตั้งศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้ชี้แนะจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในช่วงแรกในการตั้งศักยภาพหรือความสามารถในตัวครูออกมา จากนั้นจะค่อย ๆ ถ่ายโอนการพัฒนาศักยภาพสู่ตัวครูจนครูสามารถขึ้นนำตนเองในการพัฒนาวิชาชีพได้

2. ลักษณะและรูปแบบการชี้แนะ

Gordon (2004 : 53-54) ได้ประมวลรูปแบบการชี้แนะ เพื่อให้ให้นักการศึกษาเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม ดังนี้

1. การชี้แนะเชิงเทคนิค (technical Coaching) เป็นการชี้แนะที่ Garmston (1987) อธิบายไว้ว่า การช่วยให้ครูสามารถถ่ายโยงสิ่งที่เรียนรู้จากการอบรมไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน ด้วยการช่วยเหลือที่เข้มข้น การสนทนาเรื่องวิชาชีพ (professional dialogue) รูปแบบนี้ Joyce และ Showers ได้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นใช้ในโรงเรียน โดยผู้ชี้แนะไปสังเกตการสอนแล้วประชุมเพื่อพูดคุยช่วยให้ครูได้เชื่อมโยงสิ่งที่ได้อบรมมาสู่การปฏิบัติ วิธีการที่ผู้ชี้แนะใช้ ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับ (technical feedback) การวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติในชั้นเรียนและการช่วยเหลือครูเป็นรายบุคคล

2. กลุ่มเรียนรู้เพื่อนชี้แนะ (peer Coaching study teams) ในปี 1990 Joyce และ Showers ได้พัฒนารูปแบบเพื่อนชี้แนะ โดยให้ครูในโรงเรียนได้รวมกันเป็นทีมเรียนรู้สมาชิกแต่ละคนปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนของตน และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนครูด้วยกัน

เป็นรูปแบบที่ไม่ได้จัดให้มีการให้ข้อมูลป้อนกลับแต่กัน ผลการดำเนินการพบว่าการนำยุทธวิธีใหม่ไปใช้เป็นไปด้วยดี และนักเรียนพัฒนาดีขึ้น

3. การชี้แนะแบบกลุ่ม (team coaching) รูปแบบนี้ได้บูรณาการเพื่อนชี้แนะ (Peer Coaching) เข้ากับการสอนร่วมกัน (co-teaching) คล้ายกับรูปแบบของ Joyce และ Showers มีเป้าหมายเพื่อการนำทักษะที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมมาใช้ในชั้นเรียน ผู้ชี้แนะเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอน นำครูในการวางแผน ปฏิบัติการสอน และประเมินบทเรียน

4. การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) Costa และ Garmston (1994) ได้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นเพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะทางสติปัญญาไปจนถึงระดับที่สามารถกำกับวิเคราะห์ และประเมินตนเองได้ โดยช่วยเหลือครูในการตัดสินใจวางแผนการสอน การสะท้อนการเรียนรู้ และการนำไปใช้ มีระดับขั้น 3 ขั้นตอน คือ การประชุมวางแผน การสังเกตการเรียนรู้ การสอน และการประชุมสะท้อนการเรียนรู้

5. การชี้แนะแบบร่วมพัฒนา (responsive Coaching) เป็นการชี้แนะที่มีเป้าหมาย เพื่อช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน แต่ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ เนื่องจากขึ้นอยู่กับความสนใจ เป้าหมาย และปัญหาของครูแต่ละคน ซึ่งบางคนเรียกรูปแบบนี้ว่า Collegiate Coaching

Costa และ Garmston (2002) การชี้แนะทางปัญญาถือเป็นการใกล้เคียงแหล่งความคิดและการทำงานของสติปัญญาที่เกิดขึ้นภายในบุคคล โดยปราศจากการตัดสินใจที่ให้ความสำคัญ กระบวนการคิด การให้คุณค่า ความเชื่อของบุคคล เพราะเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลและเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรม วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในกระบวนการ ได้แก่ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอน การใช้คำถามสำหรับการสังเกตการณ์ในห้องเรียน และการให้ความสนับสนุน เพื่อส่งเสริมให้ครูได้คิดสะท้อนไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

เทพพร โลมารักษ์ และบัญชา นวนสาย (2562 : 59) กระบวนการโค้ช (Coaching) เป็นวิธีการหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School based professional development) การโค้ชจึงเป็นทางเลือกสำหรับพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (Neufeld and Roper, 2003 : 4-10) ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาสมรรถนะของผู้สอนสู่ การเป็นผู้นำด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กระบวนการโค้ชที่นำมาใช้ในสถานศึกษา เช่น การสังเกตการสอนซึ่งกันและกัน การให้ข้อมูลย้อนกลับร่วมกันเรียนรู้และการโค้ชเป็นกิจกรรมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนาวิชาชีพ ในการนำระบบพี่เลี้ยง (Coaching and mentoring) มาเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โดยความร่วมมือระหว่างโค้ช หรือพี่เลี้ยงที่เป็นคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการสอนจากมหาวิทยาลัยและครูประจำการมาร่วมเรียนรู้และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการออกแบบการจัดการ

เรียนรู้ของครูให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งลักษณะของการปฏิสัมพันธ์การทำงาน ความรับผิดชอบ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2557) การโค้ชเพื่อการรู้คิดทางปัญญา (cognitive coaching) เป็นบทบาทของผู้สอนในโลกแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ที่พัฒนามาจากบทบาทการสอน (teaching) ที่ผู้สอนทำหน้าที่ให้ข้อมูล เนื้อหาสาระ ให้คำตอบที่ถูกต้อง ใช้สื่อสารทางเดียว กำหนดทิศทางการเรียน กำหนดงานให้ผู้เรียน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ดังนั้นการโค้ชจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สอนทุกคนควรเรียนรู้ฝึกฝน และนำไปโค้ชผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ (2549) ได้กล่าวถึง หลักการของการชี้แนะไว้ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจ (Trust and rapport) การชี้แนะเป็นเรื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะกับครูรายบุคคลหรือกลุ่มครู ความเชื่อใจและความไว้วางใจของครูที่มีต่อผู้ชี้แนะ มีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินการชี้แนะเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
2. การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) การชี้แนะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ค้นพบพลัง หรือวิธีการทำงานของตนเอง วิธีการที่ทำให้เกิดความยั่งยืนและครูสามารถพึ่งพาความสามารถของตนเองได้ เป้าหมายปลายทางของการชี้แนะคือ การทำให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง สามารถกำกับตนเอง (Self-directed) ได้ในระยะแรกที่ครูยังไม่สามารถทำด้วยตนเองได้ เพราะยังขาดเครื่องมือ ขาดวิธีการคิดและกระบวนการทำงาน ผู้ชี้แนะจึงเข้าไปช่วยในระยะแรก จนกระทั่งครูได้พบว่าตนเองสามารถทำได้ด้วยตนเอง เป็นการช่วยค้นหาพลังที่ซ่อนอยู่ในตัวครูออกมา แล้วผู้ชี้แนะก็คืนพลังให้แก่ครู ให้ครูได้ใช้พลังนั้นในการพัฒนางานของตนเองต่อไป
3. การทำงานอย่างเป็นระบบ (Systematic approach) การดำเนินการชี้แนะอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนของกระบวนการที่ชัดเจน ช่วยให้ครูได้จัดระบบการคิด การทำงาน สามารถเรียนรู้และพัฒนางานได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการชี้แนะเป็นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพที่ต่อเนื่องในระยะแรกครูอาจไม่คุ้นเคยกับวิธีการเหล่านี้มากนัก ทำให้ผู้ชี้แนะจำเป็นต้องออกแบบกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ช่วยให้ครูเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. การพัฒนาที่ต่อเนื่อง (Ongoing development) การชี้แนะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนการสอนได้ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจและฝึกปฏิบัติให้เกิดผลตามเป้าหมาย การดำเนินการชี้แนะจึงเป็นการพัฒนาที่มีความต่อเนื่องยาวนาน ครอบคลุมทั้งความรู้ใหม่ทางการสอนเกิดขึ้นและมีประเด็นทางการสอนที่ต้องทำความเข้าใจและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการชี้แนะก็ยังคงดำเนินการคู่ขนานไปกับการจัดการเรียนการสอน จนดูเหมือนเป็นงานที่ไม่อาจเร่งร้อนให้เกิดผลในเวลาอันสั้นได้ จึงเป็นงานที่ต้องค่อยเป็นค่อยไป

5. การชี้แนะแบบมีเป้าหมายหรือจุดเน้นร่วมกัน (Focusing) ในโลกของการพัฒนา ครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ มีเรื่องที่ต้องปรับปรุงและพัฒนามากมายหลายจุด ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ชี้แนะจึงต้องตกลงร่วมกันกับครูว่าเป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการให้เกิดคืออะไร แล้วร่วมกันวางแผน วางเป้าหมายย่อย ๆ เพื่อไปสู่จุดหมายนั้น

6. การชี้แนะในบริบทโรงเรียน (Onsite coaching) การชี้แนะมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ ทักษะการสอนที่มีอยู่ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ดีเกิดขึ้นในสภาพการทำงานจริง การดำเนินการชี้แนะจึงควรเกิดขึ้นในการทำงานในบริบทของโรงเรียน และเป็นการทำงานเชิงลึก เข้มข้น เป็นการช่วยให้ครูเคลื่อนจากความรู้ความเข้าใจในการสอนแบบผิวเผินไปสู่การทำความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากขึ้น (Deep Approach) โดยอาศัยการปฏิบัติ ดังนั้น จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องเข้าไปทำงานร่วมกับครูในโรงเรียน

7. การชี้แนะที่นำไปใช้ได้จริง (Work on real content) การชี้แนะในประเด็นหรือเนื้อหาสาระที่เป็นรูปธรรม (Being Concrete) มีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ปฏิบัติได้จริง ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การที่ผู้ชี้แนะเป็นบุคคลภายนอกโรงเรียน จึงมีข้อจำกัดตรงที่ไม่สามารถอยู่กับครูได้ตลอดเวลา การพบปะครูในแต่ละครั้งมีคุณค่ามากจึงควรใช้เวลาที่มีจำกัดนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด การชี้แนะแต่ละครั้งจึงเน้นไปที่การนำความรู้หรือทักษะไปใช้ได้จริง ได้แนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ควรเสียเวลาไปกับการอภิปรายหรือพูดคุยกันเชิงทฤษฎี

8. การทบทวนและสะท้อนผลการดำเนินงาน (After action review and reflection) การสะท้อนผลการทำงาน (Reflection) เป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูได้คิดทบทวนการทำงานที่ผ่านมา สรุปเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป การชี้แนะจึงใช้การสะท้อนผลการทำงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ จนได้อีกชื่อหนึ่งว่าการชี้แนะแบบมองย้อนสะท้อนผลการทำงาน (Reflective Coaching) การชี้แนะช่วยให้บุคคลได้สะท้อนความสามารถของตน เพื่อหาจุดที่ต้องการความช่วยเหลือ เป็นการช่วยเหลือรายบุคคลในการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและพัฒนาความสามารถของตน ไม่ใช่การสอนสิ่งใหม่แต่อยู่บนพื้นฐานของความรู้หรือทักษะที่มีอยู่แล้ว

3. กระบวนการชี้แนะ

กระบวนการชี้แนะทางปัญญาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ความไว้วางใจ เครื่องมือที่ใช้ในการชี้แนะ และรูปแบบการคิดด้านการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เป็นแนวทางในการชี้แนะมีรายละเอียด (Costa and Garmston, 2002) ดังนี้

1. ความไว้วางใจ

การชี้แนะทางปัญญาตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ โดยเชื่อว่าความไว้วางใจซึ่งกันและกันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการเติบโต ผู้ชี้แนะควรหลีกเลี่ยงการควบคุม

และจัดการ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้และความไว้วางใจ การชี้แนะจึงไม่ควรมุ่งไปที่การแก้ไข เพราะบุคคลนั้นสามารถรับรู้ถึงความต้องการของผู้ชี้แนะที่ต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขและทำให้เกิดการปกป้องตนเอง การชี้แนะที่ปราศจากการควบคุมจำเป็นต้องอาศัยการเปลี่ยนวิธีการมองปัญหา ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ยากแต่จำเป็นอย่างยิ่งในการทำงานกับบุคคลที่มีปัญหาในการทำงาน หรือบุคคลที่มีขีดจำกัดในการพัฒนาตนเอง หรือบุคคลที่ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง หรือบุคคลที่ต่อต้านการช่วยเหลือจากผู้อื่น ในกรณีเหล่านี้ความพยายามชี้แนะโดยปราศจากการควบคุมจัดการเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากธรรมชาติของกระบวนการพัฒนาที่เกิดขึ้นอาจทำให้ผู้ชี้แนะเกิดความข้องใจ จนบางครั้งผู้ชี้แนะอาจตำหนิผู้รับการชี้แนะที่ต่อต้าน การเปลี่ยนแปลงและมองว่าตนเองขาดความสามารถในการชี้แนะโดยไม่รู้ตัว เมื่อเกิดสถานการณ์เช่นนี้ผู้ชี้แนะต้องตระหนักว่า บุคคลทุกคนไม่ว่ารู้ตัวหรือไม่รู้ตัวเลือกกระทำการพฤติกรรมที่เห็นว่า เหมาะสมกับตนเองและรู้สึกสบายใจจากการกระทำนั้น ๆ เพื่อปกป้องความเป็นตนเองไว้ ดังนั้นผู้ชี้แนะควรทำความเข้าใจว่าทุกพฤติกรรมถูกชี้นำโดยความตั้งใจดีในมุมมองความคิดของผู้อื่น อีกทั้งควรปรับการตีความเหตุการณ์ต่าง ๆ และไม่ควรคิดในแง่ลบ เพื่อที่สามารถทำงานด้วยความเห็นอกเห็นใจและมีเหตุมีผล

ความไว้วางใจแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ความไว้วางใจในตนเอง ความไว้วางใจในความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ ความไว้วางใจในกระบวนการชี้แนะ และความไว้วางใจในบรรยากาศขององค์กรที่ให้ความสนับสนุน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความไว้วางใจในตนเอง เป็นสิ่งที่จำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์แบบไว้วางใจ ผู้ชี้แนะที่ดีต้องรู้ตัว มีสติและความกระจำในค่านิยมและความเชื่อของตนเอง เช่น เรื่องการสอน เรื่องปรัชญา เรื่องจิตวิญญาณ เป็นต้น นอกจากนี้มีความประพฤติดีที่สอดคล้องกับค่านิยมที่เชื่อมั่น และมีความเป็นเอกลักษณ์ในตนเอง ความเชื่อและการให้คุณค่าในตนเองของผู้ชี้แนะมีผลต่อมุมมองในเรื่องความรับผิดชอบ การให้ความหมายต่อการเรียนรู้ ศักยภาพของชุมชน การเรียนรู้ และการให้แรงจูงใจแก่บุคคลอื่น ความไว้วางใจในตนเองยังหมายถึง การมีสติและการรู้ตัวต่อสิ่งที่ตนเองในกระทำและสร้างความหมายจากประสบการณ์ โดยทั่วไปการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลที่มีวิธีการคิดที่คล้ายคลึงกันเป็นสิ่งที่ง่าย ในทางตรงกันข้ามการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลที่มีวิธีการคิดที่แตกต่างเป็นเรื่องที่ทำหายมากที่ไม่ตัดสินใจทัศนคติหรือการรับรู้ของบุคคลนั้น ๆ ดังนั้นความสามารถหนึ่งของการเป็นผู้ชี้แนะที่ดี คือ การปรับรูปแบบการคิดของตนเอง ซึ่งในการกระทำเช่นนี้ได้ นั้น ผู้ชี้แนะต้องตระหนักถึงจุดแข็งของตนเอง และตระหนักถึงวิธีการทำความเข้าใจประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเองที่เข้ามาผ่านในช่องทางของการมอง การเคลื่อนไหว การฟัง นอกจากนี้ต้องตื่นตัวและรับรู้ต่อวิธีการเรียนรู้ วิธีคิด และอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้น การตระหนักในตนเองทำให้เกิดความเข้าใจในผู้อื่น และช่วยในการทำงานได้กับบุคคลอื่น ๆ ที่มีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างจากตนเอง

2. ความไว้วางใจในความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับ การชี้แนะ การชี้แนะที่ประสบความสำเร็จอาศัยความเชื่อถือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ โดยทั่วไป การมอบความไว้วางใจขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่ดี ความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจการตอบสนองต่อความรู้สึกและความต้องการของบุคคล ความไว้วางใจสามารถพัฒนาได้จากความยืดหยุ่นในการคิดของผู้ชี้แนะที่ทำให้เปิดรับและเข้าใจมุมมองของผู้อื่น ซึ่งความพยายามที่เข้าใจเป็นสิ่งสำคัญหนึ่ง ที่ช่วยทำให้ผู้รับการชี้แนะตระหนักในคุณค่าของตนเอง นอกจากนี้ความไว้วางใจ สามารถสร้างได้จากการให้เวลากับกิจกรรมอื่น ๆ ของผู้รับการชี้แนะที่นอกเหนือไปจากหน้าที่ในการชี้แนะ การสนทนาที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอื่น ๆ ของผู้รับการชี้แนะ และการฝึกฝนตนเองให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สร้างความใกล้ชิดและความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การสัมผัส การใช้ภาษาที่อ่อนโยน นุ่มนวล และการให้คำชมส่วนตัว

3. ความไว้วางใจในกระบวนการชี้แนะ ความยุ่งยากในความสัมพันธ์ต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากความสับสนหรือความไม่แน่ใจในหน้าที่ความรับผิดชอบและเป้าหมาย ความไม่แน่ใจส่งผลถึงความเข้าใจผิด ความผิดพลาด และการบั่นทอนความไว้วางใจ ผู้ชี้แนะที่ตระหนักถึงความไว้วางใจด้วยการส่งสัญญาณให้ผู้รับการชี้แนะรับรู้ถึงจุดประสงค์และความคาดหวังของการสื่อสาร โดยเฉพาะในการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน

4. ความไว้วางใจในบรรยากาศขององค์กรที่ให้ความสนับสนุน โดยส่วนใหญ่วัฒนธรรมขององค์กรมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร บรรยากาศของสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมในองค์กรมีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรม และมุมมองของบุคลากร บุคลากรในองค์กรมีความรวดเร็วในการรับรู้ความสอดคล้องระหว่างหลักค่านิยมขององค์กรและการปฏิบัติงาน เมื่อหลักค่านิยมและการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกัน ความไว้วางใจในองค์กรสูงในทางกลับกัน หากทั้งสองไม่สอดคล้องกันจะเกิดความกังขาและความไม่ไว้วางใจ ดังนั้นผู้ชี้แนะมีหน้าที่สำคัญในการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจด้วยการสร้างเสริม ดูแลและรักษาให้องค์กรมีบรรยากาศของการประนีประนอม การร่วมมือ และการตื่นตัว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการชี้แนะ

ผู้ชี้แนะที่มีความชำนาญใช้เครื่องมือทางภาษาทั้งอวัจนภาษาและวัจนภาษา โดยปราศจากการตัดสิน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางความคิดของผู้อื่น เครื่องมือแบ่ง ออกเป็น 4 กลุ่ม คือภาษาท่าทาง (paralanguage) พฤติกรรมการตอบสนองต่าง ๆ การวางโครงสร้าง (structuring) และการตั้งคำถาม

1. ภาษาท่าทาง หมายถึง คุณภาพของเสียงที่ใช้พูด ภาษา ร่างกาย และ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงขณะที่พูด โดยทั่วไปผู้ใหญ่สามารถค้นหาความหมายจากอวัจนภาษา ได้มากกว่าวัจนภาษา และเมื่อได้ข้อความที่เป็นทั้งการกระทำและคำพูดที่ขัดแย้งกัน มนุษย์มักเลือก

ความหมายที่สื่อจากการกระทำมากกว่าคำพูด ดังนั้น การวางท่าทาง อากัปกริยา การใช้พื้นที่ การออกเสียงสูงต่ำ จังหวะการพูด การเว้นระยะ และการใช้ระดับเสียงล้วนส่งผลต่อคุณภาพของการสื่อสาร

2. พฤติกรรมการตอบสนองต่าง ๆ ผู้ชี้แนะใช้พฤติกรรมการตอบสนองที่หลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลและบริบท พฤติกรรม การตอบสนองต่าง ๆ มีดังนี้

2.1 การเงียบเป็นเครื่องวัดความสำเร็จของการสนทนา การที่ผู้ชี้แนะรอหลังจากคำถามหรือหลังจากที่ผู้รับการชี้แนะตอบคำถาม การเงียบสื่อถึงการให้ความเคารพต่อ การใช้เวลาสำหรับผู้ได้รับการชี้แนะได้คิด และมีผลต่อกระบวนการทางความคิดในระดับสูงอีกด้วย ถ้าผู้ชี้แนะรอ 2-3 วินาที คำตอบที่ได้จะลักษณะสั้นในทางตรงข้ามรอเวลานาน ทำให้ผู้รับการชี้แนะมีแนวโน้มที่จะตอบประโยคได้ยาวขึ้นเต็มที่ ประกอบด้วยความคิดที่สมบูรณ์และคำตอบที่ได้แสดงออกมามีลักษณะพรรณนา ผ่านการปรับแต่งคำพูดและผ่านการคิดที่รอบคอบด้วย นอกจากนี้ผู้รับการชี้แนะยังรู้สึกถึงการได้รับคุณค่าและความเคารพจากผู้ชี้แนะด้วย

2.2 การยอมรับโดยปราศจากการตัดสิน เป็นการตอบสนองที่แสดงถึงการรับรู้ว่าคุณพูดกำลังพูดโดยไม่ตัดสินตีความใด ๆ เป็นการสื่อสารว่า ผู้ชี้แนะรับฟังความคิดเห็นของผู้รับการชี้แนะ ตัวอย่างของการตอบสนองโดยใช้เสียง เช่น “อืมม...” “เป็นไปได้” หรือ “เข้าใจ” หรือ อาจเป็นกิริยาท่าทาง เช่น การพยักหน้า การบันทึกคำพูดของผู้รับ การชี้แนะลงบนสมุด

2.3 การย่อนทวนคำพูด เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์มากที่สุดอย่างหนึ่ง ผู้ชี้แนะที่สามารถสื่อสารด้วยวิธีการนี้ช่วยแสดงให้เห็นความพยายามที่เข้าใจสิ่งที่ผู้รับการชี้แนะกำลังสื่อสาร นอกจากนี้การย่อนทวนคำพูดเป็นการแสดงให้เห็นคุณค่าในสิ่งที่ผู้พูด และช่วยสร้างบรรยากาศปลอดภัยที่เอื้อต่อการคิด การย่อนทวนอย่างมีประสิทธิภาพเริ่มจากการฟังและการสังเกตจับใจความและความรู้สึกของผู้พูด สิ่งที่แสดงถึงการย่อนทวนคำพูด คือ การปรับท่วงทำนองเสียงและการใช้เสียงที่แสดงความเข้าใจ หลีกเลี่ยงการใช้สรรพนามว่า “ฉัน” เช่น “สิ่งที่ฉันคิดว่าฉันได้ยินคุณกำลังพูด” เพราะเป็นการแสดงว่า ความคิดของผู้พูดไม่มีความสำคัญ ควรให้ความสำคัญกับความคิดของผู้พูด ด้วยการใช้คำพูด เช่น “คุณกำลังเสนอว่า...” “คุณกำลังคิดเกี่ยวกับ...” เป็นต้น ระดับการย่อนทวนคำพูดในการตอบสนองแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การยอมรับและทำความเข้าใจกับเนื้อหาและอารมณ์ของผู้พูด การสรุปและจัดระเบียบหัวข้อ และการเปลี่ยนระดับความคิดเชิงเหตุผลให้สูงหรือต่ำขึ้น โดยระดับสูงขึ้นเมื่อมีการกล่าวถึงมโนทัศน์ เป้าหมาย ค่านิยม และข้อสันนิษฐาน และต่ำลงเมื่อใช้นิยามเข้ามาช่วยทำให้มโนทัศน์และความคิดเชิงนามธรรมมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น

3. การวางโครงสร้าง ผู้ชี้แนะควรวางโครงสร้างด้วยความรอบคอบ การมีสติ และความชัดเจน เพื่อสื่อสารให้ผู้รับการชี้แนะรับทราบเป้าหมาย และการใช้เวลา พื้นที่ และ

อุปกรณ์ และเป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะในด้านต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ของการชี้แนะ บทบาทของผู้ชี้แนะ การใช้เวลาในการชี้แนะ สถานที่สำหรับการชี้แนะ เป็นต้น

4. การตั้งคำถาม การชี้แนะใช้การตั้งคำถามเพื่อชักชวนให้เกิดการมีส่วนร่วมหรือปรับความคิดของบุคคล คำถามที่ใช้ในการชี้แนะมี 3 ลักษณะ คือ

4.1 การเชื้อเชิญ การตั้งคำถามในลักษณะนี้ใช้น้ำเสียงที่เป็นมิตร และมุ่งหวังที่ได้มากกว่า 1 คำตอบ ตัวอย่างเช่น เป้าหมายของการทำโครงการ คืออะไร คุณมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร คุณคาดหวังอะไรจากสิ่งที่ทำ เป็นต้น

4.2 การดำเนินการเพื่อพัฒนาความคิด เป็นการใช้คำถามลักษณะต่าง ๆ ที่กระตุ้นความซับซ้อนของความคิดในระดับที่หลากหลาย เช่น การเปรียบเทียบ การลงความเห็น การวิเคราะห์ การจัดลำดับ การสังเคราะห์ การหาข้อสรุป เป็นต้น

4.3 การหาข้อมูลภายนอกและภายในของบุคคล คำถามที่เป็นการถามเพื่อให้ได้ข้อมูลภายนอก ได้แก่ การถามถึงเรื่องที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อม ส่วนการถามเพื่อให้ได้ข้อมูลภายในเป็นการถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก ได้แก่ ความพึงพอใจ ความประหลาดใจความสับสน กระบวนการได้มาซึ่งความคิด การให้คุณค่า ความตั้งใจ หรือการตัดสินใจ โดยคำถามที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการคิด คือ คำถามที่นำมาซึ่งคำตอบที่แสดงถึงการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูล

3. ขั้นตอนการให้การชี้แนะทางปัญญา

การให้การชี้แนะโดยทั่วไปมีเจนวนขั้นตอนและชื่อแต่ละขั้นที่แตกต่างกัน เช่น Thorpe และ Clifford (2003) กล่าวว่า กระบวนการชี้แนะประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดความต้องการและเป้าหมายของการจัดโปรแกรมการชี้แนะ การสร้างข้อตกลงในสิ่งที่ต้องการพัฒนา การพัฒนาแผนงานสำหรับการจัดโปรแกรมการชี้แนะ การปฏิบัติงานตามแผนงาน การพิจารณาการจัดกิจกรรมและการวางแผนสำหรับการปรับปรุง และการจบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ ซึ่งกระบวนการเริ่มจากขั้นแรกและดำเนินต่อไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย แต่บางกรณีอาจมีการซ้ำขั้นตอนที่ 3-5 หลายครั้ง เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในขณะที่ ทศนีย์ จารุสมบัติ (2556) อธิบายว่า ด้วยการเปลี่ยนแปลงเริ่มต้นจากภายในตัวผู้รับการชี้แนะ ซึ่งผู้ได้รับการชี้แนะต้องทำท่ายตนเองให้เคลื่อนที่ออกจากพื้นที่คุ้นเคยหรือพื้นที่ปลอดภัย ออกเดินทางก้าวข้ามพื้นที่ซึ่งท้าทายที่จะเรียนรู้ และขยายไปจนถึงพื้นที่ที่ต้องการช่องว่างระหว่างจุดที่ผู้ได้รับการชี้แนะอยู่ในปัจจุบันและจุดที่ต้องการไปถึงในอนาคต คือ พื้นที่ท้าทาย ดังนั้นแม่แบบการโค้ช การเปลี่ยนแปลงจากภายในจึงประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นพบและเข้าใจสถานการณ์ ปัจจุบัน การทำงานร่วมกัน และการได้รับผลลัพธ์ Clutterbuck และ Megginson (2009) กล่าวว่า กระบวนการชี้แนะ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการสร้างความสัมพันธ์และ

ข้อตกลง (Contractual phase) เป็นจุดเริ่มต้นที่เป็นทางการในการสร้างความสัมพันธ์ ซึ่งการสร้าง ความสัมพันธ์นี้ไม่ได้จำกัดระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ แต่อาจครอบคลุมไปถึงผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2) ขั้นการแลกเปลี่ยน (transactional phase) เป็นขั้นที่ผู้ชี้แนะช่วยผู้รับการชี้แนะสำรวจค้นหา ประเด็นที่สัมพันธ์กับเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ และ 3) ขั้นสะท้อน (review phase) เป็นขั้นที่ผู้ชี้แนะและ ผู้รับการชี้แนะประเมินผลที่ออกมา และอาจให้มีผู้อื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประเมินผลด้วย

ในขณะที่ Costa และ Garmston (2002) แบ่งการชี้แนะทางปัญญาเป็น

3 ขั้นตอน คือ ขั้นประชุมวางแผน ขั้นสังเกตการสอน และขั้นประชุมสะท้อนความคิด โดยมี

1. ขั้นประชุมวางแผน ในขั้นประชุมวางแผนนี้เป็นโอกาสในการสร้าง

ความไว้วางใจ เน้นความสนใจของโค้ชที่มีต่อเป้าหมายของครู เพื่อให้สามารถสังเกตและเข้าใจตรงกัน ผู้ชี้แนะร่วมกับผู้รับการชี้แนะร่วมกันวางแผนการเก็บข้อมูล โดยระบุข้อมูลที่เก็บและกลยุทธ์ที่ใช้ใน การเก็บข้อมูล และวางแผนเกี่ยวกับบริบทที่เกิดขึ้นในขั้นประชุมสะท้อนความคิด นอกจากนี้บทบาท ของผู้ชี้แนะรวมถึงการสอบถามเพื่อช่วยให้ครูเกิดความกระจ่างในจุดประสงค์ของบทเรียน ความคาดหวังเชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ขั้นตอนการสอน และการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประเมินการสอนและผู้เรียนได้

2. ขั้นสังเกตการณ์ ผู้ชี้แนะเข้าสังเกตในชั้นเรียน โดยผู้ชี้แนะต้องไม่ทำให้ ผู้รับการชี้แนะรู้สึกว่าคุณครูกล้า หรือวิตกกังวล ผู้ชี้แนะจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอน และการเรียนรู้ของเด็ก การสังเกตการสอนเป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้ในขั้นประชุมวางแผน

3. ขั้นประชุมสะท้อนความคิด ขั้นนี้ผู้ชี้แนะนำข้อมูลทั้งหมดที่เก็บได้มา แบ่งปันพูดคุยกัน โดยข้อมูลที่มานำเสนอได้มีการจัดให้อยู่ในรูปแบบที่มานำเสนอต่อครูได้ โดยจัดให้ ครูได้สะท้อนความคิดก่อน ซึ่งทำให้ครูวิเคราะห์และสะท้อนตนเองได้ลึกขึ้น ในช่วงเวลาประชุม ผู้ชี้แนะให้ครูแลกเปลี่ยนความประทับใจในการสอนและให้พบทวนเหตุการณ์ที่ชัดเจน เพื่อพูดคุยถึง ความรู้สึกนั้น และตั้งคำถามชี้ชวนให้ผู้รับการชี้แนะพูดคุยถึงความรู้สึกเกี่ยวกับบทเรียนที่ได้สอน นอกจากนี้ให้คิดไตร่ตรองในประเด็น เช่น ปฏิบัติการของผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนและ ปฏิบัติการของผู้เรียน การเปรียบเทียบสิ่งที่วางแผนไว้และสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นต้น กระบวนการขั้นนี้ รวมไปถึงการตั้งคำถามให้ ผู้รับการชี้แนะคิดไตร่ตรองถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการการสอนที่ปรับใช้ใน ครั้งต่อไป (Brooks, 2000)

สรุปได้ว่า การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการชี้แนะทางปัญญา สรุปได้ว่า การชี้แนะทางปัญญาเป็นกระบวนการพัฒนาครูให้เกิดประสิทธิภาพทางการสอน โดยพัฒนาให้ครู สามารถคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ผ่านการคิดไตร่ตรองที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการสอนและ การตัดสินใจที่เกิดขึ้นในห้องเรียน โดยมีเป้าหมายหลักคือ ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูพึ่งพาและ ช่วยเหลือตนเอง การชี้แนะทางปัญญามีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ความไว้วางใจ เครื่องมือที่ใช้ในการ

ชี้แนะ และรูปแบบการคิด ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เป็นแนวทางในการชี้แนะ กระบวนการชี้แนะทางปัญญาแบ่ง ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นประชุมวางแผน ขั้นสังเกตการสอน และขั้นประชุมสะท้อนความคิด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม

ถวิล เนตรวงษ์ (2547) ได้สร้างชุดฝึกอบรมครู เรื่อง การจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระที่ 2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรม ศึกษาความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ 81.60/88.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ในด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม และครูมีความพึงพอใจต่อการ ฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก

Anderson และ Burns (1989) ได้สร้างชุดอบรมแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมของผู้ที่เข้ารับการอบรม ซึ่งเป็นครูสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา โดยใช้ชุดอบรมแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มที่สอนโดยใช้ชุดอบรมที่เรียนรู้ด้วยตนเองและการสอนแบบบรรยาย ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวางแผน และวิธีการสอน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา และครูฝึกส่วนมากชอบการอบรมที่เรียนรู้ด้วยตนเอง

Prater และ Ferrara (1990) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การฝึกอบรมนักการศึกษาเพื่อให้สามารถจำแนกการเรียนรู้ของนักเรียนพิการ โดยใช้วิธีการสอนความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีขั้นเยี่ยม เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอน ซึ่งพัฒนามาจากระบบคอมพิวเตอร์ โดยรวมเข้ากับยุทธวิธีการสอนที่มีความเข้าใจเป็นพื้นฐานสำคัญ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แก่ นักการศึกษาจำนวน 97 คน ซึ่งมีทั้งผู้ที่เป็นักการศึกษาอยู่แล้ว และผู้ที่กำลังจะเป็นนักการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Gaytan (2000) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบูรณาการเทคโนโลยีสื่อประสมและการฝึกสอนในวิทยาลัยบริหารธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า เทคโนโลยีสื่อประสมมีความสำคัญและให้ผลเชิงบวกต่อการสอนและการเรียนรู้ และนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสื่อประสมมาใช้ในการสร้างเสริมประสบการณ์ในห้องเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดชี้แนะ (Coaching)

วีณา กวีสมนบูรณ์ (2547 : 207-208) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการชี้แนะทางปัญหา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการชี้แนะทางปัญหาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูประจำการระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 3 กลุ่ม ซึ่งมีลักษณะดังนี้ กลุ่มที่ 1 เป็นครูที่มีความแน่วแน่ในการเป็นครูมาก เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและมีความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 2 เป็นครูที่มีความแน่วแน่ในการเป็นครูปานกลาง เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและมีความมุ่งมั่นในการทำงานไม่สม่ำเสมอ จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 3 เป็นครูที่ไม่มีความแน่วแน่ในการเป็นครู ไม่เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและไม่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน จำนวน 3 คน การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ (1) การพัฒนาต้นแบบกระบวนการชี้แนะทางปัญหาเพื่อส่งเสริมครูในการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา (2) การพัฒนาและฝึกฝนทักษะการชี้แนะทางปัญหา (3) การนำต้นแบบกระบวนการชี้แนะทางปัญหา ไปใช้และปรับปรุง รวมทั้งนำเสนอกระบวนการชี้แนะทางปัญญาลับสมบูรณ์ (4) การใช้กระบวนการชี้แนะทางปัญหา ฉบับสมบูรณ์ ผลการวิจัยสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

1. ได้กระบวนการชี้แนะทางปัญหาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษาที่ประกอบด้วยกระบวนการในการจัดประสบการณ์ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ครูมีความสามารถคิดสะท้อนในการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลได้ด้วยตนเอง จากความเชื่อทางการศึกษาที่มีอยู่เดิมของครูแต่ละคน กระบวนการประกอบด้วย การพัฒนาการคิดสะท้อน 4 ด้าน คือ (1) การคิดสะท้อนขณะปฏิบัติงาน (2) การคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานที่ผ่านมา (3) การคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในอนาคตและ (4) การปฏิบัติงานตามแผนที่ได้จากการคิดสะท้อน

2. ผลการใช้กระบวนการชี้แนะทางปัญหา กับครูกรณีศึกษา 3 กลุ่ม พบว่า ครูกลุ่มที่ 1 มีทักษะดีมากขึ้น ในด้านการคิดสะท้อนขณะปฏิบัติงาน การคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแล้วในด้านการทำความเข้าใจในเป้าหมายการศึกษาและการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการศึกษาและพฤติกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในอนาคต และการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้จากการคิดสะท้อนและสามารถพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลจากพฤติกรรมการสอน 4-5 พฤติกรรม ครูกลุ่มที่ 2 ได้พัฒนาทักษะในด้านการคิดสะท้อนขณะปฏิบัติงาน การคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแล้วในด้านการทำความเข้าใจในเป้าหมายการศึกษา การคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในอนาคต และการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้จากการคิดสะท้อน และสามารถพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลจากพฤติกรรมการสอน 2-3 พฤติกรรม

ครูกลุ่มที่ 3 ได้พัฒนาทักษะในด้านการคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในอนาคต และสามารถพัฒนา
ปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลจากพฤติกรรมการสอน 1 พฤติกรรม

เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ (2549 : 182-184) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการเสริม
สมรรถภาพการชี้แนะของนักวิชาการพี่เลี้ยง โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ในการอบรม
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการเสริมสมรรถภาพการชี้แนะ
ของนักวิชาการพี่เลี้ยง โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ในการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
เป็นการวิจัยและพัฒนาที่ใช้พหุวิธี ประกอบด้วย การศึกษาเอกสาร การศึกษาภาคสนาม และ
การศึกษารายกรณี การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ (1) ระยะเตรียมการ (2) ระยะ
พัฒนากระบวนการฯ (3) ระยะการใช้กระบวนการฯ และ (4) ระยะการปรับปรุงกระบวนการ ผู้วิจัย
นำกระบวนการไปดำเนินการพัฒนาสมรรถภาพการชี้แนะของกรณีศึกษา 3 คน ขณะดำเนินการ
ชี้แนะในโรงเรียน 12 โรง แก่ครู 32 คน รวม 40 ครั้ง และประเมินผลเป็นระยะ รวม 3 ระยะ
แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการให้สมบูรณ์ ผลการวิจัยมีดังนี้

1. กระบวนการที่พัฒนาขึ้น ยึดหลักการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและการเรียนรู้
แบบเน้นประสบการณ์ ประกอบด้วย (1) ขั้นเตรียมการ ได้แก่ การประสานงานกับบุคลากร/
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องการวางแผนเป้าหมายและแผนงาน (2) ขั้นดำเนินการชี้แนะและสะท้อนผลการชี้แนะ
เป็นขั้นพัฒนาสมรรถภาพการชี้แนะที่ช่วยให้แก่นักวิชาการพี่เลี้ยงเรียนรู้ตามการเรียนรู้แบบเน้น
ประสบการณ์ โดยเริ่มจากการรับประสบการณ์รูปธรรม ได้แก่ การเข้าไปดำเนินการชี้แนะในโรงเรียน
โดยใช้ยุทธวิธีและเทคนิคการชี้แนะตามวงจรการชี้แนะ การนำประสบการณ์มาสะท้อนผลการชี้แนะ
เพื่อสร้างความคิดรวบยอด และการนำความคิดรวบยอดไปใช้ และ (3) ขั้นสรุปผลและทบทวน
การทำงาน ในการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว นักวิชาการพี่เลี้ยงจะเกิดการเรียนรู้ปัญหาและ
ความต้องการที่แท้จริงของครู และพัฒนาสมรรถภาพการชี้แนะไปพร้อมกับปฏิบัติงานในโรงเรียน
กระบวนการให้รายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งให้คู่มือผู้พัฒนานักวิชาการพี่เลี้ยง คู่มือสำหรับนักวิชาการ
พี่เลี้ยง และแบบประเมินสมรรถภาพชี้แนะของนักวิชาการพี่เลี้ยง

2. ผลการนำกระบวนการไปใช้พบว่า (1) นักวิชาการพี่เลี้ยงที่เป็นกรณีศึกษา จำนวน
3 คน สามารถพัฒนาสมรรถภาพการชี้แนะในด้านทักษะการชี้แนะและด้านการประยุกต์ใช้ความรู้
ในการชี้แนะ ตามตัวบ่งชี้ รวม 13 ประการ ได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ ใน 11 ตัวบ่งชี้ คิดเป็น
ร้อยละ 85 ของตัวบ่งชี้ทั้งหมด (2) ด้านเจตคติต่อกระบวนการพัฒนาครูด้วยการชี้แนะ นักวิชาการ
พี่เลี้ยงให้ความเห็นว่า กระบวนการฯ ช่วยให้ตนเรียนรู้อย่างมีความหมายในสถานการณ์จริง
สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ เกิดความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของครูและเรียนรู้
การทำงานที่ตอบสนองความต้องการรายบุคคล รวมทั้งเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ร่วมกันกับครู

ชัยพร ชื่นกลิ่น (2553) ทำวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการโค้ช เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาล ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) พัฒนารูปแบบการโค้ช เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ พยาบาล ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และ 2) ตรวจสอบประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการโค้ชที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยและและพัฒนา (Research and Development) และการวิจัยแบบผสม (Mixed method) ดำเนินการทดลองโดยประยุกต์การวิจัยแบบดุลยภาพเวลา และกลุ่มตัวอย่างของการทดลองต่อเนื่อง มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Equivalent time samples pretest-posttest design) กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี อาจารย์พยาบาลผู้ทำหน้าที่โค้ชและผู้รับการโค้ช จำนวน 4 คน นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 43 คน และผู้บริหาร จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบประเมิน แบบบันทึก แบบสังเกต แบบสอบถามและประเด็นการสนทนากลุ่มที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ การทดสอบค่าที (Dependent t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการโค้ช ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์สภาพและประเมินความต้องการจำเป็น 2) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการโค้ช 3) การทดลองใช้รูปแบบ และ 4) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบผลการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการโค้ช ได้รูปแบบการโค้ชพีพีซีอี (PPCE Coaching Model) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ องค์ประกอบเชิงกระบวนการ และ องค์ประกอบเชิง เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ มีกระบวนการดำเนินการ 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ระยะการ เตรียมการ (Preparing Phase : P) ระยะที่ 2 ระยะวางแผนการโค้ช (Planning Phase : P) ระยะที่ 3 ระยะการปฏิบัติการโค้ช (Coaching Phase : C) และระยะที่ 4 ระยะการประเมินผลการโค้ช (Evaluating Phase : E)

2. ผลการทดลอง พบว่า รูปแบบการโค้ชพีพีซีอีมีประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ ก่อนและหลังการทดลอง อาจารย์พยาบาลมีสมรรถนะการโค้ชแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .05 มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาพยาบาลมีทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจารย์พยาบาลและผู้บริหารมีความ

พึงพอใจต่อรูปแบบการโค้ชที่พีซีอีในระดับมากที่สุด รวมทั้งนักศึกษายาบาลมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความเหมาะสมในระดับมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ทักษะการจัดการสมอง (EF)

นวลจันทร์ จุฑาภักติกุล และคณะ (2560) การพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือประเมินการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า การคิดเชิงบริหาร (Executive Functions) คือ การทำหน้าที่ระดับสูงของสมองที่ช่วยให้เรากำกับตนเองเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมาย ทักษะการคิดเชิงบริหารพัฒนาอย่างมากในเด็กปฐมวัย เด็กที่มีการพัฒนาการคิดเชิงบริหารดีจะมีความพร้อมและประสบผลสำเร็จทางการเรียนมากกว่า รวมทั้งมีปัญหาพฤติกรรมน้อยกว่าด้วย ในประเทศไทยยังไม่เคยมีข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย การขาดข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนาเด็กไทยให้มีทักษะการคิดและการกำกับตนเองไปสู่ความสำเร็จ โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานแบบประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร (MU.EF-101) และ แบบประเมินพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านการคิดเชิงบริหาร (MU.EF-102) สำหรับครูผู้ดูแลเด็ก/ครูอนุบาลใช้ประเมินเด็กในชั้นเรียน แบบประเมินทั้งสองชุดมีข้อคำถามที่ครอบคลุมทักษะการคิดเชิงบริหารทั้ง 5 ด้านคือ การยับยั้ง/การหยุด การยืดหยุ่นทางความคิด การควบคุมอารมณ์ ความจำขณะทำงาน และการวางแผนจัดการ การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทยทำโดยการสุ่มอย่างง่าย เริ่มจากสุ่มศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละภาค จากนั้นสุ่มห้องเรียนในแต่ละศูนย์ฯ และสุ่มทำสุ่มจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง จนได้กลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 2-6 ปี จำนวน 2,965 คนจากทั่วทุกภาคของประเทศไทย (เด็กชาย 51.6% เด็กหญิง 48.4%) จากนั้นให้ครูประเมินเด็กแต่ละคนด้วยแบบ MU.EF-101 และ MU.EF-102 แล้วจึงนำผลมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสร้างตารางเทียบคะแนนดิบเป็นคะแนน T แยกตามเพศและช่วงอายุ ผลการประเมินโดยแบบ MU.EF101 พบว่า เด็กช่วงอายุ 2-6 ปี มีคะแนนพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารดีขึ้นเรื่อย ๆ ตามวัย เด็กหญิงมีพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารเร็วกว่าเด็กชาย อย่างไรก็ตามเด็กเกือบ 30% พัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารโดยรวมล่าช้ากว่าเกณฑ์เฉลี่ย ($T < 45$) ส่วนผลประเมินโดยแบบ MU.EF102 พบว่าเด็กวัย 2-6 ปีกว่า 30% มีปัญหาพฤติกรรมด้านการคิดเชิงบริหารมากกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ($T > 55$) เด็กชายมีปัญหาพฤติกรรมมากกว่าเด็กหญิงเล็กน้อย เด็กเหล่านี้จะมีปัญหาในการกำกับตนเอง หุนหันพลันแล่น ทำโดยไม่คิด ใจร้อน รอคอยไม่เป็น สมาธิสั้นวอกแวกง่าย ไม่สามารถทำงานที่ยากให้สำเร็จได้ ในระยะยาวจึงเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในด้านการเรียน การทำงาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีโอกาสเกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมา ปัญหาเด็กไทยกว่า 30% มีพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารล่าช้าจึงนับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากเป็นตัวทำนายคุณภาพของเยาวชนไทยในอีก 10-15 ปีข้างหน้า ในด้านผลการเรียนรู้ระดับประเทศ อาชีพการงานและรายได้ของประชากรที่จะเป็น

อุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว ปฐมวัยเป็นช่วงวัยสำคัญของชีวิตมนุษย์ในการวางรากฐานทักษะด้านการคิดและการตัดสินใจที่จะช่วยให้เขาสามารถกำกับตนเองไปสู่เป้าหมาย ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อความสำเร็จของชีวิตในระยะยาวมากกว่า IQ และการอ่านออกเขียนได้ การบวกลบเลขเป็นตั้งแต่อายุน้อย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่การศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยควรต้องเน้นส่งเสริมและพัฒนาการคิดของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่สอดคล้องกับศักยภาพ ในการพัฒนาสมองของมนุษย์ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้ทำงานด้านเด็กปฐมวัยควรต้องปรับวิธีคิดและแนวทางปฏิบัติอย่างฉับไวเพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่จะรู้จักคิด รู้จักตัดสินใจ รู้จักกำกับตนเองไปสู่ความสำเร็จ พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 และสามารถนำพาประเทศไปสู่ประเทศไทยยุค 4.0 ได้

พัชรินทร์ พาหิรัญ (2561) ผลการวิจัย ผลของโปรแกรมสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ต่อหน้าที่บริหารจัดการของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า 1) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ย จำนวนที่ตอบถูกต้องทั้งหมด ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมในระยะหลัง ารทดลองและระยะติดตามผลมีคะแนน เฉลี่ยจำนวนที่ตอบถูกต้องทั้งหมดสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า โปรแกรมสมอง จิตใจ และการเรียนรู้มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างหน้าที่บริหารจัดการของสมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา ได้

ศักดิ์ชัย ใจชื่อตรง (2562) การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะที่ส่งเสริมการบริหารจัดการสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยครั้งนี้มี 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะที่ส่งเสริมทักษะการจัดการสมอง (EF) สำหรับเด็กปฐมวัย 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะที่ส่งเสริมทักษะการจัดการสมอง (EF) สำหรับเด็กปฐมวัยทักษะการจัดการสมอง (EF) มี 5 คือ ด้านความจำที่ใช้งาน ด้านยับยั้งพฤติกรรม ด้านยืดหยุ่นความคิด ด้านควบคุมอารมณ์ ด้านจัดระบบการทำงาน ผู้วิจัยใช้การวิจัย และพัฒนาแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทักษะการจัดการสมอง ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการจัดการสมองสามารถพัฒนาในเด็กปฐมวัย ได้ 5 ด้าน ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะที่ส่งเสริมทักษะการจัดการสมอง รูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะ มี 4 ขั้น คือ สร้างแรงจูงใจการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ ปฏิบัติการเรียนรู้ และทบทวนการเรียนรู้ และระยะที่ 3 ทดสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะที่ส่งเสริมทักษะการจัดการสมอง การทดสอบประสิทธิผล ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง

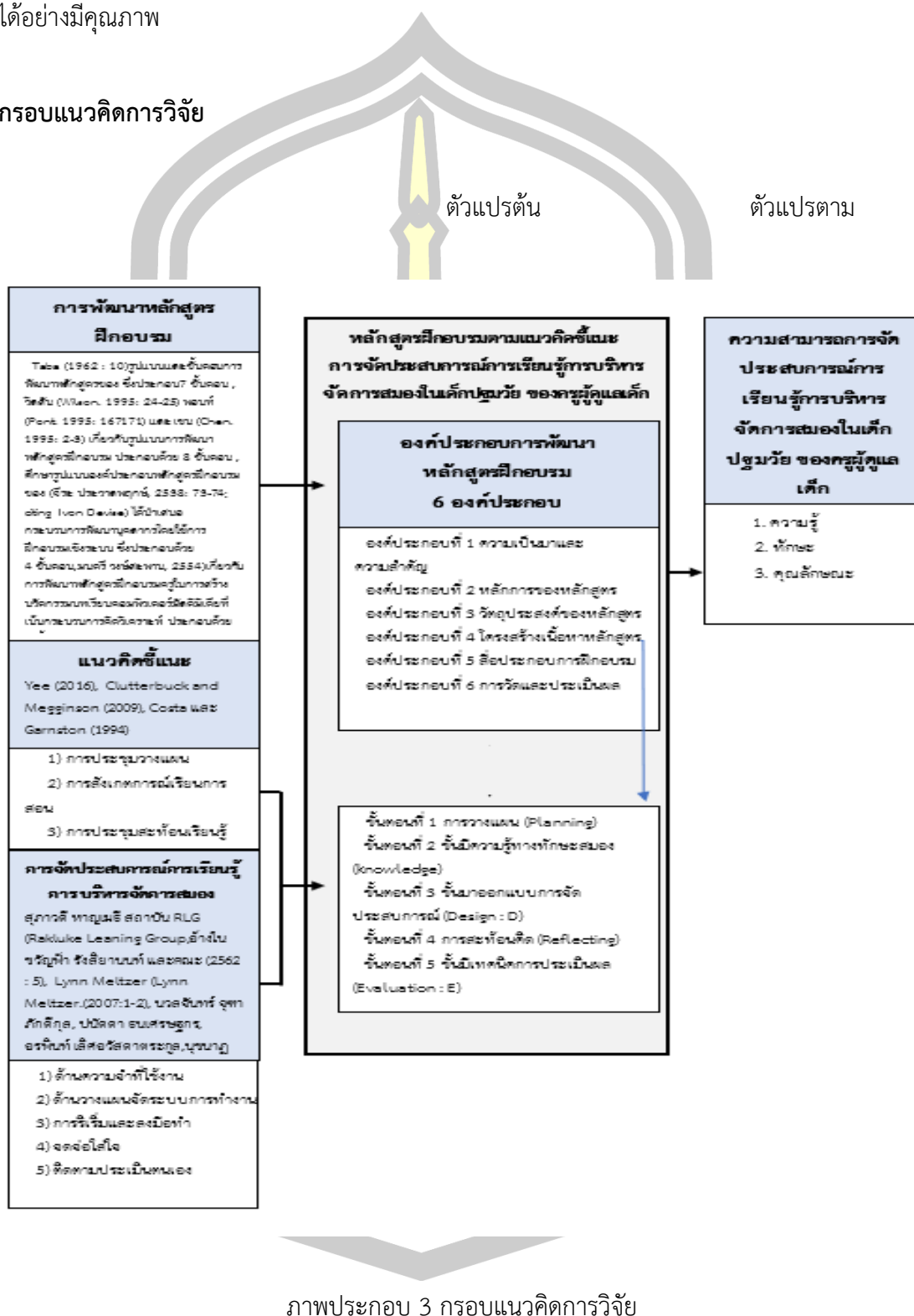
5-6 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ประเมินและสังเกตพฤติกรรมทักษะการจัดการสมองก่อนการจัดกิจกรรมและทุก ๆ 2 สัปดาห์ รวม 5 ครั้ง นำผลมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ พบว่า รูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะ สามารถพัฒนาการจัดการสมองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทیبอดิว และคณะ (Thibodeau and others, 2016) ศึกษาผลจากการเล่นบทบาทสมมติ (Fantastical pretend play) ในการพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมอง การศึกษาี้ตรวจสอบทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นบทบาทสมมติและหน้าที่บริหารจัดการของสมองในเด็กก่อนวัยเรียน ผ่านการเล่น เริง นวัตกรรมโดยใช้การควบคุมที่ออกแบบมา กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็ก 110 คน อายุระหว่าง 3-5 ปี ที่จะสุ่มให้เล่นมีเงื่อนไข ดังนี้ การเล่นบทบาทสมมติ การเล่นที่ไม่ต้องใช้จินตนาการหรือการควบคุมการเล่น พบว่า ใน 5 สัปดาห์ เด็กที่เข้าร่วมการเล่นบทบาทสมมติมีการพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมอง ขณะที่อีกกลุ่มที่เล่นที่ไม่ต้องใช้จินตนาการหรือการควบคุมการเล่นไม่ มีการพัฒนา ภายใต้อาณัติเงื่อนไขการเล่นบทบาทสมมติ เด็กที่ใส่ใจในการเล่นจะมีคะแนนสูง ข้อมูลนี้เป็นหลักฐานแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นบทบาทสมมติและการพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมอง ซึ่งการเล่นอาจเป็นหนึ่งในหลาย ๆ วิธีที่จะพัฒนาหน้าที่บริหารจัดการของสมองให้เพิ่มขึ้น

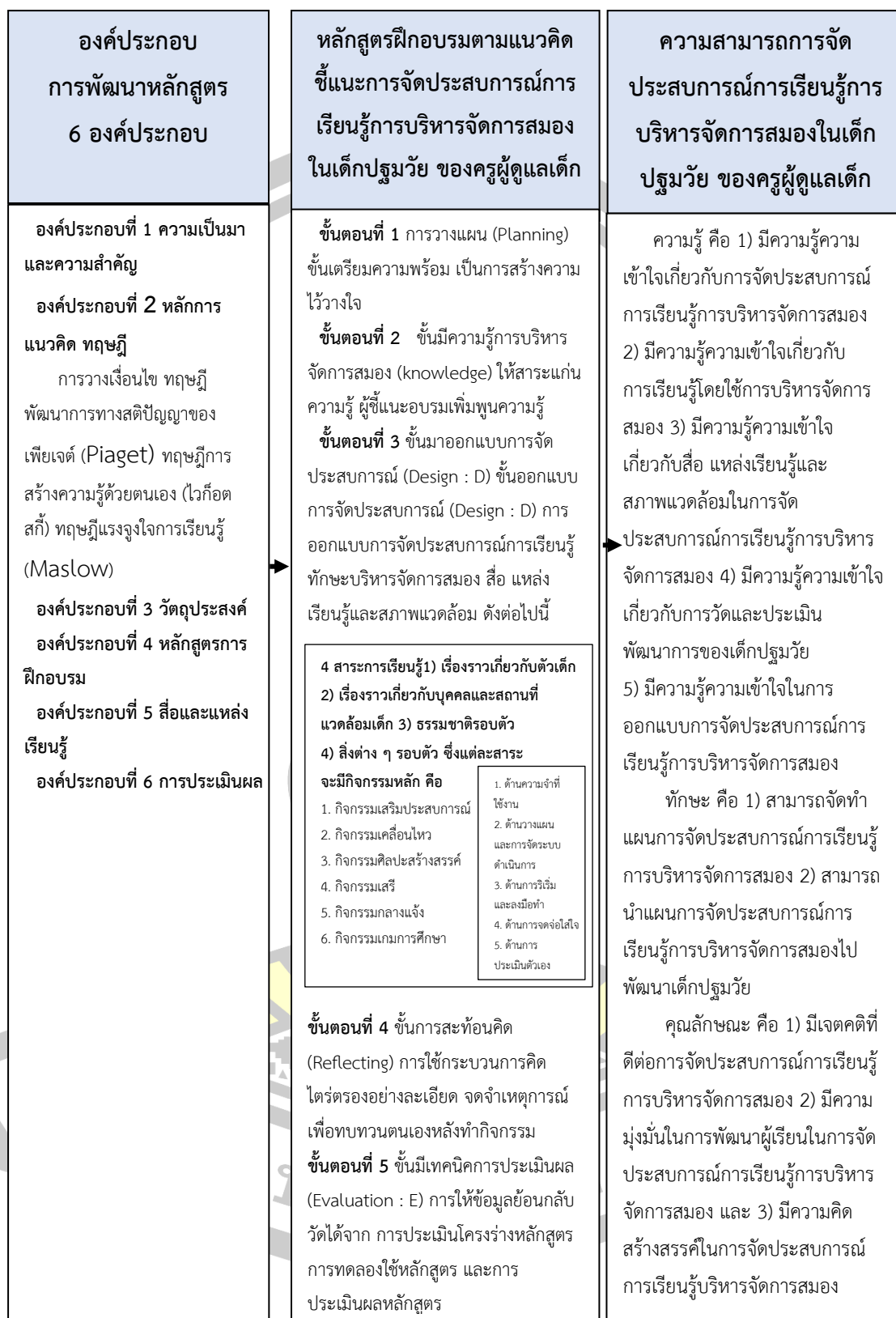
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก เป็นการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งผู้ให้การอบรมต้องการที่จะถ่ายทอดความรู้เฉพาะเรื่องให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้การบริหารจัดการสมอง 3) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 4) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 5) มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองมีทักษะ คือ 1) สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองไปพัฒนาเด็กปฐมวัย มีคุณลักษณะ คือ 1) มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง และ 3) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก

ปฐมวัย ซึ่งเมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเองจะทำให้พัฒนาตนเองได้อย่างมีคุณภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

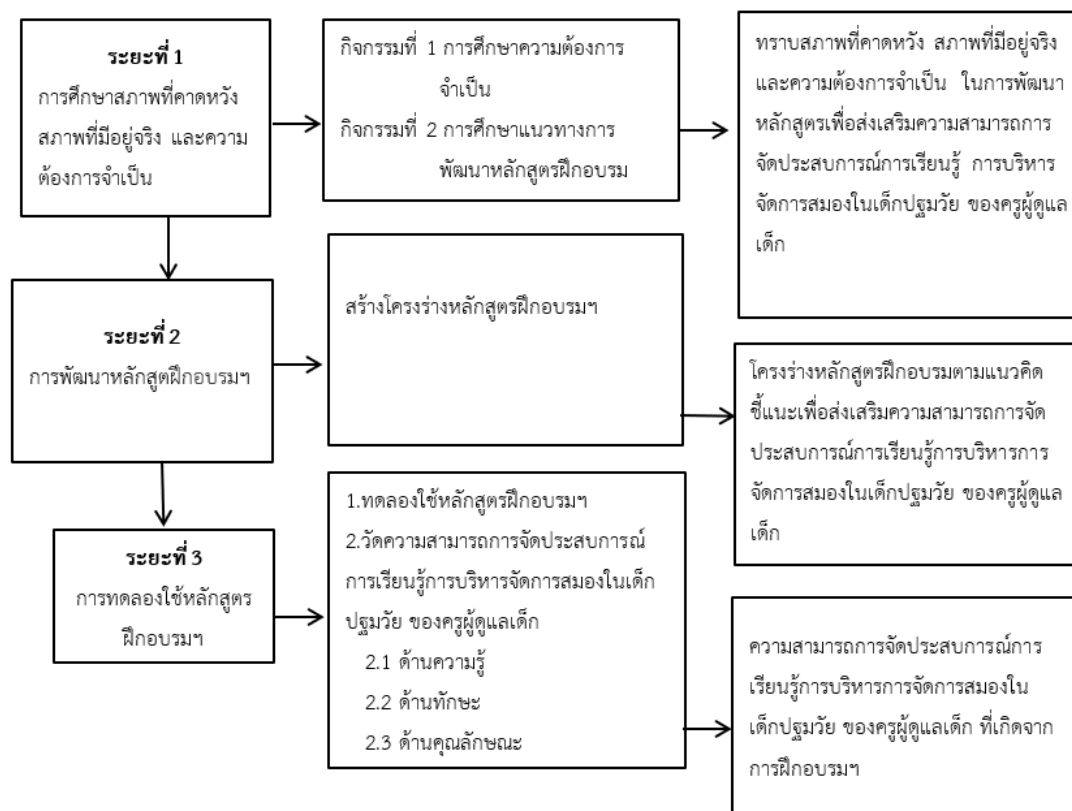
ภาพประกอบ 4 รายละเอียดหลักสูตรฝึกอบรมฯ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก เป็นการวิจัยและ
พัฒนา (Research and Development) 1) เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และ
ความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครู
ผู้ดูแลเด็ก 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก และ 3) เพื่อศึกษา
ผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยแบ่งการศึกษาเป็น
3 ระยะตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 5 ระยะดำเนินการ วิธีดำเนินการ ผลที่ได้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยสองกิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 1.1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

การศึกษาความต้องการจำเป็นความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ใช้การประเมินความต้องการจำเป็น (Need assessment) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ซึ่งจะนำมากำหนดน้ำหนักความต้องการจำเป็นในการใช้เป็น

แนวทางพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก การประเมินความต้องการจำเป็น ในกิจกรรมนี้ใช้วิธีการเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) ใช้สูตรคำนวณด้วยเทคนิค Modified Priority Need Index หรือ(PNI modified (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ในการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่จำเป็นต่อการกำหนดขอบเขตเฉพาะการระบุความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

1. ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป็นครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 645 ศูนย์ จำนวนครู 1,930 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ)

1.2 ตัวอย่าง คือ ครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ปีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2566 ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 321 คน ตามตาราง Krejcie และ Morgan (1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43) และใช้วิธีการได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan, ระบุจำนวนของตัวอย่าง จำนวน 321 คน แต่ผู้วิจัยต้องเก็บข้อมูลให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์จากการตอบกลับ จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 353 คน

1.2.2 ใช้อำเภอที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยการสุ่ม มีจำนวน 17 อำเภอ ได้แก่ กันทรลักษณ์ กันทรารมย์ ขุขันธ์ ขุนหาญ บึงบูรพ์ ปรังค์ภู พุทท์ โพธิ์ศรีสุวรรณ ไพรบึง เมืองจันทร์ เมืองศรีสะเกษ ยางชุมน้อย ราชสีไศล วังหิน ศรีรัตนะ ห้วยทับทัน อุทุมพรพิสัย แล้วสุ่มมาร้อยละ 50 ของอำเภอทั้งหมด โดยใช้วิธีจับสลาก ได้มา 9 อำเภอ ประกอบด้วย กันทรลักษณ์ ขุขันธ์ ขุนหาญ โพธิ์ศรีสุวรรณ ไพรบึง เมืองศรีสะเกษ ราชสีไศล ศรีรัตนะ อุทุมพรพิสัย

1.2.3 แบ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละอำเภอ 9 อำเภอ ที่ได้จากข้อ

2) ออกเป็น 2 สังกัด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาล และในสังกัด อบต. แล้วจำแนกตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยใช้เกณฑ์ จำนวนนักเรียน ในศูนย์ 1-35 คน เป็นขนาดเล็ก นักเรียน 36-70 คน เป็นขนาดกลาง นักเรียน 71 คนขึ้นไป เป็นขนาดใหญ่ (เกณฑ์แบ่งตามจัดสรรงบประมาณ) รายละเอียดการจำแนกได้ตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อำเภอ	สังกัด	จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น (ศูนย์)	จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
1. กันทรลักษ์	เทศบาล	9	6	3	--
	อบต.	75	39	34	2
2. ชูขันธุ์	เทศบาล	2	-	1	1
	อบต.	73	56	16	1
3. ชุนหาญ	เทศบาล	20	12	7	1
	อบต.	30	20	7	3
4. โพธิ์ศรีสุวรรณ	เทศบาล	7	7	-	-
	อบต.	8	8	-	-
5. ไพรบึง	เทศบาล	8	3	5	-
	อบต.	11	9	2	-
6. เมืองศรีสะเกษ	เทศบาล	4	3	1	-
	อบต.	34	25	9	-
7. ราชไศล	เทศบาล	4	2	1	1
	อบต.	20	11	6	3
8. ศรีรัตนะ	เทศบาล	2	1	1	-
	อบต.	25	17	7	1
9. อุทุมพรพิสัย	เทศบาล	5	2	2	1
	อบต.	42	37	5	-
รวม	เทศบาล	61	36	21	4
	อบต.	318	222	86	10
รวมทั้งสิ้น		379	258	107	14

1.2.4 ใช้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลศรีสะเกษ ที่ได้จากข้อ 3)

เป็นหน่วยการสุ่ม แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามอำเภอ และขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดมาร้อยละ 50 โดยการจับสลาก ได้จำนวนศูนย์เด็กเล็กดังตาราง

ตาราง 2 จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลศรีสะเกษ

อำเภอ	สังกัด	จำนวนศูนย์พัฒนา เด็กเล็กทั้งสิ้น	จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
1. กันทรลักษ์	เทศบาล	5	3	2	--
	อบต.	38	20	17	1
2. ขุขันธ์	เทศบาล	2	-	1	1
	อบต.	37	28	8	1
3. ขุนหาญ	เทศบาล	10	6	4	1
	อบต.	15	10	3	2
4. โพธิ์ศรีสุวรรณ	เทศบาล	4	4	-	-
	อบต.	4	4	-	-
5. ไพรบึง	เทศบาล	4	2	3	-
	อบต.	6	5	1	-
6. เมืองศรีสะเกษ	เทศบาล	2	2	-	-
	อบต.	17	13	4	-
7. ราชีไศล	เทศบาล	2	1	1	
	อบต.	10	5	3	2
8. ศรีรัตนะ	เทศบาล	1	1	1	-
	อบต.	13	9	4	1
9. อุทุมพรพิสัย	เทศบาล	3	1	1	1
	อบต.	21	19	3	-
รวม	เทศบาล	32	20	14	4
	อบต.	161	114	50	7
รวมทั้งสิ้น		193	133	56	10

1.2.5 สุ่มศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละสังกัดให้ได้จำนวนตารางที่ได้
ตามข้อ 4) แล้วสุ่มครูผู้ดูแลเด็กเล็กจากประชากรในแต่ละศูนย์ เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบ
แบบสอบถาม ได้จำนวน 353 คน

2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยสามารถแสดงรายละเอียดการพัฒนาเครื่องมือดังนี้

2.1 เอกสาร งานวิจัย บทความ เกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองของเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมอง กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การวัดและประเมินผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การสร้างแบบสอบถาม ตัวอย่างแบบสอบถาม เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของครู ศึกษาโครงสร้างและข้อความในแบบสอบถาม และวิเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผล

2.2 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการในการสร้างข้อคำถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กโดยจำแนกตามโครงสร้างดังนี้

ตาราง 3 โครงสร้างและจำนวนการสร้างข้อคำถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ที่	รายการ	จำนวน
	ด้านความรู้	
1.	ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	7
2.	มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7
3.	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	5
4.	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมิน พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	8
5.	มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	รายการ	จำนวน
	ด้านทักษะ (Skills)	
6.	สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3
7.	สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย	6
	ด้านคุณลักษณะ (Personal Attributes)	
8.	มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	4
9.	มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	4
10.	มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้	4
	รวมทั้งสิ้น	53

2.3 สร้างแบบสอบถามสร้างแบบสอบถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก มีส่วนประกอบ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยเขียนข้อความปลายปิดแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ลิเคิร์ต (Likert) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2544 : 251-253) ให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย มีข้อความปลายเปิดในส่วนท้าย เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ

2.4 นำร่างแบบสอบถาม เสนอที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ พิจารณาเพื่อตรวจแก้ไขให้เหมาะสม และได้ปรับปรุงแก้ไขสำนวน ภาษา และเพิ่มจำนวนข้อในแต่ละประเด็นให้มากขึ้น

2.5 นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมอง และการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง และครอบคลุมของเนื้อหาในด้านความรู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผล สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาในด้านความรู้ และความสอดคล้องกับบริบทการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง และครอบคลุมของเนื้อหาในด้านทักษะ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง และเทคนิคการวัดและประเมินผล สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาในด้านทักษะ และความสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง เพื่อพิจารณาด้านความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของข้อความและการใช้ภาษา จำนวน 5 ท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีวิธีการตรวจดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามที่กำหนด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามที่กำหนดหรือไม่

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามที่กำหนด

ถ้าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

ถือว่าข้อความคำถามสอดคล้องกับนิยามขององค์ประกอบของแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC .50 ขึ้นไป พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้อง ความสำคัญและปรับภาษาในข้อที่ซ้ำซ้อน ปรับสำนวนภาษาให้กระชับ ซึ่งค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ควรมากกว่า 0.50 ผลจากการตรวจสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกข้อมีค่า IOC รายข้ออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามโดยการใช้สำนวน ภาษาให้สื่อความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพิ่มจำนวนข้อแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะได้ข้อคำถามทั้งฉบับที่เหมาะสมแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองถามกับครูผู้ดูแลเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอลำปางค์ 18 คน ครูเทศบาลเมือง ตำบลลำปางค์ 2 คน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง 10 คน จำนวนคนทั้งหมด 30 คน

2.8 นำผลของการตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 คน

มาวิเคราะห์คุณภาพในด้านอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตอบ และ คะแนนรวมของการตอบเมื่อตัดคะแนนข้อนั้นออกแล้ว (corrected item Total Correlation) โดยเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ซึ่งผลพบว่า ข้อคำถามมีอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง -0.39 ถึง 0.96 จากนั้นจึงเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ได้ทั้งหมด 33 ข้อ และนำการตอบของชุดข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์ อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.69 ดังรายละเอียด

ตาราง 4 โครงสร้างและจำนวนของข้อคำถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กที่มีคุณภาพตามเกณฑ์

ที่	รายการ	จำนวน
	ด้านความรู้	
1.	ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	5
2.	มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	5
3.	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3
4.	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมิน พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	6
5.	มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	4
	ด้านทักษะ (Skills)	
6.	สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย	1
7.	สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย	3
	ด้านคุณลักษณะ (Personal Attributes)	
8.	มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	2
9.	มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	2
10.	มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้	2
	รวมทั้งสิ้น	33

2.10 พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดครูผู้ดูแลเด็ก และดำเนินการด้วยตนเอง

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ผู้ตอบแบบสอบถามใช้เวลา 2 สัปดาห์

3.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนหน่วยงานต้นสังกัด

3.4 ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามที่หน่วยงานต้นสังกัดครูผู้ดูแลเด็กและดำเนินการด้วยตนเอง กระทั่งได้ครบถ้วน 353 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ได้แก่

4.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ใช้การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item Objective congruence: IOC)

4.1.2 ค่าอำนาจจำแนก หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ ด้วยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation : r_{xy}) (ไพศาล วรคำ, 2559 : 309) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.1.3 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) แบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient: α) โดยใช้วิธีการของครอนบาค (Cronbach โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยที่ได้จากเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้แก่

4.2.1 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ผลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2.2 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) ใช้สูตรคำนวณด้วยเทคนิค Modified Priority Need Index (PNI modified) ในการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่จำเป็นต่อการกำหนดขอบเขตเฉพาะการระบุความต้องการจำเป็น (needs identification)

กิจกรรมที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ใช้การสนทนากลุ่ม เพื่อให้สนทนาและระดมความคิดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย กิจกรรมนี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยข้อมูลที่ใช้ประกอบการสนทนากลุ่มคือ ผลการศึกษาและความต้องการจำเป็นที่ได้จากการวิจัยในกิจกรรมที่ 1.1 โดยใช้เครื่องมือ คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการตีความและสรุปความ เพื่อสังเคราะห์ให้ได้แนวทางและแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยต่อไป

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Informant) คือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่

- 1.1 ผู้อำนวยการองค์การการศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3 คน
- 1.2 หัวหน้าศูนย์ สังกัดสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 คน

2. กลุ่มศึกษานิเทศก์/นักวิชาการการศึกษา ได้แก่

- 2.1 ศึกษานิเทศก์ ประจำ สังกัดสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน
- 2.2 นักวิชาการ ประจำ สังกัดสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน

3. กลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่

- 3.1 ครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี สังกัดสำนักงานเทศบาลในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน

3.2 ครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ปิศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกิจกรรมนี้ คือ ประเด็นและแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความ ตำรา เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี ข้อวิพากษ์ เกี่ยวกับชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมอง กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย หลักสูตรฝึกอบรม การวัดและประเมินผล

2.2 กำหนดจุดประสงค์ของการสนทนากลุ่ม กำหนดประเด็นประเด็นที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

2.2.1 ลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรม เนื้อหาในการอบรม กิจกรรมในการอบรม การวัดและประเมินผลในหลักสูตร และระยะเวลาการฝึกอบรม

2.2.2 ลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

2.2.3 แนวทางการปฏิบัติการที่เน้นความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

2.3 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยครอบคลุมประเด็นคำถามต่อไปนี้คือ

2.3.1 หลักสูตรฝึกอบรมครู

2.3.2 องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมครูดูแลเด็กเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

2.3.3 รูปแบบการจัดการฝึกอบรมครู

2.3.4 ปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.3.5 เนื้อหาการเรียนรู้หลักสูตร

2.3.6 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.4 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มให้มี ความชัดเจน

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ตามแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในการสัมภาษณ์กับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ต้องการวัด	ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด
ต้องการวัด	ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด
ต้องการวัด	ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด

โดยพิจารณาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Item-Objective Congruence Index) เพื่อทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (คันททรัพย์ ชมพูพาทย์, 2562 : 173)

2.6 มาปรับปรุงแก้ไข

2.7 นำไปทดลองสัมภาษณ์ก่อนการนำไปสัมภาษณ์จริง เพื่อให้มีความชำนาญ และชัดเจนในประเด็นการสัมภาษณ์

2.8 ปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งบันทึกการสนทนากลุ่มด้วยตนเองโดยดำเนินการสนทนากลุ่ม จำนวน 1 วัน ซึ่งได้เรียนเชิญ คณะผู้เชี่ยวชาญร่วมสนทนากลุ่มโดยมีประเด็นในการการสนทนาคือ 1) หลักสูตรฝึกอบรมครุมีลักษณะอย่างไร 2) องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมครูดูแลเด็กเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง 3) รูปแบบการจัดการฝึกอบรมครูควรเป็นอย่างไร 4) เนื้อหาการเรียนรู้หลักสูตร เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก 5) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้วิจัยได้เปิดประเด็นแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดทำร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามข้อเสนอแนะต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์
นำมาวิเคราะห์ สร้างข้อสรุป ดีความ เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและองค์ประกอบของ
หลักสูตรฝึกอบรมครูสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการพิจารณาจากค่าดัชนี
ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Consistency) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2552 : 107)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน Index of Consistency
 $\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการตีความและสรุปความจากข้อมูล
เชิงคุณภาพและสังเคราะห์ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิด
ชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
ของครูผู้ดูแลเด็กในระยะที่ 2 ต่อไป

พูน ปณ จิต ชีเว

**กิจกรรมที่ 1.1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมอง
ในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก**

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความ เกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองของเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมอง กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. นำข้อมูลที่ได้กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการในการสร้างข้อคำถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กโดยจำแนกตาม
3. สร้างแบบสอบถามสร้างแบบสอบถามสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแล

4. นำร่างแบบสอบถาม เสนอที่ปรึกษาตรวจสอบ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและประเมินคุณภาพ

**กิจกรรมที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก**

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความ เกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองของเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมอง กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. กำหนดจุดประสงค์ของการสนทนากลุ่ม กำหนดประเด็นประเด็นที่ศึกษา
3. สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

4. นำร่างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เสนอที่ปรึกษาตรวจสอบ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำร่างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและประเมินคุณภาพ

พัฒนาแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

6. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มไปทดลองสัมภาษณ์ก่อนการนำไปสัมภาษณ์และแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสม สอดคล้อง

นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนระยะที่ 1 การศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การวิจัยระยะนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้
จากระยะที่ 1 มาสร้างเป็นหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 7 คน ประเมินรูปแบบและเสนอแนะต่อร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยใช้มาตรฐาน
รูปแบบ ด้านความเหมาะสม

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จำนวน 7 ท่าน
ผู้เชี่ยวชาญไม่ใช่ชุดเดียวกันกับระยะที่ 1 กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มี
ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาปฐมวัย มีคุณสมบัติ
เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล
การศึกษาปฐมวัย
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ระดับปฐมวัย มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการ
เกี่ยวกับด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาครูปฐมวัย มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีประสบการณ์
ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับด้านการพัฒนาครูปฐมวัย

2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยในระยะนี้คือ

ร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยมีขั้นตอน
การสร้างและพัฒนา ดังนี้

ผู้วิจัยนำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จากระยะที่ 1 มากำหนดเป็นร่าง หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างโครงสร้างหลักสูตร

เป็นการกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมครู ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 กิจกรรมที่ 1.1 การศึกษาข้อมูลสภาพที่เป็นจริง สภาพที่ คาดหวัง และความต้องการจำเป็น และกิจกรรมที่ 1.2 การเก็บข้อมูลเชิงลึก การสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูและกำหนด องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมครู แต่ละองค์ประกอบหลักสูตรรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญ โดยการเขียนได้กำหนดให้สอดคล้องกับ การศึกษาสภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะพัฒนาและสอดคล้องกับนโยบาย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การพัฒนาหลักสูตร โดยเมื่อได้รับการพัฒนาฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้แล้ว ครูผู้เด็กสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย และนำหลักสูตรไปใช้ ในการ พัฒนาการเรียนการสอน สามารถแก้ปัญหาและสนองความต้องการและความจำเป็นตามจุดเน้นที่ ต้องการ

2. หลักการของหลักสูตร เป็นการระบุว่า หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิด ชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ที่โดยเน้นเสริมสร้างความรู้ คุณลักษณะ และทักษะในการนำทฤษฎีไปปรับใช้ โดยยึด หลักการตามแนวคิดชี้แนะที่ให้ผู้รับการชี้แนะมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะตัวในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. วัตถุประสงค์ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เพื่อให้สามารถออกแบบและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัยของครู ผู้ดูแลเด็ก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร สำหรับโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก เป็นการฝึกอบรมที่ใช้เทคนิค และ วิธีการต่าง ๆ จากการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้เชี่ยวชาญ ในกิจกรรมที่ 1.1 และ 1.2 ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง

ในเด็กปฐมวัย และในส่วนของเวลาได้กำหนดให้สอดคล้องกับกิจกรรมในหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตร ผู้วิจัยกำหนดหลักสูตร ออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกอบรม และการจัดกิจกรรม หลังฝึกการอบรม

ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกอบรม มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิด ชี้นำเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ใช้เวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร จำนวน 42 ชั่วโมง มีรายละเอียดคือ กิจกรรมสมองกับการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ กิจกรรมเสรีและกิจกรรมกลางแจ้งและเกมการศึกษา

4.2 ตอนที่ 2 เป็นการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา กล่าวคือเป็นกิจกรรมหลังการอบรม ประกอบด้วย หลังฝึกการอบรม การนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา ตามแนวคิดชี้นำ การจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม ในชั้นเรียนของตน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนประชุมวางแผน 2) ขั้นสังเกตการณ์ และ 3) ขั้นประชุมสะท้อนคิด

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้นำ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ คู่มือการใช้หลักสูตร ใบความรู้ ใบกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ

6. การวัดและประเมินผล ผู้วิจัยกำหนดการวัดและประเมินผลการใช้ หลักสูตรฝึกอบรมให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยมีรายละเอียดการประเมินผล ทั้งการประเมินความรู้ การประเมินทักษะ และการประเมินคุณลักษณะ

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

การตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ เป็นขั้นตอนการตรวจสอบ คุณภาพของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้นำเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินซึ่งมี จุดประสงค์ของการตรวจสอบเพื่อประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบ โดยพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรว่าเหมาะสม กับสภาพความต้องการและสภาพผู้เข้ารับการอบรมเพียงใด

ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินโครงสร้างหลักสูตร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรและการสอน ด้านการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการศึกษา ปฐมวัย ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินโครงสร้างหลักสูตร โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ

มีวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการจัดทำหลักสูตรการอบรมหรือ การชี้แนะ ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง รวมจำนวน 7 ท่าน ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในหัวข้อ 1 แหล่งข้อมูลที่ผ่านมา

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงสร้างหลักสูตร ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม องค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรในส่วนที่เป็นเนื้อหาของหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมมีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดประเด็นการประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก และการสร้างแบบสอบถาม แล้วเขียนเป็นข้อคำถามตามประเด็นการประเมิน ได้แก่ ความเป็นมา หลักการ จุดมุ่งหมาย กิจกรรม การฝึก สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม การวัดและการประเมินผล บทบาทของผู้ฝึกอบรม และตาราง การฝึกอบรม

2. นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและ พิจารณาสวนประกอบ ข้อคำถาม และรายละเอียดอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. นำแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในประเด็น การประเมินลักษณะของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะประเด็นการประเมินให้แยก เป็นด้าน ๆ ตามองค์ประกอบอย่างชัดเจน และการใช้ภาษาให้ปรับการใช้คำให้มีความเป็นวิชาการ เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาควบคุม วิทยานิพนธ์ตรวจสอบและพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง พบว่า แบบประเมินมีความเหมาะสมแล้ว สามารถ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

5. นำโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของคู่มือ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และมีคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121)

ให้คะแนน 5 เมื่อเห็นว่า รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ให้คะแนน 4 เมื่อเห็นว่า รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก

ให้คะแนน 3 เมื่อเห็นว่า รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ให้คะแนน 2 เมื่อเห็นว่า รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับน้อย
ให้คะแนน 1 เมื่อเห็นว่า รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด
โดยเกณฑ์พิจารณาคะแนนเฉลี่ยของแบบประเมิน ดังนี้

มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับปานกลาง
	ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับน้อย
น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินโครงสร้างหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินโครงสร้างหลักสูตรและผลจากการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กแล้ว ได้มีคำแนะนำ และนำไปสู่การปรับปรุง

4.3 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงโครงสร้างพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กในภาพรวมอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฉบับปรับปรุง

4.4 นำโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ และร่างคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ดังกล่าวเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและแก้ไขอีกครั้ง ตามคำแนะนำ ด้านการปรับปรุงแก้ไขภาษาให้สื่อความหมายชัดเจน ปรับตัวอย่างแผน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีอยู่ในร่างคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ปรับรายละเอียดของเนื้อหา ก่อนนำไปทดลองใช้กับครูปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้ร่างหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

เป็นขั้นตอนของการศึกษาว่าหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดทั้งด้านเนื้อหา ภาษา ลำดับ การนำเสนอ กระบวนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ความเหมาะสมของเวลา สื่อและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ร่างหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมมีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้ร่างหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

เทศบาลตำบลเทศบาลตำบลปรางค์ 2 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล 15 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล 3 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเมือง 10 คน

รวมจำนวน ทั้งหมด 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้ได้มาโดยการสมัครใจ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ เป็นครูผู้ดูแลเด็กที่อยู่ สังกัดสำนักงานเทศบาล/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 ปีขึ้นไป และเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมได้ประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อสัมภาษณ์ครูปฐมวัยทั้ง 30 คน โดยการพูดคุย ชักถามให้แสดงความคิดเห็นถึงประเด็น ข้อบกพร่องหรือที่ควรปรับปรุงแก้ไข ในประเด็นความชัดเจนของเนื้อหา ภาษาลำดับ การนำเสนอ ความต่อเนื่องของกระบวนการกิจกรรมการฝึกอบรม ความเหมาะสม ของเวลา สื่อที่ใช้ประกอบ และประเด็นอื่น ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ปรากฏผล ดังนี้

1. จัดลำดับการทำในกิจกรรมที่ 2 และ 3 ให้เป็นไปตามลำดับการนำเสนอเพื่อสอดคล้องกับเนื้อหา
2. กิจกรรมที่ 1 เพิ่มเติมเนื้อหา เกี่ยวกับสมองการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเติมความรู้ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ปรับเปลี่ยนการเชื่อมโยงสมองกับการเรียนรู้ให้ง่ายขึ้น เพราะยากเกินไปสำหรับการใช้เชื่อมโยงไปสู่เด็กปฐมวัย
3. กิจกรรมที่ 2 ปรับ การนำเสนอของกลุ่มด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายไม่ซ้ำกัน เช่น สนทนา เล่นนิทาน เล่นบทบาทสมมติ ท่องคำคล้องจอง เป็นต้น
4. กิจกรรมที่ 3 เพิ่มรายละเอียดของสื่อวีดิทัศน์ที่นำเสนอควรมี PowerPoint ความหมาย ความสำคัญ ให้ความรู้ผู้เข้ารับการอบรม

5. กิจกรรมที่ 4 สื่ออุปกรณ์ไม่ควรมีเพียงอย่างเดียว ควรมีหลากหลาย เช่น กระดาษโปสเตอร์สี ไม้ไอติม กาว กระดาษแข็ง เทา-ขาว ดินสอสีประเภทต่างๆ
6. กิจกรรมที่ 5 เพิ่ม VDO การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน/รูปแบบการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมจะได้เห็นภาพ
7. กิจกรรมที่ 6 ควรเพิ่มสื่อบัตรภาพเกมเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตามประเด็นที่ได้รับข้อเสนอแนะทุกรายการ เพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่เหมาะสมเพื่อไปใช้ในการทดลองระยะที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จากระยะที่ 1 มากำหนดเป็นร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบประเมินคุณภาพ

พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

นำหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กไปทดลองใช้เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้สอดคล้อง

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอน ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กที่สร้างขึ้น ในระยะนี้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบมีกลุ่มทดลองเพียงกลุ่ม (One group pretest-post design) เดียวทำการประเมินความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบประเมินที่สร้างขึ้นวัดก่อนทดลองและหลังการทดลองกับกลุ่มทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

เตรียมการก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยผู้วิจัยดำเนินการนัดประชุมกลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของกิจกรรมการฝึกอบรมฯ นัดหมายวันสังเกตการสอน และทดสอบความสามารถด้านความรู้และด้านคุณลักษณะกับกลุ่มเป้าหมายในการทดลองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยได้เตรียมการก่อนทดลองใช้หลักสูตรฉบับจริง โดยเตรียมด้านเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ บุคลากร และสถานที่ ดังนี้

1. การเตรียมเอกสาร ผู้วิจัยได้เตรียมเอกสารในการจัดอบรม ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก คู่มือการใช้หลักสูตรและเอกสารแผนการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามโครงสร้างของหลักสูตร
2. การเตรียมตัวบุคคล ผู้วิจัยได้เตรียมบุคคลที่เป็นทีมงานในการทดลองใช้หลักสูตร ประกอบด้วย วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ผ่านการฝึกอบรม ได้รับการแต่งตั้งหรือผ่านการอบรมการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากสถาบันเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สมัครใจร่วมกิจกรรม ตลอดหลักสูตร และสามารถเป็นผู้ชี้แนะให้กับครูผู้ดูแลเด็กที่สมัครใจเข้าร่วมชี้แนะ
3. การเตรียมสถานที่ โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมห้องประชุมจัดกิจกรรมการอบรม โดยพิจารณาองค์ประกอบ วัสดุการจัดกิจกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้พร้อม

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยทดลองกับกลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) (Kerlinger, 1986 : 295) ดังนี้

O_1	X	O_2
-------	---	-------

- O_1 หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
- X หมายถึง กิจกรรมตามหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
- O_2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรเป็นครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ที่สอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 645 ศูนย์ จำนวนครู 1,930 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ)

ตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ที่สอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 645 ศูนย์ โดยสังกัดสำนักงานเทศบาล 16 คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล 14 คน รวมจำนวน 30 คน ได้มาโดยแบบความสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) เข้าร่วมฝึกอบรม โดยการประกาศรับสมัครครูผู้ดูแลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. เป็นผู้ปฏิบัติงานและมีประสบการณ์ สังกัดสำนักงานเทศบาล/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป

2. เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้เปิดทำการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ต่อไป

2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

2.1 แบบทดสอบวัดด้านความรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 ฉบับ มีวิธีการสร้างและพัฒนาดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความเกี่ยวกับแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562 เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล วิธีการสร้างแบบทดสอบ

2.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์แบบทดสอบและทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบตามจุดประสงค์ และเนื้อหาของแบบทดสอบ เพื่อกำหนดคำถามให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาตามจำนวนข้อทดสอบที่ต้องการ

2.1.3 สร้างแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อตามเนื้อหาของหลักสูตร โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

2.1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นคำถาม ภาษาที่ใช้ และปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.1.5 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย คณะเดิม ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม เช่น ปรับคำ ให้มีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย ชัดเส้นใต้คำที่เป็นข้อความเชิงปฏิเสธ จากนั้นหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2.1.6 นำแบบทดสอบด้านความรู้ จำนวน 35 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตร B (B-Index) ตามวิธีของ แบรินแนน (Brennan) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2551 : 76-77) คัดเลือกข้อสอบในแบบทดสอบได้ จำนวน 30 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาและตัวบ่งชี้ตามที่กำหนดไว้ พบว่า ข้อสอบมีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.23 ถึง 0.77 และค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability)

โดยใช้สูตรตามวิธีของ โลเวทท์ (Lovett Method) เป็นวิธีหาความเชื่อมั่นของข้อสอบอิงเกณฑ์ (r_c) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

2.1.7 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงในภาษาบางข้อและจัดทำเป็น ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป ซึ่งนำไปใช้ประเมินกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังกิจกรรม ฝึกอบรม

2.2 แบบประเมินด้านทักษะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 ฉบับ มีวิธีการสร้างและพัฒนาดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมด้านทักษะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครู ผู้ดูแลเด็ก และวิธีการสร้างแบบประเมินความสามารถด้านทักษะ

2.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถ ด้านทักษะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแล

2.2.3 สร้างข้อคำถามประเมินความสามารถด้านทักษะในการจัด ประสบการณ์เรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแล โดยกำหนดกรอบในการ ประเมิน ได้แก่ 1) สามารถจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) สามารถนำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองไปพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยกำหนด เป็นมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ และมีเกณฑ์ระดับความคิดเห็นในการประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121)

5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับดีมาก

4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับดี

3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดควรปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

2.2.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น ไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นการประเมินภาษาที่ใช้ และปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.5 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินโดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยคณะเดิม ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแบบประเมินกับจุดประสงค์การฝึกอบรมและความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2.2.6 นำแบบประเมินมาปรับปรุงและจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป ซึ่งจะนำไปใช้ประเมินความสามารถกลุ่มตัวอย่างหลังกิจกรรมตามแนวคิดชี้แนะ

2.3 แบบวัดด้านคุณลักษณะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 ฉบับ มีวิธีการสร้างและพัฒนาดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านคุณลักษณะในความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก และวิธีการสร้างแบบวัดคุณลักษณะตามวิธีของ เคิร์ท (Likert)

2.3.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย นิยาม และโครงสร้างของแบบประเมินด้านคุณลักษณะในความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

2.3.3 สร้างข้อคำถามเพื่อประเมินด้านคุณลักษณะในความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ได้กำหนดกรอบการวัดด้านคุณลักษณะ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

- 1) มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง
- 2) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง

3) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง โดยเขียนข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อด้านคุณลักษณะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก ไม่ใช่ข้อเท็จจริงแต่มีทิศทางทั้งทางบวกและทางลบ เป็นข้อความที่สมบูรณ์และชี้ชัดประเด็นเดียว เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน โดยกำหนดเป็น แบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ และมีเกณฑ์ระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5 หมายถึง มีพฤติกรรม/ความคิดเห็น ตามข้อรายการในระดับ

เห็นด้วย

4 หมายถึง มีพฤติกรรม/ความคิดเห็น ตามข้อรายการในระดับ

ไม่แน่ใจ

3 หมายถึง มีพฤติกรรม/ความคิดเห็น ตามข้อรายการในระดับ

ไม่เห็นด้วย

2 หมายถึง มีพฤติกรรม/ความคิดเห็น ตามข้อรายการในระดับ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

1 หมายถึง มีพฤติกรรม/ความคิดเห็น ตามข้อรายการในระดับ

เกณฑ์ตัดสินระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 มีคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) นำแบบประเมินความสามารถสร้างขึ้นไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นการวัด ภาษาที่ใช้และปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำเป็นการเบื้องต้น

5) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดที่
พัฒนาขึ้น โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญคณะเดิม ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของ
แบบประเมินกับนิยามคุณลักษณะ และความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ พบว่า ข้อที่สามารถ
นำไปใช้ได้ควรมีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และปรับข้อคำถามดังนี้

ด้าน “มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
จัดการสมอง” ข้อ 1.1 เพิ่มคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง
ในเด็กปฐมวัย

ด้าน “มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง” ข้อ 2.1 เพิ่มเอาใจใส่ปากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน

ด้าน “มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
บริหารจัดการสมอง” ข้อ 3.2 เดิมคำว่า และ หลังนำความรู้

6) นำแบบประเมินความสามารถที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out)

กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างในการทดลอง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยดำเนินการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง แต่ละข้อกับผลรวมของข้อกระทงอื่นทั้งหมด (Corrected Item-Total Correlation) เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังกล่าวมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์วิกฤต (Critical) ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2551 : 175-176) พบว่า ทุกข้อความผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ภายใน (Coefficient of Internal Consistency) ใช้สูตรของ ครอนบาค (α -Coefficient) ซึ่งพบว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (R) เท่ากับ 0.97

7) นำแบบประเมินความสามารถมาปรับปรุงและจัดทำเป็น

ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป ซึ่งจะนำไปใช้ประเมินด้านคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนกิจกรรมฝึกอบรมและหลังกิจกรรมนิเทศแบบชี้แนะ โดยมีทั้งหมด 6 ข้อ ซึ่งสามารถวัดด้านคุณลักษณะตามตัวบ่งชี้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือราชการเพื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรฝึกอบรมไปยังสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ และรับสมัครครูผู้ดูแลเด็ก ทดลองใช้หลักสูตรตามเกณฑ์ที่กำหนดที่มีความสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) เข้าร่วมกิจกรรมการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 30 คน และผู้วิจัยจัดทำหนังสือราชการ ขอความอนุเคราะห์ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมโดยดำเนินการ 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ดำเนินการฝึกอบรม ระหว่างวันที่ 6 มิถุนายน-25 มิถุนายน 2566 ให้กับกลุ่มสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ของครูผู้ดูแลเด็ก และเก็บรวบรวมข้อมูล ดังตารางนี้

พูน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 5 แผนการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดที่เน้นเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้การบริหารจัดการตนเอง
ในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
ตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมอง การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองใน เด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อสมอง การเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สมองการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อสมอง การเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย	1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การทำงานของ สมองกับการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองใน เด็กปฐมวัย 2. รูปแบบเสริมสร้าง การบริหารจัดการสมองใน เด็กปฐมวัยองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จัดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเอง	7 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กิจกรรมเสริมประสบการณ์การ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ กิจกรรมเสริม ประสบการณ์ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ กิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย	1. ความหมาย ความสำคัญกิจกรรมเสริม ประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย 2. รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและ จังหวะ	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย 2. สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัดกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้ผู้อบรมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการจัดการศิลปะ สร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้ผู้อบรมมีคุณลักษณะที่ดีต่อ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. หลักการจัดการกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเสริม และ กิจกรรม กลางแจ้ง	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กิจกรรมเสริม และกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ต่อกิจกรรมเสริม และกลางแจ้ง การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้ผู้อบรมมีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการจัดการกิจกรรม กิจกรรมเสริม และกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ได้อย่างถูกต้อง 2. เพื่อให้ผู้อบรมสามารถจัด สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับการ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อ กิจกรรมเสริม และกลางแจ้ง การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. วัตถุประสงค์ของการจัดการกิจกรรมเสริม และ กิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย 2. การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน 3. รูปแบบการจัดการกิจกรรมกลางแจ้ง การ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 2. มีความรู้ความเข้าใจ ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 3. สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 4. มีคุณลักษณะที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 2. มีความรู้ความเข้าใจ ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้มีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ กิจกรรมเกมการศึกษา การออกแบบการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 4. การวิเคราะห์หาฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับตัวบ่งชี้ของหลักสูตรการศึกษา - ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อออกแบบ การจัดการเรียนการสอน	1. ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรมกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 3. ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย 4. การวิเคราะห์หาฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับตัวบ่งชี้ของหลักสูตรการศึกษา - ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อออกแบบ การจัดการเรียนการสอน	

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
ตอนที่ 2 กิจกรรม ติดตามการนำ แผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้สู่การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ กำกับติดตามแนว ปฏิบัติ	1. ความสามารถในการนำแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการตนเองไปพัฒนา เด็กปฐมวัย 2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สู่การบริหาร จัดการตนเองในเด็กปฐมวัย 3. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการตนเองในเด็ก ปฐมวัย 4. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สู่บริหาร จัดการตนเองในเด็กปฐมวัย	1. ครูผู้ดูแลเด็กสามารถจัดประสบการณ์ การเรียนรู้สู่การบริหารจัดการตนเองเพื่อ พัฒนาทักษะของเด็กปฐมวัยได้ 2. ครูผู้ดูแลเด็กสามารถเลือก สื่อ แหล่งเรียนรู้ ในการจัดการปฏิบัติ ประสบการณ์การเรียนรู้สู่การบริหาร จัดการตนเองได้ 3. ครูผู้ดูแลเด็กสามารถวัดและประเมิน พัฒนาการของเด็กปฐมวัยได้ 4. ครูผู้ดูแลเด็กมีเจตคติที่ดีต่อการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สู่การบริหาร จัดการตนเองตามแนวคิดที่ 5. ครูผู้ดูแลเด็ก มีความมุ่งมั่นในการ พัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การบริหารจัดการตนเอง	กำกับติดตามชี้แนะ การปฏิบัติแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สู่การบริหารจัดการ สมอในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา	60 ชั่วโมง (20 วัน สอน 3 ชม. ต่อวัน)

ตอนที่ 2 กิจกรรมติดตามการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติ ตามแนวคิดชี้แนะในชั้นเรียน เป็นกิจกรรม ดำเนินการหลังจากเข้ารับกิจกรรมฝึกอบรม โดยในขั้นตอนนี้เน้นการสร้างบรรยากาศที่สนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและผู้ชี้แนะ เป็นการประชุมวางแผน สังเกตการณ์ ประชุมสะท้อนคิดไว้วางใจกันและกัน สนทนาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียน เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติของครูอย่างเปิดเผย ไว้วางใจกันและกัน และยอมรับว่าผู้วิจัยเป็นผู้ร่วมงาน นั้น ๆ โดยวิธีการแนวคิดชี้แนะ ดังนี้

1. แจ้างและประสานงานถึงครูผู้ดูแล ที่ได้มาโดยแบบความสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) จำนวน 30 คน เพื่อทราบล่วงหน้าและเตรียมการให้ความร่วมมือในการนิเทศแบบชี้แนะ
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม- 18 สิงหาคม 2566 โดยกำหนดให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ของครูผู้ดูแลเด็ก โดยผู้ชี้แนะจะดำเนินการชี้แนะที่สังกัดสำนักงานเทศบาล/ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ละ 2 ครั้ง และครั้งที่ 2 จะมีการประเมินความสามารถด้าน ทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก และ เก็บรวบรวมข้อมูล

4. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบการวัดความแตกต่างของด้านความรู้ ในความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครู ผู้ดูแลเด็ก ของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองก่อนและหลัง การฝึกอบรม โดยการหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้ก่อนและหลังการใช้ หลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้สถิติทดสอบ Dependent Samples t-test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับ Normality ของการทดสอบที (t-test) โดยวิธี Kolmogorov-Smirnov พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติในความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก หลังกิจกรรม ตามหลักสูตรฝึกอบรม โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีทักษะการปฏิบัติในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีทักษะการปฏิบัติในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีทักษะการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีทักษะการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีทักษะการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

นำค่าเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติในความสามารถการจัดประสบการณ์

การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก หลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม โดยการวัดทักษะครั้งที่ 1 ซึ่งวัดหลังจากฝึกอบรมมาเปรียบเทียบกับผลการวัดทักษะหลังจากที่มีการนิเทศ ติดตาม การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ใช้สถิติทดสอบ Dependent Samples t-test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับ Normality ของการทดสอบที่ (t-test) โดยวิธี Kolmogorov-Smirnov พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบการวัดคุณลักษณะของความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ของกลุ่มตัวอย่างหลังจากที่มีการนิเทศติดตาม โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กหลังจากที่มีการนิเทศติดตามกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ทั้งรายด้านและภาพรวม โดยใช้สถิติทดสอบ One Samples t-test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับ Normality ของการทดสอบที่ (t-test) โดยวิธี Kolmogorov-Smirnov พบว่า ข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

การเตรียมเอกสาร หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก คู่มือการใช้
หลักสูตรและเอกสารแผนการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ตามโครงสร้างของหลักสูตร

นำหลักสูตรอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 กิจกรรม

ติดตาม ชี้แนะกลุ่มสมัครใจที่นำกิจกรรมไปใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็
ณ สถานศึกษา

ประเมินทักษะและคุณลักษณะการปฏิบัติในความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก หลังกิจกรรมตามหลักสูตรฝึกอบรม

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอน ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของ
ครูผู้ดูแลเด็ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิด
ชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
ของครูผู้ดูแลเด็ก ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ตามลำดับดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. สภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร
ในการพัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
ของครูผู้ดูแลเด็กเป็นอย่างไร
2. หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก มีองค์ประกอบและขั้นตอน
เป็นอย่างไร
3. ผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กเป็นอย่างไร

**ระยะที่ 1 สภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรในการ
พัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครู
ผู้ดูแลเด็ก**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็น
ในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง
ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง
ซึ่งเป็นครูผู้ดูแลเด็กที่สอนในระดับเด็กอายุ 2-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นศรีสะเกษ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	4	1.10
หญิง	349	98.90
รวม	353	100.00

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 98.90 และเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-30 ปี	26	7.40
30-40 ปี	116	32.90
41-50 ปี	138	39.10
51-60 ปี	73	20.70
รวม	353	100.00

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 รองลงมาคืออายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.70 และอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 ตามลำดับ

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่งปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	25	7.10
ศึกษากำกับตามแนวคิดชี้แนะ/นักวิชาการศึกษา	5	1.40
ครูผู้ดูแลเด็ก	323	91.50
รวม	353	100.00

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 91.50 รองลงมาเป็นตำแหน่ง ผู้บริหาร จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 และ ตำแหน่งศึกษากำกับตามแนวคิดชี้แนะ/นักวิชาการศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 ตามลำดับ

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละจำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิทยฐานะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครูชำนาญการ	122	34.60
ครูชำนาญการพิเศษ	11	3.10
ครูเชี่ยวชาญ	0	0.00
ครูผู้ดูแลเด็ก	220	62.30
รวม	353	100.00

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละจำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวิทยฐานะเป็นครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมามีวิทยฐานะครูชำนาญการ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 และมีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตามลำดับ

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	86	24.40
5-10 ปี	63	17.80
มากกว่า 10 ปี	204	57.80
รวม	353	100.00

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัยของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 57.80 รองลงมา มีประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัยน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 และมีประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัยระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพที่มีอยู่จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมสภาพที่มีอยู่จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้

รายการ	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง			PNI
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ	
1.1 อธิบายความหมายของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	3.79	0.87	มาก	2.09	0.74	น้อย	0.81
1.2 อธิบายความสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	3.79	0.86	มาก	2.06	0.69	น้อย	0.84
1.3 อธิบายความหมายและประเภทของทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	3.69	0.93	มาก	2.11	0.74	น้อย	0.75
1.4 อธิบายหลักการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	3.73	0.87	มาก	2.11	0.70	น้อย	0.77

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง			PNI
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ	
1.5 อภิปรายประเภทของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมการศึกษา กิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสรี	3.78	0.99	มาก	2.01	0.77	น้อย	0.88
1. ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	3.76	0.87	มาก	2.08	0.86	น้อย	0.81
2.1 อธิบายความหมายของการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	4.03	0.74	มาก	1.94	0.71	น้อย	1.08
2.2 อธิบายความสำคัญของการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	4.00	0.75	มาก	1.98	0.72	น้อย	1.02
2.3 อธิบายธรรมชาติและวิธีการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.99	0.77	มาก	1.95	0.70	น้อย	1.05
2.4 อธิบายหลักการจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.99	0.82	มาก	1.95	0.74	น้อย	1.05
2.5 อธิบายแนวทางการจัดประสบการณ์จัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	4.07	0.78	มาก	1.88	0.70	น้อย	1.16
2. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	4.02	0.87	มาก	1.94	0.75	น้อย	1.07
3.1 อธิบายความหมายและประเภทของสื่อแหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.69	0.79	มาก	2.17	0.64	น้อย	0.70
3.2 อธิบายความสำคัญของสื่อ แหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.67	0.85	มาก	2.14	0.66	น้อย	0.71

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง			PNI
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ	
3.3 อภิปรายหลักการเลือกและการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.72	0.89	มาก	2.08	0.68	น้อย	0.79
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.69	0.84	มาก	2.13	0.74	น้อย	0.73
4.1 อธิบายความหมายของการวัดและประเมิน	3.67	0.87	มาก	2.13	0.66	น้อย	0.72
4.2 อธิบายความสำคัญของการวัดและประเมินตามสภาพจริง	3.60	0.89	มาก	2.16	0.66	น้อย	0.67
4.3 อธิบายเทคนิควิธีที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริง เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทดสอบ เน้นการปฏิบัติ แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น	3.80	0.79	มาก	2.12	0.69	น้อย	0.79
4.4 อธิบายความหมายของการวัดและประเมินการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.91	0.79	มาก	2.01	0.69	น้อย	0.95
4.5 วิเคราะห์หลักการวัดและประเมินการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.84	0.79	มาก	2.05	0.65	น้อย	0.87
4.6 สังเคราะห์วิธีการวัดและประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.80	0.80	มาก	2.13	0.73	น้อย	0.78
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.77	0.81	มาก	2.10	0.76	น้อย	0.80
5.1 อธิบายความสำคัญของการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.81	0.87	มาก	2.07	0.73	น้อย	0.84

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง			PNI
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ	
5.2 วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์กับตัวบ่งชี้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อออกแบบ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.81	0.79	มาก	2.11	0.70	น้อย	0.81
5.3 อธิบายหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.78	0.77	มาก	2.12	0.66	น้อย	0.78
5.4 อธิบายขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.72	0.83	มาก	2.12	0.65	น้อย	0.75
5. มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.78	0.81	มาก	2.11	0.78	น้อย	0.80
6.1 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.86	0.75	มาก	2.1	0.692	น้อย	0.84
6. สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.86	0.75	มาก	2.10	0.73	น้อย	0.84
7.1 สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.87	0.77	มาก	2.08	0.712	น้อย	0.86
7.2 สามารถเลือกสื่อ แหล่งเรียนรู้ไปใช้ได้เหมาะสม	3.89	0.81	มาก	2.03	0.712	น้อย	0.92
7.3 สามารถวัดและประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.70	0.84	มาก	2.16	0.701	น้อย	0.71
7. สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.82	0.85	มาก	2.09	0.69	น้อย	0.83

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง			PNI
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ	
8.1 เห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.72	0.84	มาก	2.15	0.696	น้อย	0.73
8.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.72	0.83	มาก	2.16	0.7	น้อย	0.72
8. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.72	0.75	มาก	2.16	0.87	น้อย	0.73
9.1 มีพฤติกรรมในการเอาใจใส่พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน	3.69	0.88	มาก	2.14	0.71	น้อย	0.72
9.2 ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จ อย่างมีคุณภาพ	3.64	0.93	มาก	2.11	0.7	น้อย	0.73
9. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.67	0.91	มาก	2.13	0.76	น้อย	0.72
10.1 มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.57	0.92	มาก	2.18	0.704	น้อย	0.64
10.2 นำความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยไปปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม	3.81	0.79	มาก	2.08	0.673	น้อย	0.83
10. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.69	0.81	มาก	2.13	0.75	น้อย	0.73
รวม	3.79	0.83	มาก	2.08	0.74	น้อย	

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์สภาพที่มีอยู่จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ จำแนกเป็นภาพรวม และรายด้าน พบว่า

สภาพที่คาดหวังของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ในภาพรวมทั้ง 10 ด้าน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็กอยู่ในระดับน้อยทั้ง 10 ด้าน เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้

มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = 0.75) ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = 0.86) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัยไปพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = 0.69) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.76) สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.73) มีความรู้ความเข้าใจในการ ออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.78) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.74) มีความ มุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.76) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.75)

2. สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ในภาพรวมทั้ง 10 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ผู้เรียนในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.91) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.81) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.84) มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.75) ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.87) มีความรู้ความเข้าใจใน การออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.81) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.85) สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.75) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัด และประเมิน พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.81) มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ

การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.87)

3. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านมีความจำเป็น แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยทุกด้านจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากความต้องการจากมากไปน้อยดังนี้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย (PNI = 1.07) สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.84) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย (PNI = 0.83) ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย (PNI = 0.81) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมิน พัฒนาการของเด็กปฐมวัย (PNI = 0.80) มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.80) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.73) มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.73) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (PNI = 0.73) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.72)

4. ผลการวิเคราะห์สภาพที่มีอยู่จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ จำแนกตามความสามารถ พบว่า

4.1 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยสูงสุดมี 2 ข้อ คือ อธิบายความหมายและประเภทของทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.74) อธิบายหลักการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.70) ส่วนต่ำสุด คือ อภิปรายประเภทของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมการศึกษา กิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสรี ($\bar{X} = 2.01$, S.D. = 0.77)

4.2 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุดคือ อธิบายแนวทางการจัดประสบการณ์จัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 1.88$, S.D. = 0.70) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความหมายของการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = 0.71)

4.3 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุดคือ อธิบายความหมายและประเภทของสื่อ แหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 0.64) ส่วนต่ำสุดคือ อธิบายหลักการเลือกและการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = 0.68)

4.4 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยสูงสุดมี 2 ข้อ คือ อธิบายความหมายของการวัดและประเมิน ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.66) สังเคราะห์วิธีการวัดและประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.66) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความหมายของการวัดและประเมินการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.01$, S.D. = 0.69)

4.5 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุดมี 2 ข้อ คือ อธิบายหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.66) อธิบายขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.12$, S.D. = 0.65) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความสำคัญของการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.73)

4.6 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถสามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุด คือ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.1$, S.D. = 0.69)

4.7 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถสามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ สามารถวัดและประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.70) ส่วนต่ำสุดคือสามารถเลือกสื่อ แหล่งเรียนรู้ไปใช้ได้เหมาะสม ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.71)

4.8 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ มีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.70) ส่วนต่ำสุด คือ เห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.69)

4.9 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ มีดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จ อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.70) ส่วนต่ำสุด คือ มีพฤติกรรมในการเอาใจใส่ปากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = 0.71)

4.10 สภาพเป็นจริงของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สูงสุด คือ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.70) ส่วนต่ำสุด คือนำความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยไปปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = 0.67)

5. ผลการวิเคราะห์สภาพที่คาดหวังในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ จำแนกตามความสามารถ พบว่า

5.1 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยสูงสุดมี 2 ข้อ คือ อธิบายความหมายของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.87) อธิบายความสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.86) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความหมายและประเภทของทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.93)

5.2 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุดคืออธิบายแนวทางการจัดประสบการณ์จัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.78) ส่วนต่ำสุดมี 2 ข้อ คือ อธิบายธรรมชาติและวิธีการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.77) อธิบายหลักการจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.82)

5.3 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุด คือ อภิปรายหลักการเลือกและใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.89) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความสำคัญของสื่อ แหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.85)

5.4 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมิน พัฒนาการของเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ อธิบายความหมายของการวัดและประเมินการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.79) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบาย ความสำคัญของการวัดและประเมินตามสภาพจริง ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.89)

5.5 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุดมี 2 ข้อ คือ อธิบายความสำคัญ ของการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.87) วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์กับตัวบ่งชี้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อออกแบบ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.79) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายขั้นตอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.83)

5.6 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถสามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุด คือ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.75)

5.7 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถสามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ สามารถเลือกสื่อ แหล่งเรียนรู้ไป ใช้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.81) ส่วนต่ำสุด คือ สามารถวัดและประเมินการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.84)

5.8 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสูงสุดมี 2 ข้อ คือ เห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.84) ความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.83)

5.9 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ มีพฤติกรรมในการเอาใจใส่พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.88) ส่วนต่ำสุด คือ ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จ อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.93)

5.10 สภาพที่คาดหวังของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สูงสุด คือ นำความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยไปปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.79) ส่วนต่ำสุด คือ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.83)

6. ผลการวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ จำแนกตามความสามารถ พบว่า

6.1 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ อภิปรายประเภทของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมการศึกษา กิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสรี (PNI = 0.88) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความหมายและประเภทของทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย (PNI = 0.75)

6.2 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุด คือ อธิบายแนวทางการจัดประสบการณ์จัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 1.16) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความสำคัญของการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 1.02)

6.3 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุด คือ อภิปรายหลักการเลือกและการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.79) ส่วนต่ำสุด คือ

อธิบายความสำคัญของสื่อ แหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.70)

6.4 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ อธิบายความหมายของการวัดและประเมินการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.95) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายความสำคัญของการวัดและประเมินตามสภาพจริง (PNI = 0.67)

6.5 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุด คือ อธิบายความสำคัญของการ ออกแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.84) ส่วนต่ำสุด คือ อธิบายขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.75)

6.6 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงสุด คือ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.84)

6.7 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ สามารถเลือกสื่อ แหล่งเรียนรู้ ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม (PNI = 0.92) ส่วนต่ำสุด คือ สามารถวัดและประเมินการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.71)

6.8 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ เห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.73) ส่วนต่ำสุด คือ มีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.72)

6.9 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสูงสุด คือ ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตาม

เป้าหมายจนสำเร็จ อย่างมีคุณภาพ (PNI = 0.73) ส่วนต่ำสุด คือ มีพฤติกรรมในการเอาใจใส่
 พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน (PNI = 0.72)

6.10 ความจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
 จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้ ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์
 การเรียนรู้ สูงสุด คือ นำความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
 ไปปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (PNI = 0.83) ส่วนต่ำสุด คือ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัด
 ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.64)

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์รายด้านสภาพที่มีอยู่จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
 จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ด้านความรู้

รายการ	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง			PNI	ลำดับ
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ		
1. ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับ เด็กปฐมวัย	3.76	0.87	มาก	2.08	0.86	น้อย	0.81	4
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย	4.02	0.87	มาก	1.94	0.75	น้อย	1.07	1
3.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.69	0.84	มาก	2.13	0.74	น้อย	0.73	6
4.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัด และประเมิน พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.77	0.81	มาก	2.10	0.76	น้อย	0.80	5
5. มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.78	0.81	มาก	2.11	0.78	น้อย	0.80	5

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง			PNI	ลำดับ
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ		
6. สามารถจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.86	0.75	มาก	2.10	0.73	น้อย	0.84	2
7. สามารถนำแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัยไปพัฒนา เด็กปฐมวัย	3.82	0.85	มาก	2.09	0.69	น้อย	0.83	3
8. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย	3.72	0.75	มาก	2.16	0.87	น้อย	0.73	6
9. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.67	0.91	มาก	2.13	0.76	น้อย	0.72	7
10. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้	3.69	0.81	มาก	2.13	0.75	น้อย	0.73	6
รวม	3.79	0.83	มาก	2.08	0.74	น้อย		

จากตาราง 12 พบว่า สภาพที่คาดหวังในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.87) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.91) สภาพที่เป็นจริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.87)

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.87)

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นพบว่า ความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ในภาพรวมที่มีค่ามากที่สุดคือ คือ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 1.07) รองลงมาคือ สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย (PNI = 0.84) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย (PNI = 0.83) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย (PNI = 0.83) 1.3 ความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการอบรมและระยะเวลา ที่เหมาะสมในการอบรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครู ผู้ดูแลเด็ก

โดยแบ่งเป็นหัวข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

หลักสูตรฝึกอบรมครู

การจัดหลักสูตรอบรมควรจัดให้มีความเหมาะสมกับช่วงอายุของเด็ก หลักสูตร จะต้องใช้ได้จริงกับเด็กปฐมวัยนำไปปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และลงมือ ปฏิบัติจริง เนื้อหากิจกรรมควรส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง เพิ่มการบริหารจัดการสมองส่วนหน้า ให้ได้ลงมือปฏิบัติเรียนและเล่นอย่างสนุกสนาน หรือเรียนเล่นพร้อมกันเพื่อพัฒนาการของเด็ก ควรจัดอบรมให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เกิดทักษะ ความรู้ความเข้าใจในการนำไปใช้ในการเรียนการสอน พัฒนาสื่อที่เหมาะสมกับเด็ก ฝึกปฏิบัติการทำสื่อกิจกรรมต่าง ๆ นำไปปรับใช้ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ของเด็กได้อย่างหลากหลาย มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเด็ก เน้นการทำ ปฏิบัติ และควรจะมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1

“...การอบรมครูจัดวันเดียว บางครั้ง 2-3 วัน จัดเสร็จก็จบกันไม่ได้ให้ครู มีทักษะที่ดีขึ้น จิตสำนึกและทักษะต้องอาศัยการปลูกฝังบ่มเพาะ ไม่แนใจครูจะเกิดการเปลี่ยนแปลง หรือเด็กพัฒนาแบบใด ทางผู้บริหารไม่ได้จบการอบรมมา ไปเยี่ยมบางศูนย์ก็เยี่ยมเฉย ๆ แนะนำไปไม่รู้ ถูกหลักหรือไม่...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2

“...มีจัดอบรมเกี่ยวกับ EF ลงทะเบียนหลายพันบาท ส่วนใหญ่ครูที่ ลงทะเบียนจะเป็นครูที่สามารถเบิกเงินต้นสังกัดได้ แล้วการอบรม มีอุปกรณ์มาให้ครบ สื่อที่ออกเป็น แบบเดียวกัน 300 คน สื่อเหมือนกัน ไม่มีความแตกต่าง...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3

“...ครูยังมองไม่เห็นภาพการประเมินสมองส่วนหน้าของเด็กแบบเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะที่ประเมินสมองส่วนหน้าที่ทางอนามัยมาให้ความรู้ จะเป็นแค่พฤติกรรมพัฒนาการ...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4

“...อยากพัฒนาเด็กและตนเอง ไม่ได้จับครูปฐมวัยมาโดยตรง อยากทราบว่า กิจกรรม 6 หลัก มาบูรณาการร่วมกันเป็นอย่างไร...”

องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม

การจัดหลักสูตรควรมีองค์ประกอบของกิจกรรมการจัดประสบการณ์แทรก การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge) ขั้นออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design: D) ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E) และสื่อ/อุปกรณ์ ใบความรู้ วัดและประเมินผลอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1

“...เนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ครูที่เข้าอบรม พัฒนาดน ไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ เท่าที่ผ่านมาครูไม่มีความสามารถของตนเองอยู่ระดับใด ครูบางคนมั่นใจตนเอง รู้ รู้ แต่พอปฏิบัติจริง ๆ ไม่เป็นแบบนั้น...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2

“...ไม่เคยรู้มาก่อน สมองส่วนหน้าจะเชื่อมโยงการสอนคืออะไร ได้ยินผ่าน ๆ EF สาธารณะสุขมาอบรมเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไม่ได้พูดออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสมอง หรือประเมินหลังการสอนยังงี้ ถ้าครูในศูนย์รู้เรื่องพวกนี้คงพัฒนาเด็กได้ไปไกล...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3

“...จัดโครงสร้างแต่ละกิจกรรมให้ครูได้ทราบ ครูจะได้เตรียมใจ อ้อ ..วันนี้ฉันต้องมาอบรมเรื่องนี้ เตรียมตัว เตรียมใจ เตรียมนำความรู้ประสบการณ์เดิมมาร่วมในการอบรม...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4

“...ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง รู้บ้าง ยังไม่เข้าใจกระบวนการที่จะนำพาเด็กปฐมวัย ให้มีสมองส่วนหน้าที่แข็งแรง...”

รูปแบบการจัดการฝึกอบรมครูผู้ดูแลเด็ก

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ควรจะประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี 3) วัตถุประสงค์ 4) หลักสูตร การฝึกอบรม 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การประเมินผล โดยการจัดฝึกอบรมมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ขั้นเตรียมความพร้อม เป็นการสร้างความไว้วางใจ 2. ขั้นมีความรู้ การบริหารจัดการสมอง (knowledge) ให้สาระแก่นความรู้ ผู้ชี้แนะอบรมเพิ่มพูนความรู้
3. ขั้นออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D) การออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะ การบริหารจัดการสมอง สื่อ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อม 4. ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) การใช้ กระบวนการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียด จดจำเหตุการณ์เพื่อทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม และ
5. ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E) การให้ข้อมูลย้อนกลับ วัดได้จาก การประเมิน โครงร่างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1

“...รูปแบบการอบรมน่าจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พูดคุยกัน
จะได้ไม่เครียด...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2

“...ต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาในการอบรม เหมาะสมกับตัวครูผู้สอน
การฝึกอบรมอาจไม่ใช่เรื่องที่ถูกต้องสำหรับครูผู้ดูแลเด็กบางท่าน...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3

“...รูปแบบน่าจะทำแบบให้ครูเข้าใจกระบวนการ แล้วไปปรับใช้
กับเด็กปฐมวัยในชั้นเรียน เรียกว่าต่อยอดสร้างองค์ความรู้ประมาณนั้น...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4

“...การฝึกอบรม อยากให้มีการออกแบบสื่อ ทำสื่อที่สามารถใช้ได้จริง และ
พัฒนาสมองส่วนหน้ากับเด็กปฐมวัย...”

เนื้อหาสาระการเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรม

“...เนื้อหาที่สาระที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก สาระที่จำเป็นในการ
พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้ดูแลเด็กเพื่อความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
จัดการสมองในเด็กปฐมวัยประกอบด้วย

1. ความเป็นมาและความสำคัญ เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

3. วัตถุประสงค์ เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

4. หลักสูตรการฝึกอบรม เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

5. บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

6. การประเมินผล เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

หลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ เนื้อหา 6 กิจกรรม คือกิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรม
เคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกม
การศึกษา เป็นฐานในการพัฒนาเพื่อให้เด็กปฐมวัยเกิดการบริหารจัดการสมอง ใน 5 ด้าน ดังนี้ คือ
ดังนี้ 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ
4) จดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับอายุ 2-4 ปี ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย 4 สาระที่ควรรู้ ดังนี้

สาระที่ควรรู้ที่ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สาระที่ควรรู้ที่ 2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

สาระที่ควรรู้ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว

สาระที่ควรรู้ที่ 4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1

“...ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาปฐมวัย โดยส่วนตัวอยากให้ครูเข้าใจธรรมชาติ
ของเด็ก และมีความรู้ที่จะพัฒนาเด็กอย่างแท้จริง...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2

“...ฝึกให้ครูได้คิดได้ออกแบบกิจกรรมเยอะ ๆ ความคิดจะได้แข็งแรง...”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3

“...ในเนื้อหาอยากให้แทรก สาระที่ควรรู้ที่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
สาระที่ควรรู้ที่ 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สาระที่ควรรู้ที่ 3) ธรรมชาติรอบตัว
สาระที่ควรรู้ที่ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4

“...ในเนื้อหาที่จะจัดฝึกอบรม ออกแบบและจัดทำการประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยได้...”

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการอบรมและระยะเวลาที่เหมาะสมในการอบรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยแบ่งเป็นหัวข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมควรเป็นอย่างไร

“...หลักสูตรควรออกแบบมาให้เหมาะสมสำหรับกลุ่มอายุของเด็ก เป็นหลักสูตรที่ใช้ได้กับเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริงสามารถไปปรับใช้กับชีวิตจริงได้ ให้เกิดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง เนื้อหากิจกรรมของหลักสูตรควรมีทุกกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม ได้เรียนและเล่น ลงมือทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน การเรียนมาพร้อมการเล่น เพื่อเพิ่มพัฒนาการแก่เด็ก เป็นการเพิ่มความรู้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและสามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง ผู้เข้าร่วมอบรมได้ฝึกปฏิบัติ มีการสอนเกี่ยวกับการทำสื่อ การคิดและตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กให้ได้รับพัฒนาการเรียนรู้ อารมณ์จิตใจ ความคิด สมาธิเด็ก ทักษะสมองเด็ก เทคนิคการสอนที่หลากหลาย สื่อสารถึงผู้เข้าอบรมได้ สามารถนำมาปรับใช้กับแผนการจัดประสบการณ์ หลักสูตรจะต้องมีการต่อเนื่อง มีการฝึกทำ ดึงดูดความสนใจเน้นกิจกรรมปฏิบัติจริง...”

2. เนื้อหาในการอบรมควรเป็นอย่างไร

“...เนื้อหาในการอบรม ต้องเน้นการนำไปใช้จริง เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ ควรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสมองส่วนหน้า สำหรับเด็กปฐมวัย สามารถนำไปปรับใช้ได้ เนื้อหาสาระได้ใจความกระชับเข้าใจง่าย ครอบคลุม ในการจัดการสอนโดยการลงมือปฏิบัติ เน้นกิจกรรมมากกว่าการนั่งฟัง บูรณาการเข้ากับแผนการสอนให้ตรงกับหลักสูตรปฐมวัย เน้นการส่งเสริมสมองส่วนหน้า ใน 6 กิจกรรมหลัก เรียนรู้แบบเรียนปนเล่นเน้นกิจกรรม 6 หลักและปล่อยให้เล่นกิจกรรมเอง เสริมหรือสอดแทรกเนื้อหาเพิ่มเติม...”

3. กิจกรรมในการอบรมควรเป็นอย่างไร

“...กิจกรรมในการอบรมควรมีการสอนหลากหลายนำมาบูรณาการสอน ควรเน้นกิจกรรมมีความคิดสร้างสรรค์ เน้นการลงมือทำเพื่อนำไปใช้จริง ครูและเด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกัน กิจกรรมควร 6 กิจกรรมหลัก เรียนปนเล่น การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมทั้งเนื้อหา ในการจัดฝึกอบรมการให้ความรู้ เพื่อให้ครูสามารถต่อยอดได้อย่างแท้จริง เป็นกิจกรรมที่หลากหลายและมีความสนุกสนาน กิจกรรมที่ผ่อนคลาย และการทำสื่อ ๆ หรือการใช้ความคิด...”

4. การวัดและประเมินผลในหลักสูตรฝึกอบรมควรมีลักษณะอย่างไร

“...การวัดประเมินผลควรสังเกตระหว่างผู้ปฏิบัติทำกิจกรรมวัดจากผลงานตนเอง การวัดประเมินผล มีการให้ตอบแบบสอบถาม เป็นขั้นตอนให้มีความเหมาะสม มีการถามหลังการอบรมถึงความเข้าใจ และความคาดหวัง วัดจากการสังเกตพฤติกรรมและวัดจากผลงานของการทำกิจกรรม ควรประเมินกิจกรรมตามศูนย์หลังจากอบรม...”

5. ระยะเวลาการฝึกอบรมควรใช้เวลากี่วัน

“...ควรจัดฝึกอบรมอย่างน้อย 3-7 วัน เพื่อให้ได้ทำทุกกิจกรรมได้ครบ ให้มีความเหมาะสมอบรมบ่อย ๆ ทุกครั้ง...”

6. หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ควรมีลักษณะอย่างไร

“...จัดให้เด็กมีประสบการณ์ มีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้เด็กได้ใช้สมองส่วนหน้า จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้ดี เน้นการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ ทฤษฎีและปฏิบัติจะต้องให้ความสำคัญ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และเพิ่มทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองส่วนหน้าให้มีความคิดเพิ่มขึ้นตามลำดับ และสอดแทรกความสนุกสนาน ทำให้เด็กไม่รู้สึกเบื่อ หลักสูตรในการจัดฝึกอบรมครู เป็นการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ในการจัดการสมองสำหรับเด็กปฐมวัย เด็กได้เคลื่อนไหวจดจ่อในกิจกรรมที่ทำการตัดสินใจและมีความสนุกสนานในกิจกรรมให้ความสนใจ ใส่ใจในตัวเด็ก จัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความรู้ ความเข้าใจ ลักษณะการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เน้น กิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริงเกิดทักษะสมองส่วนหน้าทุก ๆ ด้าน...”

7. การปฏิบัติที่เน้นความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กควรมีลักษณะอย่างไร

“...การจัดประสบการณ์ในเด็กควรมีการนำไปต่อยอดให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ศึกษาและปฏิบัติ ควรจัดการศึกษาตามสภาพจริงกับเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม เน้นความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้านพัฒนาสมอง ให้เด็กได้เล่น ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้เด็กเกิดการคิดการกล้าตัดสินใจ จัดให้มีความหลากหลาย ให้เด็กนักเรียนลงมือทำพร้อมกับครู มีการคิดการตัดสินใจ พาให้เด็กทำกิจกรรมที่พัฒนาสมอง ครูต้องคิดกิจกรรมง่าย ๆ ให้เด็กทำ ควรให้เด็กมีความสนใจอยากเรียนรู้ในกิจกรรม มีความรู้ในเรื่องที่สอนเข้าใจง่าย สนุกสนาน เรียนปนเล่น ส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทำกิจกรรมที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนรู้จักจดจ่อใส่ใจ วางแผนและการจัดระบบดำเนินการการริเริ่มและลงมือทำจดจ่อใส่ใจ มีเป้าหมายในการทำงาน ทำเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล เน้นกิจกรรมปลายเปิดให้เด็กให้เด็กความคิดมากที่สุด...”

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก มีองค์ประกอบ
และขั้นตอนเป็นอย่างไร

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ตาราง 13 ผลการประเมินโครงร่างคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม
ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
ของครูผู้ดูแลเด็ก

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. หลักการของหลักสูตร			
1.1 หลักการของหลักสูตรแสดงถึงความสำคัญจำเป็นของแนวคิด พื้นฐานของหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริม ความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ที่นำมาพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรม	4.77	0.43	มากที่สุด
1.2 หลักการของหลักสูตรแสดงจุดเน้นของหลักสูตร	4.80	0.41	มากที่สุด
1.3 หลักการของหลักสูตรแสดงให้เห็นแนวคิดพื้นฐาน	4.73	0.45	มากที่สุด
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเป็นไปได้ และสามารถพัฒนา ครูผู้ดูแลเด็กได้จริง	4.83	0.38	มากที่สุด
2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับ หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	4.73	0.45	มากที่สุด
2.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนและแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ มุ่งให้เกิดกับครูผู้ดูแลเด็ก	4.70	0.47	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก			
3.1 ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก มีความเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กได้จริง	4.63	0.67	มากที่สุด
3.2 ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก สอดคล้องกับหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.70	0.53	มากที่สุด
3.3 ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก มีความชัดเจนและแสดงให้เห็น ความสามารถของครูผู้สอนด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จะนำไปพัฒนา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จัดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเอง	4.57	0.77	มากที่สุด
4. บทบาทของผู้ฝึกอบรม			
4.1 ศึกษาหลักสูตรฝึกอบรม และคู่มือสำหรับ ผู้ให้การฝึกอบรม โดยละเอียด	4.77	0.43	มากที่สุด
4.2 ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.83	0.38	มากที่สุด
4.3 วางแผนร่วมกับหน่วยงาน เพื่อกำหนดเวลา จำนวน ครูผู้ดูแลเด็ก จัดเตรียมสถานที่ และอำนวยความสะดวก ในการฝึกอบรม	4.80	0.41	มากที่สุด
4.4 ประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ผู้ฝึกอบรม ร่วมกำหนด บทบาทหน้าที่ เพื่อพัฒนาความสามารถของครูผู้ดูแลเด็กที่จะเป็น ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม และกำหนดตารางการฝึกอบรม	4.53	0.73	มากที่สุด
4.5 จัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผล สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในแต่ละกิจกรรมให้พร้อมและเพียงพอ	4.63	0.49	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4.6 ปฏิบัติตามขั้นตอนในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม แต่สามารถปรับเปลี่ยน ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม	4.57	0.57	มากที่สุด
4.7 รับฟังปัญหา ช่วยเหลือ ชี้แนะ และให้คำแนะนำ แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม	4.53	0.68	มากที่สุด
4.8 จัดบรรยากาศห้องฝึกอบรมให้เป็นกันเอง สนุกสนาน เพลิดเพลิน ปราศจากการบังคับ ทำทนายให้เกิดการเรียนรู้ มีความรู้สึกปลอดภัย ด้วยวิธีการดำเนินการ 1) ขั้นการวางแผน (Planning) 2) ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge) 3) ขั้นตอนออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D) 4) ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) 5) ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E)	4.60	0.50	มากที่สุด
5. กิจกรรมของหลักสูตร			
5.1 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	4.63	0.49	มากที่สุด
5.2 กิจกรรมการฝึกอบรมทุกขั้นตอน มีลำดับ สัมพันธ์ เชื่อมโยง และต่อเนื่องกัน	4.47	0.90	มาก
5.3 กิจกรรมการฝึกอบรมในแต่ละขั้นตอนสอดคล้อง สัมพันธ์กัน ส่งเสริมกันและเหมาะสมกับครูผู้ดูแลเด็ก	4.50	0.78	มาก
5.4 วิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมของหลักสูตร อบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กได้	4.60	0.50	มากที่สุด
5.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม	4.63	0.49	มากที่สุด
6. ตารางการฝึกอบรม			
6.1 ระบุวัน เวลา กิจกรรม และสถานที่ไว้ชัดเจน	4.60	0.50	มากที่สุด
6.2 เรียงลำดับกิจกรรมให้สามารถปฏิบัติได้จริง	4.57	0.50	มากที่สุด
6.3 ใช้ภาษาได้เหมาะสม และเข้าใจง่าย	4.63	0.49	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
7. สื่อ และอุปกรณ์ในการฝึกอบรม			
7.1 มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน และสะดวกในการนำไป พัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรได้	4.53	0.51	มากที่สุด
7.2 เหมาะสมกับสภาพของหลักสูตรฝึกอบรม	4.57	0.50	มากที่สุด
7.3 ช่วยให้ผู้สอนสนใจ กระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมฝึกอบรม	4.50	0.51	มาก
8. แนวทางการวัดและประเมินผลการฝึกอบรม			
8.1 สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.70	0.53	มากที่สุด
8.2 ใช้วิธีการ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.67	0.55	มากที่สุด
8.3 สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก	4.63	0.56	มากที่สุด
8.4 มีเกณฑ์การผ่านที่เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.60	0.56	มากที่สุด
8.5 ใช้ภาษาได้เหมาะสม และเข้าใจง่าย	4.67	0.55	มากที่สุด
9. กิจกรรมการฝึกอบรม			
9.1 กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้	4.63	0.49	มากที่สุด
9.2 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์	4.57	0.50	มากที่สุด
9.3 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	4.53	0.51	มากที่สุด
9.4 กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	4.63	0.49	มากที่สุด
9.5 กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง	4.80	0.41	มากที่สุด
9.6 กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเกมการศึกษา	4.73	0.45	มากที่สุด
9.7 กิจกรรมที่ 7 กำกับติดตามการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา	4.60	0.77	มากที่สุด
9.8 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4.53	0.73	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9.9 แต่ละกิจกรรมมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.77	0.43	มากที่สุด
9.10 ใช้สำนวนภาษาถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย	4.57	0.73	มากที่สุด
รวม	4.64	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 13 ผลการประเมินโครงร่างคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายด้าน จากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักการของหลักสูตรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) บทบาทของผู้ฝึกอบรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.52)

แนวทางการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.55) กิจกรรมการฝึกอบรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.55) ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.66) ตารางการฝึกอบรมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) กิจกรรมของหลักสูตรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.63) และสื่อ และอุปกรณ์ในการฝึกอบรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตาราง 14 ผลการปรับปรุงโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นการปรับปรุง	การปรับปรุงหลักสูตร
1. ความเป็นมาและความสำคัญ - ควรเพิ่มความสำคัญ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย และเชื่อมโยงการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาให้ครูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยประสิทธิภาพ	- เพิ่มเติมให้เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย และสภาพปัจจุบันของครูผู้สอนที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยเท่าที่ควร ซึ่งการใช้วิธีการตามที่กำหนดในหลักสูตรฝึกอบรมจะทำให้เกิดความรู้ดีกว่าวิธีอื่น ๆ

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็นการปรับปรุง	การปรับปรุงหลักสูตร
2. หลักการของหลักสูตร-ไม่ชัดเจนในหลักการว่าเน้นการพัฒนาการฝึกอบรมครูซึ่งไม่ทราบว่าเน้นประเด็นใด	- เพิ่มเติมจุดเน้นในหลักการของหลักสูตร คือ พัฒนาการฝึกอบรมครูตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
3. วัตถุประสงค์ - แจกรายละเอียดที่จะพัฒนาเป็นข้อๆ ด้านที่จะส่งเสริม/พัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ให้ชัดเจน	- เพิ่มเติม แยกเป็นข้อ เพิ่มให้ชัดเจน
4. โครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม - แบ่งกิจกรรมแต่ละข้อให้ชัดเจน จัดขั้นตอนตามรูปแบบให้ผู้อบรมนำไปสู่การปฏิบัติ	- เพิ่มเติมกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ปรับกิจกรรมอบรมให้ชัดเจนเป็นทิศทางเดียวกันเชื่อมโยง แนวการจัดกิจกรรมและผลที่ได้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้ - เหมาะสมแล้ว	- ไม่มีการปรับแก้
6. การประเมินผล - ให้มีความชัดเจนในการประเมินด้านทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	- เพิ่มเติม ความชัดเจนในการประเมินหลักสูตรในส่วนของการประเมินด้านทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยการพิจารณาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงโครงสร้างพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ในภาพรวมอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฉบับปรับปรุงมีรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

1.1 ปรับให้สอดคล้องนโยบายของรัฐทุกยุค ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนาประเทศนั้นต้องพัฒนาที่คนเป็นหลัก ซึ่งกรอบในการพัฒนาคนจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รัฐมีแนวคิดในการพัฒนาที่ใช้ “คนเป็น ศูนย์กลางการพัฒนา” การวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม

1.2 เพิ่มประเด็นพัฒนาฝึกอบรมครูตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เน้นการสะท้อนผลการปฏิบัติและความต่อเนื่องในการพัฒนา

2. หลักการของหลักสูตร

2.1 เพิ่มประเด็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแล

2.2 เพิ่มประเด็นเน้นให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติกิจกรรมออกแบบและจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัย ได้

3. วัตถุประสงค์ มีการปรับปรุงดังนี้

3.1 ความรู้ คือ 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้การบริหารจัดการสมอง 3) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 4) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 5) มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง

3.2 ทักษะ คือ 1) สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองไปพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.3 คุณลักษณะ คือ 1) มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง และ 3) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง

4. โครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม

เพิ่มประเด็นกำหนดหลักสูตร ออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกอบรม และการจัดกิจกรรมหลังฝึกอบรม มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1

1. กิจกรรมสมองกับการเรียนรู้
2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์
3. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

4. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

5. กิจกรรมเสรี

6. กิจกรรมกลางแจ้งและเกมการศึกษา

ปรับกิจกรรมอบรมให้ปรากฏขั้นตอนการอบรมที่ชัดเจนเป็น 5 ขั้นตอน ตามกิจกรรมของหลักสูตร ตั้งแต่กิจกรรมที่ 1 ถึงกิจกรรมที่ 6 โดยการจัดฝึกอบรมแต่ละกิจกรรมมีรูปแบบ 5 ขั้นตอน ดังนี้คือ 1) ชั้นความจำที่ใช้งาน 2) ชั้นติดตามการประเมินตัวเอง 3) ชั้นการริเริ่มและลงมือทำ 4) ชั้นการวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ 5) ชั้นจัดจ่อใส่ใจ

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

5.1 หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560

5.2 เอกสารการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

5.3 สื่อการนำเสนอของวิทยากร ประกอบด้วย โปรแกรมการนำเสนอ (Power point)

และเอกสารประกอบการบรรยาย

6. การประเมินผล

กำหนดการวัดและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แยกการวัดและประเมินผลตามช่วงเวลาในการดำเนินการ มีรายละเอียดการประเมินดังนี้

6.1 ประเมินความรู้ของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก โดยทดสอบวัดความรู้ของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการใช้หลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้

6.2 ประเมินทักษะ คุณลักษณะ ของกลุ่มเป้าหมายที่ได้มาจากอาสาสมัครในการส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสู่การปฏิบัติการศึกษา ซึ่งเป็นการประเมินหลังกิจกรรมการอบรม โดยผู้วิจัยและวิทยากรที่อาสาสมัคร 3 คน เป็นผู้ประเมิน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินทักษะ คุณลักษณะที่ส่งเสริมส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

เมื่อผู้วิจัยได้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กแล้ว จึงนำไปทดลอง
ปฏิบัติโดยดำเนินการใน 2 กิจกรรม ได้แก่ 1. การฝึกอบรมครูผู้ดูแลเด็กก่อนไปจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ และ 2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้จริงในสถานศึกษาของครูผู้ดูแล ซึ่งมีผลการดำเนิน
กิจกรรมดังนี้

1. ด้านความรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก

ผู้วิจัยได้ทำการวัดความรู้ของครูผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังการฝึกอบรมตามหลักสูตรฯ
พบว่า ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมหลังฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการอบรม ดังตาราง

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

รายการทดสอบ	Mean	N	Std. Deviation	MD	t	df	Sig
คะแนนก่อนการฝึกอบรม	18.60	30	1.77	6.20	22.05	30	0.000
คะแนนหลังการฝึกอบรม	24.80	30	1.24				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ก่อนได้รับการอบรมตามหลักสูตรฯ ผู้อบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ในการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เท่ากับ 18.60 (S.D. = 1.77) และ
หลังการอบรมตามหลักสูตรฯ ผู้อบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
จัดการสมองในเด็กปฐมวัยเท่ากับ 24.80 (S.D. = 1.24) เมื่อเปรียบเทียบความรู้การจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง การอบรมตามหลักสูตรฯ พบว่า
มีค่าสถิติ $t = 22.05$, $df = 29$, $Sig .00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการอบรมการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนได้รับการอบรมการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .05

ตาราง 16 ผลการประเมินวัดความพึงพอใจ (สำหรับผู้เข้าอบรม)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาวิชาการ			
1.1 เนื้อหาของหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.27	0.78	มาก
1.2 เนื้อหาในหลักสูตรส่งเสริมให้ครูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหารจัดการสมองได้ง่าย	4.27	0.64	มาก
1.3 มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	4.40	0.72	มาก
1.4 เนื้อหาวิชาภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีความสอดคล้องกัน	4.20	0.85	มาก
2 ด้านวิทยากร			
2.1 วิทยากรอบรมตรงเนื้อหา	4.43	0.77	มาก
2.2 วิทยากรกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรม ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.33	0.61	มาก
2.3 วิทยากรมีการเตรียมการ ฝึกอบรมมาล่วงหน้าอย่างเหมาะสม	4.33	0.61	มาก
2.4 วิทยากรจัดการฝึกอบรมให้ผู้เข้าอบรมได้รับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมโดยผู้เข้าอบรม มีบทบาทแสดงออก และวิทยากรคอยให้คำแนะนำ	4.40	0.67	มาก
2.5 วิทยากรพยายามเสริมความรู้ด้านการจัดประสบการณ์บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยให้กับผู้เข้าอบรมอย่างมีคุณภาพ	4.47	0.57	มากที่สุด
3. ด้านสื่อและสถานที่ในการอบรม			
3.1 สื่อและอุปกรณ์ในการอบรมมีความเหมาะสม	4.43	0.63	มาก
3.2 ระยะเวลาในการฝึกอบรม เหมาะสมและเพียงพอกับการฝึกอบรม	4.17	0.59	มาก
3.3 สถานที่ในการฝึกอบรมเหมาะสม	4.27	0.69	มาก
3.4 บรรยากาศในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้	4.23	0.68	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล			
4.1 แบบทดสอบที่ใช้ตรงตามเนื้อหาที่ฝึกอบรม	4.23	0.68	มาก
4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.23	0.68	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
4.3 วิธีการฝึกอบรมมีหลักการและมาตรฐานที่ชัดเจนตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร	4.30	0.70	มาก
4.4 มีการวัดผลเพื่อพัฒนาผู้เข้าอบรมระหว่างการฝึกอบรม	4.33	0.71	มาก
4.5 มีการประเมินความสามารถของผู้เข้าอบรมในด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้การบริหารจัดการสมองมีความเหมาะสม	4.30	0.65	มาก
รวม	4.31	0.68	มาก

จากตาราง 16 ผลการประเมินวัดความพึงพอใจ (สำหรับผู้เข้าอบรม) โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิทยากรมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาวิชาการมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.75) ด้านสื่อและสถานที่ในการอบรมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.65) และด้านการวัดและประเมินผลมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตาราง 17 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. สามารถอธิบายความหมายของสมองกับการเรียนรู้จากการนำเสนอได้	3.47	.507	ปานกลาง
2. สามารถอธิบายความสำคัญของสมองกับการเรียนรู้จากการนำเสนอได้	3.57	.568	มาก
3. สามารถอธิบายสมอง 3 ส่วนต่าง ๆ จากการนำเสนอ ได้	3.60	.563	มาก
4. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนา งานอย่างเป็นระบบ ได้	3.70	.596	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
5. สามารถเชื่อมโยงความรู้ สมองกับการเรียนรู้ สู่ชั้นเรียนได้	3.53	.681	มาก
มีคุณลักษณะที่ดีต่อสมองการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. สมองกับการเรียนรู้ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้	3.33	.547	ปานกลาง
2. รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้ง เมื่อพูดถึง สมองกับการเรียนรู้	3.27	.450	ปานกลาง
3. สมองกับการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก	3.37	.490	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับสมองกับการเรียนรู้	3.43	.568	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้น ที่จะถ่ายทอดเรื่องราวสมองให้กับผู้อื่น	3.63	.556	มาก
รวมเฉลี่ย	3.50	0.553	มาก

จากตาราง 17 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้โดยรวมมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.553) เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบได้ มีระดับพฤติกรรมในระดับมาก รองลงมาได้แก่ สามารถอธิบายสมอง 3 ส่วนต่าง ๆ จากการนำเสนอได้ สามารถอธิบายความสำคัญของสมองกับการเรียนรู้จากการนำเสนอได้ สามารถเชื่อมโยงความรู้ สมองกับการเรียนรู้ สู่ชั้นเรียนได้ และสามารถอธิบายความหมายของสมองกับการเรียนรู้ จากการนำเสนอได้ ตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะที่ดีต่อสมอง การเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อยได้แก่ ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้นที่จะถ่ายทอดเรื่องราวสมองให้กับผู้อื่น มีระดับพฤติกรรมมาก รองลงมาคือ ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับสมองกับการเรียนรู้ สมองกับการเรียนรู้ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก สมองกับการเรียนรู้ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ และรู้สึกหงุดหงิดทุกครั้ง เมื่อพูดถึงสมองกับการเรียนรู้ ตามลำดับ

ตาราง 18 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. สามารถอธิบายความหมายของกิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.50	.509	มาก
2. สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.37	.490	
3. สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.43	.504	
4. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนา งานอย่างเป็นระบบ ได้	3.77	.430	มาก
5. สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้	3.73	.450	มาก
มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการพัฒนา เด็กปฐมวัยได้	3.60	.498	มาก
2. รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้ง เมื่อพูดถึง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.87	.346	มาก
3. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก	3.83	.379	มาก
4. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.70	.466	มาก
5. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้น ที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรม เสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้อื่น	3.67	.479	มาก
รวมเฉลี่ย	3.65	0.455	มาก

จากตาราง 18 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยรวมมีระดับพฤติกรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.455) โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลผลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบได้ มีระดับพฤติกรรมในระดับมาก รองลงมาคือ สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้ สามารถอธิบายความหมายของกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ และสามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้งเมื่อพูดถึงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย มีระดับพฤติกรรมในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัย ได้ยาก ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้นที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้อื่น และกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ ตามลำดับ

ตาราง 19 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. สามารถอธิบายความหมายของกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.83	.379	มาก
2. สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.87	.346	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
3. สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.67	.479	มาก
4. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนา งานอย่างเป็นระบบ ได้	3.63	.556	มาก
5. สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้	3.57	.568	มาก
มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการ พัฒนาเด็กปฐมวัยได้	3.50	.572	มาก
2. รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้ง เมื่อพูดถึง กิจกรรมเคลื่อนไหวและ จังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.73	.450	มาก
3. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะการบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก	3.77	.430	มาก
4. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.60	.498	มาก
5. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้น ที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้อื่น	3.53	.507	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	0.479	มาก

จากตาราง 19 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ โดยรวมมีระดับ พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.479) โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสริม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ มีระดับพฤติกรรมระดับมาก รองลงมาคือ สามารถอธิบายความหมายของ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้

สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลผลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบได้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้ ตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะที่ติดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปน้อย ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก มีระดับพฤติกรรมระดับมากรองลงมา ได้แก่ รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้งเมื่อพูดถึงกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้นที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยให้กับผู้อื่น และกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ ตามลำดับ

ตาราง 20 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. สามารถอธิบายความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.67	.606	มาก
2. สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.73	.691	มาก
3. สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.50	.630	มาก
4. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลผลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบ ได้	3.40	.563	ปานกลาง
5. สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้	3.43	.568	ปานกลาง

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้	3.47	.571	ปานกลาง
2. รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้งเมื่อพูดถึงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.60	.563	มาก
3. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก	3.57	.568	มาก
4. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.77	.679	มาก
5. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้นที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยให้กับผู้อื่น	3.53	.571	มาก
รวมเฉลี่ย	3.57	0.601	มาก

จากตาราง 20 ผลการประเมินกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยรวมพบว่า มีระดับพฤติกรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.601) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยพิจารณาจากมากไปหาน้อยพบว่า สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ สามารถอธิบายความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สามารถอธิบายรูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสู่ชั้นเรียนได้ และสามารถจัดระบบความคิด/ประมวลผลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบได้ สำหรับคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อยพบว่า ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย มีระดับพฤติกรรมในระดับมาก รองลงมาได้แก่ รู้สึกหงุดหงิด

ทุกครั้งเมื่อพูดถึงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้นที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยให้กับผู้อื่น และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยจากการนำเสนอได้ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ ตามลำดับ

ตาราง 21 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 5 เสรี/กิจกรรมกลางแจ้ง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. สามารถอธิบายความหมายของกิจกรรม เสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.33	.479	ปานกลาง
2. สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.67	.479	มาก
3. สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.60	.498	มาก
4. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนา งานอย่างเป็นระบบ ได้	3.73	.450	มาก
5. สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้	3.83	.379	มาก
มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. กิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการพัฒนา เด็กปฐมวัยได้	3.63	.490	มาก
2. รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้ง เมื่อพูดถึง กิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.57	.504	มาก
3. กิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก	3.43	.504	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
4. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสรีและ กลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.40	.498	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้น ที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรม เสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้อื่น	3.37	.490	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.56	0.477	มาก

จากตาราง 21 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 5 เสรี/กิจกรรมกลางแจ้ง โดยรวมมีระดับพฤติกรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.477) โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อยพบว่า สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยสู่ชั้นเรียนได้ มีระดับพฤติกรรมในระดับมาก รองลงมาได้แก่ สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบได้ สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ และสามารถอธิบายความหมายของกิจกรรม เสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สำหรับคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อยพบว่า กิจกรรมเสรีและกลางแจ้งการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ รองลงมาได้แก่ รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้งเมื่อพูดถึงกิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย กิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย และข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้นที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรมเสรีและกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยให้กับผู้อื่น ตามลำดับ

ตาราง 22 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 6 เกมการศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. สามารถอธิบายความหมายของกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.87	.571	มาก
2. สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.63	.556	มาก
3. สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเกมการศึกษาการบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้	3.97	.765	มาก
4. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนา งานอย่างเป็นระบบ ได้	3.60	.563	มาก
5. สามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรมเกมการศึกษาการบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้	3.70	.535	มาก
มีคุณลักษณะที่ติดต่อกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย			
1. กิจกรรมเกมการศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้	3.57	.626	มาก
2. รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้ง เมื่อพูดถึง กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.50	.572	มาก
3. กิจกรรมเกมการศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก	3.47	.571	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเกม การศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	3.43	.504	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้น ที่จะถ่ายทอดเรื่องราวกิจกรรม เกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยให้กับผู้อื่น	3.53	.507	มาก
รวมเฉลี่ย	3.63	0.577	มาก

จากตาราง 22 ผลการประเมิน กิจกรรมที่ 6 เกมการศึกษา โดยรวมมีระดับพฤติกรรม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.577) โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อยพบว่า สามารถอธิบาย

ความหมายของกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ มีระดับพฤติกรรมระดับมาก รองลงมาได้แก่ สามารถอธิบายความสำคัญของกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สามารถอธิบายรูปแบบ กิจกรรมเกม การศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ สามารถจัดระบบความคิด/ ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบได้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้ กิจกรรม เกมการศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่ชั้นเรียนได้ สำหรับคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรม เกมการศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อยพบว่า กิจกรรม เกมการศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จากการนำเสนอได้ ไม่มีความสำคัญในการพัฒนา เด็กปฐมวัยได้ มีระดับพฤติกรรมระดับมาก รองลงมาได้แก่ ข้าพเจ้ามีความมั่นใจมากขึ้นที่จะถ่ายทอด เรื่องราวกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยให้กับผู้อื่น รู้สึกหงุดหงิดทุกครั้ง เมื่อพูดถึงกิจกรรมเกมการศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยประยุกต์ใช้เข้ากับหลักสูตรปฐมวัยได้ยาก และข้าพเจ้า มีความสุขมากเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเกมการศึกษาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความสามารถด้านความรู้การจัดการประสพการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ รายด้านและภาพรวม

ความสามารถ	คะแนน	M	S.D.	MD	t	df	Sig.
1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริม ประสพการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษาได้ถูกต้องและ ครบองค์ประกอบตามกระบวนการจัด ประสพการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองใน เด็กปฐมวัย	ก่อน	3.33	0.62	0.80	-.58	14	0.00
	หลัง	4.13	0.35				

ตาราง 23 (ต่อ)

ความสามารถ	คะแนน	M	S.D.	MD	t	df	Sig.
2. กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ก่อน	3.40	0.51	0.93	14.00	14	0.00
	หลัง	4.33	0.49				
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมกับประสบการณ์การเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และ กิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา	ก่อน	3.47	0.52	0.73	6.20	14	0.00
	หลัง	4.20	0.56				
4. เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ก่อน	3.20	0.41	1.13	12.47	14	0.00
	หลัง	4.33	0.49				
5. มีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ ตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ก่อน	3.73	0.46	0.67	4.18	14	0.00
	หลัง	4.40	0.51				
6. มีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กระบวนการทำงานของสมองที่ควบคุมและบริหารจัดการให้ผู้เรียนสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายอย่างประสบความสำเร็จ	ก่อน	3.47	0.52	0.53	4.00	14	0.00
	หลัง	4.00	0.53				
7. มีกิจกรรมการสอนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จัดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเอง	ก่อน	3.53	0.52	0.73	4.04	14	0.00
	หลัง	4.27	0.46				
8. มีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงไปสู่การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ก่อน	3.47	0.52	0.93	6.09	14	0.00
	หลัง	4.40	0.51				

ตาราง 23 (ต่อ)

ความสามารถ	คะแนน	M	S.D.	MD	t	df	Sig.
9. ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา อย่างหลากหลาย	ก่อน	3.47	0.52	0.87	5.25	14	0.00
	หลัง	4.33	0.49				
10. สามารถวัดและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผน จัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง	ก่อน	3.13	0.64	0.93	4.53	14	0.00
	หลัง	4.07	0.59				
รวม	ก่อน	34.20	1.70	8.27	18.72	14	0.00
	หลัง	42.47	1.60				

ตาราง 23 พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะรายด้าน และภาพรวม พบว่า

1. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ในภาพรวม ก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ครูผู้ดูแลเด็ก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.20 (S.D. = 1.70) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.47 (S.D. = 1.70) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่ามีค่าสถิติ $t = 18.71$, $df = 14$, $sig = 0.00$ แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการ

กำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา ได้ถูกต้องและครบองค์ประกอบตามกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 (S.D. = 0.62) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 (S.D. = 0.35) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา ได้ถูกต้องและครบองค์ประกอบตามกระบวนการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่ามีค่าสถิติ $t = -5.58$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 (S.D. = 0.51) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.49) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = -14$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถ

กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมกับประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา ก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 (S.D. = 0.52) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 (S.D. = 0.56) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องและครอบคลุมกับประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และ กิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา ก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = -6.20$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่า ก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 (S.D. = 0.41) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.49) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = -12.47$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถขั้นตอนการจัดประสบการณ์ ตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และ กิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.46) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 (S.D. = 0.51) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถขั้นตอนการจัดประสบการณ์ ตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรม

เกมการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบความสามารถเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $T = 4.18$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กระบวนการทำงานของสมองที่ควบคุมและบริหารจัดการให้ผู้เรียนสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายอย่างประสบความสำเร็จค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 (S.D. = 0.52) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 (S.D. = 0.53) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กระบวนการทำงานของสมองที่ควบคุมและบริหารจัดการให้ผู้เรียนสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายอย่างประสบความสำเร็จก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = 4.00$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถจัดกิจกรรมการสอนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเองค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 (S.D. = 0.52) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 (S.D. = 0.46) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถจัดกิจกรรมการสอนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเองก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = 4.04$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงไปสู่การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 (S.D. = 0.52) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 (S.D. = 0.51) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงไปสู่การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = 6.09$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และ กิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา อย่างหลากหลายค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 (S.D. = 0.52) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.49) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และ กิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา ก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = 5.25$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถวัดและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จัดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 (S.D. = 0.64) และหลังได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 (S.D. = 0.59) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถวัด

และประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน

1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องก่อนและหลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $T = 4.53$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่า ก่อนได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 แสดงผลคุณลักษณะของครูผู้ดูแลเด็กต่อการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง สำหรับเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ

คุณลักษณะของครูผู้ดูแลเด็ก หลังจากได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
หลังการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ	30	70	24.86	1.98	124.09	.046

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับใกล้เคียง .05

จากตาราง 24 แสดงผลคุณลักษณะของครูผู้ดูแลเด็กต่อการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง สำหรับเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า คุณลักษณะของครูผู้ดูแลเด็กต่อการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง สำหรับเด็กปฐมวัยหลังจากการกำกับตามแนวคิดชี้แนะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.86, $S.D. = 1.98$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการกำกับตามแนวคิดชี้แนะครูผู้ดูแลเด็กมีคุณลักษณะต่อการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ช่วยวัดผลให้เครื่องมือและผลที่ได้มีประสิทธิภาพวิจัย เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
3. เพื่อศึกษาผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
 - 3.1 ความรู้
 - 3.2 ทักษะ
 - 3.3 คุณลักษณะ

สรุปผล

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุป อภิปรายและเสนอแนะตามลำดับต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัยจากการศึกษาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก สรุปผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ในภาพรวม พบว่าสภาพที่เป็นจริง ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = 0.75) สภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.83) และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ (PNI = 1.07)

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ผู้วิจัยได้ค้นพบโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) สื่อประกอบการฝึกอบรม 6) การวัดและประเมินผล โดยการจัดฝึกอบรมมีรูปแบบการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (knowledge) ขั้นมาออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D) ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) และขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E)

3. เพื่อศึกษาผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

3.1 ด้านความรู้ พบว่า คะแนนการทดสอบความรู้ครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนได้รับการอบรมตามหลักสูตรฯ ผู้อบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เท่ากับ 18.60 (S.D. = 1.77) และหลังการอบรมตามหลักสูตรฯ ผู้อบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยเท่ากับ 24.80 (S.D. = 1.24) เมื่อเปรียบเทียบความรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง การอบรมตามหลักสูตรฯ พบว่า มีค่าสถิติ $t = 22.05$, $df = 29$, $Sig .00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการอบรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนได้รับการอบรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .05

3.2 ด้านทักษะ พบว่า ก่อนได้รับการนิเทศตามแนวคิดชี้แนะ ครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.20 (S.D. = 1.70) และหลังได้รับการกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ ครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.47 (S.D. = 1.70) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ พบว่า มีค่าสถิติ $t = 18.71$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ด้านคุณลักษณะ พบว่า คุณลักษณะของครูผู้ดูแลเด็กต่อการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย หลังจากการกำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.86, S.D. = 1.98, sig 0.00 แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการนิเทศครูผู้ดูแลเด็กมีคุณลักษณะต่อการ จัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สรุปโดยทั่วไป หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก มีประโยชน์สำหรับครู ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้จะนำไปใช้ประโยชน์ ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่จำเป็นต้องส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ การทำงานของสมองอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ผู้วิจัยมี ประเด็นการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการ จำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ในภาพรวมอยู่ใน ระดับน้อย และครูผู้ดูแลเด็ก มีความต้องการในการพัฒนาความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการฝึกอบรม แนวใหม่มีลักษณะที่มีความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถและความต้องการจำเป็นของ ผู้เข้าฝึกอบรม และการเรียนรู้เกิดจากศักยภาพ แรงจูงใจของผู้เข้าอบรม วิธีการและศักยภาพของ วิทยากรหรือผู้ฝึกอบรม บรรทัดฐานในการเรียนรู้ของกลุ่มและบรรยากาศทั่วไปของการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟลินพิศ โชติช่วง (2551) สภาพการปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน คือ การจัด สภาพแวดล้อม การจัดประสบการณ์ การประเมินพัฒนาการ และพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติระดับมาก และปัญหาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีปัญหาระดับน้อยและ พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมมีข้อจำกัด ในการใช้พื้นที่ในการจัดกิจกรรม จำนวนนักเรียนมีมาก

ทำให้เกิดความแออัด การจัดประสบการณ์ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรม ผู้ปกครองต้องการให้ประเมินพัฒนาการมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละภาคและใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูปฐมวัยและครูปฐมวัยกับผู้ปกครองไม่เป็นระบบที่ชัดเจน การประเมินพัฒนาการจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับ สาวิตรี อกัยโส และศุภกร ศรเพชร (2561) สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอศรีสงคราม และอำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริง เหมาะสมตามวัย

2. จุดมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ผู้วิจัยได้ค้นพบโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) สื่อประกอบการฝึกอบรม 6) การวัดและประเมินผล โดยการจัดฝึกอบรมมีรูปแบบการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (knowledge) ขึ้นมาออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D) ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) และขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณลักษณ์ คำณี (2561) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการจัดการการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี 3) วัตถุประสงค์ 4) กระบวนการฝึกอบรม 5) บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง 6) การประเมินผล โดยการจัดฝึกอบรมมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นมีความรู้ทางภาษา (Language : L) ขึ้นมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Design : D) ขั้นสู่การผลิตสื่อคุณภาพดี (Learning Media : L) และขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E) และตรงกับงานวิจัยของ วันวิสา ม่วงทอง (2566) รูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลสำหรับเด็กปฐมวัยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สารการเรียนรู้ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ได้แก่ ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก 4) กระบวนการจัดประสบการณ์ โดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีกระบวนการสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เร้าความสนใจ (Arousing Interest) ขั้นที่ 2 สถานการณ์ท้าทาย (Challenging Situations) ขั้นที่ 3 ริเริ่ม ปฏิบัติการ (Initiating Action) ขั้นที่ 4 สะท้อนคิดเป็นคู่ (Reflecting in Pairs) และ 5) การประเมินผล

3. จุดมุ่งหมายข้อที่ 3 เพื่อศึกษาผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

ผลข้อที่ 1 พบว่า ความรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ของครูผู้ดูแลเด็ก คะแนนการทดสอบความรู้ครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนได้รับการอบรมตามหลักสูตรฯ ผู้อบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เท่ากับ 18.60 (S.D. = 1.77) และหลังการอบรมตามหลักสูตรฯ ผู้อบรมมีค่าเฉลี่ยความรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยเท่ากับ 24.80 (S.D. = 1.24) เมื่อเปรียบเทียบความรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการอบรมตามหลักสูตรฯ พบว่ามีค่าสถิติ $t = 22.05$, $df = 29$, $Sig .00$ แสดงว่าหลังจากที่ได้รับการอบรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนได้รับการอบรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรัตน์ โคตะ (2558) ผลการทดสอบวัดความรู้ในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตรงกับงานวิจัยของ ฐิติพร ไชแสง (2565) ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับครูที่สอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า คะแนนการทดสอบหลังการอบรม (Posttest) สูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนการอบรม (Pretest) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลข้อที่ 2 พบว่า ทักษะ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนได้รับการนิเทศตามแนวคิดชี้แนะ ครูผู้ดูแลเด็ก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.20 (S.D. = 1.70) และหลังได้รับการนิเทศครูผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.47 (S.D. = 1.70) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ก่อนและหลังการนิเทศ พบว่ามีค่าสถิติ $t = 18.71$, $df = 14$, $sig 0.00$ แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการนิเทศความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศตามแนวคิดชี้แนะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติกา กุณสิทธิ์ (2563) ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน สำหรับครูปฐมวัย หลังฝึกอบรม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.07) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และตรงกับงานวิจัยของ นิลรัตน์ โคตะ (2558) ผลการประเมินทักษะการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยรวม พบว่า ครูผู้สอน มีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนมีทักษะการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ด้านการออกแบบแผน การจัดการเรียนรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)

ผลข้อที่ 3 พบว่า คุณลักษณะ ของครูผู้ดูแลเด็กต่อการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริม การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย หลังจากการกำกับติดตามชี้แนะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.86, S.D. = 1.98, sig 0.00 แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการนิเทศครูผู้ดูแลเด็กมีคุณลักษณะต่อการจัด ประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมอง สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติกา กุณสิทธิ์ (2563) ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้าน คุณลักษณะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐานสำหรับครู ปฐมวัยหลังการฝึกอบรมสูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับแนวคิดของ Lionberger (1960 : 26) ที่กล่าวว่า เจตคติหรือคุณลักษณะมีขั้นตอนที่จะ เกิดการยอมรับ 4 ระดับ ได้แก่ ขั้นรับทราบ (Awareness) ขั้นเกิดความสนใจ (Interest) ขั้นทดลอง ปฏิบัติ (Action) และขั้นยอมรับ (Adoption) และในการฝึกอบรม มีบรรยากาศที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการฝึกอบรม เรียนรู้และปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ จึงส่งผลให้เกิดเจตคติหรือคุณลักษณะที่ดีต่อ การสอน และปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนี้ได้พัฒนาจาก ความต้องการจำเป็นของครูผู้ดูแลเด็ก โดยสภาพที่มีอยู่จริง ในปัจจุบันเกี่ยวกับความสามารถการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัย มีน้อยกว่าสภาพที่ตนเองคาดหวังไว้ แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ทำให้เกิดความกระตือรือร้น สนใจ ตั้งใจในการปฏิบัติ กิจกรรมและมีความรับผิดชอบในการทำงาน จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านคุณลักษณะของผู้เข้า รับการฝึกอบรม และจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไป พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ ยังสอดคล้องกับ ปวรา ชูสังข์ (2562) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมตามแนวคิด การพัฒนาบทเรียนร่วมกันและหลักการชี้แนะโดยเพื่อน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้น ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านการเตรียมการก่อนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการจัด สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการสอน มีหลักการสำคัญ คือ 1) ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ตามกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงการสอนที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในการทำงาน

ปกติของครู บนพื้นฐานความไว้วางใจและเคารพซึ่งกันและกันของครู 2) ตั้งเป้าหมายในการพัฒนา และปรับปรุงการสอน โดยคำนึงถึงวิธีการคิดและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) สลับบทบาท การเป็นผู้ให้และผู้รับการชี้แนะโดยเท่าเทียม ในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ แบ่งปันความรู้ในการทำงาน ร่วมกัน และการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ 4) สังเกตการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามปกติของ สมาชิกกลุ่ม โดยใช้ประเด็นการสังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ผู้รับการชี้แนะกำหนดไว้ 5) วิเคราะห์ และสะท้อนคิดจากข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ และให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยส่งเสริมให้ ผู้สอนประเมินตนเองเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้วางแผนพัฒนาตนเองและมีขั้นตอนของกระบวนการ ฝึกอบรมฯ 4 ขั้นตอน คือ 1) สร้างกลุ่มสมาชิก 2) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาได้ร่วมกัน 3) พัฒนาการสอน 4) สะท้อนผลการพัฒนา กระบวนการฝึกอบรมฯ ใช้ระยะเวลาดำเนินการ 50 ชั่วโมง 2) ผลการใช้กระบวนการฝึกอบรมฯ พบว่า ความสามารถในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กหลังเข้าร่วมกระบวนการฝึกอบรมฯ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกระบวนการ ฝึกอบรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่พบจากการกำกับติดตามชี้แนะและจากการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้สังเกตการณ์เทศกกำกับติดตามชี้แนะร่วมลงความเห็นว่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัยเป็นการเรียนการสอนที่ดีมาก จะดีกว่านี้ถ้าครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมที่ ทำท่ายเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้หรือสร้างสถานการณ์เพิ่มเติมในการคิดหาคำตอบแก่ผู้เรียน เพื่อช่วยเป็นการกระตุ้นสมองให้เปิดรับการเรียนรู้ผ่านความรู้สึกสนุก ก่อให้เกิดวงจรการเรียนรู้ และพัฒนาการรอบด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ สติปัญญา และช่วยเสริมทักษะการบริหาร จัดการสมองผู้เรียนสามารถคิด สนทนาผ่านการเล่นที่ทำท่าย และถ้าใช้สื่อการสอนที่สามารถดัดแปลง บูรณาการให้หลากหลายจะดีมากยิ่งขึ้น หากครูผู้ดูแลเด็กมีการเตรียมความพร้อมและออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้กับผู้เรียนก็จะเกิดการเรียนรู้และรักการเรียนรู้ กล้าแสดงแนวคิด และตอบคำถาม มีความเชื่อมั่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการติดตามกำกับชี้แนะพัฒนาครูอย่าง ต่อเนื่อง เมื่อครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองได้ดี เด็กก็จะมีการบริหาร จัดการสมองได้ดีเช่นกัน ดังคำกล่าวที่ว่า เด็กอนุบาล คือ รากฐานชีวิต ที่ต้องปลูกฝังให้ติดตั้งแต่ต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวางแผนให้สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ครั้งนี้ มีคุณภาพระดับดี และพัฒนาความสามารถให้กับครูผู้ดูแลเด็ก ให้กับเด็กปฐมวัยที่อยู่ในรอยเชื่อมต่อระดับอนุบาล

1.2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กไปใช้กับ ครูผู้ดูแลเด็กไปใช้กับครูผู้ดูแลเด็กในสังกัดอื่น

1.3 ควรศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรให้ชัดเจนก่อนนำไป

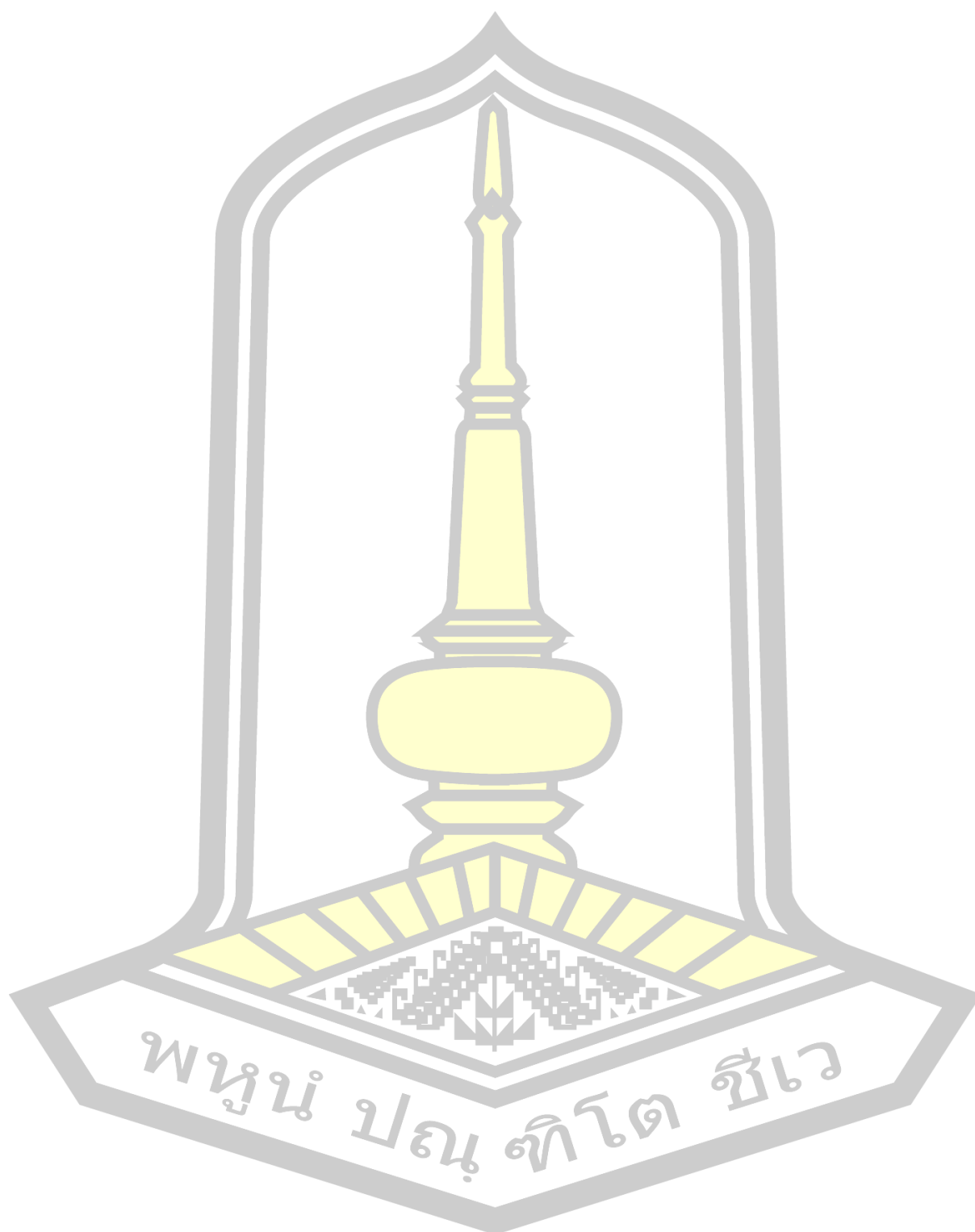
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กมาประยุกต์ใช้ร่วมกับหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาความสามารถในด้านอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ครูผู้ดูแลเด็กหรือสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน
เพรสโปรดักส์.
- ขวัญฟ้า รังสิยานนท์. (2562). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะสมอง-อีเอฟ สำหรับเด็กปฐมวัย
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- คันธทรัพย์ ชมพูพาทย์ และคณะ. (2562). *รายงานการวิจัย เรื่อง รูปแบบการชี้แนะและการเป็น
พี่เลี้ยงในการนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ใน
สถานศึกษา*. ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- จันจิรา นาวารัตน์ และคณะ. (2566). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการออกแบบกิจกรรม
ส่งเสริมทักษะสมอง (EF) เด็กปฐมวัย*. วารสาร ชัยภูมิปริทรรศน์, 6(3), 109-121.
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2549). *การพัฒนากระบวนการเสริมสมรรถภาพการชี้แนะของนักวิชาการพี่เลี้ยง
โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ในการอบรม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษาดุขุภีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการศึกษาวิจัย คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2559). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรแนวคิดและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชัย สมितिไกร. (2548). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชติกา กุณสิทธิ์. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน สำหรับครูปฐมวัย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ฐิติพร ไชแสง. (2565). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ภาษาไทยตามทฤษฎีเชื่อมโยงภาษา สำหรับครูที่สอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษาดุขุภีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ถวิล เนตรวงษ์. (2547). การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2563). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ทัศนีย์ จารุสมบัติ. (2556). บนเส้นทางสู่การเป็นโค้ชเพื่อการเปลี่ยนแปลง. นครปฐม : ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เทพพร โลมารักษ์ และบัญชา นวนสาย. (2562). กระบวนการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 14(2), 57-73.
- ธัญพร ชื่นกลิ่น. (2553). การพัฒนารูปแบบการโค้ชเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาลที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธำรง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล และคณะ. (2560). การพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือประเมินการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 12(1), 145-155.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2561). รู้จักทักษะสมอง EF Executive Function Skills. คู่มือพัฒนาทักษะ สมอง EF Executive Functions สำหรับครูปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บริษัทมติชนจำกัด (มหาชน).
- นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศชี้แนะแบบ PCOSR เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสาร มจร. อุบล ปรีทรรศน์, 8(3), 1241-1254.
- นิลรัตน์ โคตะ. (2558). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2551). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :

ประสานการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุหลง ศุภศิลป์. (2559). *รูปแบบการจัดประสบการณ์ศิลปะสร้างสรรค์แบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

บันดดา ธนเศรษฐกร. (2562). *คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF Executive Functions สำหรับครูปฐมวัย*.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไท.

ประเสริฐ ผลผลิตการพิมพ์. (2560). *EF อย่างสั้นที่สุด*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.rlg-ef.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 พฤษภาคม 2565].

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. (2549). *การใช้แนวคิดเรื่องพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal
Development) ของไวโกตสกี เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนภาษาอังกฤษ
สำหรับนักเรียนระดับอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปวรา ชูสังข์. (2562). *การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมตามแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันและ
หลักการชี้แนะโดยเพื่อนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู
ผู้ดูแลเด็ก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรินทร์ พาหิรัญ. (2561). *ผลของโปรแกรมสมองจิตใจและการเรียนรู้ต่อหน้าที่บริหารจัดการของ
สมองในนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พัชรี พลโยธิน. (2548). *รูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ใน ประมวลสาระชุด
วิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 4*. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พัชรี พลโยธิน. (2552). *แนวคิดในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ในประมวลสาระชุด
วิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 4*. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พิชิต ฤทธิ์จรรย์. (2544). *แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน*.
กรุงเทพฯ : พริกหวาน กราฟฟิคจำกัด.

เพลินพิศ โชติช่วง. (2551). *การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย*

โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐ์ราม กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา = Educational research*. มหาสารคาม : ตักสิลา
การพิมพ์.

ภาวิณี จันทรา, ป.ภาดาไชย ดวงจินดา และรัชพล ศรีธรรม. (2559). การนิเทศภายในเพื่อพัฒนา

คุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด

เชียงราย. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 9(2), 149-160.

วรรัตน์ ปทุมเจริญวัฒนา. (2561). การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring),

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [https://www.truelookpanya.com/blog/content/66324/](https://www.truelookpanya.com/blog/content/66324/blog-teaartedu-teaart-teaarttea)

blog-teaartedu-teaart-teaarttea

วรรณรณ เหมชะญาติ. (2554). *ปฐมวัย คู่มือครูฝึกอบรม: โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตาม*

แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันวิสา ม่วงทอง. (2566). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่*

สำเร็จเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลสำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2557). *การโค้ชเพื่อการรู้คิดทางปัญญา (cognitive coaching)*.

กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

วีณา ก๊วยสมบูรณ์. (2547). *การพัฒนากระบวนการชี้แนะทางปัญญาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญา*

การศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร

ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรัณย์ ไวยานิกรณ์. (2547). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนรายวิชา วงจรไฟฟ้าโดยยึดผู้เรียนเป็น*

สำคัญ. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศักดิ์ชัย ใจซื่อตรง. (2562). *การพัฒนาโมเดลศิลปะเชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างการทำงานของ*

สมองสำหรับเด็กปฐมวัย พัฒนาการของรูปแบบประสบการณ์ศิลปะที่ส่งเสริมทักษะ

การจัดการสมอง (EF) สำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุสิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2542). *สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดอย่างไร*. กรุงเทพฯ :

พิมพ์ลายสือ.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด บางโม. (2553). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กทม. :
 ประสานการพิมพ์.

สาวิตรี อภัยโส และศุภกร ศรีเพชร. (2561). สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มี
 ประสิทธิภาพของครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอศรีสงครามและ
 อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม. *Journal of Humanities and Social Sciences*
Nakhon Phanom University, 8(2), 45-53.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเอง
 ของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-
 2579*. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สิทธิพล อาจอินทร์. (2557). การศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความมีวินัยในตนเองของ
 เด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. *Journal of Education Khon
 Kaen University (Graduate Studies Research)*, 8(4), 81-89.

สุชาดา หวังสิทธิเดช, ทิพาพร สุจारी และณัฐชัช จันทชุม. (2566). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
 สมรรถนะครูด้านการจัดประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัย.
วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 17(3), 288-304.

สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่ : เดอะโนว์เลจเซ็นเตอร์.
 สุพรรณิการ์ สุทธหลวง และมนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2565). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้าง
 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับครู
 ประถมศึกษา. *Journal of Buddhist Anthropology*, 7(6), 468-487.

สุภาวดี หาญเมธี. (2558). *EF ภูมิคุ้มกันชีวิตและป้องกันยาเสพติด: คู่มือสำหรับครูอนุบาล*.

กรุงเทพฯ : รักลูกกรุ๊ป กลุ่มบริษัทอาร์แอลจี (รักลูก เลิร์นนิ่ง กรุ๊ป).

สุรัชย์ วัฒนาอุดมชัย. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติดของ
 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรุณลักษณ์ คำมณี. (2561). *หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Anderson, L.W. and Burns, R.B. (1989). *Research in classroom: The study of teacher, teaching and instruction*. New York : Pergamon.

Anderson, P. (2002). Assessment and development of executive function (EF) during Childhood. *Child Neuropsychology*, 8(2), 71-82.

Anderson, T.P. (1997). Using models of instruction. In C. R. Dills, & A. J. Romiszowski (Eds), *Instructional development paradigms*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.

Angeli, C. and Valanides, N. (2009). Instructional effect on Critical Thinking : Performance on Ill-defined Issues. *Learning and Instruction*, 19(4), 322-324.

Baddaley, A.D. (1999). *Essentials of human memory*. Hove, UK : Psychology Press.

Bandman, E.L. and Bandman, B. (1995). *Nursing ethics through the life span*. 3rd ed. Norwalk,. CT : Appleton & Lange.

Bar-On, R. and Parker, D.A. (2000). *The Handbook of Emotional Intelligence*. New York : A Wiley.

Beach, D.M. and Reinhartz, J. (2000). *Supervisory Leadership: Focus on Instruction*. Boston : Allyn and Bacon.

Beauchamp, A. (1968). *Curriculum theory*. 2nd ed. Illinois : The Kagg Press.

Boss, J.A. (2010). *Think: Critical Thinking and Logical Skills for Everyday Life*. New York : McGraw-Hill Company.

Bransford, J., Brown, A.L. and Cocking, R.R. (2000). *How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School*. Washington, D.C. : National Academy Press.

Branstetter, R. (2014). *The Everything Parent's Guide to Children with Executive Functioning Disorder*. Avon, MA : Adams Media.

Braskamp, LA., Brandenburg, B.C. and Ory, D.C. (1984). *Evaluating Teaching Effectiveness: A Practical Guide*. New York : SAGE Publications,

Brooks, P. (2000). *Troubling Confessions: Speaking Guilt in law and Literature*. Chicago and London : The University of Chicago Press.

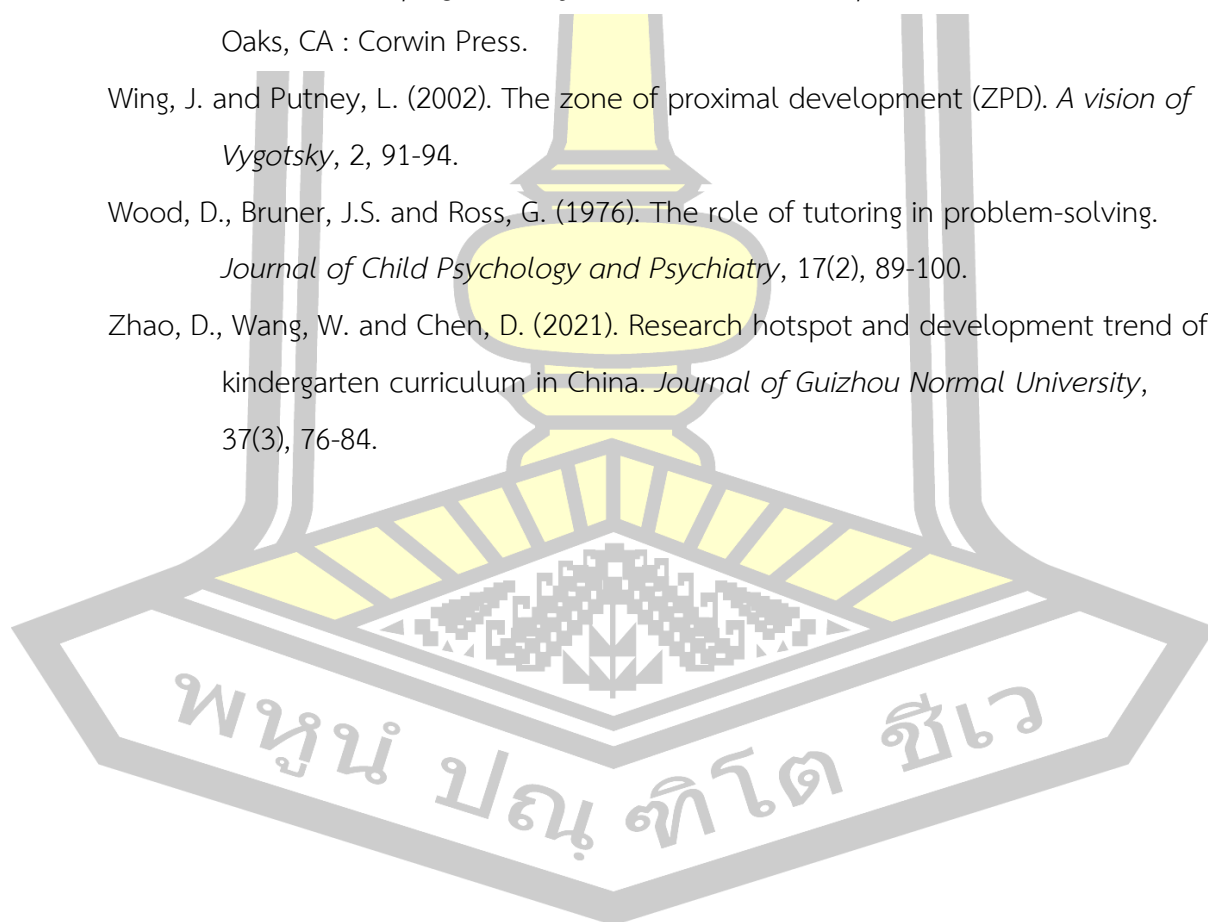
- Burgess, P.W. (1997) Theory and methodology in executive function research. In: P. Rabbit Ed., *Methodology of Frontal and Executive Function*, 81-116. East Sussex : Psychology Press Publishers.
- Butsast, R. (2015). *Development of the Child Caretakers in Managing the Preschool*. Sakonnakhon : Educational Administration, Sakonnakhon Rajabhat University.
- Center on the Developing Child at Harvard University. (2011). *Enhancing and practicing executive function skills with children from Infancy to adolescence*. [online]. Available from : <https://46y5eh11fhgw3ve3ytpwxt9r-wpengine.netdnassl.com/wp-content/uploads/2015/05/Enhancing-andPracticing-Executive-Function-Skills-with-Children-from-Infancyto-Adolescence-1.pdf>. [accessed 20 February 2023].
- Clutterbuck, D. and Megginson, D. (2009). *Further Techniques for Coaching and Mentoring*. Oxford : Routledge.
- Cohen, R.J. and Swerdlik, M.E. (2010). *Psychological Testing and Assessment An Introduction to Tests and Measurement*. 7th ed. New York : McGraw-Hill Higher Education.
- Corbett, B.A. and others. (2009). Examining executive functioning in children with autism spectrum disorder, attention deficit hyperactivity disorder and typical development. *Psychiatry Research*, 166(2-3), 210-222.
- Costa, A.L. and Garmston, R.J. (2002). *Cognitive coaching: A foundation for renaissance schools*. 2nd ed. Boston, MA : Christopher-Gordon Publishers.
- Dawson, P., Guare, R. and Guare, C. (2013). *Smart but scattered teens: The “executive skills” program for helping teens reach their potential*. New York : Guilford.
- Dixon-Krauss, L. (1996). *Vygotsky in the classroom: Mediated Literacy Instruction and Assessment*. New York : Longman.
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences: The Theory into practice*. New York : Basic Book.
- Garmston, R. (1987). How Administrators Support Peer Coaching. *Educational Leadership*, 44(5), 18–28.

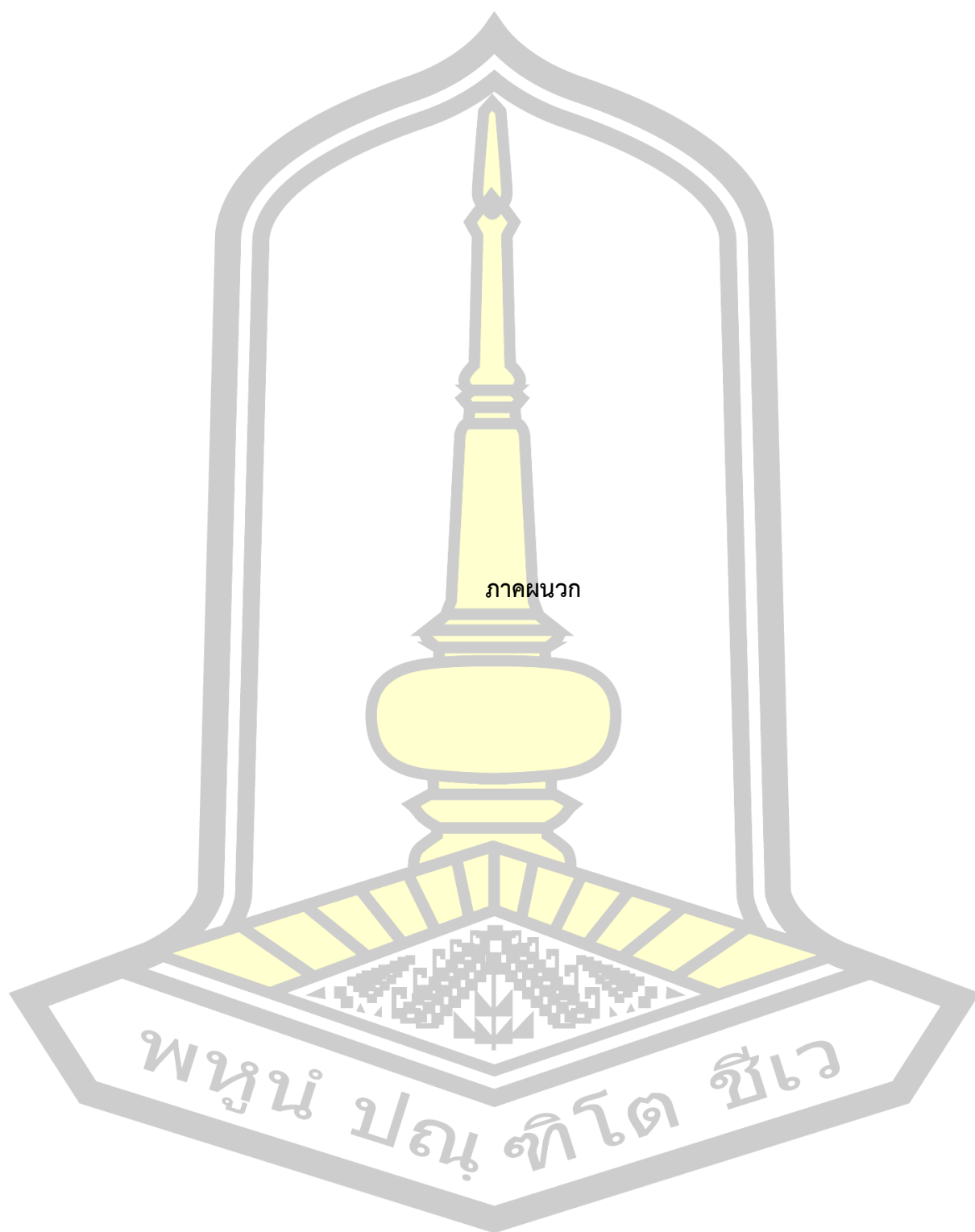
- Garmston, R. (1994). *Cognitive Coaching: A foundation for Renaissance schools*. Norwood, Mass : Christopher-Gordon Publishers.
- Garmston, R., Linder C. and Whitaker, J. (1993). Reflections on cognitive coaching. *Educational Leadership*, 51(2), 57-61.
- Gaytan, O. (2000). Diurnal differences in sensitization to methylphenidate. *Brain Research*, 864(1), 24-39.
- Gioia, G.A., Isquith, P.K, Guy, S.C. and Kenworthy, L. (2000). BRIEF: Behavior Rating Inventory of Executive Function-professional manual. *Child Neuropsychology*, 6, 235-238.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence; Why It Can Matter More than IQ*. London : Bloomsbury.
- Gordon, S.P. (2004). *Professional development for school improvement: Empowering learning communities*. Boston : Pearson.
- Guilford, J.P. (1967). *The nature of human intelligence*. New York : McGraw-Hill.
- Harris, B.M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. 2d ed. Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall, Inc.
- Harvard Centre on the Developing Child (2010). *The Foundations of Lifelong Health Are Built in Early Childhood*. Cambridge, MA: Author.
- Hohmann, M. and Weikart, D.P. (1995). *Educating Young Children*. Ypsilanti, MI : High/Sope Press.
- Hughes, C., Ensor, R., Wilson, A. and Graham, A. (2010). Tracking executive function across the transition to school. *Developmental Neuropsychology*, 35, 20-36.
- Imnamkhao, S. and Srichanchai, J. (2021). Executive Function (EF) in Early Childhood: A Concept Analysis . *Journal of MCU Nakhondhat*, 8(1), 229-244.
- Injun, T. (2020). GUIDELINES FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT AT THE CHILD DEVELOPMENT CENTER IN ACCORDANCE WITH THE STANDARDS OF THE EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT CENTER 2019. *Journal of MCU Social Science Review*, 127-136
- Joyce, B. and Weil, M (1996). *Models of Teaching*. 5th ed. Boston : Allyn & Bacon.

- Kaufman, C. (2010). *Executive Function in the Classroom : Practical Strategies for Improving Performance and Enhancing Skills for All Students*. Maryland : Paul H. Brookes Publishing.
- Kerlinger, F.N. (1986). *Foundations of Behavioral Research*. 3rd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lall, G.R. and Lall, B.M. (1983). *Ways Children Learn*. Illinois : Charles C. Thomas.
- Lezak, M.D. (1995). *Neuropsychological assessment*. 3rd ed. Oxford : Oxford University Press.
- Lionberger, H.F. (1960). *Adoption of New Ideas and Practices*. Ames, IA : Iowa State University.
- Lynn, M.R. (2007). Determination and quantification of content validity. *Nurse Res*, 35(6), 382-385.
- McClelland, M.M., Acock, A.C. and Morrison, F.J. (2006). The impact of kindergarten learning-related skills on academic trajectories at the end of elementary school. *Early Childhood Research Quarterly*, 21, 471-490.
- McMillan, J.H. and Schumacher, S. (2001). *Research in Education*. 5th ed. New York : Addison Wesley Longman, Inc.
- Mcpeck, J.E. (1990). Teaching Critical Thinking: Dialogue and Dialectic: In Canadian. *Journal of Education*, 16(4), 461-464.
- Meltzer, L. (2010). *Promoting executive function in the classroom*. New York : The Guilford Press.
- Moraine, P. (2012). *Helping Students Take Control of Everyday Executive Functions: The Attention Fix*. 4th ed. Philadelphia, PA : Jessica Kingsley.
- Moran, S. and Gardner, H. (2007). Hill, Skill, and Will Executive Function from a Multiple-intelligences Perspective. in Meltzer, L. (editor). *Executive Function in Education from Theory to Practice*. New York : The Guilford Press.
- National Center for Learning Disabilities. (2013). *EXECUTIVE FUNCTION 101*. [online]. Available from : <https://www.understood.org/-/media/040bfb1894284d019bf78ac01a5f1513.pdf>. [accessed 16 June 2023]

- Neufeld, B. and Roper, D. (2003). *Coaching: A strategy for developing instructional capacity Promises and practicalities*. Washington,. D.C. : Aspen Institute.
- Nosich, G.M. (2012). *Learning to think things through: A Guide to critical thinking across the Curriculum*. 4th ed. Boston : Pearson.
- Oliva, P.F. and Gordon, W.R. (2013). *Developing the Curriculum*. 8th ed. Singapore : Pearson Education South Asia Pte Ltd.
- Oosterlaan, J, Scheres, A. and Sergeant, J.A. (2005). Which executive functioning deficits are associated with ADH/HD, ODD/CD, and comorbid AD/HD+ODD/CD?. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 33, 69-85.
- Otero, T.M. and Barker, L. A. (2014). The frontal lobes and executive functioning. In S. Goldstein & J. A. Naglieri (Eds.), *Handbook of executive functioning* (pp. 29–44). https://doi.org/10.1007/978-1-4614-8106-5_3.
- Peg Dawson and Richard Guare. (2010). *Executive Skills in Children and Adolescents, Second Edition*. New York : Guilford Publications.
- Prater, M.A. and Ferrara, J.M. (1990). Training educators to accurately classify learning disabled students using concept instruction and expert system technology. *Journal of Special Education Technology*, 11(1), 1-15.
- Raymond, E.B. (2000). *Cognitive Characteristics. In Learners with mind Disabilities*. Needham Heights, MA : Allyn & Bacon.
- Schwartz, Z.D. (1980). *Introduction to Management : Principle, Practice and Process*. New York : Harcourt Brace Jovanovich.
- Schweinhart, J. (1987). *Child-Initiated activity how important is early childhood education*. U.S.A. Spring Summer : High Scope Resesource.
- Shaffer, D, R. (1999). *Developmental Psychology: Childhood and Adolescence*. 4th ed. Pacific Grove, CA : Brooks/Cole.
- Stein, J.A. (2010). *Pivotal Decade How the United States Traded Factories for Finance in the Seventies*. New Haven and London : Yale University Press.
- Sternberg, R.J., Sternberg, K. and Mio, J.S. (2012). *Cognition*. 6th ed. Belmont, CA : Wadsworth Cengage Learning.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development : Theory and practice*. New York : Harcourt, Brace & World.

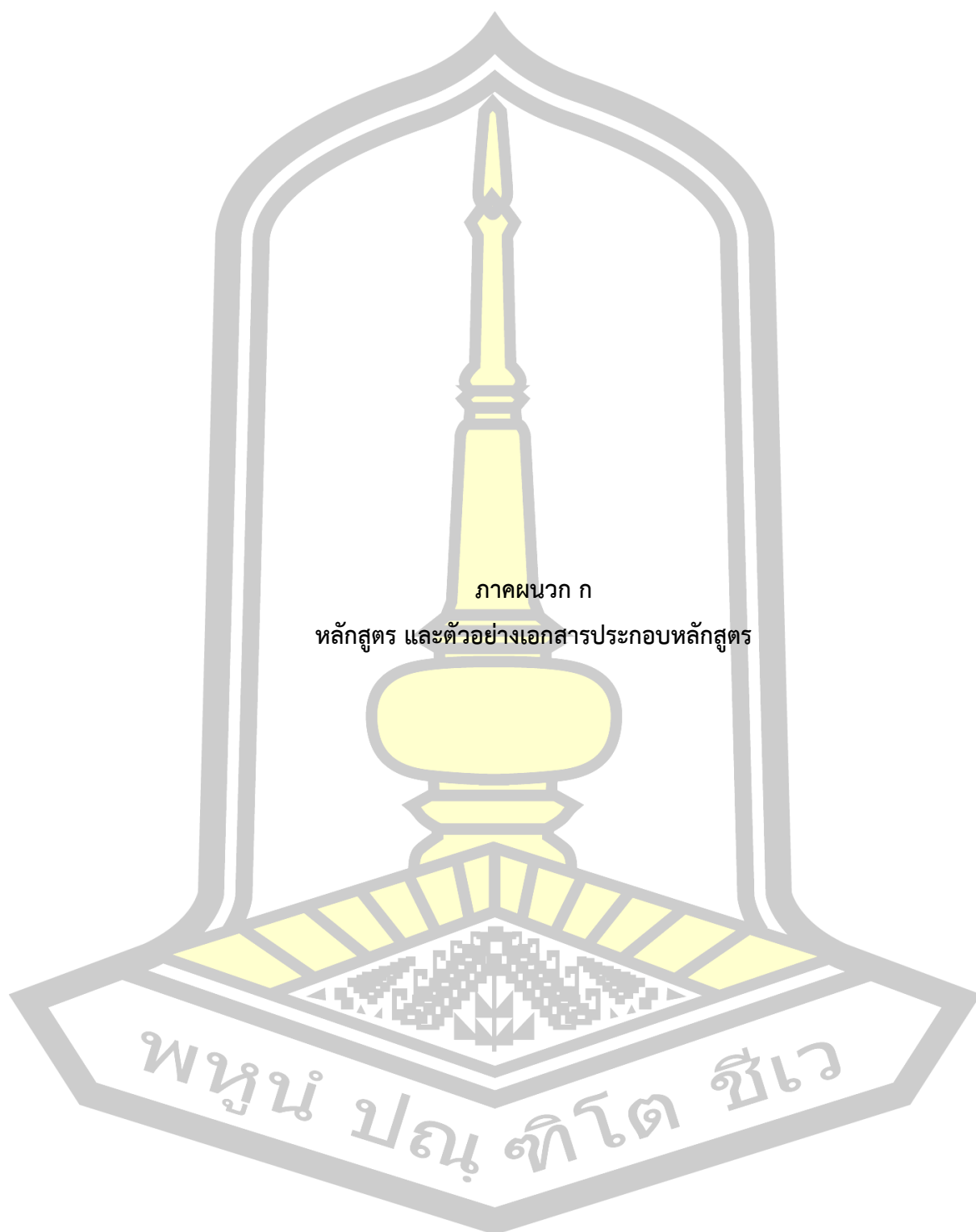
- Thibodeau, R.B. and others. (2016). The effects of fantastical pretend play on the development of executive functions: An intervention study. *Journal of experimental child psychology*, 145, 120-138.
- Thorpe, S. and Clifford, C. (2003). *The coaching handbook: An action kit for trainer and managers*. London: Kogan page.
- Vriezen, E.R. and Pigott, S.E. (2002). The relationship between parental report on the BRIEF and performance-based measures of executive function in children with moderate to severe traumatic brain injury. *Child Neuropsychic*, 8(4), 296-303.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in society: The developmental of higher psychological process*. Cambridge MA : Harvard University Press.
- Wiles, J. (2009). *Developing Successful K-8 School: A Principal's Guide*. Thousand Oaks, CA : Corwin Press.
- Wing, J. and Putney, L. (2002). The zone of proximal development (ZPD). *A vision of Vygotsky*, 2, 91-94.
- Wood, D., Bruner, J.S. and Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem-solving. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 17(2), 89-100.
- Zhao, D., Wang, W. and Chen, D. (2021). Research hotspot and development trend of kindergarten curriculum in China. *Journal of Guizhou Normal University*, 37(3), 76-84.

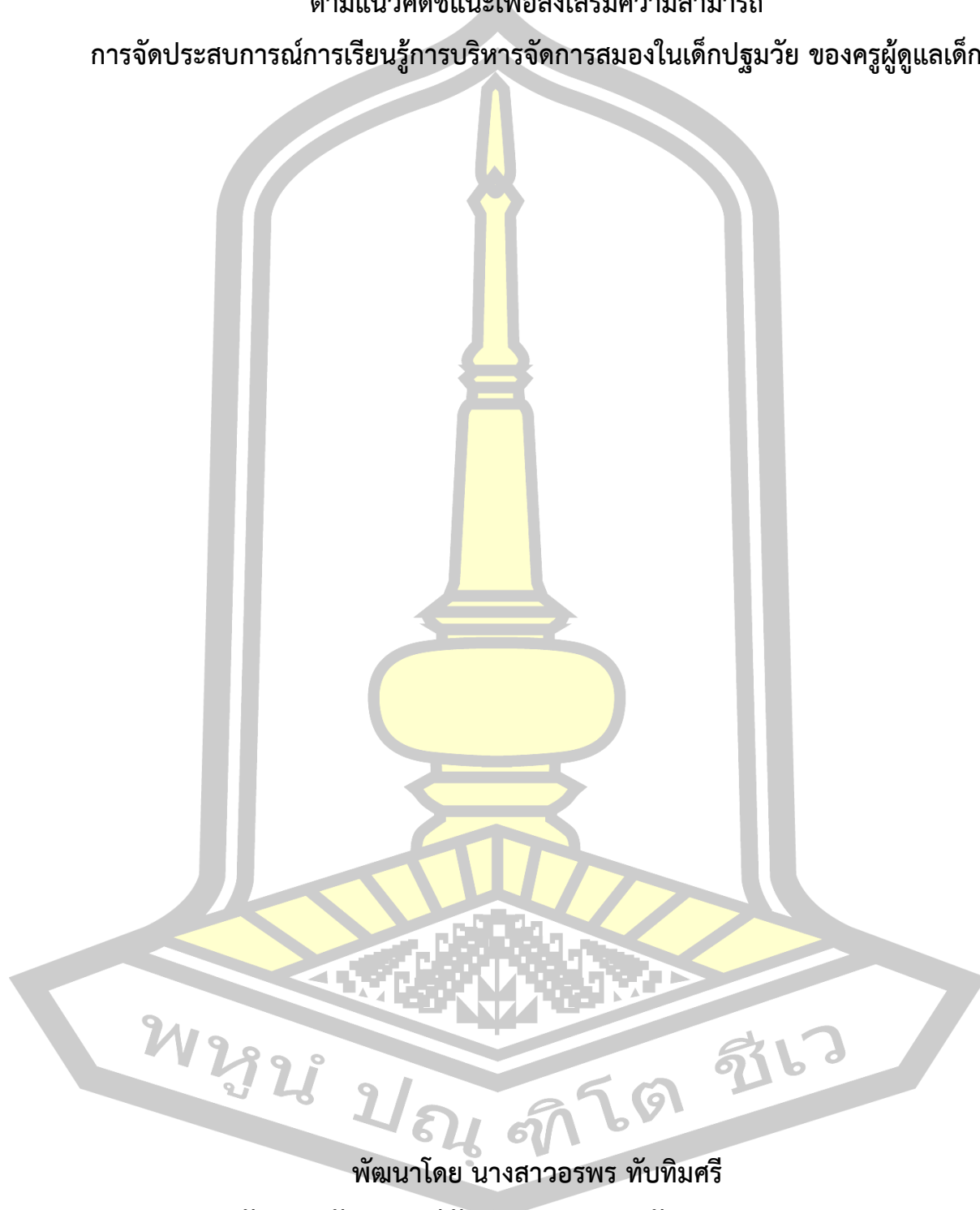

ภาคผนวก

พูนัน ปณ จิต ชีเว

หลักสูตรฝึกอบรม
ตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

พัฒนาโดย นางสาวอรพร ทับทิมศรี
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริม
ความสามารถครูผู้ดูแลเด็ก ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ ทั้งนี้ขอกราบขอบพระคุณ
ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ความเมตตาในการแนะนำข้อมูลต่าง ๆ รวมไปถึงการให้โอกาส
ในการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อให้หลักสูตรฝึกอบรมนี้
ที่สร้างขึ้นได้นำข้อมูลไปฝึกอบรมให้กับครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

อรพร ทับทิมศรี

หลักสูตรฝึกอบรม
ตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

1. ความเป็นมาของหลักสูตร

จากนโยบายของรัฐทุกยุคให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนาประเทศนั้นต้องพัฒนาที่คนเป็นหลัก ซึ่งกรอบในการพัฒนาคนจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รัฐมีแนวคิดในการพัฒนาที่ใช้ “คนเป็น ศูนย์กลางการพัฒนา” กล่าวคือ การพัฒนาประเทศต้องควบคู่กับ “การพัฒนาคน” การวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ตามมาตรฐานสากล และสามารถ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2560-2564 : 12) รวมทั้งสถาบันซึ่งการพัฒนาคนมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนา ด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ด้วยสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชนไทยขณะนี้กำลังเผชิญกับความเสี่ยงมากมาย อันเกิดจากสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอันตรายที่ล้อมรอบตัวเด็ก เด็กและเยาวชนจำนวนมากซึมซับพฤติกรรมความรุนแรง สื่อลามกอนาจาร เสพยาเสพติด มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อยู่ในแหล่งมั่วสุม และอื่นๆ จนพฤติกรรมเหล่านี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตร่วมสมัยของเด็ก และเยาวชนที่เติบโตขึ้นทุกวัน เด็กอายุ 6 ขวบแรกเป็นขวที่สมองมีความเจริญงอกงามสูงสุดกว่าร้อยละ 80 ของวัยผู้ใหญ่ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547) การเชื่อมต่อของสมองจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมตามพัฒนาการในแต่ละขั้นต่อไป โดยทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Function) เป็นกระบวนการหลักที่ครอบคลุมการทำงานของสมองในการทำหน้าที่กำกับดูแลควบคุมความคิด รวมถึงการดำเนินงานที่เชื่อมโยงของระบบประสาทที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Cooper-Kahn, & Foster, 2013) มีงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า ทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กจะเริ่มมีพัฒนาการเจริญเติบโตรวดเร็วช่วงอายุระหว่าง 3 – 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงสำคัญที่สุด (Center on the Developing Child, 2011) เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จดีขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น โดยส่วนสมองที่สำคัญในการทำหน้าที่ควบคุมทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จคือ สมองส่วนหน้า ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็ก ถือเป็นสิ่งสำคัญ ปรับเปลี่ยนจากการสอนแบบสื่อสาร

ทางเดียวให้เป็นการสื่อสารสองทางมากขึ้นเนื่องจากมีความเป็นไปได้สูงกว่าเด็กๆ ในสถานการณ์นี้จะขาดทักษะทางด้านการจดจ่อใส่ใจหรือการโฟกัสลงไปกว่าเดิมมาก การสื่อสารหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่มุ่งเน้นให้เด็ก ๆ สนใจหรือฟังด้วยตนเองตั้งแต่ต้นจนจบนั้นจึงเป็นไปได้ยากหรือแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยในเด็กเล็ก ดังนั้นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เด็ก ๆ สามารถพัฒนาทักษะในการใส่ใจจดจ่อต่อไปได้ก็คือ การพยายามทำให้เด็กรู้สึกถึงการมีตัวตน หรือมีสติรู้คิดอยู่เป็นระยะ ๆ ด้วยการเรียกชื่อถามคำถาม หรือสร้างกิจกรรมให้เกิดการเคลื่อนไหวหรือการแสดงออกเป็นช่วง ๆ ในระหว่างการเรียนรู้ การสอน แม้ว่าการศึกษาปฐมวัยจะมีความก้าวหน้าอย่างมากในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมาแต่ นักการศึกษาและผู้กำหนดนโยบายยังคงเผชิญกับปัญหามากมายมีคำถามเกี่ยวกับนโยบายและการวิจัยที่สำคัญ มากมายรวมถึงนโยบายและการศึกษาปฐมวัยการแนะนำการศึกษาแบบบูรณาการและการดูแลตั้งแต่แรกเกิด-6 ปีการศึกษาปฐมวัยในพื้นที่ชนบทหรือห่างไกลการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และผลกระทบมีผลกระทบท่อการศึกษาปฐมวัยการปฏิรูปหลักสูตรเด็กปฐมวัยและการพัฒนาวิชาชีพครู (Zhao, et al, 2021)

การสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ครูจำเป็นจะต้องมีการปรับตัวและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ครูสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะต่างๆให้เกิดขึ้นใหม่มากกว่าการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ตื่นตัว และเข้าใจในทฤษฎีและปรัชญาพื้นฐานของหลักสูตรและการสอนแต่ละประเภท ตลอดทั้งครูควรมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาการจัดประสบการณ์มากขึ้น เพื่อจะนำไปสู่ คุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงมีความสำคัญที่ต้องเร่งพัฒนาครู ซึ่งครูยังต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ทั้งความรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เพราะครู มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ครูจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการสมองในเด็ก อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอให้กับเด็ก การพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็ก จะเกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ครูต้อง “ให้โอกาส” หากเด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย จะส่งผลการบริหารจัดการสมอง ให้เด็กได้พัฒนา ด้านกระบวนการทางความคิด ฝึกให้เด็กคิดเป็น สามารถยังคิด ไตร่ตรอง และความมุ่งมั่นได้ สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมเหมาะสมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ก่อนที่จะทำอะไรลงไป ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการปรับตัวในอนาคต สู่เป้าหมายความสำเร็จของชีวิต สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยต้องรู้จักจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหา และความต้องการ ในการพัฒนาครูเกี่ยวกับ
 ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สรุปได้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านครูพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก ไม่ได้จับ
 การศึกษาในวิชาเอกที่สอนโดยตรง ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากภาระงานสอนมาก ครูมี
 ศักยภาพไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ครูใช้เวลาในการทำผลงาน วิชาการมากทำให้สนใจ
 การสอนน้อยลงครูสอนโดยไม่มีสื่อการสอน ครูให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้หลักมากกว่า
 กลุ่มสาระรอง ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง ครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน
 ครูขาดการนิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนาการพัฒนาอบรม ผู้คือผู้เป็นกำลังสำคัญในการ
 พัฒนาเด็ก (ศรีบุญญา พลพงษ์, 2561) ซึ่งตรงกับ (ชนะชัย คงมัน และนิคม นาคอ้าย, 2564)
 การพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงเป็นรากฐานที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของคนตลอดชีวิต
 และเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด กล่าวคือเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดี มีความสามารถเรียนรู้
 ทำงานได้ เก่ง และเป็นพลเมืองดีที่จะนำสู่ความสำเร็จในสังคม ที่ทำลายในศตวรรษที่ 21 ต้องได้รับ
 โอกาสการพัฒนา อย่างรอบด้านในช่วงปฐมวัย แต่คุณภาพของเด็กปฐมวัยยังเป็นจุดอ่อนที่เข้าขั้น
 วิกฤติของประเทศไทยที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน รัฐและทุกภาคส่วน พ่อแม่ผู้ปกครอง
 ครอบครัว ชุมชน สังคม บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ครู/ผู้ดูแลเด็ก โรงเรียน องค์กร
 ท้องถิ่นทุกระดับ บุคลากรพัฒนาสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน ภาควิชาการและภาคธุรกิจจึงต้องมีความรู้
 ความเข้าใจในความสำคัญของช่วงปฐมวัย ตระหนักในพันธกิจและลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมี
 โอกาสพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,
 2562:5-10)

การจัดการอบรมเป็นอีกวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาในด้านต่างๆ กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งใช้เวลา
 อันสั้นเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมที่ตรง กับความเป็นจริงของปัญหา เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
 ทักษะและเปลี่ยนเจตคติของบุคลากรและสามารถนำ ประสบการณ์ทั้งหมดที่ได้รับจากการฝึกอบรม
 ไปใช้แก้ปัญหาของงานที่ทาอยู่ให้บรรลุ ความสำเร็จตามความต้องการขององค์การการฝึกอบรมเป็น
 กระบวนการจัดกิจกรรมการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนต่อเนื่อง สามารถเกิดการเรียนรู้ที่สามารถ
 พัฒนาทักษะและเจตคติ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการหลังอบรมนำ
 ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์สูงสุดโดยมีฐานความต้องการของผู้เข้าอบรมการอบรมมีการมุ่งใจ
 เหมาะสมกับสภาพของผู้เข้าอบรมจะช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุเป้าหมายได้ โดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบ
 แนวคิดชี้แนะ (Coaching) ในการอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์เรียนรู้
 การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ซึ่งรูปแบบแนวคิดชี้แนะเป็นกระบวนการทำงานที่ผู้ชี้แนะ
 ทำการเชื้อเชิญให้ผู้รับการชี้แนะได้มีส่วนร่วมในการสร้างและปรับกระบวนการคิด และความสามารถ
 ในการแก้ปัญหา โดยใช้กลยุทธ์ในการคิดวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้รับการชี้แนะ
 จะต้องสังเกตตนเองในระหว่างที่นำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ จากนั้นจะต้องไตร่ตรองเกี่ยวกับการ

ดำเนินการปฏิบัติงาน เพื่อวางแผนสถานการณ์ในอนาคตในการนำสู่ เป้าหมายการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพที่มากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมานั้นทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยที่เป็นช่วงวัยที่ควรได้รับการพัฒนาที่ดีตั้งแต่ต้น ครูพี่เลี้ยงที่เป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก รวมไปถึงสภาพปัญหาของครูพี่เลี้ยงที่สังกัดอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ตามหลักการของหลักสูตรดังนี้

2. หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ถือเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่มีการเจริญเติบโตและการพัฒนาทางสมองมากที่สุด เป็นช่วงที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการบริหารจัดการสมอง ที่จะช่วยให้เด็กสามารถนำประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้ ไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ที่ไม่ใช่แค่การถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีรูปแบบ เน้นการลงมือปฏิบัติหลังฝึกการอบรม ผู้ฝึกอบรมสามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย และครูผู้ดูแลเด็กสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะด้านคุณลักษณะ ที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ภายใต้แนว ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียร์เจต์ (Piaget) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองของ (Vygotsky) และทฤษฎีแรงจูงใจในการเรียนรู้(Maslow) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นบทบาทผู้สอนในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนและเตรียมการชี้แนะหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่พัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น การกระตุ้นจากสิ่งเร้าจะทำให้พฤติกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอยู่บนฐานของการอ้างอิงหลักฐานในสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม อีกด้วย

ประกอบกับข้าพเจ้า นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปรัชญาคุณิบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงได้จัดทำโครงการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังนี้

3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมนี้มีความต้องการฝึกอบรมครูผู้ดูแลเด็ก ที่ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานครูปกรองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษเพื่อให้ผู้ฝึกอบรมได้มีความรู้ความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ดังมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก
3. เพื่อศึกษาผลการใช้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

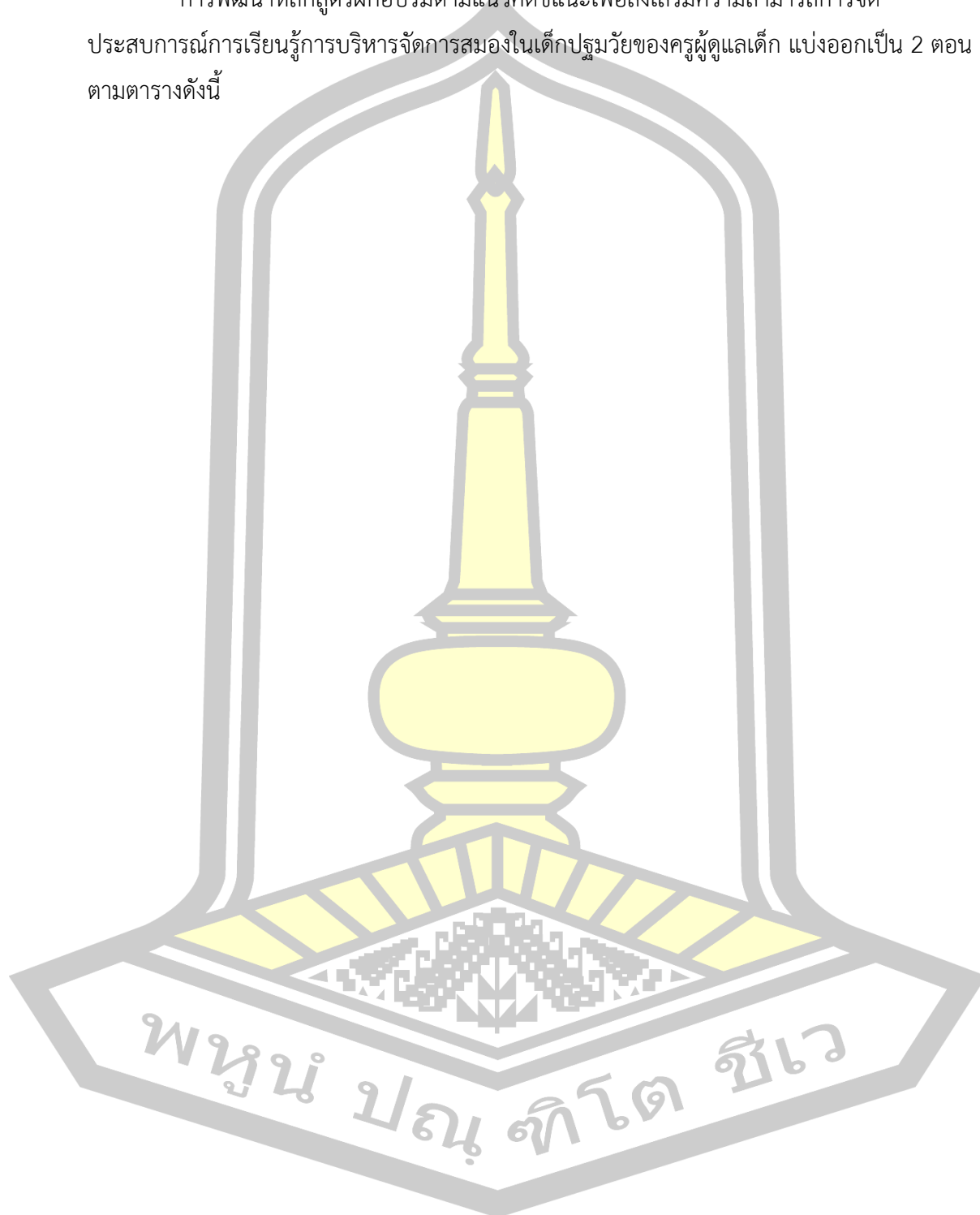
3.1 ความรู้ คือ 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้การบริหารจัดการสมอง 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 4) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 5) ความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง

3.2 ทักษะ คือ 1) สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองไปพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.3 คุณลักษณะ คือ 1) มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง 2) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง และ 3) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง

4. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตามตารางดังนี้

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
ตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อสมอง การเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อ สมองการเรียนรู้เกี่ยวกับ การ บริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย	1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การทำงานของสมองกับการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. รูปแบบเสริมสร้าง การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัยมี องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้าน ความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผน จัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและ ลงมือทำ 4) จดจำ ใส่ใจ 5) ติดตาม ประเมินตนเอง	7 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริม ประสบการณ์	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กิจกรรมเสริมประสบการณ์การ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อ กิจกรรม เสริมประสบการณ์ การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมเสริม ประสบการณ์การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อ กิจกรรมเสริมประสบการณ์การ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. ความหมาย ความสำคัญกิจกรรม เสริมประสบการณ์การบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย 2. รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและ จังหวะ	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัดกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. เพื่อให้ผู้อบรมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการจัดการกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้ผู้อบรมมีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	1. หลักการจัดการกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกิจกรรมเสรี และ กลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็ก	1. เพื่อให้ผู้อบรมมีความรู้ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมกิจกรรมเสรี และกิจกรรม	1. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	7 ชั่วโมง

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
	ปฐมวัย 2. มีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ กิจกรรม เสรี และ กลางแจ้ง การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	กลางแจ้ง การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ได้อย่างถูกต้อง 2. เพื่อให้ผู้อบรมสามารถจัด สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับการ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อ กิจกรรมเสรี และกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย	2. การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน 3. รูปแบบการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	
กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัยการบริหาร จัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. มีความรู้ความเข้าใจในการ ออกแบบการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ การบริหารจัดการสมองใน เด็กปฐมวัย 3. สามารถจัดทำแผนการจัด	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย 2. มีความรู้ความเข้าใจในการ ออกแบบการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ การบริหารจัดการสมองใน เด็กปฐมวัย	1. ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรม กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัด กิจกรรม กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 3. ความสำคัญของการออกแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหาร	

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
	ประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย 2.มีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ การจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย ประสบการณ์เรียนรู้ การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย	2. เพื่อเพิ่มมีคุณลักษณะที่ดีต่อกิจกรรมเกมการศึกษา การออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย	จัดการตนเองในเด็กปฐมวัย 4. การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับตัวบ่งชี้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 5. การเขียนแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย	
ตอนที่ 2 กิจกรรม ติดตามการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองไปพัฒนาเด็กปฐมวัย ประสบการณ์เรียนรู้ การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติ กำกับติดตามแนวคิดชี้แนะ	1. ความสามารถการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองไปพัฒนาเด็กปฐมวัย 2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย 3. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเอง	1. ครูผู้ดูแลเด็กสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองเพื่อพัฒนาทักษะของเด็กปฐมวัยได้ 2. ครูผู้ดูแลเด็กสามารถเลือก สื่อ แหล่งเรียนรู้ในการจัดการปฏิบัติประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองได้ 3. ครูผู้ดูแลเด็กสามารถวัดและ	กำกับติดตามชี้แนะ การปฏิบัติแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา	60 ชั่วโมง (20 วัน สอน 3 ชม. ต่อวัน)

แผนการฝึกอบรม	ด้านความสามารถ	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
ในเด็กปฐมวัย	4. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ จัดการตนเองในเด็กปฐมวัย	ประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ได้ 4. ครูผู้ดูแลเด็กมีเจตคติที่ดีต่อการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ การ บริหารจัดการตนเองตามแนวคิด ที่แนะ 5. ครูผู้ดูแลเด็ก มีความมุ่งมั่นใน การพัฒนาผู้เรียนในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการตนเอง		

ตอนที่ 1 หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดที่แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กดำเนินการฝึกอบรม ระหว่างวันที่ ระหว่างวันที่ 6 มิถุนายน - 25 มิถุนายน 2566 ให้กับกลุ่มสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling)

ตอนที่ 2 ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม - 18 สิงหาคม 2566 โดยกำหนดให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ของครูผู้ดูแลเด็ก โดยผู้ที่จะจะดำเนินการขึ้นที่สังกัดสำนักงานเทศบาล /ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ละ 2 ครั้ง และครั้งที่ 2 จะมีการประเมินความสามารถด้านทักษะในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก และเก็บรวบรวมข้อมูล

5. สื่อประกอบการฝึกอบรม

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรได้แก่ หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เอกสารคู่มือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย เอกสารประกอบการบรรยาย โปรแกรมนำเสนอ (Power Point) หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

6. การวัดประเมินผล

การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และกิจกรรมในการอบรม โดยการวัดและประเมินผลการใช้แบบทดสอบ แบบประเมิน ความสามารถของครู โดยมีการวัดและประเมินผล มีการวัดความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การประเมินทักษะของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยและการประเมินคุณลักษณะของครูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

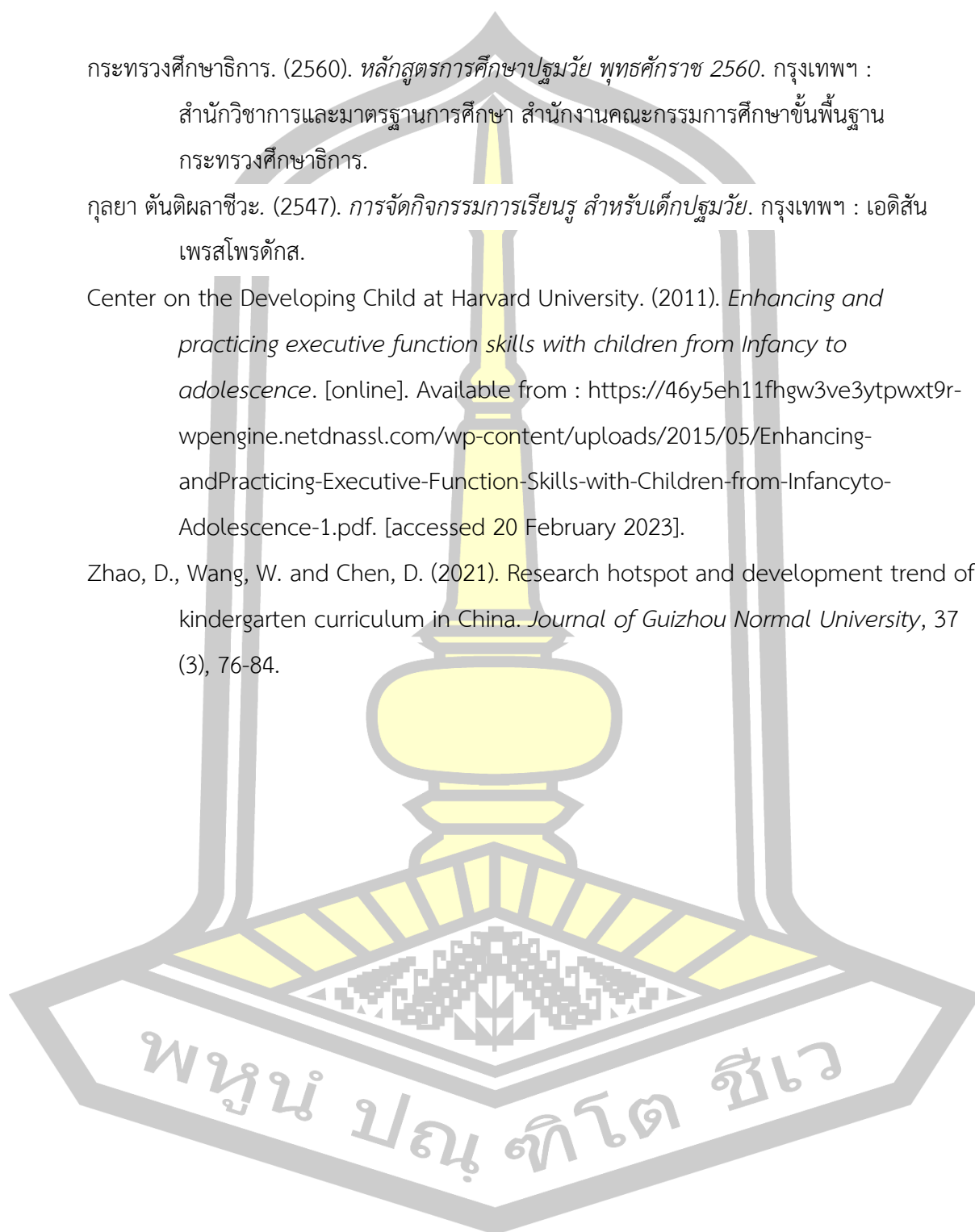
เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ :
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน
เพรสโปรดักส์.

Center on the Developing Child at Harvard University. (2011). *Enhancing and practicing executive function skills with children from Infancy to adolescence*. [online]. Available from : <https://46y5eh11fhgw3ve3ytpwxt9r-wpengine.netdnassl.com/wp-content/uploads/2015/05/Enhancing-andPracticing-Executive-Function-Skills-with-Children-from-Infancyto-Adolescence-1.pdf>. [accessed 20 February 2023].

Zhao, D., Wang, W. and Chen, D. (2021). Research hotspot and development trend of kindergarten curriculum in China. *Journal of Guizhou Normal University*, 37 (3), 76-84.

คู่มือการใช้

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

พัฒนาโดย นางสาวอรพร ทับทิมศรี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ที่สร้างขึ้น
เพื่อส่งเสริมความสามารถครูผู้ดูแลเด็ก ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ ทั้งนี้ขอกราบ
ขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ความเมตตาในการแนะนำข้อมูลต่าง ๆ รวมไปถึง
การให้โอกาสใน การตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาในการหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อให้หลักสูตร
ฝึกอบรมนี้ที่สร้างขึ้นได้นำข้อมูลไปฝึกอบรมให้กับครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียน
การสอน โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้เหมาะสม
และมีประสิทธิภาพ คู่มือการใช้หลักสูตรนี้จึงเป็นเอกสารประกอบหลักสูตรที่สำคัญฉบับหนึ่งเพื่อใช้
ประกอบหลักสูตร และสร้างความเข้าใจ ในการนำหลักสูตรไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

อรพร ทับทิมศรี

กิจกรรมที่ 1
สมองกับการเรียนรู้

เวลา	กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้	หมายเหตุ
7.00-8.00 น.	ลงทะเบียน	
8.00-8.30 น.	พิธีการเปิดการอบรม แจ้งวัตถุประสงค์ แบบทดสอบความรู้ pre-test	
8.30-9.30น.	การเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สมองกับการเรียนรู้	ทีมวิทยากร
9.30-10.30น.	หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การทำงานของสมองกับการ เรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
10.30-11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
11.00-12.00 น.	รูปแบบเสริมสร้าง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย มีองค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้ 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3)การริเริ่มและลงมือทำ 4)จดจ่อใส่ใจ 5)ติดตามประเมินตนเอง	ทีมวิทยากร
12.00-13.00น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-15.00น.	แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ร่วมกันวางแผน นำเสนอ องค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้ 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3)การริเริ่มและลงมือทำ 4)จดจ่อใส่ใจ 5)ติดตามประเมินตนเอง	ทีมวิทยากร
15.00-15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
15.15- 17.15น.	แต่ละกลุ่ม สะท้อนคิดทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม	ทีมวิทยากร
17.15-17.30น.	สรุปองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจ	

พูน ปณ จิต ชีเว

ตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 1-6 การจัดกิจกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้

กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ดูแลเด็ก 30 คน

ระยะวัน/เวลา 6 มิถุนายน 2566 / 1 วัน/7 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสมองการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

2. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อสมองการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นการวางแผน (Planning)

1. ผู้ฝึกอบรมและผู้เข้าร่วมอบรมร่วมกันประชุมวางแผน เกี่ยวกับเนื้อหาสมองการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยและร่วมสนทนา เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายความสำเร็จ

ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge)

2. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ การบริหารจัดการสมอง คืออะไร ทำไมสำคัญกว่า EQ และ IQ

3. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และ เปิดคลิป VDO หัวข้อ “วัยรุ่น EF สร้างจากปฐมวัย” (<https://www.youtube.com/watch?v=jWOHxfeGgiQ>)

4. ผู้ฝึกอบรมผู้เข้าร่วมอบรมสะท้อน แนวทางและการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D)

5. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ร่วมกันวางแผน นำเสนอ องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเอง โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เข้าอบรมเมื่อวัยเด็ก ผู้ฝึกอบรมมีหน้าที่สังเกตการณ์

ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting)

6. ผู้ฝึกอบรมเชิญให้ผู้เข้าร่วมอบรม นั่งเป็นวงกลม

7. แจกกระดาษให้ผู้เข้าอบรม และให้เขียนข้อความสั้นๆ ขั้นตอนของกิจกรรมที่ผ่านมา กิจกรรมใดที่ประทับใจที่สุด เพราะเหตุใด และสนทนาแลกเปลี่ยน ประชุมสะท้อนคิด

ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล(Evaluation : E)

ด้านความจำที่ใช้งาน

☐ ความจำข้อมูล นำมาประมวลให้เกิดความเข้าใจ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ

☐ การวางแผนเป้าหมายให้สำเร็จลุล่วง คาดการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการริเริ่มและลงมือทำ

☐ ริเริ่ม ลงมือทำ สู่การลงปฏิบัติ กล้าริเริ่ม กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการจดจ่อใส่ใจ

☐ มีสมาธิในการทำกิจกรรม ไม่วอกแวก ควบคุมตนเองกระทั่งทำกิจกรรมต่าง ๆ กระทั่งจบ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการประเมินตัวเอง

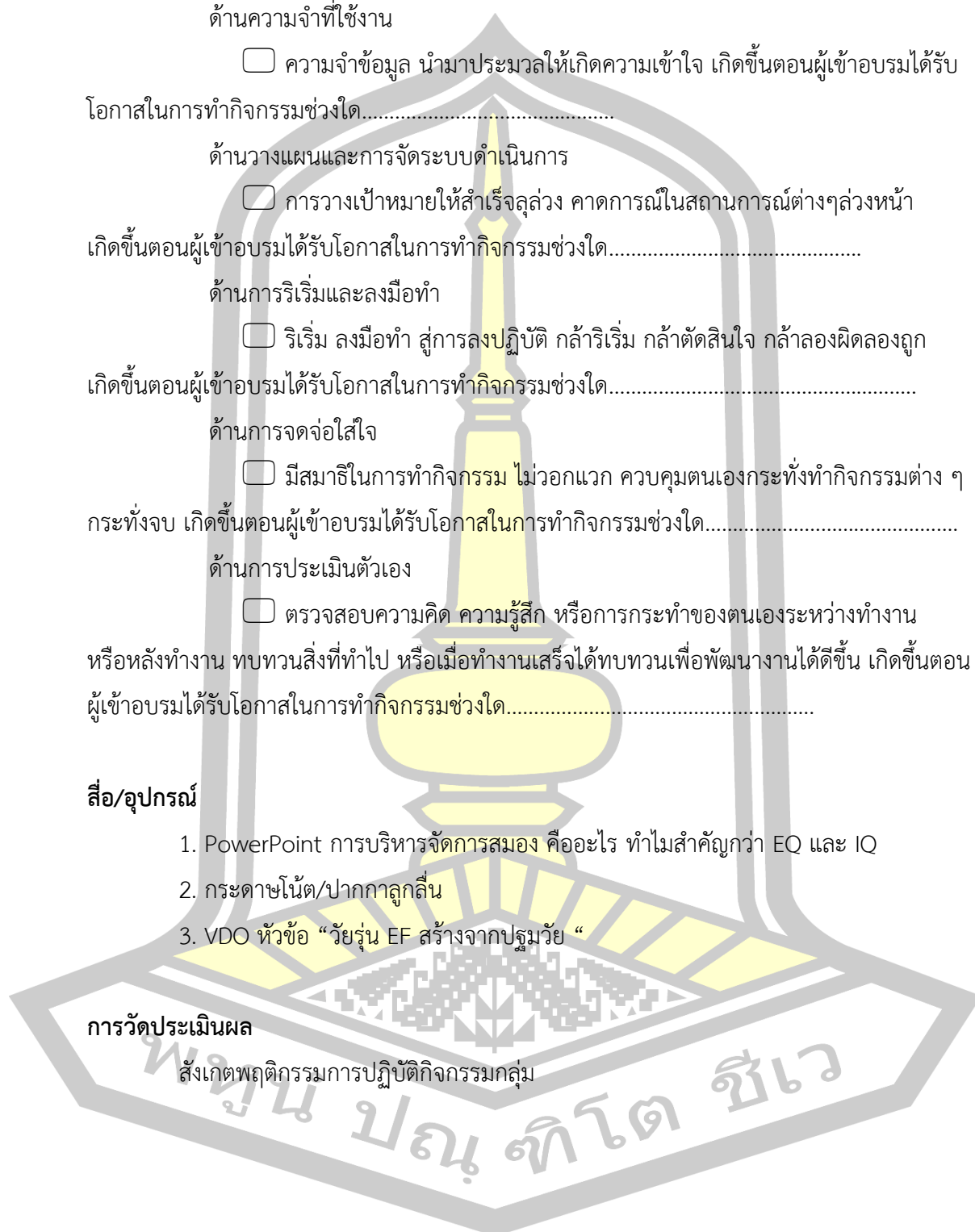
☐ ตรวจสอบความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำของตนเองระหว่างทำงาน หรือหลังทำงาน ทบทวนสิ่งที่ทำไป หรือเมื่อทำงานเสร็จได้ทบทวนเพื่อพัฒนางานได้ดีขึ้น เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

สื่อ/อุปกรณ์

1. PowerPoint การบริหารจัดการสมอง คืออะไร ทำไมสำคัญกว่า EQ และ IQ
2. กระดาษโน้ต/ปากกาถูกลิ้น
3. VDO หัวข้อ “วัยรุ่น EF สร้างจากปฐมวัย “

การวัดประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ใบความรู้ กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้

การทำงานของสมองในเด็กปฐมวัยสมองของเด็กเรียนรู้มากกว่าสมองของผู้ใหญ่ กล่าวถึงเด็กเรียนรู้ทุกอย่างที่เข้ามาปะทะ สมองเริ่มมีการพัฒนาตั้งแต่อยู่ในท้องแม่ เมื่อคลอดออกมาจะมีเซลล์สมองเกือบทั้งหมดแล้วเมื่อเทียบกับผู้ใหญ่ สมองยังคงเติบโตไปได้อีกมากในช่วงแรกเกิดถึง 3 ปี เด็กวัยนี้จะมีขนาดสมองประมาณ 80 % ของผู้ใหญ่ หลังจากวัยนี้ไปแล้วจะไม่มี的增加เซลล์สมองอีก แต่จะเป็นการพัฒนาของโครงข่ายเส้นใยประสาท สิ่งที่เข้ามาปะทะล้วนเป็นข้อมูลเข้าไปกระตุ้นสมอง เด็กทำให้เซลล์ต่าง ๆ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเส้นใยสมองและจุดเชื่อมต่อต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งจะ让孩子เข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สมองจะทำหน้าที่นี้ไปจนถึงอายุ 10 ปี จากนั้นสมองจะเริ่มจัดข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันทิ้งไปเพื่อให้ส่วนที่เหลือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สมองมีความสลับซับซ้อน วิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เราสามารถรู้ถึงโครงสร้างและการทำงานของสมองโดยสมองแบ่งเป็นส่วนใหญ่ ๆ ได้ 3 ส่วน คือ สมองใหญ่ สมองเล็ก และสมองส่วนกลางหรือแกนสมองหรือก้านสมอง ซึ่งเชื่อมต่อไปจนถึงไขสันหลัง ดังนี้ Henry Gleichman, James Gross and Daniel Reisberg (2011 อ้างถึงใน ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2542 : 16-19) ดังนี้

1) สมองใหญ่ (Cerebrum) สมองใหญ่มีอยู่ประมาณ 70 % ของสมองทั้งหมด แบ่งเป็นสมองข้างซ้าย และสมองข้างขวาในแต่ละข้างแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ 4 ส่วนใหญ่ๆ ประกอบด้วย

1.1) สมองส่วนหน้าสุด เรียกว่า ฟรอนทอลโลบ (Frontal Lobe) ส่วนใหญ่จะมีหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกลึกซึ้ง การเรียนรู้ ความจำ ความฉลาด การวางแผนการทำงาน และคำพูดในขณะที่เดียวกันก็ควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ แขนขาและใบหน้าด้วย

1.2) สมองส่วนข้าง เรียกว่า พารายทอลโลบ (Parietal Lobe) ทำหน้าที่รับความรู้สึกเกี่ยวกับประสาทสัมผัส

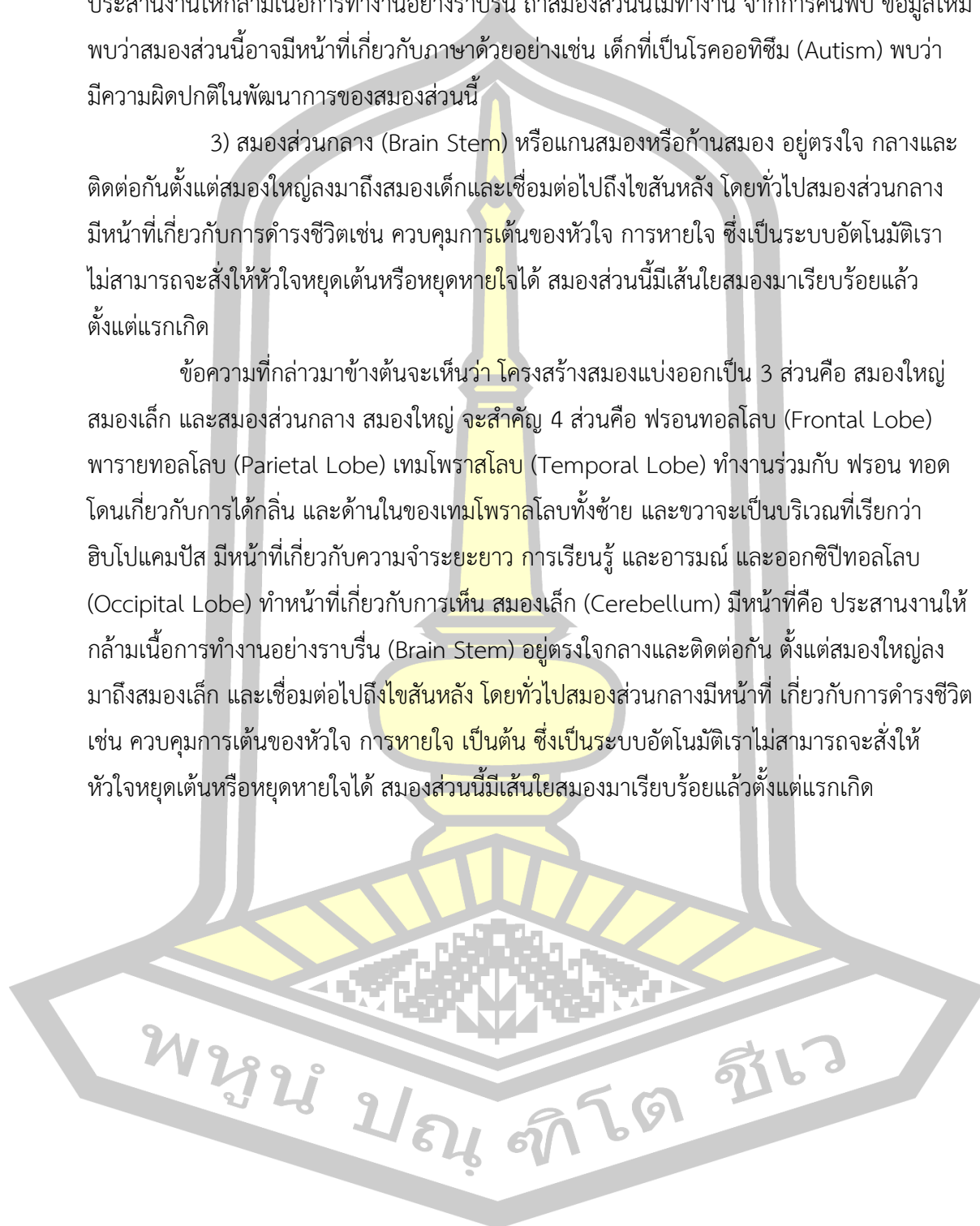
1.3) สมองส่วนขมับ เรียกว่า เทมโพรลโลบ (Temporal Lobe) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการได้ยิน พฤติกรรม ความจำและภาษาทำงานร่วมกับฟรอนทอลโลบเกี่ยวกับการได้กลิ่น และด้านในของเทมโพรลโลบทั้งซ้ายและขวาจะเป็นบริเวณที่เรียกว่าฮิปโปแคมปัส มีหน้าที่เกี่ยวกับความจำระยะยาวการเรียนรู้และอารมณ์

1.4) สมองส่วนท้ายทอย เรียกว่า ออกซิพิตอลโลบ (Occipital Lobe) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเห็น

2) สมองเล็ก (Cerebellum) คือ สมองเล็กอยู่บริเวณด้านหลังศีรษะมีหน้าที่หลัก คือ ประสานงานให้กล้ามเนื้อการทำงานอย่างราบรื่น ถ้าสมองส่วนนี้ไม่ทำงาน จากการค้นพบ ข้อมูลใหม่ พบว่าสมองส่วนนี้อาจมีหน้าที่เกี่ยวกับภาษาด้วยอย่างเช่น เด็กที่เป็นโรคออทิซึม (Autism) พบว่า มีความผิดปกติในพัฒนาการของสมองส่วนนี้

3) สมองส่วนกลาง (Brain Stem) หรือแกนสมองหรือก้านสมอง อยู่ตรงใจ กลางและติดต่อกันตั้งแต่สมองใหญ่ลงมาถึงสมองเล็กและเชื่อมต่อไปถึงไขสันหลัง โดยทั่วไปสมองส่วนกลาง มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตเช่น ควบคุมการเต้นของหัวใจ การหายใจ ซึ่งเป็นระบบอัตโนมัติเราไม่สามารถจะสั่งให้หัวใจหยุดเต้นหรือหยุดหายใจได้ สมองส่วนนี้มีเส้นใยสมองมาเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่แรกเกิด

ข้อความที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า โครงสร้างสมองแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ สมองใหญ่ สมองเล็ก และสมองส่วนกลาง สมองใหญ่ จะสำคัญ 4 ส่วนคือ ฟรอนทอลโลบ (Frontal Lobe) พารายทอลโลบ (Parietal Lobe) เทมโปราลโลบ (Temporal Lobe) ทำงานร่วมกับ ฟรอน ทอด โดนเกี่ยวกับการได้กลิ่น และด้านในของเทมโปราลโลบทั้งซ้าย และขวาจะเป็นบริเวณที่เรียกว่า ฮิปโปแคมปัส มีหน้าที่เกี่ยวกับความจำระยะยาว การเรียนรู้ และอารมณ์ และออกซิพิตอลโลบ (Occipital Lobe) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเห็น สมองเล็ก (Cerebellum) มีหน้าที่คือ ประสานงานให้ กล้ามเนื้อการทำงานอย่างราบรื่น (Brain Stem) อยู่ตรงใจกลางและติดต่อกัน ตั้งแต่สมองใหญ่ลงมาถึงสมองเล็ก และเชื่อมต่อไปถึงไขสันหลัง โดยทั่วไปสมองส่วนกลางมีหน้าที่ เกี่ยวกับการดำรงชีวิต เช่น ควบคุมการเต้นของหัวใจ การหายใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นระบบอัตโนมัติเราไม่สามารถจะสั่งให้ หัวใจหยุดเต้นหรือหยุดหายใจได้ สมองส่วนนี้มีเส้นใยสมองมาเรียบร้อยแล้วตั้งแต่แรกเกิด

กิจกรรมที่ 2
กิจกรรมเสริมประสบการณ์

เวลา	กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์	หมายเหตุ
7.00-8.00 น.	ลงทะเบียน	
8.00-8.30 น.	กิจกรรม เชื้ออิน	
8.30-9.30น.	ความหมาย ความสำคัญกิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
9.30-10.30น.	รูปแบบการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
10.30-11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
11.00-12.00 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพรอบด้านของเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	ทีมวิทยากร
12.00-13.00น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-15.00น.	แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ร่วมกันออกแบบกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสมอง องค์ประกอบ 5 ด้าน ในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
15.00-15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
15.15- 17.15น.	แต่ละกลุ่ม สะท้อนคิดทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม	ทีมวิทยากร
17.15-17.30น.	สรุปองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจ	

ตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 1-6 การจัดกิจกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ดูแลเด็ก 30 คน

ระยะวัน/เวลา 17 มิถุนายน 2566/1 วัน/7 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. เพื่อให้มีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นการวางแผน (Planning)

1. ผู้ฝึกอบรมและผู้เข้าร่วมอบรมนั่งวงกลมร่วมกันประชุมวางแผน สนทนา แลกเปลี่ยน ความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรมวันแรก และร่วมกันวางแผน เกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยและร่วมสนทนา เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายความสำเร็จ

ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge)

2. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ ความหมาย ความสำคัญกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
3. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ รูปแบบการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
4. ผู้ฝึกอบรมแจกกระดาษชาร์จ ให้ผู้เข้าร่วมอบรมเขียนสะท้อน รูปแบบการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560ของบริบทแต่ละศูนย์หรือประสบการณ์เดิมจากที่เคยเจอ
5. ผู้ฝึกอบรม เพิ่มเติมองค์ความรู้ รูปแบบการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้เข้าร่วมอบรม

ขั้นออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D)

6. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เลือก สารที่ควรรู้ที่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 3) ธรรมชาติรอบตัว สารที่ควรรู้ที่ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และร่วมกันออกแบบกิจกรรมเสริม

ประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย แต่ละกลุ่มนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำกัน เช่น สนทนา เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ท่องคำคล้องจอง เป็นต้น โดยที่ผู้ฝึกอบรมมีหน้าที่สังเกตการณ์

ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting)

7. ผู้ฝึกอบรมเชิญให้ผู้เข้าร่วมอบรม นั่งเป็นวงกลม

8. แจกกระดาษให้ผู้เข้าอบรม และให้เขียนข้อความสั้น ๆ ขั้นตอนของกิจกรรมที่ผ่านมา กิจกรรมใดที่ประทับใจที่สุด เพราะเหตุใด และสนทนาแลกเปลี่ยน ประชุมสะท้อนคิด

ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E)

ด้านความจำที่ใช้งาน

☐ ความจำข้อมูล นำมาประมวลให้เกิดความเข้าใจ เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ

☐ การวางแผนเป้าหมายให้สำเร็จลุล่วง คาดการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการริเริ่มและลงมือทำ

☐ ริเริ่ม ลงมือทำ สู่การลงปฏิบัติ กล้าริเริ่ม กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการจัดจ่อใส่ใจ

☐ มีสมาธิในการทำกิจกรรม ไม่วอกแวก ควบคุมตนเองกระทั่งทำกิจกรรมต่าง ๆ กระทั่งจบ เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการประเมินตัวเอง

☐ ตรวจสอบความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำของตนเองระหว่างทำงาน หรือหลังทำงาน ทบทวนสิ่งที่ทำไป หรือเมื่อทำงานเสร็จได้ทบทวนเพื่อพัฒนางานได้ดีขึ้น เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

สื่อ/อุปกรณ์

1. PowerPoint รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การบริหารสมองกับการเรียนรู้
2. กระดาษชาร์จ/ปากกาเมจิกหัวใหญ่

การวัดประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ใบความรู้
กิจกรรมที่ 2
กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการฟัง การพูด การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล และปฏิบัติการทดลอง โดยการฝึก ปฏิบัติร่วมกัน และการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้มากกว่าเนื้อหา เมื่อเกิดการเรียนรู้ตามกระบวนการจะทำให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหานั้น ๆ ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคม

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดพื้นฐาน การมีสมาธิในการทำงานยืดระยะความสนใจ
2. เพื่อฝึกการใช้ภาษาในการฟัง การพูด และการถ่ายทอดเรื่องราว
3. เพื่อฝึกมารยาทในการฟัง การพูด
4. เพื่อฝึกความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามข้อตกลง
5. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ผ่านการสังเกต มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว
6. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
7. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ วิธีแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง
8. เพื่อฝึกการกล้าแสดงออก ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟัง

ความคิดเห็น ของผู้อื่น

พูน ปณ จิต ชีเว

กิจกรรมที่ 3
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เวลา	กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	หมายเหตุ
7.00-8.00 น.	ลงทะเบียน	
8.00-8.30 น.	กิจกรรม เชื้อคอิน	
8.30-9.30น.	ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
9.30-10.30น.	รูปแบบการจัดกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
10.30-11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
11.00-12.00 น.	สื่ออุปกรณ์ สำหรับกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
12.00-13.00น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-15.00น.	แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ร่วมกันออกแบบกิจกรรม เคลื่อนไหว เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสมอง องค์ประกอบ 5 ด้าน ในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
15.00-15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
15.15- 17.15น.	แต่ละกลุ่ม สะท้อนคิดทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม	ทีมวิทยากร
17.15-17.30น.	สรุปองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจ	

การจัดกิจกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ดูแลเด็ก 30 คน

ระยะวัน/เวลา 18 มิถุนายน 2566 1 วัน/7 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. มีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นการวางแผน (Planning)

1. ผู้ฝึกอบรมและผู้เข้าร่วมอบรมนั่งวงกลม สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมวันที่ผ่านมา และร่วมกันประชุมวางแผน เกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยและร่วมสนทนา เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายความสำเร็จ

ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge)

2. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ ความหมาย ความสำคัญกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
3. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ รูปแบบการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
4. ผู้ฝึกอบรมแจกกระดาษชาร์ต ให้ผู้เข้าร่วมอบรมเขียนสะท้อน รูปแบบการจัดกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560ของบริบทแต่ละศูนย์หรือประสบการณ์เดิมจากที่เคยเจอ
5. ผู้ฝึกอบรม เพิ่มเติมองค์ความรู้ รูปแบบ สื่อ อุปกรณ์ โดย ให้ผู้เข้าร่วมอบรม หยิบบริบับัน พร้อมเคลื่อนไหวอย่างอิสระ ตามจังหวะเพลง Pinon

ขั้นออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D)

6. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เลือก สารที่ควรรู้ที่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 3) ธรรมชาติรอบตัว สารที่ควรรู้ที่ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และร่วมกันออกแบบกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย แต่ละกลุ่มนำเสนอการเคลื่อนไหวด้วยวิธีการต่าง ๆ

ที่ไม่ซ้ำเพลงกันโดยแต่ละกลุ่มสามารถหาจังหวะเพลง จากโทรศัพท์ เป็นต้น โดยผู้ฝึกอบรมมีหน้าที่สังเกตการณ์

ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting)

7. ผู้ฝึกอบรมเชิญให้ผู้เข้าร่วมอบรม นั่งเป็นวงกลม

8. แจกกระดาษให้ผู้เข้าอบรม และให้เขียนข้อความสั้นๆ ขั้นตอนของกิจกรรมที่ผ่านมา กิจกรรมใดที่ประทับใจที่สุด เพราะเหตุใด และสนทนาแลกเปลี่ยน ประชุมสะท้อนคิด

ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E)

ด้านความจำที่ใช้งาน

☐ ความจำข้อมูล นำมาประมวลให้เกิดความเข้าใจ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ

☐ การวางแผนเป้าหมายให้สำเร็จลุล่วง คาดการณ์ในสถานการณ์ต่างๆล่วงหน้า เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการริเริ่มและลงมือทำ

☐ ริเริ่ม ลงมือทำ สู่การลงปฏิบัติ กล้าริเริ่ม กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการจดจ่อใส่ใจ

☐ มีสมาธิในการทำกิจกรรม ไม่วอกแวก ควบคุมตนเองกระทั่งทำกิจกรรมต่าง ๆ กระทั่งจบ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการประเมินตัวเอง

☐ ตรวจสอบความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำของตนเองระหว่างทำงาน หรือหลังทำงานทบทวนสิ่งที่ทำไป หรือเมื่อทำงานเสร็จได้ทบทวนเพื่อพัฒนางานได้ดีขึ้น เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

สื่อ/อุปกรณ์

1. PowerPoint ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารสมองกับการเรียนรู้

2. เพลง Pinon

การวัดประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ใบความรู้
กิจกรรมที่ 3
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนาอวัยวะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์กันอย่างดีในการเคลื่อนไหว
2. เพื่อฝึกทักษะภาษา ฝึกฟังคำสั่ง และข้อตกลง
3. เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและสุนทรีภาพในการเคลื่อนไหว
4. เพื่อพัฒนาด้านสังคม การปรับตัวและความร่วมมือในกลุ่ม
5. เพื่อให้โอกาสได้แสดงออก และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียด
7. เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ สนุกสนาน รื่นเริงจากการเคลื่อนไหว และจังหวะแบบต่าง ๆ

กิจกรรมที่ 4
กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

เวลา	กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	หมายเหตุ
7.00-8.00 น.	ลงทะเบียน	
8.00-8.30 น.	กิจกรรม เชื้อคอิน	
8.30-9.30น.	หลักการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
9.30-10.30น.	รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
10.30-11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
11.00-12.00 น.	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพรอบด้านของเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	ทีมวิทยากร
12.00-13.00น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-15.00น.	แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ร่วมกันออกแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสมอง องค์ประกอบ 5 ด้าน ในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
15.00-15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
15.15- 17.15น.	แต่ละกลุ่ม สะท้อนคิดทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม	ทีมวิทยากร
17.15-17.30น.	สรุปองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจ	

พูน ปณ จิต ชีเว

ตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 1-6 การจัดกิจกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ดูแลเด็ก 30 คน

ระยะวัน/เวลา 23 มิถุนายน 2566/1 วัน/7 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้อบรมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. เพื่อให้ผู้อบรมมีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นการวางแผน (Planning)

1. ผู้ฝึกอบรมและผู้เข้าร่วมอบรมนั่งวงกลม สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมวันที่ผ่านมา และร่วมกันประชุมวางแผน เกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยและร่วมสนทนา เพื่อไปถึงเป้าหมายความสำเร็จ

ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge)

2. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ หลักการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
3. ผู้ฝึกอบรมแจกกระดาษชาร์จ ให้ผู้เข้าร่วมอบรมเขียนสะท้อน รูปแบบการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของบริบทแต่ละศูนย์หรือประสบการณ์เดิมจากที่เคยเจอ
4. ผู้ฝึกอบรม เพิ่มเติมองค์ความรู้ เกี่ยวกับหลักการ รูปแบบ ศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้เข้าร่วมอบรม

ขั้นออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D)

5. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เลือก สาระที่ควรรู้ที่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สาระที่ควรรู้ที่ 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สาระที่ควรรู้ที่ 3) ธรรมชาติรอบตัว สาระที่ควรรู้ที่ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และร่วมกันออกแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ผู้ฝึกอบรมมีอุปกรณ์ให้ เช่น กระดาษโปสเตอร์สี ไม้ไอติม กาว กระดาษแข็ง เทา-ขาว ดินสอสีประเภทต่าง ๆ เมื่อเสร็จแล้ว แต่ละกลุ่มนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำกัน เช่น สนทนา เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ท่องคำคล้องจอง เป็นต้น

ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting)

6. ผู้ฝึกอบรมเชิญให้ผู้เข้าร่วมอบรม นั่งเป็นวงกลม

7. แจกกระดาษให้ผู้เข้าอบรม และให้เขียนข้อความสั้นๆ ขึ้นตอนของกิจกรรมที่ผ่านมา กิจกรรมใดที่ประทับใจที่สุด เพราะเหตุใด และสนทนาแลกเปลี่ยน ประชุมสะท้อนคิด

ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล(Evaluation : E)

ด้านความจำที่ใช้งาน

☐ ความจำข้อมูล นำมาประมวลให้เกิดความเข้าใจ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ

☐ การวางแผนเป้าหมายให้สำเร็จลุล่วง คาดการณ์ในสถานการณ์ต่างๆล่วงหน้า เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการริเริ่มและลงมือทำ

☐ ริเริ่ม ลงมือทำ สู่การลงปฏิบัติ กล้าริเริ่ม กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการจดจ่อใส่ใจ

☐ มีสมาธิในการทำกิจกรรม ไม่วอกแวก ควบคุมตนเองกระทั่งทำกิจกรรมต่าง ๆ กระทั่งจบ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการประเมินตัวเอง

☐ ตรวจสอบความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำของตนเองระหว่างทำงาน หรือหลังทำงาน ทบทวนสิ่งที่ทำไป หรือเมื่อทำงานเสร็จได้ทบทวนเพื่อพัฒนางานได้ดีขึ้น เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

สื่อ/อุปกรณ์

1. PowerPoint หลักการ รูปแบบ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารสมองกับการเรียนรู้
2. กระดาษโปสเตอร์สี กาว กระดาษแข็ง เทา-ขาว ดินสอสีประเภทต่างๆ

การวัดประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ใบความรู้

กิจกรรมที่ 4

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ตามความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ จินตนาการ ผ่าน ศิลปะ เช่น การวาดภาพพระบายสี การปั้น การแกะ ตัด ปะ การพิมพ์ภาพ หรือวิธีอื่นๆ ฯลฯ

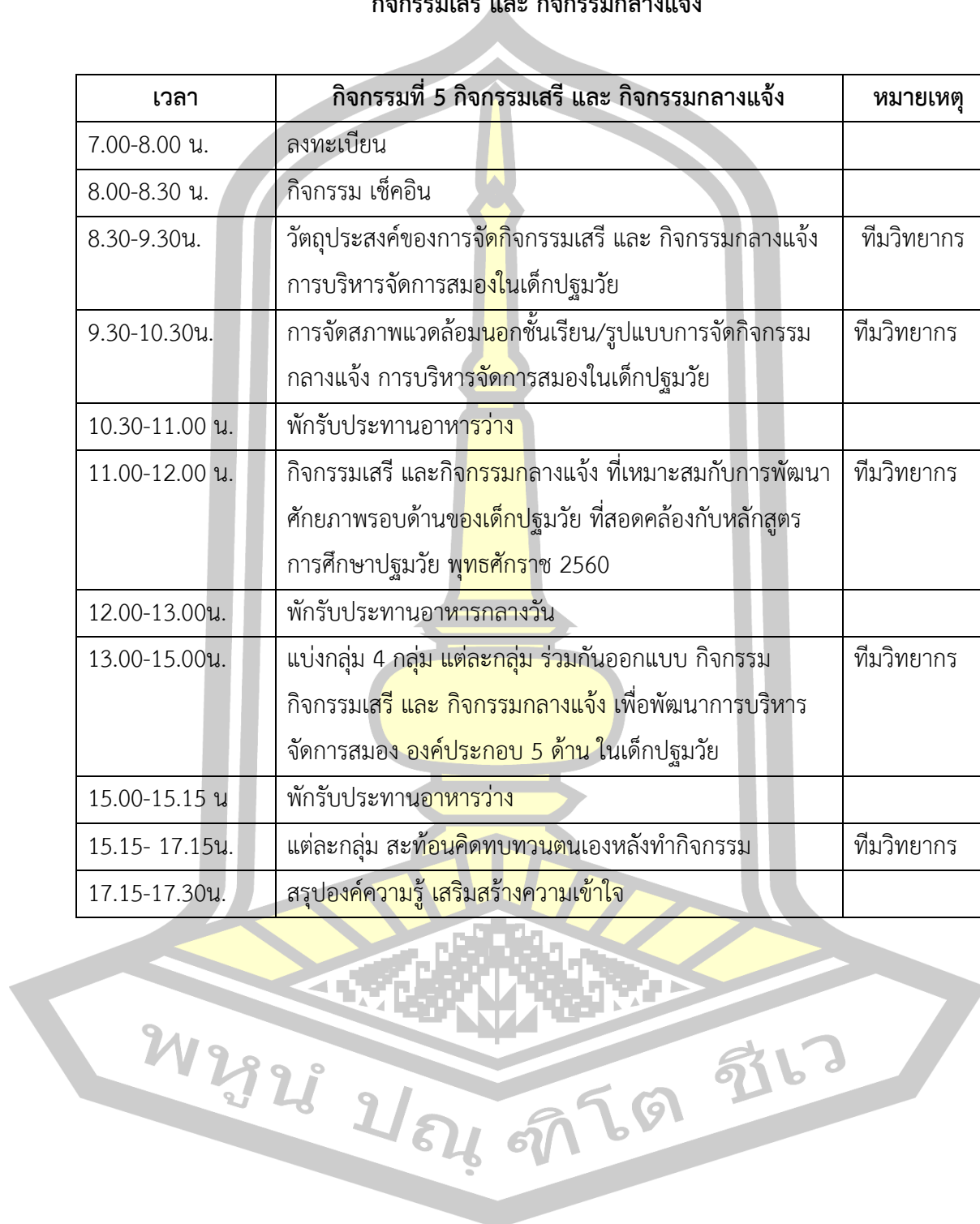
จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือและตาให้ประสานสัมพันธ์กัน
2. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ชื่นชมในสิ่งที่สวยงาม
3. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. เพื่อส่งเสริมการแสดงออกและมีความมั่นใจในตนเอง
5. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม
6. เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษา อธิบายผลงานของตนเองได้
7. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต การคิดและการแก้ปัญหา
8. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ

พูน ปณ จิต ชีเว

กิจกรรมที่ 5
กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง

เวลา	กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง	หมายเหตุ
7.00-8.00 น.	ลงทะเบียน	
8.00-8.30 น.	กิจกรรม เชื้ออิน	
8.30-9.30น.	วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
9.30-10.30น.	การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน/รูปแบบการจัดกิจกรรม กลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
10.30-11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
11.00-12.00 น.	กิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลางแจ้ง ที่เหมาะสมกับการพัฒนา ศักยภาพรอบด้านของเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	ทีมวิทยากร
12.00-13.00น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-15.00น.	แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ร่วมกันออกแบบ กิจกรรม กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง เพื่อพัฒนาการบริหาร จัดการสมอง องค์กรประกอบ 5 ด้าน ในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
15.00-15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
15.15- 17.15น.	แต่ละกลุ่ม สะท้อนคิดทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม	ทีมวิทยากร
17.15-17.30น.	สรุปองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจ	

ตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 1-6 การจัดกิจกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง

กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ดูแลเด็ก 30 คน

ระยะวัน/เวลา 24 มิถุนายน 2566/1 วัน/7 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้อบรมมีความรู้ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมกิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้ผู้อบรมสามารถจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
3. เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ดีต่อ กิจกรรมเสรี และ กลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นการวางแผน (Planning)

1. ผู้ฝึกอบรมและผู้เข้าร่วมอบรมนั่งวงกลม สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมวันที่ผ่านมา และร่วมกันประชุมวางแผน เกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยและร่วมสนทนา เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายความสำเร็จ

ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge)

2. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
3. ผู้ฝึกอบรมเปิด VDO การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน / รูปแบบการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง/เสรี
4. ผู้ฝึกอบรมแจกกระดาษชาร์จ ให้ผู้เข้าร่วมอบรมเขียนสะท้อน รูปแบบการจัดกิจกรรม วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของบริบทแต่ละศูนย์หรือประสบการณ์เดิมจากที่เคยเจอ
5. ผู้ฝึกอบรม เพิ่มเติมองค์ความรู้ เกี่ยวกับหลักการ รูปแบบ การจัดกิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้เข้าร่วมอบรม

ขั้นตอนการออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D)

6. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เลือก สารที่ควรรู้ที่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 3) ธรรมชาติรอบตัว สารที่ควรรู้ที่ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และร่วมกันออกแบบ กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ผู้ฝึกอบรมมีอุปกรณ์ให้ เช่น ผ้า กระดาษแข็งเทา-ขาว กระดาษสีโปสเตอร์ สีประเภทต่าง ๆ เมื่อเสร็จ แล้ว แต่ละกลุ่มนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ ที่ไม่ซ้ำกัน เช่น สนทนา เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ท่องคำคล้องจอง เป็นต้น ผู้ฝึกอบรมมีหน้าที่สังเกตการณ์

ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting)

7. ผู้ฝึกอบรมเชิญให้ผู้เข้าร่วมอบรม นั่งเป็นวงกลม
8. แจกกระดาษให้ผู้เข้าอบรม และให้เขียนข้อความสั้น ๆ ขั้นตอนของกิจกรรมที่ผ่านมา กิจกรรมใดที่ประทับใจที่สุด เพราะเหตุใด และสนทนาแลกเปลี่ยน ประชุมสะท้อนคิด

ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล(Evaluation : E)

ด้านความจำที่ใช้งาน

☐ ความจำข้อมูล นำมาประมวลให้เกิดความเข้าใจ เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับ โอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ

☐ การวางแผนเป้าหมายให้สำเร็จลุล่วง คาดการณ์ในสถานการณ์ต่างๆล่วงหน้า เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการริเริ่มและลงมือทำ

☐ ริเริ่ม ลงมือทำ สู่การลงปฏิบัติ กล้าริเริ่ม กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการจดจ่อใส่ใจ

☐ มีสมาธิในการทำกิจกรรม ไม่ออกแวก ควบคุมตนเองกระทั่งทำกิจกรรมต่าง ๆ กระทั่งจบ เกิดขั้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการประเมินตัวเอง

☐ ตรวจสอบความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำของตนเองระหว่างทำงาน หรือหลังทำงาน ทบทวนสิ่งที่ทำไป หรือเมื่อทำงานเสร็จได้ทบทวนเพื่อพัฒนางานได้ดีขึ้น เกิดขั้นตอน ผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

สื่อ/อุปกรณ์

1. PowerPoint วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. VDO การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน/รูปแบบการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง
3. กระดาษแข็ง แลตชีน กรวย ภาพ กระดาษชาร์จ ดินสอสีประเภทต่างๆ

ใบความรู้

กิจกรรมที่ 5

กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมเสรี/กลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่น ทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลัง และแสดงออก อย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก

จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้สามารถเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่ว และกล้ามเนื้อเล็กในการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่าง ๆ
2. เพื่อส่งเสริมให้มีร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียด
4. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวในการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. เพื่อเรียนรู้การระมัดระวังรักษาความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น
6. เพื่อฝึกการคิดตัดสินใจและแก้ปัญหา
7. เพื่อส่งเสริมให้มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมรอบตัว
8. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก ฯลฯ

พูน ปณ จิต ชีเว

กิจกรรมที่ 6
กิจกรรมเกมการศึกษา

เวลา	กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเกมการศึกษา	หมายเหตุ
7.00-8.00 น.	ลงทะเบียน	
8.00-8.30 น.	กิจกรรม เชื้อคอิน	
8.30-9.30น.	ความหมาย ความสำคัญ สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัด กิจกรรม เกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็ก ปฐมวัย	ทีมวิทยากร
9.30-10.30น.	ความสำคัญการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพรอบด้านของเด็กปฐมวัย ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	ทีมวิทยากร
10.30-11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
11.00-12.00 น.	วิเคราะห์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับการ พัฒนาศักยภาพรอบด้านของเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	ทีมวิทยากร
12.00-13.00น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-15.00น.	แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ร่วมกันออกแบบกิจกรรมเกม การศึกษา เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสมอง องค์ประกอบ 5 ด้าน ในเด็กปฐมวัย	ทีมวิทยากร
15.00-15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
15.15- 17.15น.	แต่ละกลุ่ม สะท้อนคิดทบทวนตนเองหลังทำกิจกรรม	ทีมวิทยากร
17.15-17.30น.	สรุปองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจ	

พูน ปณ จิต ชีเว

ตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 1-6 การจัดกิจกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเกมการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ดูแลเด็ก 30 คน

ระยะวัน/เวลา 25 มิถุนายน 2566/1 วัน /7 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. เพื่อให้มีคุณลักษณะ ที่ดีต่อ กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นการวางแผน (Planning)

1. ผู้ฝึกอบรมและผู้เข้าร่วมอบรมนั่งวงกลม สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมวันที่ผ่านมา และร่วมกันประชุมวางแผน เกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมเกมการศึกษา การออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยและร่วมสนทนา เพื่อไปถึงเป้าหมายความสำเร็จ

ขั้นมีความรู้การบริหารจัดการสมอง (Knowledge)

2. ผู้ฝึกอบรมบรรยาย หัวข้อ ความหมาย ความสำคัญ สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัดกิจกรรมกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
3. ผู้ฝึกอบรมแจกกระดาษชาร์จ ให้ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมกันวิเคราะห์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

4. ผู้ฝึกอบรม เพิ่มเติมองค์ความรู้ เกี่ยวกับ กิจกรรมเกมการศึกษา โดยแจกบัตรภาพ เกม เรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ให้กับผู้เข้าร่วมอบรม ได้ทดลองเล่น พร้อมสอบถามความรู้ลักษณะร่วมทำกิจกรรม

ขั้นออกแบบการจัดประสบการณ์ (Design : D)

5. แบ่งกลุ่มผู้เข้าอบรม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เลือก สารที่ควรรู้ที่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สารที่ควรรู้ที่ 3) ธรรมชาติรอบตัว สารที่ควรรู้ที่ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และร่วมกันออกแบบ ร่วมกันออกแบบ เขียนแผน 6 กิจกรรมหลัก เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสมอง องค์ประกอบ 5 ด้าน ในเด็กปฐมวัย

เมื่อเสร็จแล้ว แต่ละกลุ่มนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำกัน เช่น สนทนา เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ท่องคำคล้องจอง เป็นต้น ผู้ฝึกอบรมมีหน้าที่สังเกตการณ์

ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting)

6. ผู้ฝึกอบรมเชิญให้ผู้เข้าร่วมอบรม นั่งเป็นวงกลม

7. แจกกระดาษให้ผู้เข้าอบรม และให้เขียนข้อความสั้น ๆ ขั้นตอนของกิจกรรมที่ผ่านมา กิจกรรมใดที่ประทับใจที่สุด เพราะเหตุใด และสนทนาแลกเปลี่ยน ประชุมสะท้อนคิด

ขั้นมีเทคนิคการประเมินผล (Evaluation : E)

ด้านความจำที่ใช้งาน

☐ ความจำข้อมูล นำมาประมวลให้เกิดความเข้าใจ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ

☐ การวางแผนเป้าหมายให้สำเร็จลุล่วง คาดการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการริเริ่มและลงมือทำ

☐ ริเริ่ม ลงมือทำ สู่การลงปฏิบัติ กล้าริเริ่ม กล้าตัดสินใจ กล้าลองผิดลองถูก เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการจดจ่อใส่ใจ

☐ มีสมาธิในการทำกิจกรรม ไม่วอกแวก ควบคุมตนเองกระทั่งทำกิจกรรมต่าง ๆ กระทั่งจบ เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

ด้านการประเมินตัวเอง

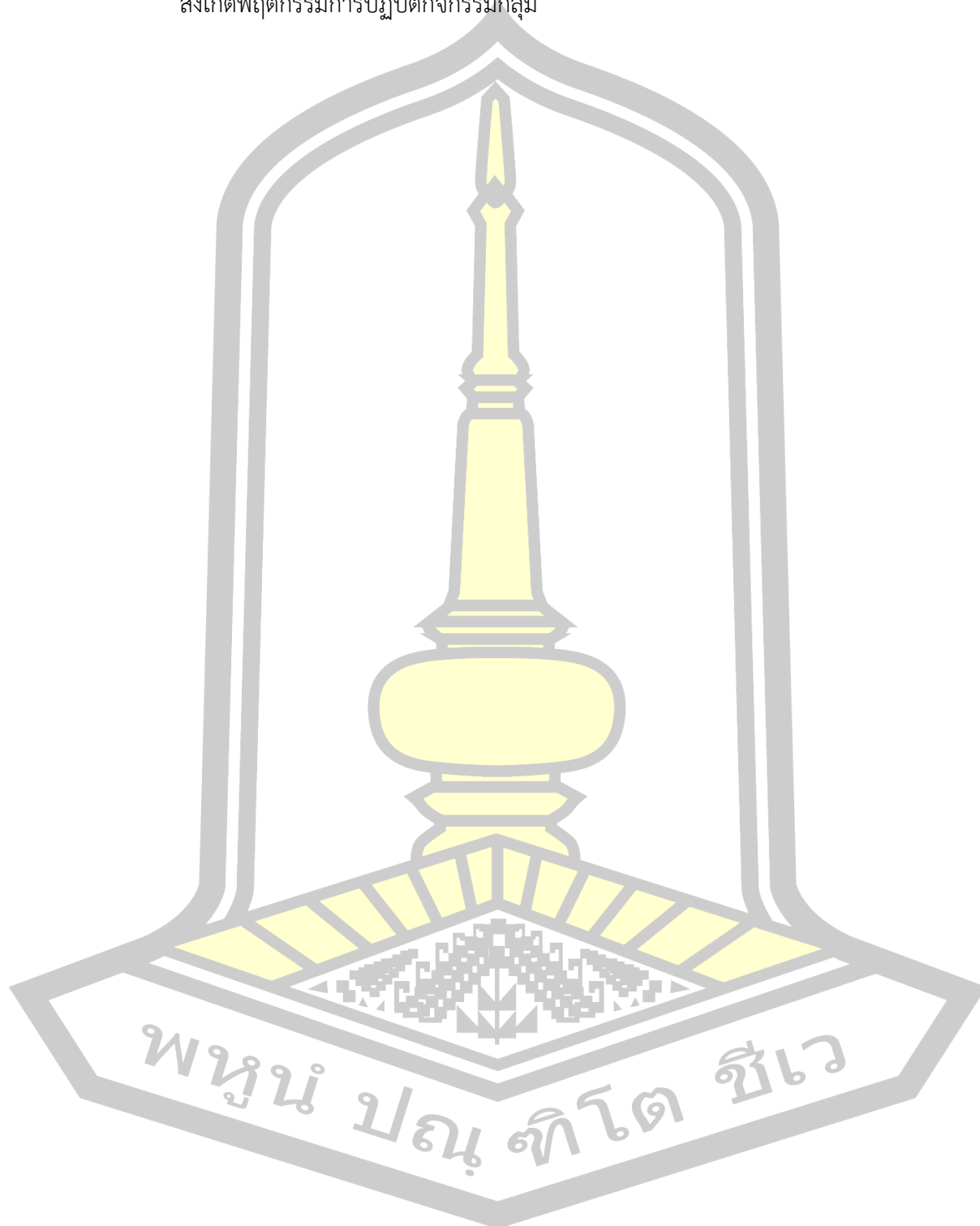
☐ ตรวจสอบความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำของตนเองระหว่างทำงาน หรือหลังทำงาน ทบทวนสิ่งที่ทำไป หรือเมื่อทำงานเสร็จได้ทบทวนเพื่อพัฒนางานได้ดีขึ้น เกิดขึ้นตอนผู้เข้าอบรมได้รับโอกาสในการทำกิจกรรมช่วงใด.....

สื่อ/อุปกรณ์

1. PowerPoint ความหมาย ความสำคัญ สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัดกิจกรรม กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย
2. บัตรภาพเกมเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์
3. กระดาษชาร์จ ดินสอสีประเภทต่างๆ

การวัดประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ใบความรู้ กิจกรรมที่ 6 เกมการศึกษา

เกมการศึกษา

เกมการศึกษา (Didactic Games) เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานการศึกษา รู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับ สี่ รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ มีกฎเกณฑ์กติกาที่ง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มได้

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต จำแนก และเปรียบเทียบ
2. เพื่อฝึกการแยกประเภท การจัดหมวดหมู่
3. เพื่อส่งเสริมการคิดหาเหตุผล และตัดสินใจในการแก้ปัญหา
4. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือทบทวน เนื้อหาที่ได้เรียนรู้
5. เพื่อส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
6. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

เรียนรู้

ตารางกิจกรรมกำกับติดตามชี้แนะ (ตอนที่ 2)

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม - 18 สิงหาคม 2566

ผู้ให้คำชี้แนะ

1. ดร.เมธิ วิสาพรม

2. นางรุ่งทิพา หงษ์อินทร์

3. นางธีรธิดา บุญชู

ผู้รับการนิเทศ(15คน)	ชื่อศูนย์	สถานที่	อำเภอ	วันเดือนปี	หมายเหตุ
1. นางวิไลวรรณ บุรมย์ 2. นางชุติมา วันทาพรม 3. นางสาวภคินันท์ แพงมา 4. นายภูมินันท์ ทองศรี 5. นางสาวรัตติกาล อวาระวิ	เทศบาล บ้านป่าไม้	เทศบาล กันทรลักษ์	กันทรลักษ์	24 ก.ค.66 16 ส.ค.66	ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2
1. นางสาวอรุณ อยู่มั่น 2. นางชนิดา จันทรแจ้ง 3. นางสาวกัญญา ทาจันทร์ 4. นางสาวพิมลวรรณ สาธุ 5. นางวรสรณ์ บุตรดี	อบต.หนองห้าง อบต.สำโรงน้อย หนองบัว อบต.หนองหญ้า ปล้อง อบต.พงพรด อบต.บ้านฟ้าผ่า	ห้องประชุม อบต.	อุทุมพร พิสัย	24 ก.ค.66 16 ส.ค.66	ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2
1. นางสาวหนึ่งน้อง ทองศรี 2. นางสาวรุ่งทิพย์ รมโพธิ์ 3. น.ส.พัชรินทร์ เครือแสง	อบต.เมืองคง อบต.เมืองคง อบต.เมืองแคน	ห้องประชุม อบต.	ราษีไศล	26 ก.ค.66 18 ส.ค.66	ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2
1. นางนารศ จันทร 2. นางสาววิภาพร พลอาจ	อบต.บ้านโขงเลง อบต.บ้านโขงเลง	ห้องประชุม อบต.	โพธิ์ศรี สุวรรณ	26 ก.ค.66 18 ส.ค.66	ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2

กิจกรรมที่ 1 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ฝึกอบรมที่สมัครใจรับการชี้แนะ

ระยะเวลา กรกฎาคม-สิงหาคม / 4 วัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เข้าใจบทบาทการกำกับติดตาม แนวคิดชี้แนะ จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

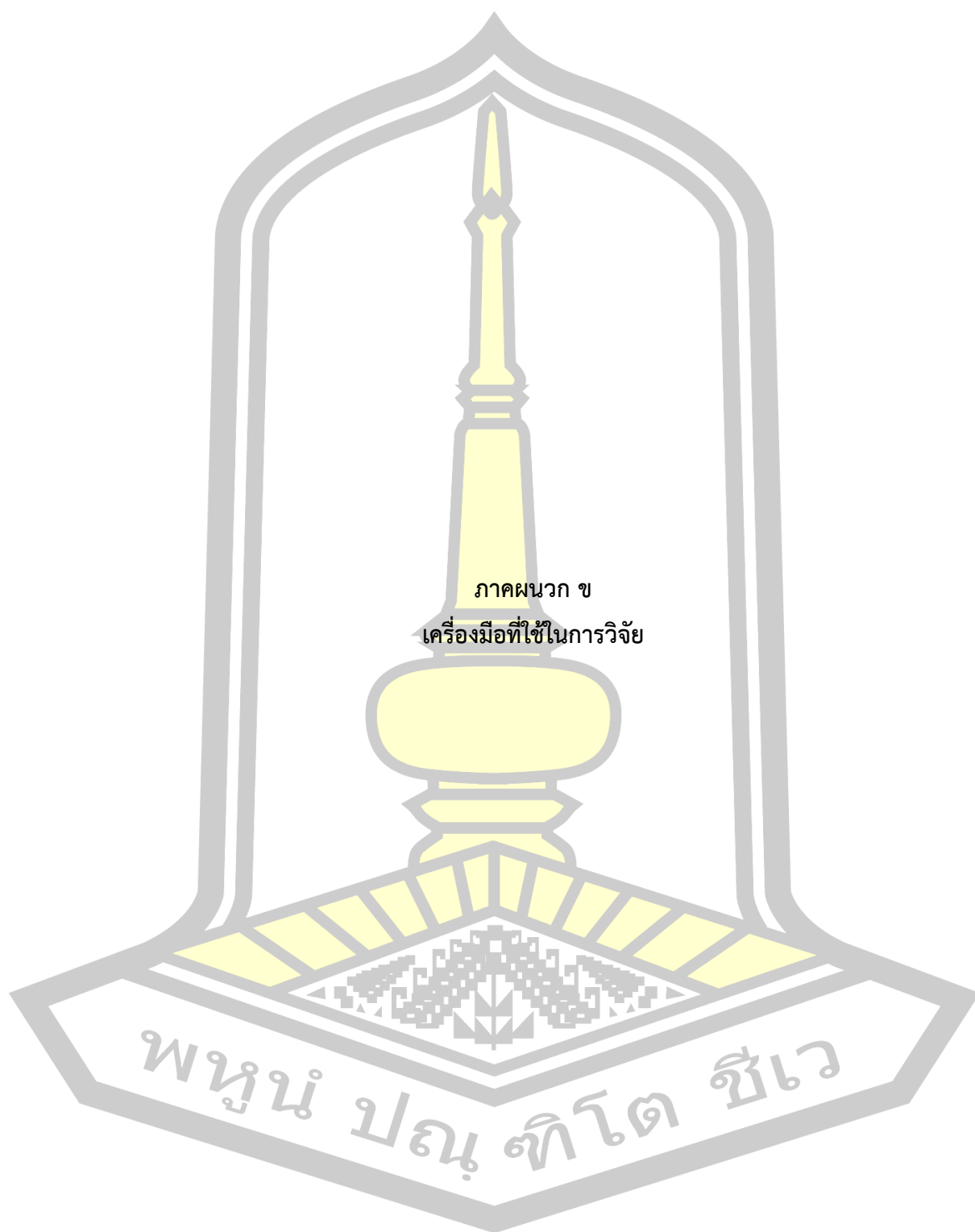
1. ผู้ฝึกอบรมร่วมกันวางแผน กำกับติดตามประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ก่อนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากที่คุณครูผู้ดูแลเด็กได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งผู้วิจัยและผู้ฝึกอบรมจะร่วมกันประเมิน แผนการจัดประสบการณ์ที่สร้างขึ้น และให้คุณครูนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อน นำไปใช้จริง

2. นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ไปใช้จำนวน 60 ชั่วโมง สอน 3 ชม.ต่อวัน มีการกำกับติดตาม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อช่วยพัฒนาด้านทักษะโดยใช้การชี้แนะ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนก่อนการให้คำชี้แนะ เป็นการพูดคุย เพื่อสร้างความไว้วางใจ ทำความกระจ่างระหว่างผู้ชี้กับผู้รับการชี้แนะว่าเป้าหมายคืออะไร ด้วยวิธีการอะไร โดยอยู่ในบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการให้คำชี้แนะ เป็นการสังเกต การสอนในชั้นเรียน พิจารณาผลงานนักเรียนร่วมกันกับครู เป็นการพัฒนาในบริบท การทำงานในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ร่วมสะท้อนคิด เป็นขั้นที่ผู้ชี้แนะและ ผู้รับการชี้แนะร่วมกันสะท้อนผล ผู้ให้คำชี้แนะเปิดโอกาสให้คุณครูได้สรุปผลการให้คำชี้แนะ เพื่อให้ได้หลักการสำคัญไปปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองต่อไป มีการวางแผนที่จะกลับมาชี้แนะร่วมกันอีกครั้งว่า ความรู้ความเข้าใจใหม่ที่ได้รับ การชี้แนะ ครั้งนี้จะเกิดผลในทางปฏิบัติเพียงใด รวมไปถึงการตกลงร่วมกันเรื่องให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ

8. ในช่วงปฐมวัย (3-6ขวบ) สมอส่วนที่เริ่มก่อตัวรูปแบบการเรียนรู้ของมนุษย์ขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งครูปฐมวัยจะต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้อง นั่นคือสมอส่วนใด ก. สมอแห่งการเรียนรู้ ข. สมอส่วนหน้า ค. สมอส่วนเก็บความจำ ง. สมอส่วนการเคลื่อนไหว และส่วนรับรู้ความรู้สึก 9. เด็กปฐมวัยชอบเลียนแบบท่าทางผู้อื่นครูควรเลือกจัดกิจกรรมที่มีการเลียนแบบท่าทางเพื่อกระตุ้นเซลล์สมอส่วนใด ให้มีการ “ตื่นตัว” ก. ไฮโปทาลามัส ข. คอร์ปัส แคลโลซัม ค. Mirror Neurons ง. Visual Cortex 10. การจัดกิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลงจะทำให้สมอหลังสาร ซึ่งจะทำให้เซลล์สมอแตกกิ่งก้านสาขาออกทำให้เขาพอใจเกิดการกระตุ้นในการเรียน สารนั้นมีชื่อเรียกว่าอะไร ก. สารสื่อประสาท (Neurotransmitter) ข. สารเมลาโตนิน (Melatonin) ค. สารไมลีน (Myelin) ง. สารคลอติโซล (Cortisol) 11. พฤติกรรมในข้อใดไม่ส่งเสริมการพัฒนาด้านการบริหารจัดการสมอในเด็กปฐมวัย ก. ครูพี่ใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิด ข. ครูนิวให้เด็กทดลองกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ค. ครูบีให้เด็กระบายสีภาพตามแบบที่กำหนด ง. ครูปลาให้เด็กประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุเหลือใช้	12. ถ้าหากเด็กปฐมวัยไม่ได้รับการส่งเสริมด้านการบริหารจัดการสมอ จะส่งผลอย่างไรต่อเด็กในอนาคต ก. นื่องกับต้นสามารถปรับเปลี่ยนความคิดได้เมื่อต้องเจอกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ข. นื่องกับรับรู้จักการควบคุม ยับยั้งอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ค. นื่องน้ำตาลเป็นคนที่มีความอดทนและรู้จักการรอคอย ง. นื่องแซนดีไม่สามารถจัดการกับอารมณ์และความเครียดที่เกิดขึ้นได้ 13. การพัฒนาการบริหารจัดการสมอ ในช่วงอายุใดที่มีความสำคัญที่สุด ก. แรกเกิด - 3 ปี ข. อายุ 2 - 4 ปี ค. อายุ 3 - 6 ปี ง. อายุ 5 - 7 ปี 14. การสอนให้เด็กปฐมวัยท่องจำเนื้อหาเมื่อเวลาผ่านไป เนื้อหานั้น ๆ มิได้ถูกไปใช้ในชีวิตจริงจะเกิดภาวะใดขึ้นในสมอ ก. สมอมีพื้นที่ให้เซลล์สมอใหม่มากขึ้น ข. ความหนาแน่นของเซลล์สมอลดลง ค. มีเซลล์สมอตัวใหม่เกิดขึ้นแทนที่เซลล์สมอที่ตายลง ง. การรื้อถอนจุดประสานประสาท (Synapse) 15. สิ่งที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอ จากแหล่งความรู้ไปสู่เด็กปฐมวัย คืออะไร ก. แบบทดสอบ ข. สื่อการเรียนการสอน ค. เทคโนโลยีทางการศึกษา ง. คอมพิวเตอร์
---	--

16. บริบทที่มีส่วนสำคัญคืออะไร ก. สภาพภายในห้องเรียน ข. สภาพอาคารเรียน ค. สภาพสังคม ง. สภาพสิ่งแวดล้อม 17. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสื่อการสอนที่ดี ก. เหมาะกับวัตถุประสงค์ ข. ใช้ง่าย สะดวก ปลอดภัย ค. เหมาะกับวัยของผู้เรียน ง. คุ่มค่ามีราคา 18. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองของเด็กปฐมวัย ก. ช่วยให้ครูเกิดความสนใจ ข. ช่วยแก้ปัญหาในการเรียนการสอน ค. ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์กว้างขึ้น ง. ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ 19. ครูคนใด เลือกสื่อและจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองของเด็กปฐมวัย ในการเรียนการสอน ได้ดีที่สุด ก. ครูปิติ จัดประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนเกิดความตื่นเต้นเร้าใจ ในการเรียนตลอดทั้งคาบสอน ข. ครูมานะ เลือกสื่อและจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ค. ครูมานี จัดประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนมีมุมมองการใช้ชีวิต ง. ครูซูใจ เลือกื่อนำมาจัดประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนสอบผ่าน	20. ในการผลิตสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองของเด็กปฐมวัย ข้อใดมีสำคัญเป็นอันดับแรก ก. มีความน่าสนใจ สามารถใช้ได้จริง ข. มีความชัดเจนเป็นระเบียบ สามารถใช้ได้จริง ค. สมองจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และสามารถใช้ได้จริง ง. มีความชัดเจน เข้าใจง่าย 21. ข้อใด "ไม่ใช่" การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองของเด็กปฐมวัย ก. บรรยากาศทางอารมณ์ ข. บรรยากาศทางกายภาพ ค. บรรยากาศทางจิตวิทยา ง. บรรยากาศทางสังคม 22. ข้อใดเป็นลักษณะของการประเมินการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ ก. เก็บข้อมูลด้วยวิธีธรรมชาติ ข. มีความยืดหยุ่นมากกว่าการประเมินที่เป็นทางการ ค. มีการวางแผนและออกแบบการประเมินอย่างเป็นระบบ ง. ข้อ ก. และ ข. ถูก
---	--

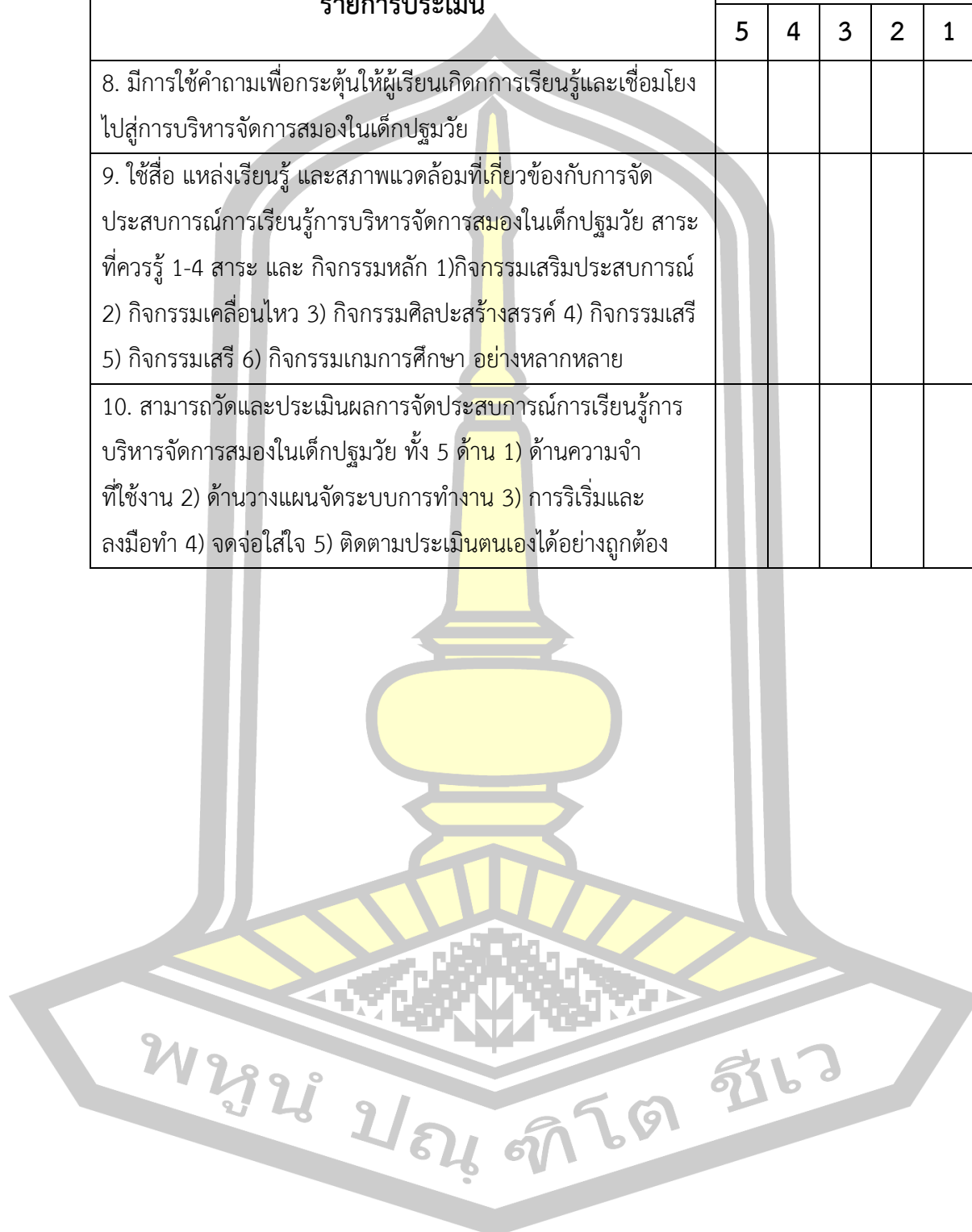
23. ความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประเมินพฤติกรรม การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยมีหลายประการยกเว้นข้อใด ก. ทำให้ตระหนักรู้ถึงบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการประเมินพฤติกรรมเด็ก ข. ทำให้เลือกหรือจัดกิจกรรมที่ใช้ในการประเมินเด็กได้อย่างเหมาะสม ค. ทำให้เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินได้อย่างเหมาะสม ง. ทำให้เลือกผู้ถูกประเมินได้อย่างเหมาะสม 24. การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยที่นิยมใช้คือข้อใด ก. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ค. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ข. การตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ ง. ข้อ ก. ข. และ ค. ถูก 25. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการสังเกตการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยแบบไม่เป็นทางการ ก. เป็นการสังเกตที่มีการบันทึก ข. เป็นการสังเกตแบบมีแบบแผน ค. เป็นการสังเกตที่ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ง. เป็นการสังเกตพฤติกรรมที่ซับซ้อน มีหลายชั้น 26.การวัดผลผู้เรียนจาก พฤติกรรมการแสดงออกด้านจดจำใส่ใจ คือข้อใด ก. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข. การวัดผลการสอบระหว่างภาค ค. การวัดผลจากการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ง. การวัดผลการทำใบงาน	27.การวัดผลการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย จะมีความคลาดเคลื่อน เนื่องจากสาเหตุ ข้อใด ก. คุณภาพของเครื่องมือ ข. คุณภาพของนักเรียน ค. คุณภาพของผู้สอน ง. คุณภาพของสถานศึกษา 28. กระบวนการที่นำข้อมูลจากการวัดผลพัฒนาการการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยมาวินิจฉัยตัดสินคุณภาพโดยใช้กฎเกณฑ์ ก. การทดสอบ ข. การประเมินผล ค. การประเมินผลการวิเคราะห์ ง. การตัดสินใจ 29. ข้อใดไม่เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ก. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสอนของครูเป็นสำคัญ ข. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ค. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องต่อการพัฒนาทางสมอง ง. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านจริยธรรม คุณธรรม 30. เหตุใดครูต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัยที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ก. เพื่อความท้าทายของการจัดการเรียนรู้ของครู ข. เพื่อตัดเกรด ค. เพื่อตัดเกรด เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย ง. เพื่อการตัดสินผลการเรียน
--	---

31. ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เป็นกรออกแบบการเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ที่ตรงกับข้อใด ก. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบทเรียน ข. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแบบฝึกหัด ค. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้อื่นด้วยกัน ง. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง 32.” การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัยที่มีความหมายแก่ผู้เรียน” ข้อใดให้ความหมายถูกต้องที่สุด ก. การนำความรู้ไปต่อยอดเรียนต่อในระดับชั้นต่อไปได้ ข. การเรียนรู้ที่มีชุมชนสังคมมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ค. การเรียนที่ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเอง มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและจดจำได้ดี ง. การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการแสวงหาความรู้	33.ข้อใดไม่เป็นการจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย แบบเน้นประสบการณ์ ก. การเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ ข. การเรียนรู้แบบแสดงละคร ค. การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ง. การเรียนรู้แบบใช้ครูเป็นฐาน 34. การออกแบบกิจกรรมที่ทำให้เกิดภาพ 3 มิติ ในสมองของผู้เรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร ก. เป็นภาพกว้าง ข. เป็นภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่อง ค. เป็นภาพนิ่ง ง. เป็นภาพนิ่งสลับการเคลื่อนไหว 35. การออกแบบกิจกรรมใดสร้างสิ่งเร้าเป็นภาพ 3 มิติ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรียกชื่อผลไม้ต่างๆ ก. ดูผลไม้และแข่งขันสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ข. เต้นประกอบเพลง ผลไม้ แสดงท่าทางและเรียกชื่อผลไม้ ค. สะกดคำศัพท์เรียกชื่อผลไม้เป็นภาษาอังกฤษ ง. ดูผลไม้และตอบคำถามภาษาอังกฤษ
---	---

แบบประเมินด้านทักษะ

รายการประเมิน	ระดับด้านทักษะ				
	5	4	3	2	1
1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และ กิจกรรมหลัก 1)กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5)กิจกรรมเสรี 6)กิจกรรมเกมการศึกษา ได้ถูกต้องและครบองค์ประกอบตาม กระบวนการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย					
2. กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย					
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมกับ ประสบการณ์การเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และ กิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกม การศึกษา					
4. เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารจัดการ สมองในเด็กปฐมวัย					
5. มีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ ตามการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ สาระที่ควรรู้ 1-4 สาระ และกิจกรรมหลัก 1) กิจกรรมเสริม ประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3)กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย					
6. มีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กระบวนการทำงานของสมองที่ ควบคุมและบริหารจัดการให้ผู้เรียนสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย อย่างประสบความสำเร็จ					
7. มีกิจกรรมการสอนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จัดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเอง					

รายการประเมิน	ระดับด้านทักษะ				
	5	4	3	2	1
8. มีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงไปสู่การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย					
9. ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และ กิจกรรมหลัก 1)กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 2) กิจกรรมเคลื่อนไหว 3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมเสรี 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกมการศึกษา อย่างหลากหลาย					
10. สามารถวัดและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง					

ระดับของเกณฑ์การให้คะแนนในการพิจารณาด้านทักษะโดยภาพรวม

ระดับ	คำอธิบายพฤติกรรมด้านทักษะ
5 = ทำได้ดีมาก	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้ดีมาก หมายถึง สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สอดคล้องและครอบคลุมประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และ กิจกรรมทั้ง 6 หลัก เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ใช้คำถามกระตุ้นการบริหารจัดการสมอง วัดและประเมินผล สอดคล้องกระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน ทำได้ดีมาก
4 = ทำได้ดี	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้ดี หมายถึง สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สอดคล้องและครอบคลุมประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และกิจกรรมทั้ง 6 หลัก เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ใช้คำถามกระตุ้นการบริหารจัดการสมอง วัดและประเมินผล สอดคล้องกระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน ทำได้ดี
3 = ทำได้ดีพอใช้	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้ดีพอใช้ หมายถึง สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สอดคล้องและครอบคลุมประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และกิจกรรมทั้ง 6 หลัก เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ใช้คำถามกระตุ้นการบริหารจัดการสมอง วัดและประเมินผล สอดคล้องกระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน ทำได้ดีพอใช้
2 = ทำได้แต่ยังไม่ดี	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้แต่ยังไม่ดี หมายถึง สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สอดคล้องและครอบคลุมประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาร และ กิจกรรมทั้ง 6 หลัก เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ใช้คำถามกระตุ้นการบริหารจัดการสมอง วัดและประเมินผล สอดคล้องกระบวนการทำงานของสมอง 5

ระดับ	คำอธิบายพฤติกรรมด้านทักษะ
	ด้าน ทำได้แต่ยังไม่ดี
1 = ทำไม่ได้เลย	ครูผู้ดูแลเด็กทำไม่ได้เลย หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็กทำได้ดีมาก หมายถึง สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สอดคล้องและครอบคลุมประสบการณ์การเรียนรู้ สารที่ควรรู้ 1-4 สาระ และกิจกรรมทั้ง 6 หลัก เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ใช้คำถามกระตุ้นการบริหารจัดการสมอง วัดและประเมินผล สอดคล้องกระบวนการทำงานของสมอง 5 ด้าน ทำไม่ได้เลย

แบบประเมินด้านคุณลักษณะ

รายการ	คุณลักษณะ				
	5	4	3	2	1
1. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการ สมอง					
1.1 เห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย					
1.2 ความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร จัดการสมองในเด็กปฐมวัย					
2. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง					
2.1 พฤติกรรมของบุคคลในการเอาใจใส่ภาคีต่อการพัฒนา ผู้เรียน					
2.2 ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ					
3. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหาร จัดการสมอง					
3.1 มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย					
3.2 นำความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย					

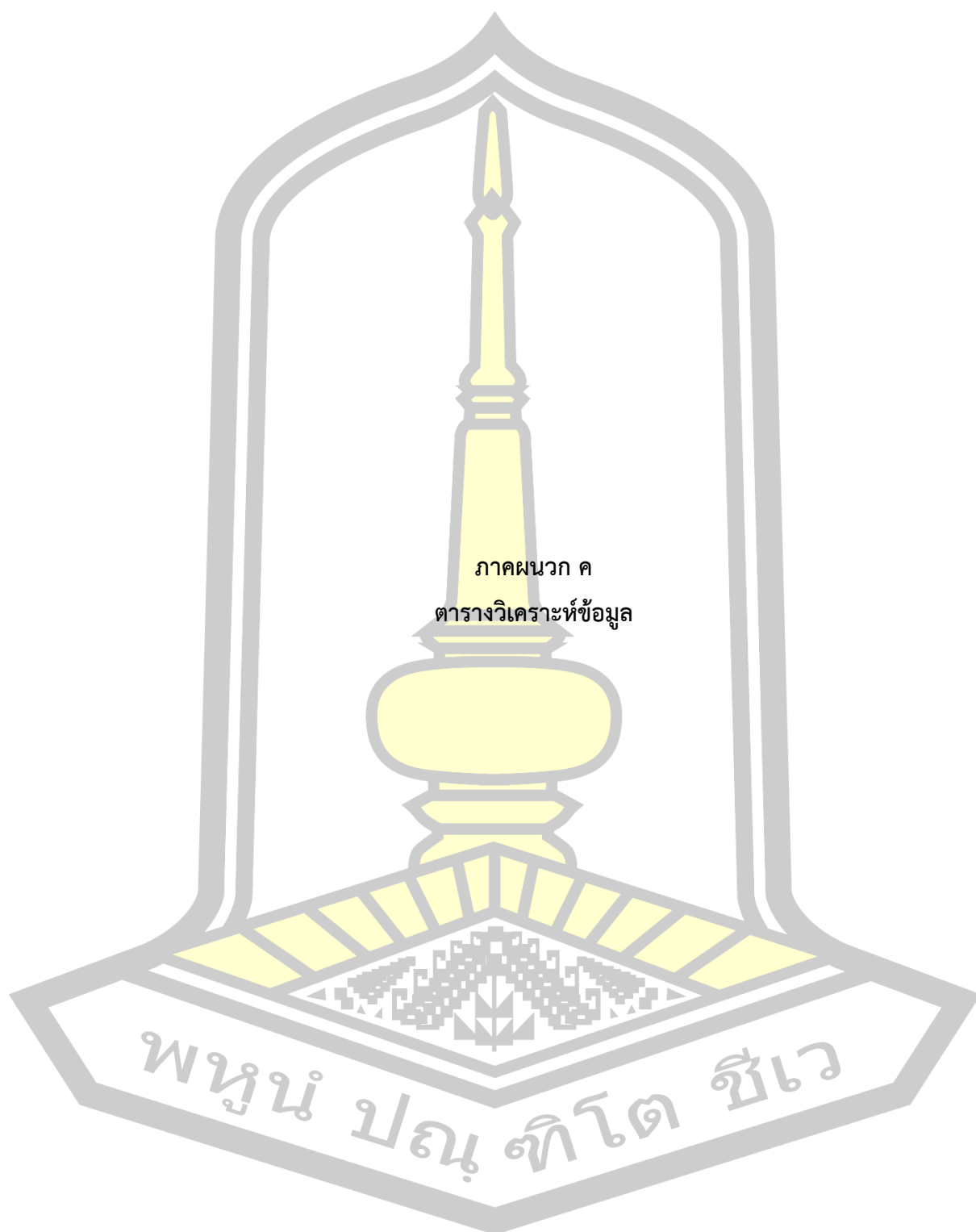

ระดับของเกณฑ์การให้คะแนนในการพิจารณาด้านคุณลักษณะโดยภาพรวม

ระดับ	คำอธิบายพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ
5 = ทำได้ดีมาก	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้ดีมาก หมายถึง สามารถอธิบายพร้อมแสดงพฤติกรรมเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย แสดงพฤติกรรมความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย พฤติกรรมของบุคคลในการเอาใจใส่พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย นำความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทำได้ดีมาก
4 = ทำได้ดี	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้ดี หมายถึง สามารถอธิบายพร้อมแสดงพฤติกรรมเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย แสดงพฤติกรรมความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย พฤติกรรมของบุคคลในการเอาใจใส่พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย นำความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทำได้ดี
3 = ทำได้ดีพอใช้	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้ดีพอใช้ หมายถึง สามารถอธิบายพร้อมแสดงพฤติกรรมเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยแสดงพฤติกรรมความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยพฤติกรรมของบุคคลในการเอาใจใส่พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย นำความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทำได้พอใช้

ระดับ	คำอธิบายพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ
2 = ทำได้แต่ยังไม่ดี	ครูผู้ดูแลเด็กทำได้แต่ยังไม่ดี หมายถึง สามารถอธิบายพร้อมแสดงพฤติกรรมเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยแสดงพฤติกรรมความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยพฤติกรรมของบุคคลในการเอาใจใส่พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย นำความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทำได้แต่ยังไม่ดี
1 = ทำไม่ได้เลย	ครูผู้ดูแลเด็กทำไม่ได้เลย หมายถึง สามารถอธิบายพร้อมแสดงพฤติกรรมเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยแสดงพฤติกรรมความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยพฤติกรรมของบุคคลในการเอาใจใส่พากเพียรต่อการพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย นำความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ทำไม่ได้เลย

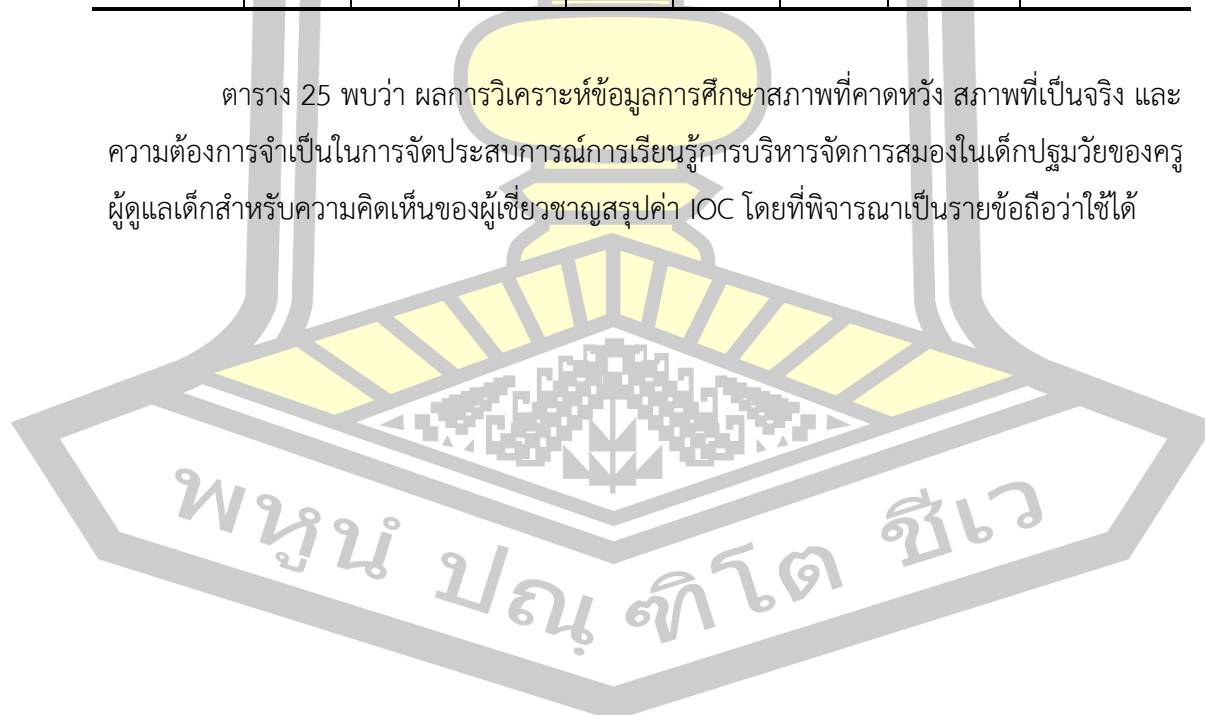
ตาราง 25 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

รายการ ประเมิน	ระดับความสอดคล้อง ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5	รวม		
1	+1	-1	+1	+1	+1	5	0.6	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.6	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	-1	+1	+1	-1	3	0.2	ปรับปรุง
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	-1	+1	+1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.6	ใช้ได้
9	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
11	-1	+1	+1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
12	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.6	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.6	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
19	0	+1	+1	+1	-1	3	0.4	ปรับปรุง
20	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.6	ใช้ได้
22	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.6	ใช้ได้

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ ประเมิน	ระดับความสอดคล้อง ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5	รวม		
24	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
25	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.6	ใช้ได้
31	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
32	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.6	ใช้ได้
33	-1	-1	+1	+1	+1	3	0.2	ปรับปรุง

ตาราง 25 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กสำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสรุปค่า IOC โดยที่พิจารณาเป็นรายข้อถือว่าใช้ได้

ตาราง 26 (ต่อ)

รายการ ประเมิน	ระดับความสอดคล้อง ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่								ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5	6	7	รวม		
24	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	6	0.8	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	0.6	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	0.6	ใช้ได้
32	+1	-1	+1	+1	-1	+1	+1	5	0.7	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
34	+1	+1	-1	+1	+1	+1	+1	6	0.8	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	6	1	ใช้ได้
37	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	6	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	6	0.6	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	0.6	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้
41	-1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	5	0.7	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1	ใช้ได้

ตาราง 26 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ
เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครู
ผู้ดูแลเด็ก สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสรุปค่า IOC โดยที่พิจารณาเป็นรายข้อถือว่าใช้ได้

ตาราง 27 วิเคราะห์ข้อมูลด้านทักษะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการ
สมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

รายการ ประเมิน	ระดับความสอดคล้อง ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5	รวม		
1	-1	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	-1	+1	-1	+1	4	0.6	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

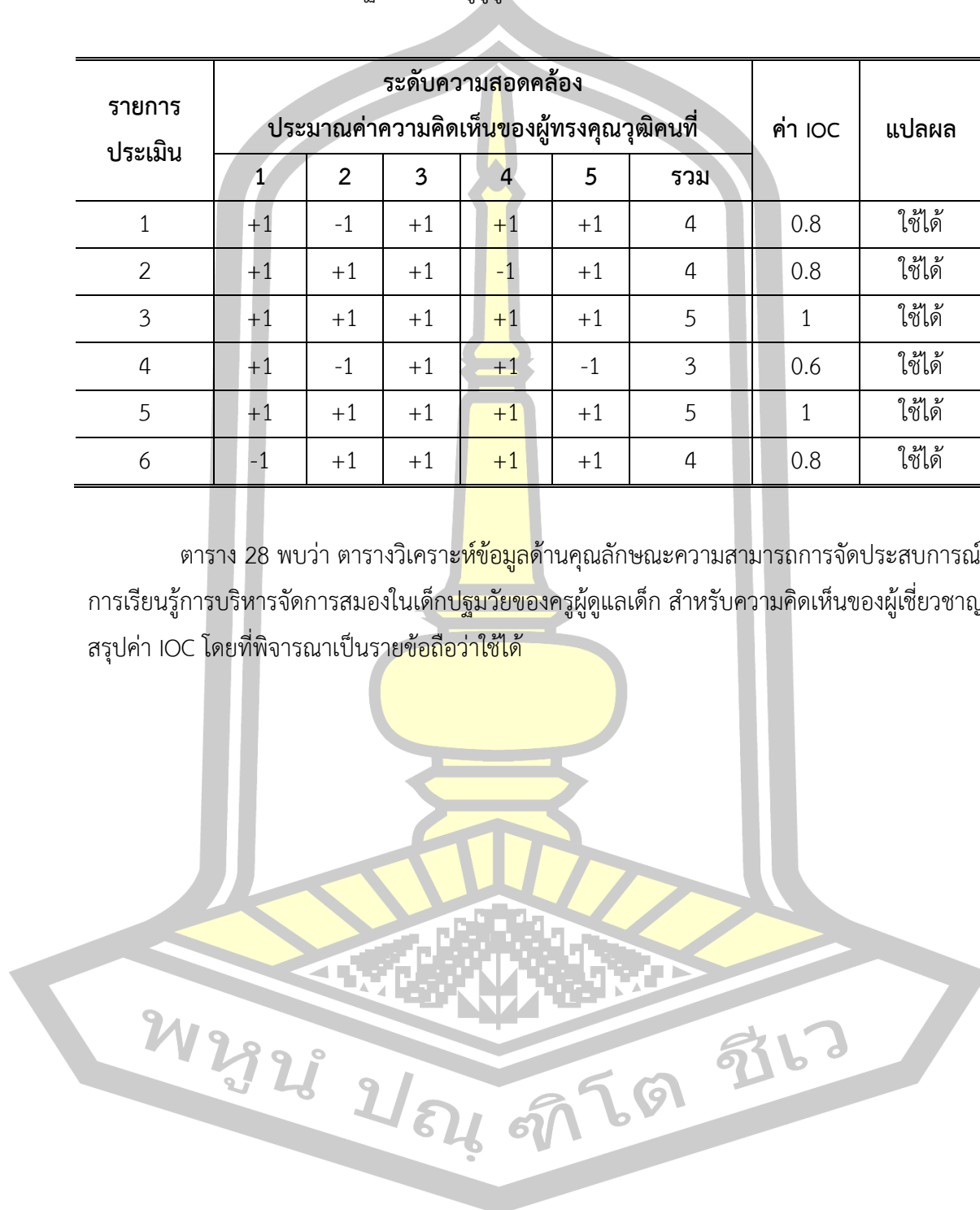
ตาราง 27 พบว่า ตารางวิเคราะห์ข้อมูลด้านทักษะความสามารถการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
สรุปค่า IOC โดยที่พิจารณาเป็นรายข้อถือว่าใช้ได้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 28 วิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณลักษณะความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหาร
จัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

รายการ ประเมิน	ระดับความสอดคล้อง ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5	รวม		
1	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	-1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	-1	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ตาราง 28 พบว่า ตารางวิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณลักษณะความสามารถการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
สรุปค่า IOC โดยที่พิจารณาเป็นรายข้อถือว่าใช้ได้

ผลการตรวจสอบการแจกแจงปกติ ของความรู้ก่อนและหลังอบรม

EXAMINE VARIABLES=post tre

/PLOT STEMLEAF HISTOGRAM NPLOT

/STATISTICS DESCRIPTIVES

/CINTERVAL 95

/MISSING LISTWISE

/NOTOTAL.

Explore

Notes

Output Created		18-MAY-2024 15:51:36
Comments		
Input	Data	C:\Users\HP\Desktop\ความรู้ ก่อน หลัง.sav
	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	30
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values for dependent variables are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on cases with no missing values for any dependent variable or factor used.
Syntax		EXAMINE VARIABLES=post tre /PLOT STEMLEAF HISTOGRAM NPLOT /STATISTICS DESCRIPTIVES /CINTERVAL 95 /MISSING LISTWISE /NOTOTAL.
Resources	Processor Time	00:00:01.89
	Elapsed Time	00:00:02.07

[DataSet0] C:\Users\HP\Desktop\ความรู้ ก่อน หลัง.sav

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
post ter scort	30	100.0%	0	0.0%	30	100.0%
ter post scot	30	100.0%	0	0.0%	30	100.0%

Descriptives

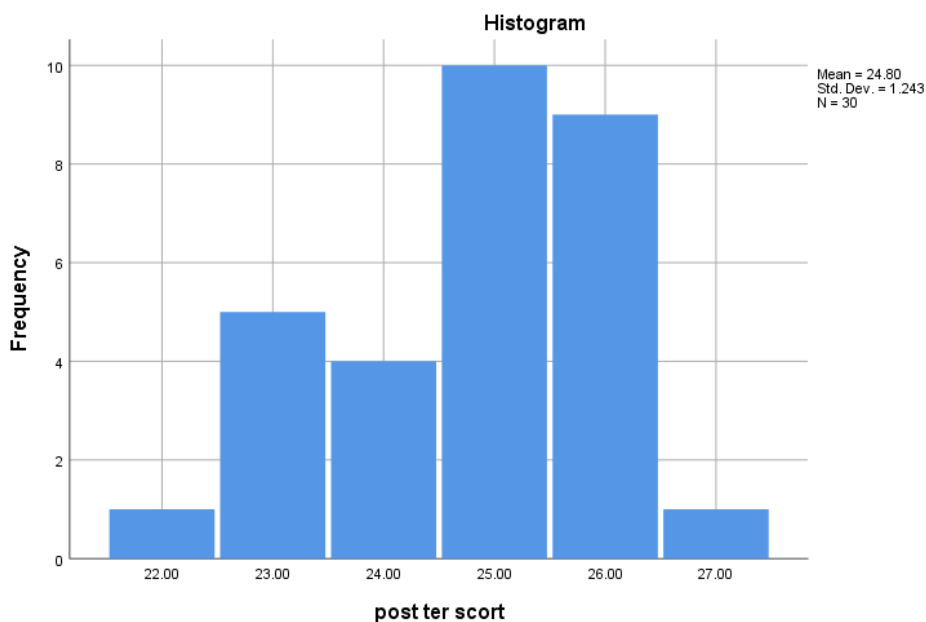
		Statistic	Std. Error
post ter scort	Mean	24.8000	.22692
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	24.3359
		Upper Bound	25.2641
	5% Trimmed Mean	24.8333	
	Median	25.0000	
	Variance	1.545	
	Std. Deviation	1.24291	
	Minimum	22.00	
	Maximum	27.00	
	Range	5.00	
	Interquartile Range	2.00	
	Skewness	-.517	.427
	Kurtosis	-.534	.833
ter post scot	Mean	18.6000	.32377
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	17.9378
		Upper Bound	19.2622
	5% Trimmed Mean	18.6111	
	Median	19.0000	
	Variance	3.145	
	Std. Deviation	1.77337	
	Minimum	15.00	
	Maximum	22.00	
	Range	7.00	
	Interquartile Range	3.00	
	Skewness	-.335	.427
	Kurtosis	-.100	.833

Tests of Normality

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
post ter scort	.231	30	.000	.903 >.05	30	.010
ter post scot	.256	30	.000	.917 >.05	30	.022

a. Lilliefors Significance Correction

post ter scort

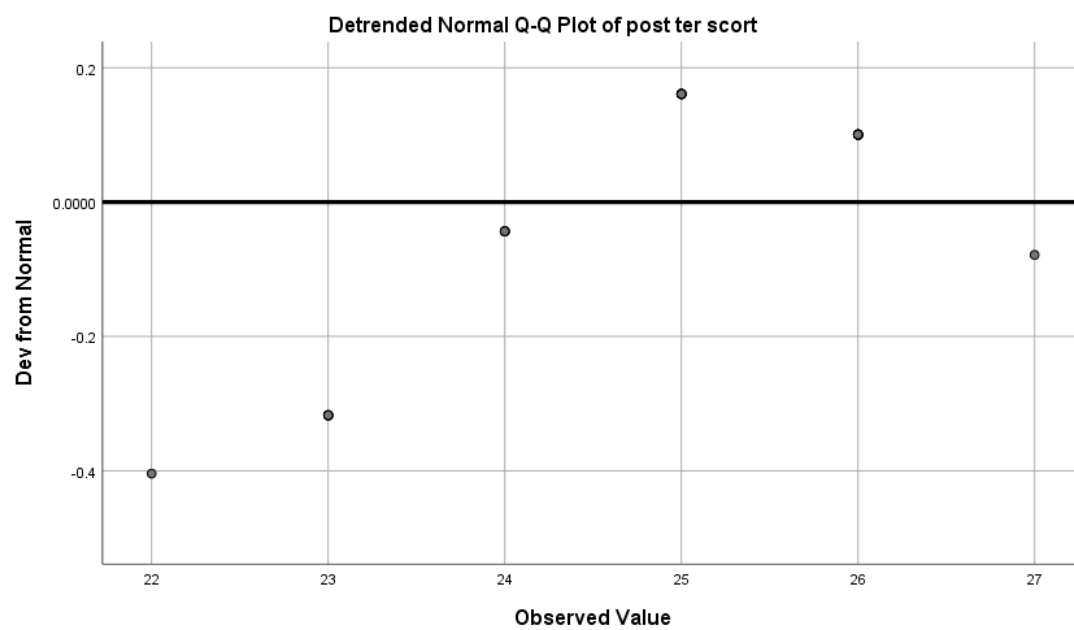
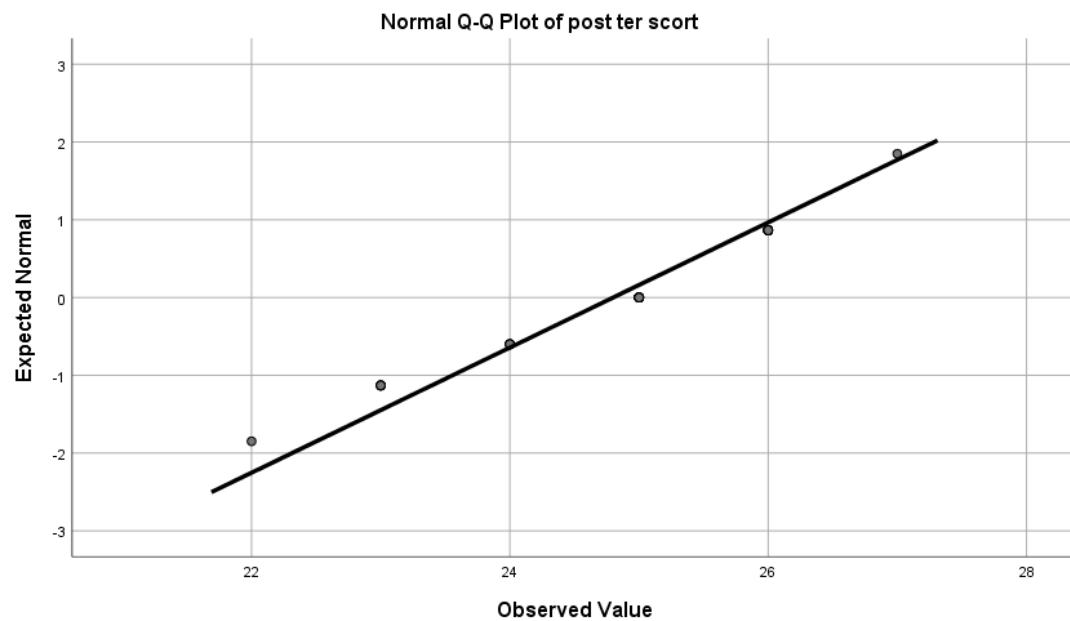

post ter scort Stem-and-Leaf Plot

Frequency	Stem & Leaf
1.00	22 . 0
5.00	23 . 00000
4.00	24 . 0000
10.00	25 . 0000000000
9.00	26 . 000000000
1.00	27 . 0

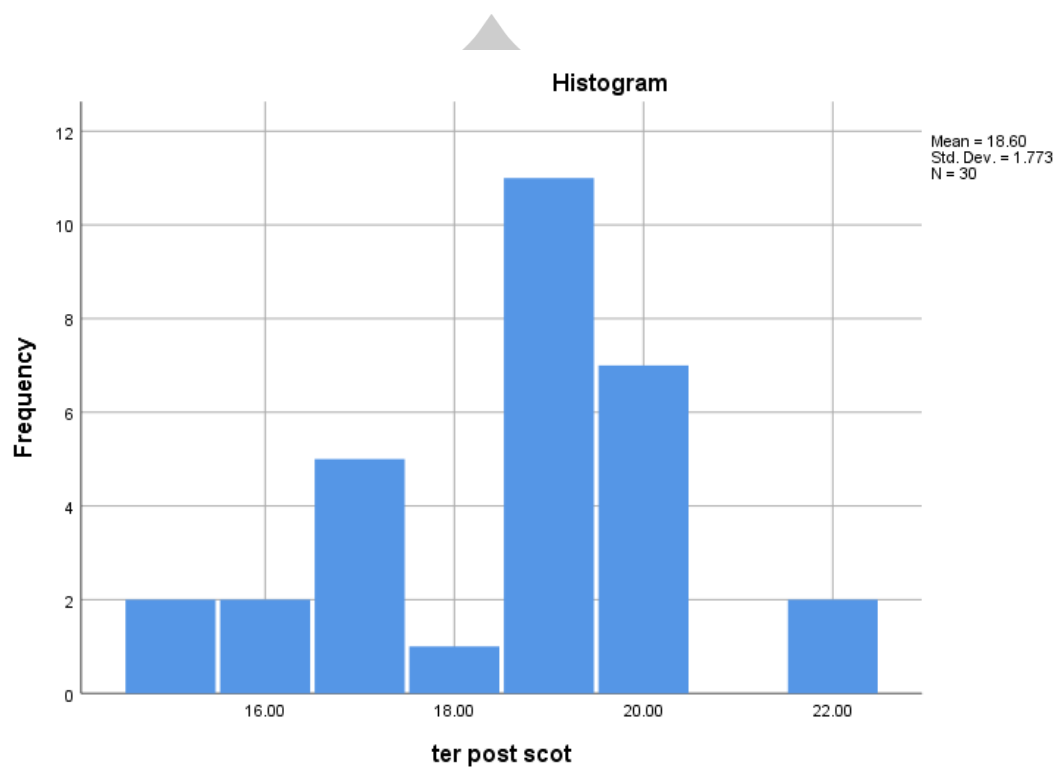
Stem width: 1.00

Each leaf: 1 case(s)

พหุ ประถมศึกษา

ter post scot

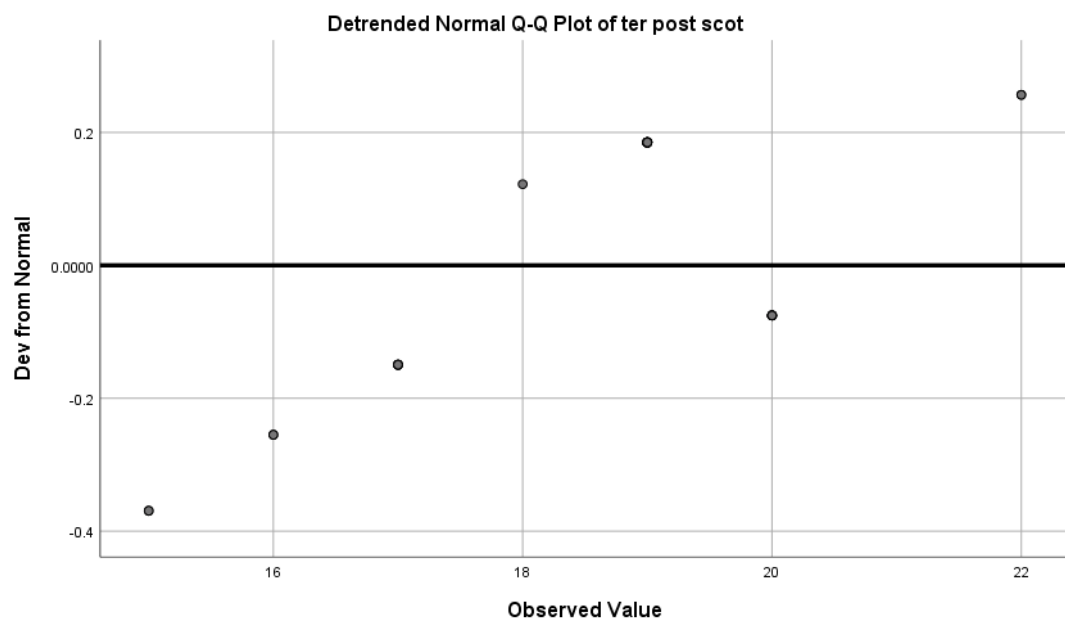
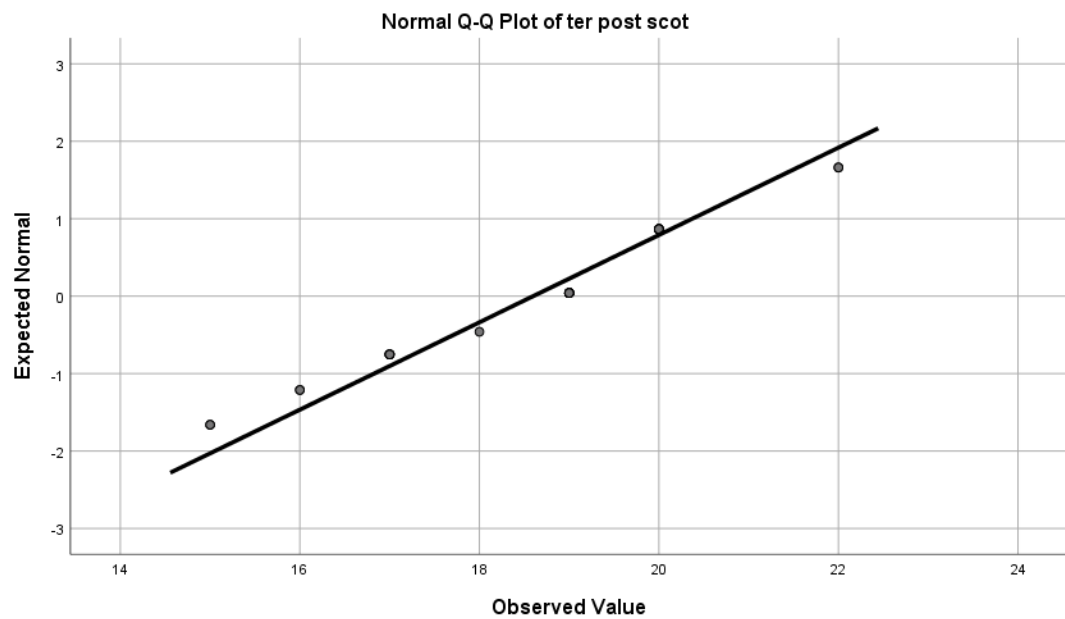

ter post scot Stem-and-Leaf Plot

Frequency	Stem & Leaf
2.00	15 . 00
2.00	16 . 00
5.00	17 . 00000
1.00	18 . 0
11.00	19 . 0000000000
7.00	20 . 0000000
.00	21 .
2.00	22 . 00

Stem width: 1.00

Each leaf: 1 case(s)

ศูนย์ ปณ. ทิโต ข.

ผลการแจกแจงแบบปกติด้านทักษะ

EXAMINE VARIABLES=ter post

/PLOT HISTOGRAM NPLOT

/STATISTICS DESCRIPTIVES

/CINTERVAL 95

/MISSING LISTWISE

/NOTOTAL.

Explore

Notes

Output Created		18-MAY-2024 16:13:25
Comments		
Input	Data	C:\Users\HP\Desktop\ด้านทักษะ ก่อน หลัง.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	30
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values for dependent variables are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on cases with no missing values for any dependent variable or factor used.
Syntax		EXAMINE VARIABLES=ter post /PLOT HISTOGRAM NPLOT /STATISTICS DESCRIPTIVES /CINTERVAL 95 /MISSING LISTWISE /NOTOTAL.
Resources	Processor Time	00:00:01.03
	Elapsed Time	00:00:00.96

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ter ters skil	30	100.0%	0	0.0%	30	100.0%
post ter skil	30	100.0%	0	0.0%	30	100.0%

Descriptives

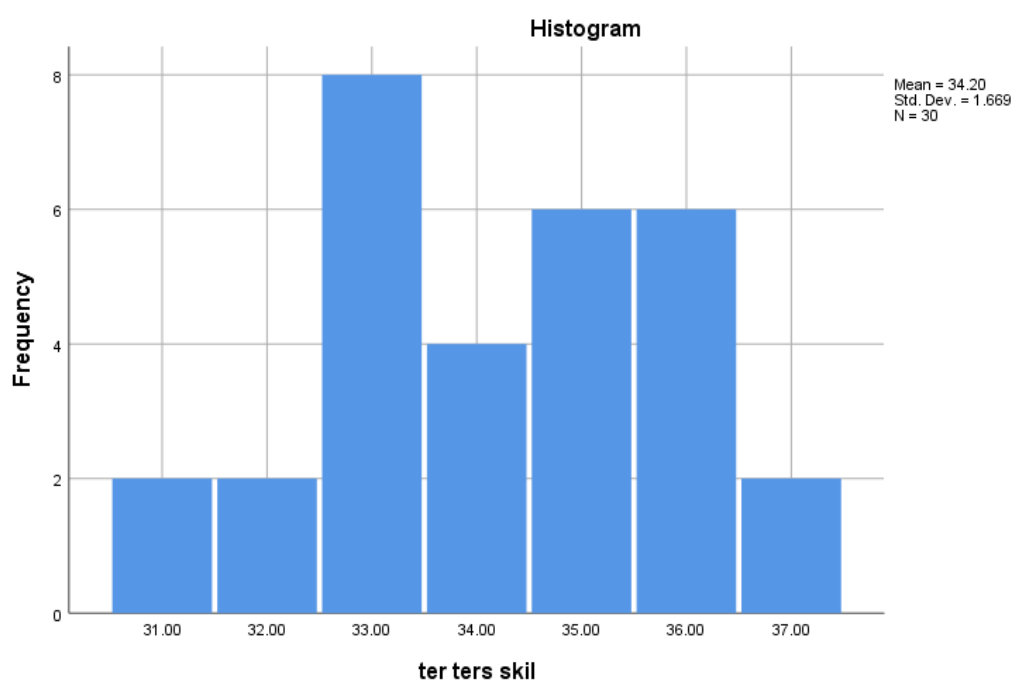
		Statistic	Std. Error
ter ters skil	Mean	34.2000	.30475
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	33.5767
		Upper Bound	34.8233
	5% Trimmed Mean	34.2222	
	Median	34.0000	
	Variance	2.786	
	Std. Deviation	1.66919	
	Minimum	31.00	
	Maximum	37.00	
	Range	6.00	
	Interquartile Range	3.00	
	Skewness	-.149	.427
	Kurtosis	-.815	.833
post ter skil	Mean	42.4667	.28661
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	41.8805
		Upper Bound	43.0529
	5% Trimmed Mean	42.4630	
	Median	42.0000	
	Variance	2.464	
	Std. Deviation	1.56983	
	Minimum	40.00	
	Maximum	45.00	
	Range	5.00	
	Interquartile Range	3.00	
	Skewness	.066	.427
	Kurtosis	-.862	.833

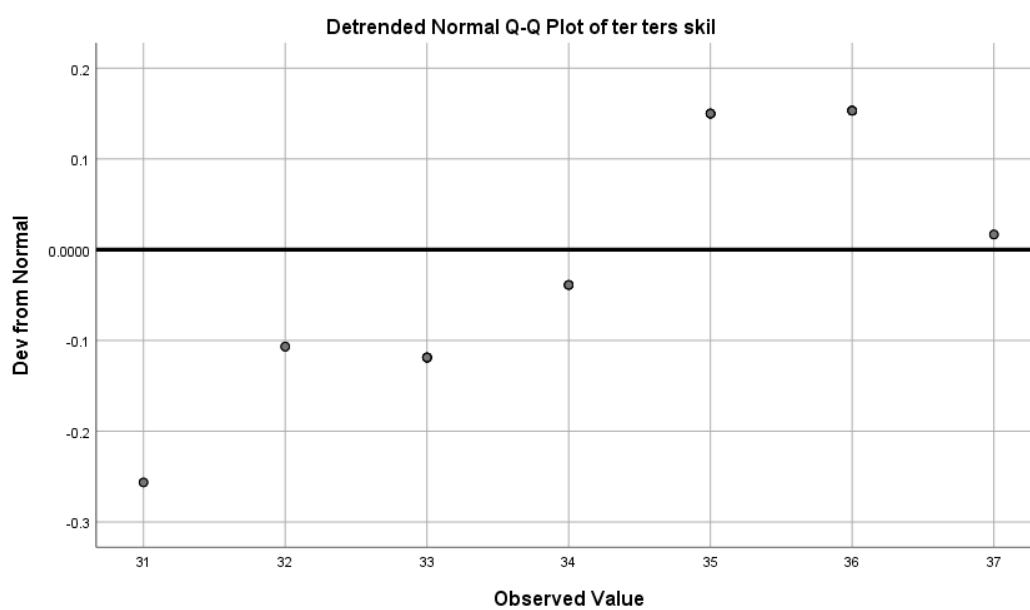
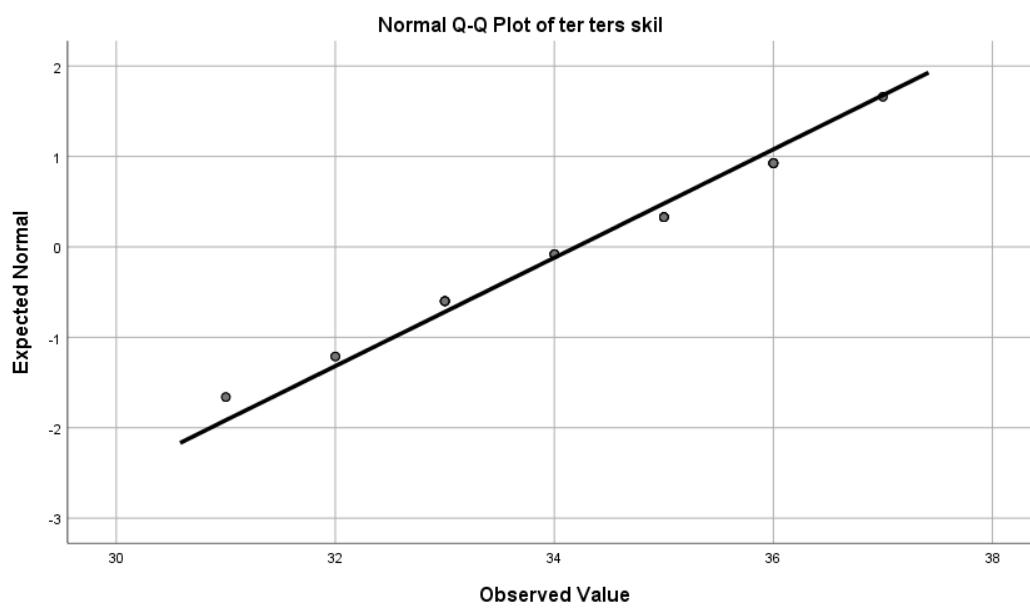
Tests of Normality

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
ter ters skil	.164	30	.039	.941	30	.097>.05
post ter skil	.150	30	.082	.930	30	.050=.05

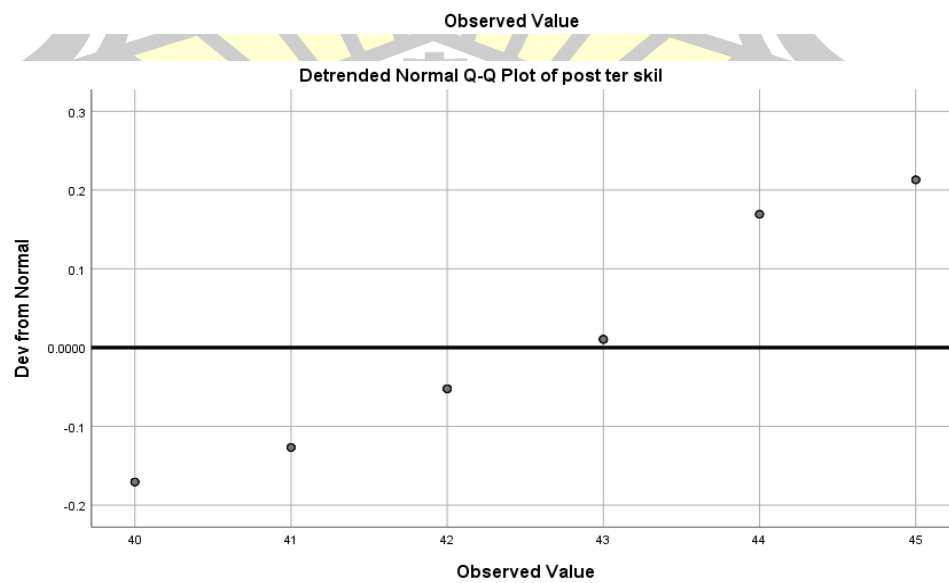
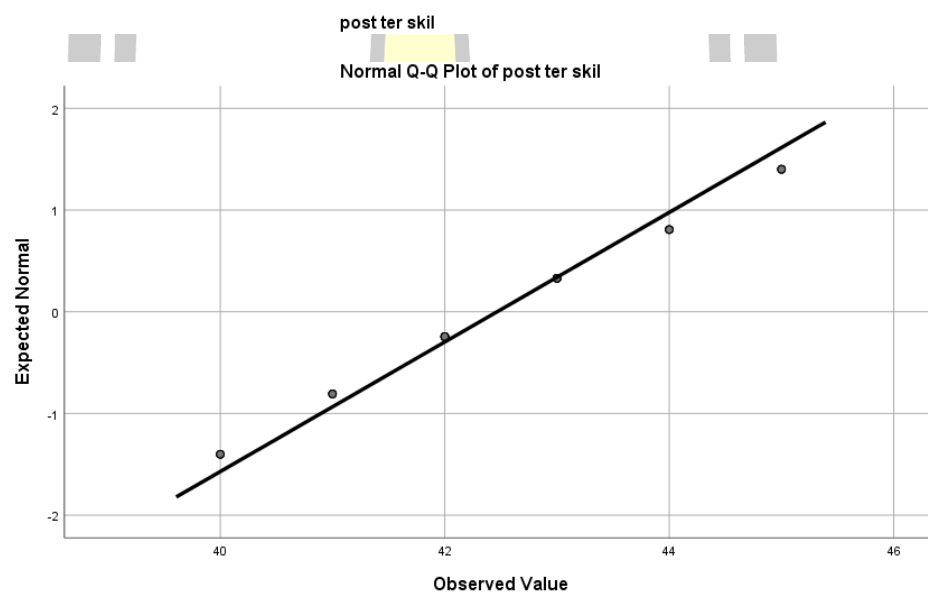
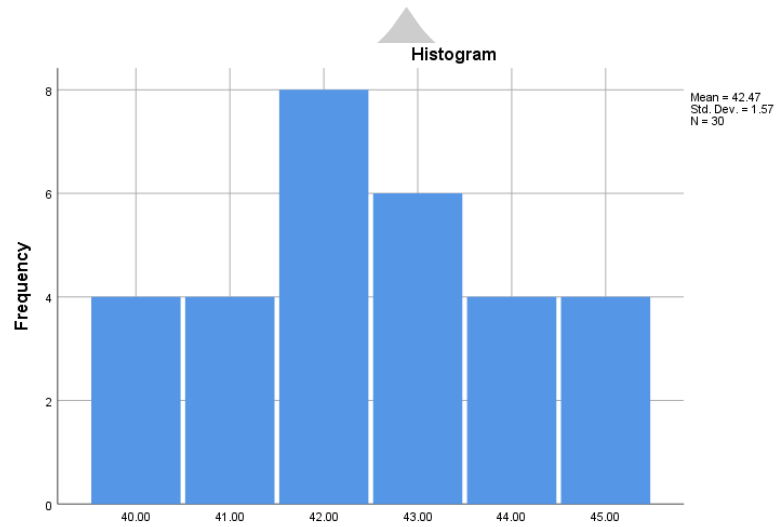
a. Lilliefors Significance Correction

ter ters skil

post ter skil

ผลการแจกแจงปกติด้านคุณลักษณะ

EXAMINE VARIABLES=postA
 /PLOT HISTOGRAM NPLOT
 /STATISTICS DESCRIPTIVES
 /CINTERVAL 95
 /MISSING LISTWISE
 /NOTOTAL.

Explore

Notes

Output Created		18-MAY-2024 16:28:21
Comments		
Input	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	30
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values for dependent variables are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on cases with no missing values for any dependent variable or factor used.
Syntax		EXAMINE VARIABLES=postA /PLOT HISTOGRAM NPLOT /STATISTICS DESCRIPTIVES /CINTERVAL 95 /MISSING LISTWISE /NOTOTAL.
Resources	Processor Time	00:00:01.67
	Elapsed Time	00:00:01.42

[DataSet0]

Case Processing Summary

	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
post off attribute	30	100.0%	0	0.0%	30	100.0%

Descriptives

		Statistic	Std. Error
post off attribute	Mean	22.6000	.22283
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	22.1443
		Upper Bound	23.0557
	5% Trimmed Mean	22.6111	
	Median	23.0000	
	Variance	1.490	
	Std. Deviation	1.22051	
	Minimum	20.00	
	Maximum	25.00	
	Range	5.00	
	Interquartile Range	1.00	
	Skewness	-.127	.427
	Kurtosis	.252	.833

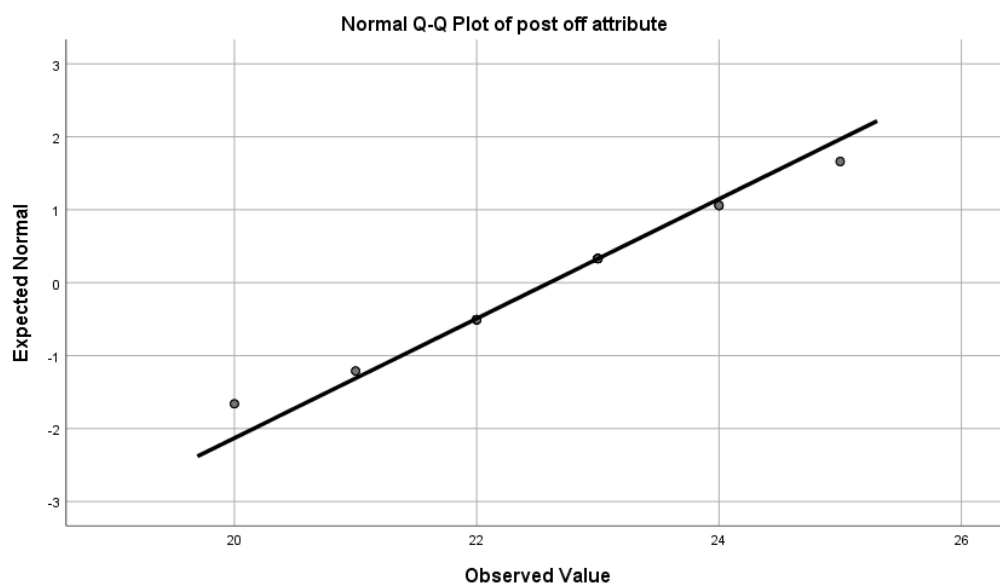
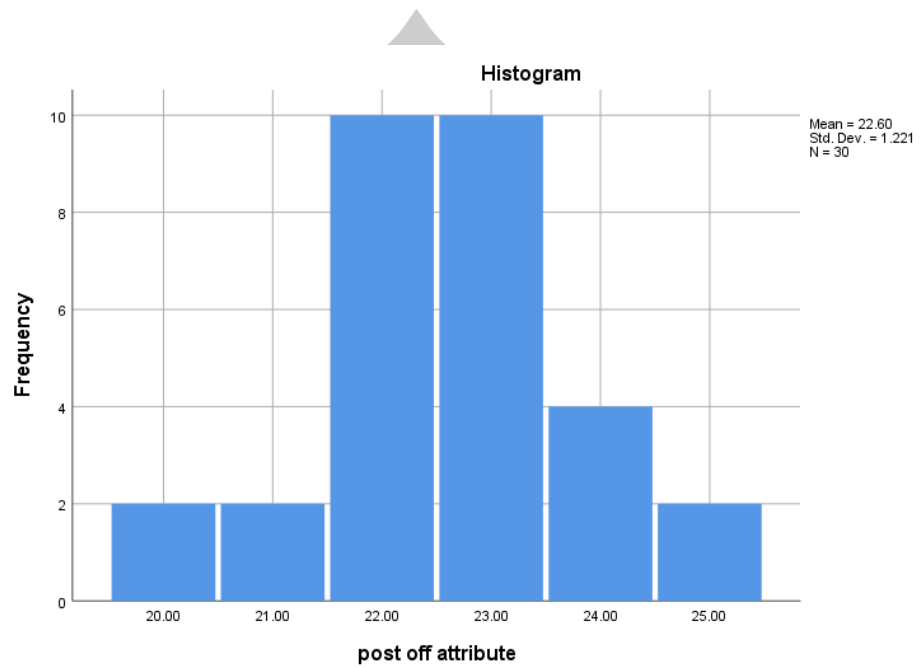
Tests of Normality

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
post off attribute	.178	30	.016	.929	30	.046

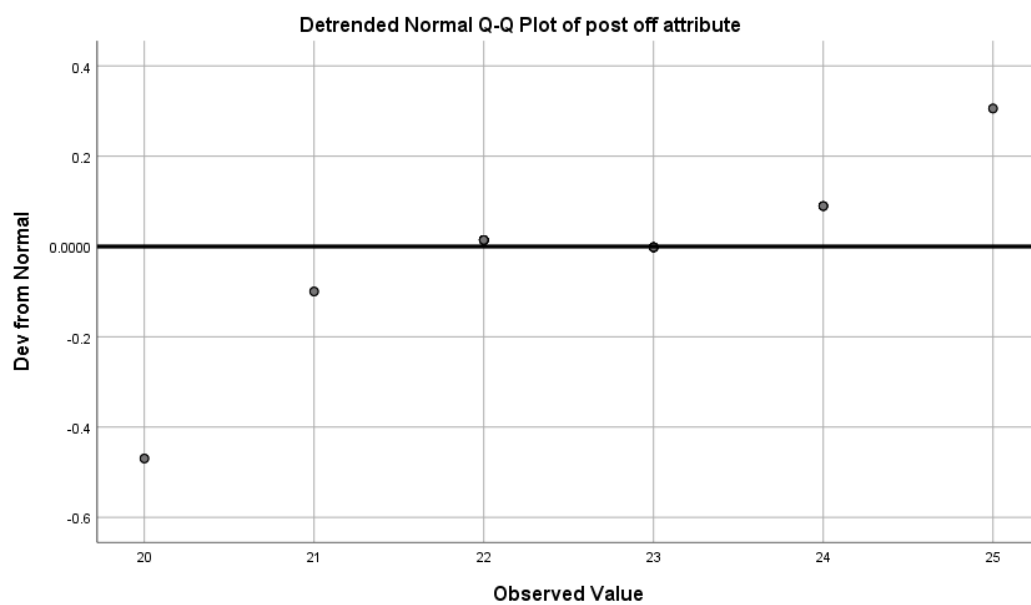
* โดยวิธีของ Shapiro-Wilk แจกแจงปกติโดยประมาณ เนื่องจาก ค่า Sig. .046ใกล้เคียง.05

a. Lilliefors Significance Correction

post off attribute

สมมติฐาน ทวิภาค

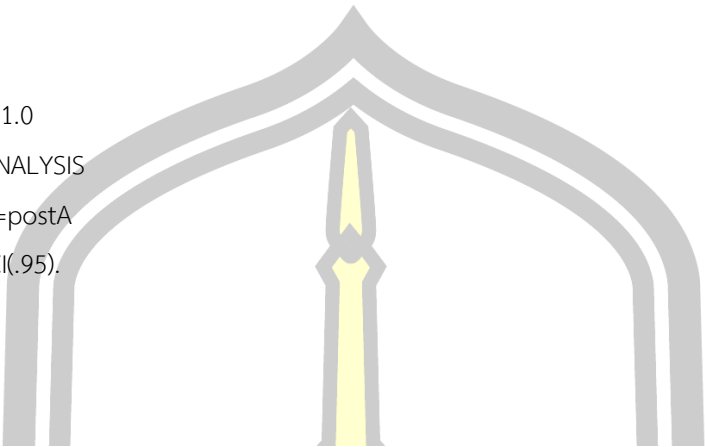

ผลการเปรียบเทียบเกณฑ์ คุณลักษณะ

T-TEST

```
/TESTVAL=21.0  
/MISSING=ANALYSIS  
/VARIABLES=postA  
/CRITERIA=CI(.95).
```

T-Test

Notes

Output Created		18-MAY-2024 16:46:03
Comments		
Input	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	30
Missing Value Handling	Definition of Missing	User defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each analysis are based on the cases with no missing or out-of-range data for any variable in the analysis.
Syntax		T-TEST /TESTVAL=21.0 /MISSING=ANALYSIS /VARIABLES=postA /CRITERIA=CI(.95).
Resources	Processor Time	00:00:00.02
	Elapsed Time	00:00:00.02

One-Sample Statistics

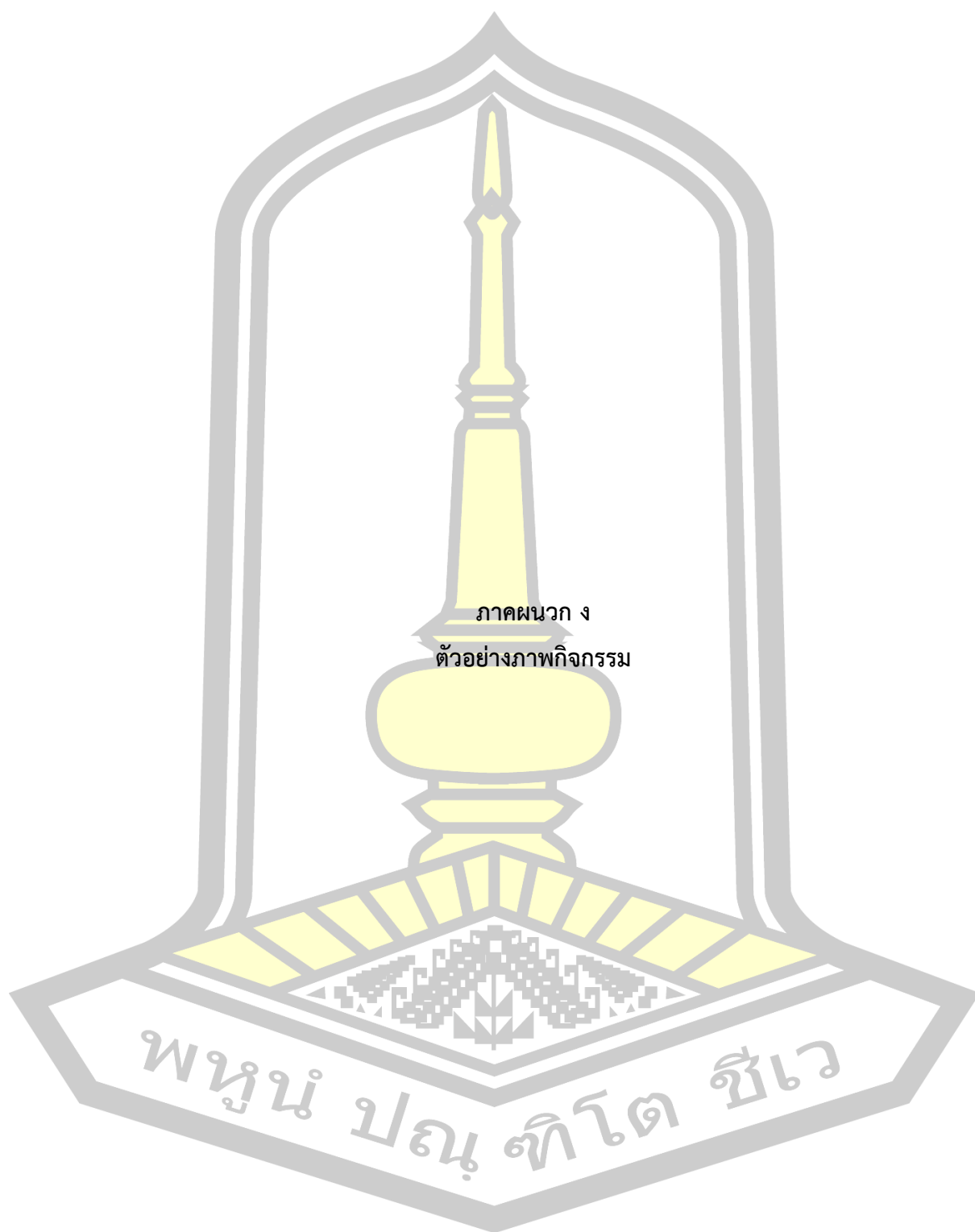
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
post off attribute	30	22.9333	1.57422	.28741

One-Sample Test

Test Value = 21.0 เกณฑ์ 100 ละ 70 ของคะแนนเต็ม 30

					95% Confidence Interval of the Difference Lower	
	t	df	Sig. (1-tailed)= Sig. (2-tailed)/2	Mean Differen ce		
post off attribute	6.727	29	.000/2=0.00<0.05	1.93333	1.3455	

ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มผู้บริหาร) ผู้อำนวยการองค์การการศึกษาและวัฒนธรรม/หัวหน้าศูนย์สังกัด
สำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดศรีสะเกษ

ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มผู้บริหาร) ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการศึกษา

ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดศรีสะเกษ

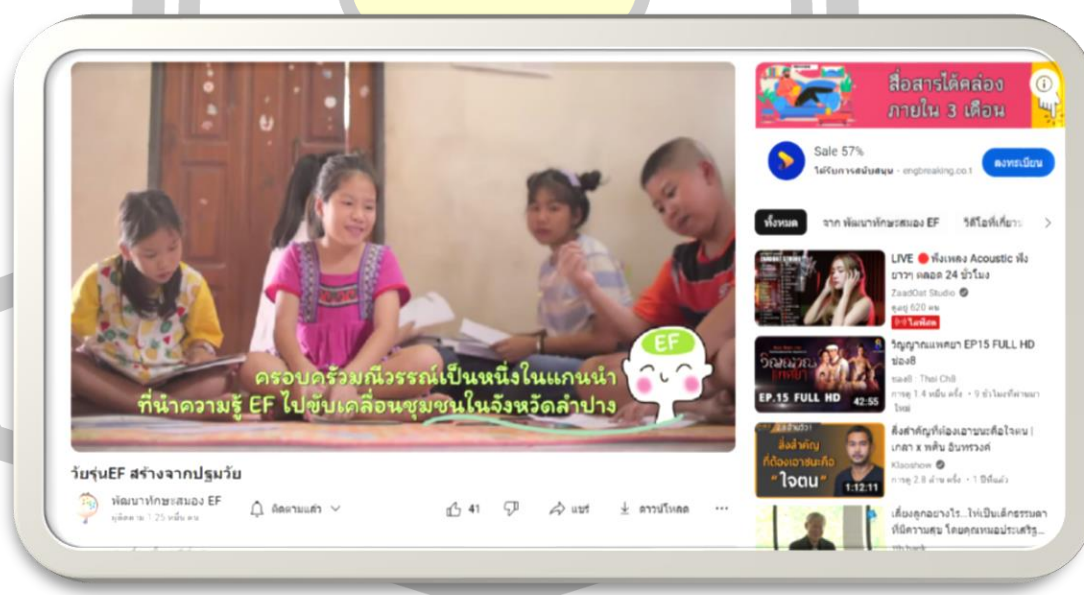
พูน ภาณุ ชาติ ชีเว

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก)

รูปภาพ หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก

กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้

วิทยากร พร้อมคณะ ให้ความรู้เกี่ยวกับ
สมองการเรียนรู้ สำคัญอย่างไรกับเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

วิทยากร พร้อมคณะ ให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตสื่อต่างๆ
เชื่อมโยงการออกแบบกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

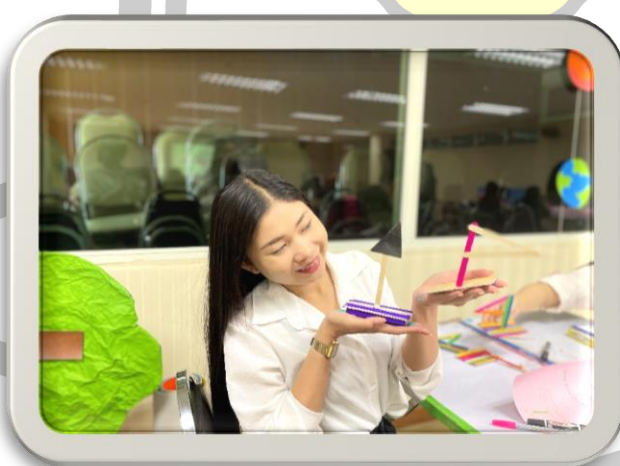
วิทยากร พร้อมคณะ ให้ความรู้เกี่ยวกับ
การออกแบบกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

วิทยากร พร้อมคณะ ให้ความรู้เกี่ยวกับ
การออกแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเสรี/กลางแจ้ง

วิทยากร พร้อมคณะ ให้ความรู้เกี่ยวกับ
การออกแบบกิจกรรมเสรี/กลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเกมการศึกษา

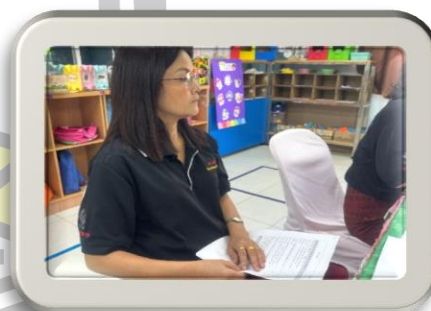
วิทยากร พร้อมคณะ ให้ความรู้เกี่ยวกับ
การออกแบบกิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กำกับติดตามกิจกรรมชี้แนะ

ทีมกำกับติดตามกิจกรรมชี้แนะ ลงพื้นที่ครั้งที่ 1

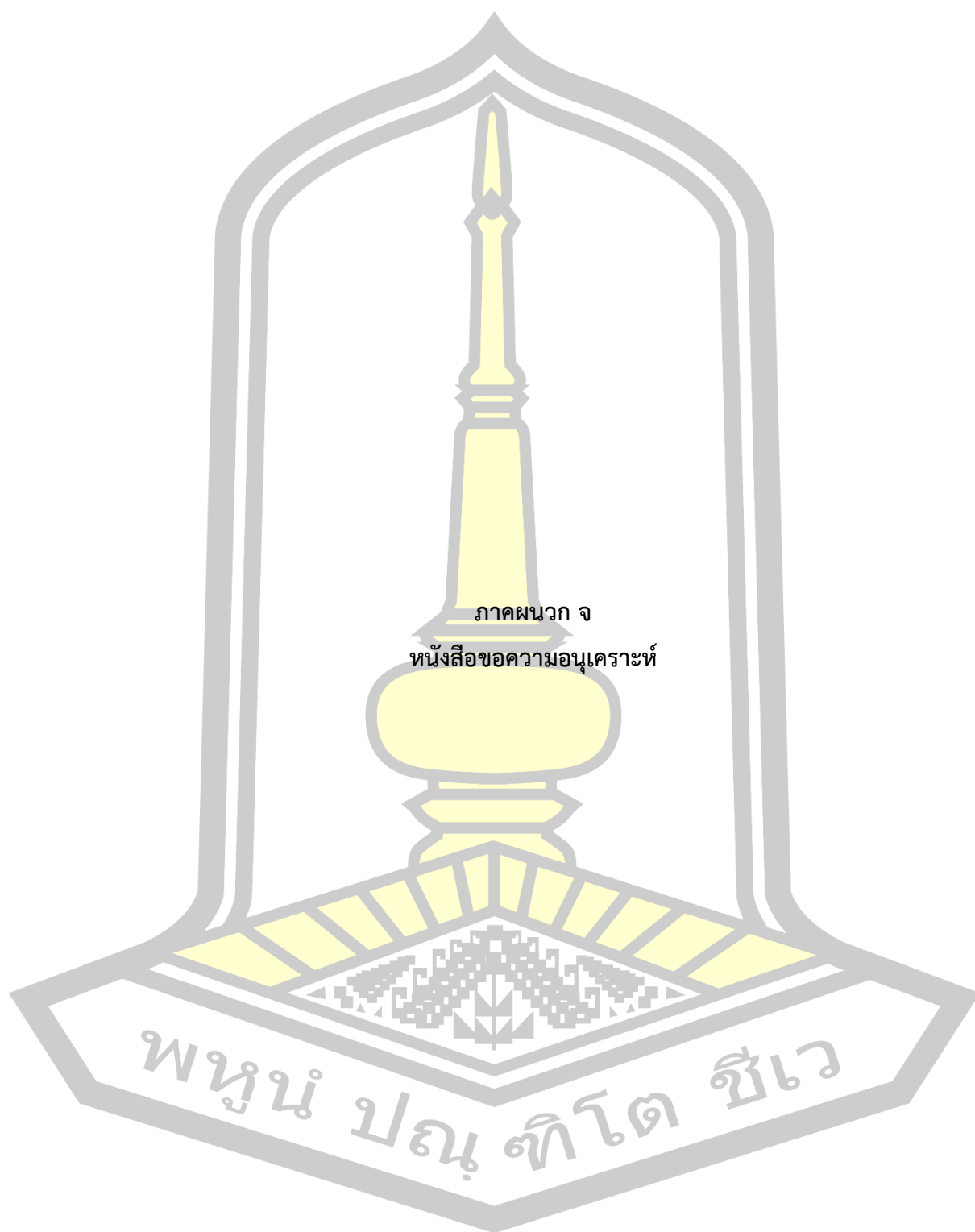
ทีมกำกับติดตามกิจกรรมชี้แนะ ลงพื้นที่ครั้งที่ 2

ขอขอบคุณทีมวิทยากรและทีมกำกับติดตามกิจกรรมชี้แนะ/ผู้เข้าฝึกอบรมทุกท่าน

พหุ ประ

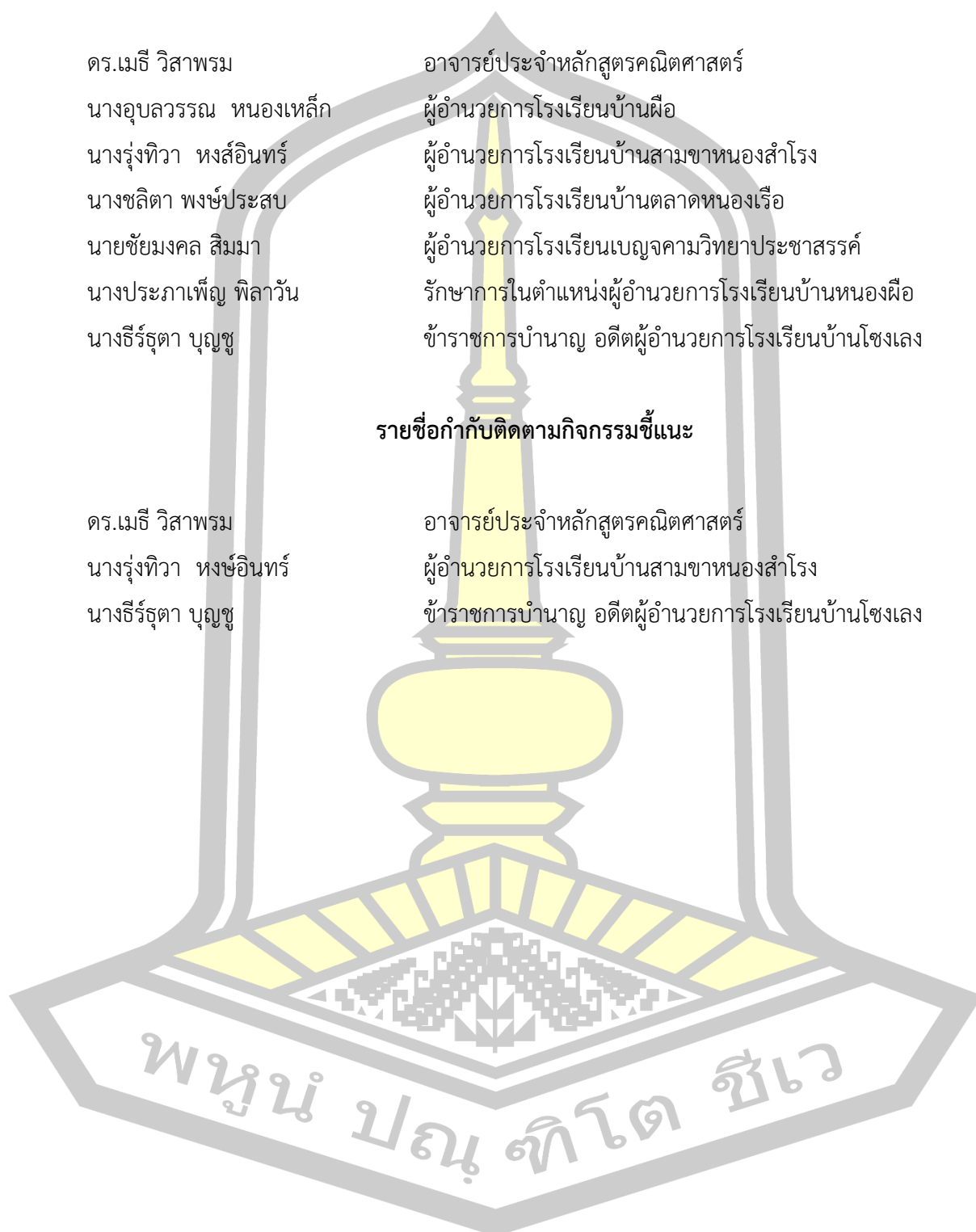

รายชื่อวิทยากร

ดร.เมธี วิสาพรม	อาจารย์ประจำหลักสูตรคณิตศาสตร์
นางอุบลวรรณ หนองเหล็ก	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านผือ
นางรุ่งทิwa หงส์อินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามขาหนองสำโรง
นางชลิตา พงษ์ประสบ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตลาดหนองเรือ
นายชัยมงคล สิมมา	ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจคามวิทยาประชาสรรค์
นางประภาเพ็ญ พิลาวัน	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผือ
นางธีรธิดา บุญชู	ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโชนงเลง

รายชื่อกำกับติดตามกิจกรรมชี้แนะ

ดร.เมธี วิสาพรม	อาจารย์ประจำหลักสูตรคณิตศาสตร์
นางรุ่งทิwa หงส์อินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามขาหนองสำโรง
นางธีรธิดา บุญชู	ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโชนงเลง

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/ว๕๘๙

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ถนนไทยพวน ตำบลโพธิ์

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๓๓๐๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมรับการอบรม

เรียน นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายละเอียดของหลักสูตรอบรม

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถ ทับทิมศรี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จะจัดโครงการฝึกอบรมให้กับครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน ภายใต้หลักสูตรอบรมหัวข้อ “ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก” ในวันที่ ๑๖-๑๘ และ ๒๓-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมชั้น ๒ คณะครุศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรในสังกัดท่านจำนวน ๑๐ คน ได้เข้าร่วมรับการฝึกอบรม เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชาทิมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/ว๕๘๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมรับการอบรม

เรียน นายอำเภอราชันไศล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายละเอียดของหลักสูตรอบรม

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรพร ทับทิมศรี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จะจัดโครงการฝึกอบรมให้กับครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน ภายใต้หลักสูตรอบรมหัวข้อ “ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก” ในวันที่ ๑๖-๑๘ และ ๒๓-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมชั้น ๒ คณะครุศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรในสังกัดท่านจำนวน ๑๐ คน ได้เข้าร่วมรับการฝึกอบรม เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ขาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/ว๕๘๙

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ถนนไทยพินทา ตำบลโพธิ์

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๓๓๐๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมรับการอบรม

เรียน นายอำเภอกันทรลักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายละเอียดของหลักสูตรอบรม

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถ ทับทิมศรี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จะจัดโครงการฝึกอบรมให้กับครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน ภายใต้หลักสูตรอบรมหัวข้อ “ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก” ในวันที่ ๑๖-๑๘ และ ๒๓-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมชั้น ๒ คณะครุศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรในสังกัดท่านจำนวน ๑๐ คน ได้เข้าร่วมรับการฝึกอบรม เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/ว๕๘๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมรับการอบรม

เรียน นายอำเภออุทุมพรพิสัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายละเอียดของหลักสูตรอบรม

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถพร ทับทิมศรี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จะจัดโครงการฝึกอบรมให้กับครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน ภายใต้หลักสูตรอบรมหัวข้อ “ส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก” ในวันที่ ๑๖-๑๘ และ ๒๓-๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมชั้น ๒ คณะครุศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรในสังกัดท่านจำนวน ๑๐ คน ได้เข้าร่วมรับการฝึกอบรม เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรของท่าน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง (EF) ในเด็กปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นารณ ชชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

รายละเอียดของหลักสูตรมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ประกอบด้วย 7 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 1 สมองกับการเรียนรู้ คือ 1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การทำงานของสมองกับการเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. รูปแบบเสริมสร้าง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยมีองค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้ 1) ด้านความจำที่ใช้งาน 2) ด้านวางแผนจัดระบบการทำงาน 3) การริเริ่มและลงมือทำ 4) จัดจ่อใส่ใจ 5) ติดตามประเมินตนเอง

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ คือ 1. ความหมาย ความสำคัญกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. รูปแบบการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ คือ 1. ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัดกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ คือ 1. หลักการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง คือ 1. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. การจัดสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน 3. รูปแบบการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเกมการศึกษา คือ 1. ความหมาย ความสำคัญ กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 2. สื่ออุปกรณ์และรูปแบบการจัดกิจกรรม กิจกรรมเกมการศึกษา การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 3. ความสำคัญของการออกแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย 4. การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับตัวบ่งชี้ของหลักสูตรการศึกษา - ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อออกแบบ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 5. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย

กิจกรรมที่ 7 การนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา คือ การปฏิบัติแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัย สู่การปฏิบัติการศึกษา

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๙๖

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ถนนไทยพินทา ตำบลโพธิ์

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวหนูสิน สีสาลี

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ศาลาพระ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชาทิมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๙๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวกณันท์ พงษ์มา

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดซีเอ็นเอเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ข้าพเจ้าขออนุมัติขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ศาลาพระ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชาทิมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๙๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอมติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวดวงเนตร ธาระพันธ์

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรพ ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ศาลาพระ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชำติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office_edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางกรรณิการ์ สุธาบุรณ์

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๒๑๕ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชาทิมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office_edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวอาวิษกรณ วันทา

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ใคร่ขออนุมัติขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๒๑๕ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นกวรณ ชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวประภาณี เพียรไพฑูรย์

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๒๑๕ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ขาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพินทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางอัมราภัสร์ จันทะแสงโรจน์

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ใคร่ขออนุมัติขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๒๑๕ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางฉันทพร มะโนชาติ

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ข้าพเจ้าขออนุมัติขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวรรณ ชชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวกาญจนา นิยมกิจ

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ได้ขอความอนุเคราะห์การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพินทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวพิชญา พิศวงษ์

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์รพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวสุพิชญาพร อรุณโรจน์

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ได้ขอความอนุเคราะห์การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชชาติมินตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางลัดดาวัลย์ รัชชัยศรี

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ ชาตมินตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวดารัตน์ ไชยสัตย์

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชชาติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสมภพ ศรีภาค

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ได้ขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวรรณ ขาติมนตริ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว ๐๖๔๘.๐๓/๑๖๖

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ถนนไทยพันทา ตำบลโพธิ์

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๓๓๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อใช้ในการประกอบทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวเจษฎาภรณ์ ยาหอม

ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก” เพื่อศึกษาสภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมองในเด็กปฐมวัยของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ ได้ขอความเห็นชอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภวรรณ ชำติมนตรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘๑ ๗๖๐๗๒๗๐

Email : office.edu@sskru.ac.th

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์จำเริญ อุ่นแก้ว

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสมนึก บุญปัญญา

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.ปริญญา ปริพฒ

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรธิดา ประสาร

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.เมธี วิสาพรม

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.วิลาวัลย์ ด้านสิริสุข

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ ละอากา

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิธินาถ อุดมสันต์

ด้วย นางสาวอพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ จันทะหิน

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ที่ อว 0605.5(2)/ว158

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเรศวร์ ธรรมศรีนกุล

ด้วย นางสาวอรพร ทับทิมศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะเพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (ปร.ด.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมตามแนวคิดชี้แนะ เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริหารจัดการสมอง ในเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0852093228

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวอรพร ทับทิมศรี
วันเกิด	วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	319 มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 319 มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2554 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2567 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภัโต ชีเว